

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΠΜΣ στην Οργάνωση και Διοίκηση Δημοσίων Υπηρεσιών, Δημοσίων
Οργανισμών και Επιχειρήσεων

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΔΗΜΟΣΙΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΤΟ
ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ
Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Του φοιτητή: Νικόλαου Παναγουλέα
Αριθμός Μητρώου (Α.Μ.): 4042201602022

Επιβλέπων Καθηγητής: Τιμόθεος Αγγελίδης

Τρίπολη, Φεβρουάριος 2018

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Για την συγγραφή της παρούσας διπλωματικής εργασίας θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους όσους έμπρακτα βοήθησαν, συμβάλλοντας με τον τρόπο τους στην ολοκλήρωση της.

Τις υπηρεσίες τις Βουλής των Ελλήνων για την παροχή οικονομικών στοιχείων και πληροφοριών, χωρίς τις οποίες δεν θα ήταν δυνατή η εκπόνηση αυτής της εργασίας.

Ιδιαίτερα θα ήθελα να ευχαριστήσω, τον επιβλέποντα καθηγητή κύριο Τιμόθεο Αγγελίδη για την πολύτιμη καθοδήγησή του, καθώς και τα λοιπά μέλη της επιτροπής.

Τέλος, ευχαριστώ θερμά την οικογένεια μου που με στήριξε κατά τη διάρκεια της εργασίας αυτής αλλά και γενικότερα, στην ολοκλήρωση αυτού του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών.

*Αφιερώνεται
στη Βουλή των Ελλήνων*

Περιεχόμενα

	Σελ.
Εισαγωγή	1
Κεφάλαιο 1^ο: Το υπάρχον νομοθετικό πλαίσιο	4
1.1 Το Δημόσιο λογιστικό	4
1.2 Οι νομοθετήσεις στα πλαίσια των προσπαθειών υιοθέτησης του διπλογραφικού συστήματος	5
1.2.1 Ο Ν.4270/2014 περί αρχών δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας	6
1.2.2 Ο Ν.4308/2014, «Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις»	8
Κεφάλαιο 2^ο: Διπλογραφικό σύστημα (Π.Δ. 1123/1980) – οι βασικές διαφοροποιήσεις με το απλογραφικό	9
2.1 Γενική Λογιστική – ομάδες λογαριασμών	9
2.2 Οι βασικές αρχές του Π.Δ. 1123/1980	13
2.3 Ισολογισμός	15
2.3.1 Έννοια Ενεργητικού	15
2.3.2 Έννοια Παθητικού	16
2.3.3 Έννοια της καθαρής θέσης	17
2.4 Γενικά παραδεκτές λογιστικές αρχές	17
2.5 Διαφορές μεταξύ απλογραφικού και διπλογραφικού συστήματος	21
Κεφάλαιο 3^ο: Οργάνωση της εργασίας, μεθοδολογική προσέγγιση, περιγραφή συλλογής και τεχνικών επεξεργασίας δευτερογενών και πρωτογενών στοιχείων	24
3.1 Απογραφή έναρξης 31/12/2014	24
3.1.1 Τα κτίρια της Βουλής των Ελλήνων	25
3.1.2 Τα έργα τέχνης της Βουλής των Ελλήνων	25
3.1.3 Απαιτήσεις και υποχρεώσεις	25
3.1.4 Πάγια περιουσιακά στοιχεία	26
3.2 Χρήσεις 2015 και 2016	26
3.2.1 Έξοδα χρήσεων	27
3.2.2 Πάγια περιουσιακά στοιχεία	27
3.2.3 Απαιτήσεις – υποχρεώσεις – μεταβατικοί λογαριασμοί	27
3.2.4 Αποσβέσεις	27
Κεφάλαιο 4^ο: Προσδιορισμός αξίας απογραφής έναρξης	28
4.1 Η Αποτίμηση των ακινήτων	28
4.1.1 Αντικειμενικός προσδιορισμός αξίας γραφειακών χώρων βάσει των διατάξεων του άρθρου 4 της ΠΟΛ. 1149/1994 του Ν.1249/1982	29
4.1.1.1 Μέγαρο της Βουλής των Ελλήνων	33
4.1.1.1.1 Μια σύντομη ματιά στην ιστορία του κτιρίου του Ελληνικού Κοινοβουλίου	33

4.1.1.1.2 Η εκτίμηση της αξίας του	34
4.1.1.2 Κτίριο Λεωφόρου Αμαλίας 22 – 24	37
4.1.1.3 Κτίριο Μητροπόλεως 1 & Φιλελλήνων	39
4.1.1.4 Κτίριο Φιλελλήνων 23	41
4.1.1.5 Κτίριο Βουλής 49	44
4.1.2 Αντικειμενικός προσδιορισμός αξίας αποθηκευτικών χώρων, βάσει των διατάξεων του άρθρου 6 της ΠΟΛ. 1149/1994 του Ν.1249/1982	46
4.1.2.1 Αποθηκευτικοί χώροι στο Μέγαρο της Βουλής των Ελλήνων	47
4.1.2.2 Αποθηκευτικοί χώροι κτιρίου Λεωφόρου Αμαλίας 22 – 24	48
4.1.2.3 Αποθηκευτικοί χώροι Μητροπόλεως 1 και Φιλελλήνων	49
4.1.3 Αντικειμενικός προσδιορισμός αξίας του σταθμού αυτοκινήτων χώρων βάσει των διατάξεων του άρθρου 11 της ΠΟΛ. 1149/1994 του Ν.1249/1982	50
4.1.4 Αντικειμενικός προσδιορισμός αξίας του γυμναστηρίου βάσει των διατάξεων του άρθρου 10 της ΠΟΛ. 1149/1994 του Ν.1249/1982	52
4.1.5 Αντικειμενικός προσδιορισμός αξίας λοιπών κτιρίων, βάσει των διατάξεων του άρθρου 14 της ΠΟΛ. 1149/1994 του Ν.1249/1982	53
4.1.5.1 Κτίριο Λένορμαν 218 (πρώην καπνεργοστάσιο)	54
4.1.5.2 Κτίριο Άνθιμου Γαζή 2	56
4.1.5.3 Λοιποί χώροι του Μεγάρου της Βουλής	57
4.1.5.4 Βρεφονηπιακός σταθμός	58
4.1.5.5 Εκθεσιακός και συνεδριακός χώρος κτιρίου Λεωφόρου Αμαλίας 22 – 24	58
4.2 Η συλλογή έργων τέχνης της Βουλής των Ελλήνων	59
4.3 Πάγιο ενεργητικό	61
4.3.1 Προσθήκες – βελτιώσεις σε ακίνητα τρίτων	62
4.3.2 Προσθήκες – βελτιώσεις σε ιδιόκτητα κτίρια	62
4.3.3 Διενέργεια αποσβέσεων και προσδιορισμός αξίας απογραφής	63
4.3.3.1 Περί αποσβέσεων	63
4.3.3.2 Συντελεστές αποσβέσεων – νομοθεσία	63
4.3.3.3 Επιλογή συντελεστών	64
4.3.3.4 Προσδιορισμός της αξίας απογραφής	66
4.4 Λογαριασμοί ενεργητικού και παθητικού	68
4.4.1 Μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού	69
4.4.2 Λογαριασμοί διαχείρισης προκαταβολών και πιστώσεων	70
4.4.3 Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσεως παγίων στοιχείων	71
4.4.4 Υποχρεώσεις σε προμηθευτές – πιστωτές	71
4.4.5 Μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού	73
4.5 Οικονομικές καταστάσεις απογραφής έναρξης 2015	73
4.5.1 Ισοζύγιο απογραφής έναρξης 2015	73
4.5.2 Ισολογισμός έναρξης	75
Κεφάλαιο 5ο: Χρήση 2015 (1/1/2015 έως 31/12/2015)	76
5.1 Απολογισμός προϋπολογισμού 2015 βάσει απλογραφικού συστήματος και μεθοδολογία προσαρμογής του στο διπλογραφικό σύστημα	76

5.1.1 Εγγραφή απαίτησης του εγκεκριμένου κονδυλίου από τον κρατικό προϋπολογισμό	77
5.1.2 Τακτοποίηση των λογαριασμών απογραφής έναρξης 2015	77
5.1.2.1 Προμηθευτές – πιστωτές	77
5.1.2.2 Μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού	78
5.1.2.3 Λογαριασμοί διαχείρισης προκαταβολών και πιστώσεων	78
5.1.2.4 Μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού	79
5.1.3 Επισκόπηση των ενταλμάτων χρήσης 2015	79
5.1.3.1 Δαπάνες χρήσης 2015	80
5.1.3.2 Πάγια στοιχεία	81
5.1.3.3 Δαπάνες επόμενης χρήσης 2016	81
5.1.3.4 Απαιτήσεις έναντι τρίτων	82
5.1.3.4.1 Λογαριασμοί διαχείρισης προκαταβολών και πιστώσεων	82
5.1.3.4.2 Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσεως παγίων στοιχείων	82
5.1.4 Επισκόπηση των ενταλμάτων της χρήσης 2016	83
5.1.4.1 Δαπάνες προηγούμενης χρήσης 2015	83
5.1.4.2 Μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού	85
5.1.5 Διενέργεια αποσβέσεων για τη χρήση 2015	86
5.1.5.1 Αποσβέσεις πάγιου εξοπλισμού	86
5.1.5.2 Αποσβέσεις κτιρίων	86
5.1.6 Τακτοποίηση αδιάθετων κονδυλίων επιχορήγησης από κρατικό προϋπολογισμό	88
5.1.7 Σύνοψη προσαρμογών δαπανών για την μετάβαση από το απλογραφικό στο διπλογραφικό σύστημα	88
5.2 Οικονομικές Καταστάσεις 2015	91
5.2.1 Ισοζύγιο αποτελεσμάτων 2015	91
5.2.2 Ισοζύγιο ισολογισμού 2015	95
5.2.3 Κατάσταση μεταβολών παγίων	98
5.2.4 Ισολογισμός χρήσης 2015	100
Κεφάλαιο 6^ο: Χρήση 2016 (1/1/2016 έως 31/12/2016)	101
6.1 Απολογισμός προϋπολογισμού 2016 βάσει απλογραφικού συστήματος και μεθοδολογία προσαρμογής του στο διπλογραφικό σύστημα	101
6.1.1 Εγγραφή απαίτησης του εγκεκριμένου από τον κρατικό προϋπολογισμό	102
6.1.2 Τακτοποίηση των λογαριασμών απογραφής έναρξης 2016	102
6.1.2.1 Προμηθευτές – πιστωτές	102
6.1.2.2 Μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού	103
6.1.2.3 Λογαριασμοί διαχείρισης προκαταβολών και πιστώσεων	103
6.1.2.4 Μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού	104
6.1.3 Επισκόπηση των ενταλμάτων χρήσης 2016	104
6.1.3.1 Δαπάνες χρήσης 2016	105
6.1.3.2 Πάγια στοιχεία	106
6.1.3.3 Δαπάνες επόμενης χρήσης 2017	107
6.1.3.4 Απαιτήσεις έναντι τρίτων	107

6.1.3.4.1 Λογαριασμοί διαχείρισης προκαταβολών και πιστώσεων	107
6.1.3.4.2 Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσεως παγίων στοιχείων	108
6.1.4 Επισκόπηση των ενταλμάτων της χρήσης 2017	108
6.1.4.1 Δαπάνες προηγούμενης χρήσης 2016	108
6.1.4.2 Μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού	110
6.1.5 Διενέργεια αποσβέσεων για τη χρήση 2016	111
6.1.5.1 Αποσβέσεις πάγιου εξοπλισμού	111
6.1.5.2 Αποσβέσεις κτιρίων	112
6.1.6 Τακτοποίηση αδιάθετων κονδυλίων επιχορήγησης από κρατικό προϋπολογισμό	112
6.1.7 Σύνοψη προσαρμογών δαπανών για την μετάβαση από το απλογραφικό στο διπλογραφικό σύστημα	112
6.2 Οικονομικές Καταστάσεις 2016	115
6.2.1 Ισοζύγιο αποτελεσμάτων 2016	115
6.2.2 Ισοζύγιο ισολογισμού 2016	119
6.2.3 Κατάσταση μεταβολών παγίων	122
6.2.4 Ισολογισμός χρήσης 2016	124
Κεφάλαιο 7ο: Λογαριασμοί τάξεως	125
7.1 Γενική χρήση των λογαριασμών	125
7.2 Αμφοτεροβαρείς συμβάσεις – χρηματοδοτική μίσθωση αυτοκινήτων (leasing)	125
7.3 Παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και απολογισμός μέσω των λογαριασμών τάξεως	127
7.3.1 Οι λογαριασμοί παρακολούθησης των εξόδων και η μεθοδολογία λειτουργίας τους βάσει του Π.Δ. 205/1998	127
7.3.1.1 Έγκριση του αρχικού προϋπολογισμού	127
7.3.1.2 Εκτέλεση του προϋπολογισμού	128
7.3.1.3 Αναληφθείσες υποχρεώσεις	129
7.3.1.4 Προπληρωμές	130
7.3.1.5 Ενταλματοποιηθείσες δαπάνες	130
7.3.1.6 Απολογισμός εξόδων	130
7.3.2 Οι λογαριασμοί παρακολούθησης των εσόδων και η μεθοδολογία λειτουργίας τους	131
7.3.3 Αυτοματοποιημένες εγγραφές λογαριασμών τάξεως	131
Κεφάλαιο 8ο: Η εισαγωγή των διεθνών λογιστικών προτύπων με το Ν.4308/2014 – βασικές διαφοροποιήσεις	132
8.1 Γενικά	132
8.2 Λογιστικό σχέδιο	132
8.3 Εύλογη αξία	133
8.4 Οικονομικές καταστάσεις	133
8.5 Έξοδα χρήσης	134
8.5.1 Έξοδα έρευνας ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης	134
8.5.2 Χρηματοδοτική μίσθωση	134

Κεφάλαιο 9^ο: Επιπτώσεις στα οικονομικά μεγέθη της Βουλής των Ελλήνων, από την εφαρμογή των διεθνών λογιστικών προτύπων	135
9.1 Έξοδα έρευνας – ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης	135
9.2 Αποτίμηση αξίας χώρων γραφείων στην εύλογη αξία τους	136
9.2.1 Βασικές μέθοδοι εκτιμήσεων	136
9.2.1.1 Η μέθοδος των συγκριτικών στοιχείων	137
9.2.1.2 Η μέθοδος της κεφαλαιοποίησης της προσόδου	138
9.2.2 Οι χώροι γραφείων του κτιρίου της Βουλής των Ελλήνων	138
9.2.2.1 Εκτίμηση αξίας βάσει συγκριτικών στοιχείων	138
9.2.2.2 Εκτίμηση αξίας βάσει της μεθόδου της κεφαλαιοποίησης της προσόδου	139
9.2.2.3 Η εύλογη αξία των γραφειακών χώρων Μεγάρου Βουλής	144
9.2.2.4 Η απεικόνιση της διαφοράς αποτίμησης στον ισολογισμό	144
9.2.3 Ο σταθμός οχημάτων στο κτίριο της Βουλής των Ελλήνων	144
9.2.3.1 Εκτίμηση αξίας βάσει συγκριτικών στοιχείων	145
9.2.3.2 Εκτίμηση αξίας βάσει της μεθόδου της κεφαλαιοποίησης της προσόδου	145
9.2.3.3 Εύλογη αξία σταθμού αυτοκινήτων Μεγάρου Βουλής	147
9.2.3.4 Η απεικόνιση της διαφοράς αποτίμησης στον ισολογισμό	147
9.2.4 Οι χώροι γραφείων του κτιρίου της Λεωφόρου Αμαλίας 22-24	147
9.2.4.1 Εκτίμηση αξίας βάσει συγκριτικών στοιχείων	147
9.2.4.2 Εκτίμηση αξίας βάσει της μεθόδου της κεφαλαιοποίησης της προσόδου	148
9.2.4.3 Εύλογη αξία γραφειακών χώρων κτιρίου Λεωφόρου Αμαλίας 22-24	149
9.2.4.4 Η απεικόνιση της διαφοράς αποτίμησης στον ισολογισμό	149
9.2.5 Οι χώροι γραφείου του κτιρίου της Μητροπόλεως και Φιλελλήνων	149
9.2.5.1 Εκτίμηση αξίας βάσει συγκριτικών στοιχείων	149
9.2.5.2 Εκτίμηση αξίας βάσει της μεθόδου της κεφαλαιοποίησης της προσόδου	150
9.2.5.3 Εύλογη αξία γραφειακών χώρων κτιρίου Μητροπόλεως 1 και Φιλελλήνων	151
9.2.5.4 Η απεικόνιση της διαφοράς αποτίμησης στον ισολογισμό	151
Κεφάλαιο 10^ο: Τα Ευρωπαϊκά Κοινοβούλια	152
10.1 Αυστρία	152
10.2 Βέλγιο	152
10.3 Γαλλία	153
10.4 Γερμανία	153
10.4.1 Bundesrat (Ομοσπονδιακό Κοινοβούλιο)	153
10.4.2 Bundestag (Βουλή των Αντιπροσώπων)	153
10.5 Δανία	153
10.6 Εσθονία	154
10.7 Ηνωμένο Βασίλειο	154
10.8 Ιρλανδία	155

10.9 Ισπανία	155
10.10 Λετονία	155
10.11 Λιθουανία	156
10.12 Λουξεμβούργο	156
10.13 Ουγγαρία	157
10.14 Πολωνία	157
10.15 Πορτογαλία	157
10.16 Σλοβακία	158
10.17 Σλοβενία	158
10.18 Σουηδία	158
10.19 Τσεχία	159
10.20 Φινλανδία	159
10.21 Η Βουλή των Ελλήνων	160
10.22 Σύνοψη	160
Συμπεράσματα	163
Προτάσεις	166
Βιβλιογραφία	174

<u>Πίνακες</u>	Σελ.
Πίνακας ανάλυσης αξιών παγίων στοιχείων απογραφής 31/12/2014	67
Πίνακας μεταβολών πάγιων χρήσης 2015	99
Πίνακας μεταβολών πάγιων χρήσης 2016	123
10ετή επιτόκια ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου σταθερής απόδοσης	141
Δείκτης μισθωμάτων γραφείων (για την Αθήνα)	142
Δείκτης τιμών γραφείων (για την Αθήνα)	142
Πληθωρισμός στην Ευρώπη των 28 (2006 – 2017)	143
Πίνακας σύνοψης λογιστικού συστήματος και οικονομικών καταστάσεων Ευρωπαϊκών Κοινοβουλίων	162

<u>Διαγράμματα</u>	Σελ.
Διάγραμμα προσαρμογών δαπανών χρήσης 2015 για τη μετάβαση από το απλογραφικό στο διπλογραφικό σύστημα	90
Διάγραμμα προσαρμογών δαπανών χρήσης 2016 για τη μετάβαση από το απλογραφικό στο διπλογραφικό σύστημα	114

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σκοπός της εργασίας αυτής είναι η ανάδειξη των πλεονεκτημάτων της χρήσης του διπλογραφικού λογιστικού συστήματος στο Δημόσιο και της συμβολής του και στη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση. Η εφαρμογή των αρχών της διαφάνειας, της υπευθυνότητας, της λογοδοσίας και της ειλικρίνειας, είναι προϋπόθεση για τη δημιουργία ενός σύγχρονου και αποτελεσματικού κράτους. Ωστόσο, χωρίς την ύπαρξη διπλογραφικού συστήματος οι προαναφερθείσες αρχές, δεν μπορούν να έχουν την επιθυμητή έκταση εφαρμογής.

Στο πλαίσιο αυτό κάναμε αναφορά στο υπάρχον νομοθετικό πλαίσιο εφαρμογής του δημόσιου λογιστικού, καθώς και των ισχυόντων λογιστικών προτύπων που διέπουν το διπλογραφικό σύστημα.

Εξετάσαμε την περίπτωση της Βουλής των Ελλήνων η οποία εφαρμόζει το απλογραφικό σύστημα ενώ επιχειρήσαμε, για πρώτη φορά, την προσαρμογή των οικονομικών μεγεθών της στο διπλογραφικό σύστημα και την απεικόνιση των επιπτώσεων αυτής της προσαρμογής. Επιπροσθέτως συντάξαμε τις σχετικές οικονομικές καταστάσεις.

Επίσης, διενεργήσαμε έρευνα σχετικά με τον τρόπο παρακολούθησης των οικονομικών μεγεθών, των υπόλοιπων Ευρωπαϊκών Κοινοβουλίων και αξιολογήσαμε τα αποτελέσματά της.

Τέλος παραθέσαμε τα συμπεράσματα της εργασίας και διατυπώσαμε προτάσεις, σχετικά με τη διαδικασία μετάβασης στο διπλογραφικό σύστημα.

ABSTRACT

The purpose of this thesis is to highlight the advantages of using the double-entry accounting system in Public Sector and its contribution to sound financial management. Applying the principles of transparency, responsibility, accountability and veracity of information is a prerequisite for creating a modern and efficient state. However, without the existence of the double – entry system, the abovementioned principles cannot be implemented at the desired level.

In this context, we made reference to the existing legislative framework for the implementation of public accounting and the accounting standards in force, governing the double-entry system.

We examined the case of the Hellenic Parliament, which implements the single – entry system. For the first time, we attempted the adaption of its financial figures to the double-entry system and furthermore, the demonstration of the consequences of this adjustment. Also we prepared the financial statements.

We carried out a research, on how the other European Parliaments are monitoring their financial data and we evaluated the results of this research.

Finally, we drafted the conclusions of this thesis and we made proposals for the transition to the double-entry system.

Εισαγωγή

Τις τελευταίες δύο δεκαετίες υπήρξαν αρκετές προσπάθειες για την μετάβαση από το απλογραφικό σύστημα του δημόσιου λογιστικού, με την υιοθέτηση του διπλογραφικού συστήματος για το δημόσιο. Προς την κατεύθυνση αυτή ψηφίστηκαν σειρά από νόμους και Προεδρικά Διατάγματα, που καθόριζαν το νομοθετικό πλαίσιο υιοθέτησης και εφαρμογής τους.

Η εφαρμογή του διπλογραφικού συστήματος αποτελεί αναγκαία συνθήκη – προϋπόθεση, για τον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης και συγκεκριμένα για την παροχή αξιόπιστων, λεπτομερών και επαληθεύσιμων οικονομικών στοιχείων καθώς και τον έλεγχο, τη λογοδοσία και διαφάνεια της διαχείρισης των πόρων.

Η παρούσα εργασία θα εξετάσει την περίπτωση της Βουλής των Ελλήνων, η οποία εφαρμόζει το απλογραφικό σύστημα. Στο πλαίσιο αυτό έγινε επεξεργασία των δεδομένων του απλογραφικού συστήματος, προκειμένου αυτά να προσαρμοστούν στη βάση των αρχών του διπλογραφικού συστήματος και της λογιστικής δεδουλευμένης βάσης, ώστε να απεικονιστούν αναλόγως τα οικονομικά μεγέθη της Βουλής των Ελλήνων και να συνταχθεί, για πρώτη φορά, ο ισολογισμός και λοιπές οικονομικές καταστάσεις του Ελληνικού Κοινοβουλίου, προκειμένου να αναδειχθούν τα πλεονεκτήματα του (διπλογραφικού συστήματος) σε σχέση με το απλογραφικό.

Θα εξεταστούν οι σύγχρονες τάσεις στην εφαρμογή του διπλογραφικού συστήματος και οι σημαντικότερες διαφοροποιήσεις που θα επιφέρουν σε περίπτωση εφαρμογής τους στα οικονομικά μεγέθη της Βουλής των Ελλήνων.

Επίσης, θα διερευνηθεί το ισχύον καθεστώς στα λοιπά Ευρωπαϊκά Κοινοβούλια όσον αφορά τη μέθοδο και τον τρόπο τήρησης των οικονομικών τους στοιχείων.

Η εργασία αποτελείται από δέκα κεφάλαια, ενώ στο τέλος της υπάρχει ξεχωριστή ενότητα με τα συμπεράσματα και τις προτάσεις. Η διάρθρωση των κεφαλαίων με μια σύντομη ανάλυση για καθένα από αυτά ακολουθεί:

Στο πρώτο κεφάλαιο περιγράφεται το νομοθετικό πλαίσιο που ορίζει τον τρόπο παρακολούθησης και απεικόνισης των οικονομικών γεγονότων των οργανισμών δημοσίου ενδιαφέροντος.

Στο δεύτερο κεφάλαιο περιγράφεται ο τρόπος λειτουργίας του διπλογραφικού συστήματος βάσει του Π.Δ. 1123/198, γίνεται αναφορά στις κοινά αποδεκτές λογιστικές αρχές και παρουσιάζονται οι διαφορές μεταξύ του διπλογραφικού και απλογραφικού συστήματος.

Στο τρίτο κεφάλαιο, παρουσιάζεται η μεθοδολογία προσαρμογής των οικονομικών μεγεθών του απλογραφικού συστήματος στο διπλογραφικό, περιγράφοντας τον τρόπο συλλογής και επεξεργασίας των πρωτογενών στοιχείων.

Το τέταρτο κεφάλαιο, αφορά τον προσδιορισμό της αξίας απογραφής έναρξης με ημερομηνία 31/12/2014 και συγκεκριμένα, των ακινήτων, της συλλογής έργων τέχνης, του πάγιου ενεργητικού, των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων. Επίσης, παρουσιάζεται το ισοζύγιο απογραφής και ο ισολογισμός έναρξης.

Το πέμπτο και έκτο κεφάλαιο, αφορά την επεξεργασία και προσαρμογή των μεγεθών της χρήσης 2015 και 2016 αντίστοιχα, από το απλογραφικό στο διπλογραφικό σύστημα. Συγκεκριμένα έγινε προσαρμογή των δαπανών του απλογραφικού συστήματος, διενεργήθηκαν αποσβέσεις και προσδιορίστηκε το λογιστικό αποτέλεσμα βάσει του διπλογραφικού συστήματος και της δεδουλευμένης βάσης. Επίσης, προσδιορίστηκαν κονδύλια ενεργητικού και παθητικού (πάγια, απαιτήσεις, υποχρεώσεις). Τέλος συντάχθηκαν οι οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων και συγκεκριμένα, το ισοζύγιο αποτελεσμάτων, το ισοζύγιο ισολογισμού, ο ισολογισμός και η κατάσταση μεταβολών παγίων.

Στο έβδομο κεφάλαιο, γίνεται αναφορά στη γενική χρήση των λογαριασμών τάξεως, αλλά και ειδικότερα, στη χρήση τους για την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού με διπλογραφικό τρόπο βάσει του Π.Δ. 208/1998.

Στο όγδοο κεφάλαιο γίνεται αναφορά στην εισαγωγή κανόνων των διεθνών λογιστικών προτύπων με το Ν.4308/2014 και παρουσιάζονται οι σημαντικότερες διαφοροποιήσεις που επιφέρει σε σχέση με τα Ελληνικά πρότυπα.

Στο ένατο κεφάλαιο, παρουσιάζονται οι βασικές μεταβολές επί των οικονομικών μεγεθών της Βουλής των Ελλήνων, όπως αυτά προσδιορίστηκαν στα κεφάλαια τέσσερα, πέντε και έξι, που θα επέφερε η εφαρμογή του Ν.4308/2014.

Στο δέκατο κεφάλαιο, παρουσιάζεται η υπάρχουσα κατάσταση στα ευρωπαϊκά κοινοβούλια σχετικά με το λογιστικό σύστημα και τα βιβλία που τηρούν.

Στο τέλος της εργασίας καταγράφονται συμπεράσματα και περιγράφονται σε αδρές γραμμές, οι διαδικασίες μετάβασης από το απλογραφικό στο διπλογραφικό σύστημα

Τι δεν είναι η εργασία αυτή

Κρίνεται σκόπιμο να διευκρινιστεί, για την αποφυγή λανθασμένων εντυπώσεων, ότι σκοπός της παρούσας εργασίας δεν είναι η αναλυτική και σε βάθος μελέτη των οικονομικών μεγεθών της Βουλής των Ελλήνων, στο μέτρο που θα επέτρεπε τη χρήση

της ως βασικό εργαλείο μετάβασης στο διπλογραφικό σύστημα. Η διαδικασία μετάβασης από το απλογραφικό στο διπλογραφικό σύστημα αποτελεί μια χρονοβόρα διαδικασία, στην οποία θα πρέπει να λάβει μέρος ικανός αριθμός υπαλλήλων, διαφόρων ειδικοτήτων και υπηρεσιών, σε συνεργασία (πιθανότατα) με εξειδικευμένους εξωτερικούς συνεργάτες (ορκωτούς ελεγκτές λογιστές, εκτιμητές ακινήτων και λοιπών περιουσιακών στοιχείων, μηχανογράφους, νομικούς, κ.α.). Σε καμία περίπτωση λοιπόν δεν αποτελεί μια ολοκληρωμένη, λεπτομερή απεικόνιση των οικονομικών μεγεθών για τη μετάβαση στο διπλογραφικό σύστημα και οι συνταχθείσες οικονομικές καταστάσεις δεν μπορούν να θεωρηθούν πλήρεις ή ακριβείς.

Κεφάλαιο 1^ο: Το υπάρχον νομοθετικό πλαίσιο

Με σκοπό την αποτελεσματικότερη εποπτεία των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, τη δυνατότητα άντλησης αξιοποιήσιμων οικονομικών πληροφοριών και την εν γένει αποτελεσματικότερη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών, απαραίτητη προϋπόθεση είναι η μετάβαση από το παρωχημένο απλογραφικό σύστημα στο διπλογραφικό λογιστικό σύστημα, σε εφαρμογή της αρχής του δεδουλευμένου εσόδου και εξόδου. Την τελευταία εικοσαετία και στην κατεύθυνση αυτή, έγινε προσπάθεια καθιέρωσης του διπλογραφικού συστήματος στο δημόσιο.

Βάση αυτής της εργασίας αποτέλεσαν τα σχετιζόμενα με το θέμα νομοθετήματα, δηλαδή τα Προεδρικά Διατάγματα, οι Νόμοι και οι Υπουργικές Αποφάσεις, που καθόρισαν και καθορίζουν τον τρόπο παρακολούθησης και απεικόνισης των οικονομικών μεγεθών των οργανισμών, δημοσίου ενδιαφέροντος γενικότερα.

1.1 Το Δημόσιο λογιστικό

Το δημόσιο λογιστικό διέπεται από τις διατάξεις του Ν.4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», ο οποίος κατάργησε τις προϊσχύουσες διατάξεις του Ν.2362/1995, «Δημόσιο λογιστικό – έλεγχος δαπανών κ.λπ. Διατάξεις». Και στους δύο προαναφερθέντες νόμους η καταγραφή εσόδων και εξόδων γινόταν (με το Ν.2362/1995) και γίνεται (με το Ν.4270/2014), βάσει του απλογραφικού συστήματος. Δηλαδή για να θεωρηθεί κάποιο κονδύλι ως έσοδο ή έξοδο, θα πρέπει αυτό να έχει εισπραχθεί ή πληρωθεί αντιστοίχως με την έκδοση σχετικού εντάλματος.

Ο Ν.2362/1995

Στην παρ. 2 του άρθρου 10, ορίζονται ως έσοδα του προϋπολογισμού τα βεβαιωμένα κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, «ανεξάρτητα από τη χρονική περίοδο από την οποία προέρχονται». Επίσης ως έσοδα καταγράφονται και τα έσοδα του προηγούμενου έτους, που δεν είχαν εισπραχθεί. Η παρ.3 του ίδιου άρθρου ορίζει ότι: «Τα έσοδα που έχουν βεβαιωθεί και δεν έχουν εισπραχθεί μέχρι τη λήξη του οικονομικού έτους, διαγράφονται λογιστικά από το οικονομικό έτος στο οποίο έχουν βεβαιωθεί και επαναβεβαιώνονται ως έσοδα του επόμενου οικονομικού έτους».

Ο ορισμός των εξόδων προϋπολογισμού δίνεται από την παρ. 1 του άρθρου 13: «Έξοδα Προϋπολογισμού είναι οι πληρωμές που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια

του οικονομικού έτους στο οποίο αναφέρεται ο Προϋπολογισμός, ανεξάρτητα από το χρόνο που έχει δημιουργηθεί η υποχρέωση για πληρωμή».

Στον ίδιο νόμο και ειδικότερα στην παρ.1 του άρθρου 110 «Δημόσιο Λογιστικό Σχέδιο» περιγράφεται η ανάγκη για την καθιέρωση βασικών λογιστικών αρχών «για την καθολική και συστηματική οργάνωση και αποτύπωση των λογιστικών λειτουργιών του Δημοσίου, με βάση γενικά παραδεγμένες αρχές και μεθόδους ....».

Στις παρ. 2 και 3 του ίδιου άρθρου περιγράφεται το Λογιστικό Σχέδιο του Δημοσίου ως ένα «...σύστημα κανόνων ταξινόμησης των λογιστικών μεγεθών, το οποίο αποβλέπει στην καθιέρωση διπλογραφικού συστήματος, στην τυποποίηση των τηρούμενων από το Δημόσιο λογαριασμών, στην αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων του Δημοσίου...», βάσει των παραδεγμένων λογιστικών αρχών και μεθόδων, προκειμένου να επιτευχθεί με αξιόπιστο και ομοιόμορφο τρόπο, η απεικόνιση των συναλλαγών και της παρουσίας των χρηματοοικονομικών μεγεθών του Δημοσίου, ώστε αυτές να αξιοποιηθούν για την αύξηση της παραγωγικότητας και της δυνατότητας ελέγχου.

Η παρ. 4 παρέπεμπε στην έκδοση Προεδρικού Διατάγματος για τον καθορισμό των βασικών αρχών του Λογιστικού Σχεδίου του Δημοσίου και κάθε άλλης λεπτομέρειας για το περιεχόμενό του.

Ο Ν.4270/2014

Και στις διατάξεις του Ν.4270/2014 περιγράφεται με σαφήνεια η έννοια του εσόδου και εξόδου, η οποία δεν διαφοροποιείται από αυτή του Ν.2362/1995.

Έτσι, η παρ. 1 του άρθρου 75 ορίζει ως βεβαιωθέντα έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού, τα ποσά που έχουν βεβαιωθεί και εισπραχθεί εντός του οικονομικού έτους του προϋπολογισμού. Τα ποσά που έχουν βεβαιωθεί αλλά δεν έχουν εισπραχθεί, μεταφέρονται ως έσοδα στην επόμενη χρήση, ενώ βεβαιωμένα ποσά προηγούμενης χρήσης που εισπράχθηκαν σε επόμενη, λογίζονται ως έσοδα του οικονομικού έτους που εισπράχθηκαν.

Επίσης, η παρ.1 του άρθρου άρθρο 76, ορίζει ως έξοδα του προϋπολογισμού: «... τις πληρωμές που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους στο οποίο αναφέρεται ο προϋπολογισμός, ανεξάρτητα από το χρόνο που έχει δημιουργηθεί η υποχρέωση για πληρωμή».

1.2 Οι νομοθετήσεις στα πλαίσια των προσπαθειών υιοθέτησης του διπλογραφικού συστήματος

Από την έκδοση του Ν.2362/1995 και την επόμενη εικοσαετία, έγινε προσπάθεια προς την κατεύθυνση της υιοθέτησης του διπλογραφικού συστήματος με:

- Το Π.Δ. 80/1997, «Ορισμός του περιεχομένου και του χρόνου ενάρξεως της εφαρμογής του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου για τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης».
- Το Π.Δ. 205/1998, «Περί ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου ενάρξεως της εφαρμογής του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου».
- Το Π.Δ. 315/1999, «Περί ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου ενάρξεως της εφαρμογής του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου Δήμων και Κοινοτήτων (Ο.Τ.Α. Α' Βαθμού)».
- Το Π.Δ. 146/2003, «Περί ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου ενάρξεως της εφαρμογής του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου Δημοσίων Μονάδων Υγείας».
- Το Π.Δ. 15/2011, «Περί ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου έναρξης της εφαρμογής της Διπλογραφικής Λογιστικής Τροποποιημένης Ταμειακής Βάσης».

Ωστόσο και παρά τις προσπάθειες καθιέρωσης ενιαίων λογιστικών αρχών στη βάση του διπλογραφικού συστήματος, μέσω των προαναφερθέντων νομοθετικών πρωτοβουλιών, η πλειοψηφία των δημόσιων φορέων δεν εφάρμοζε ή εφάρμοζε αποσπασματικά το διπλογραφικό σύστημα.

1.2.1 Ο Ν.4270/2014 περί αρχών δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας

Τα τελευταία χρόνια έγινε περαιτέρω σημαντική προσπάθεια, για την αναδόμηση του Δημόσιου Λογιστικού.

Με την ψήφιση του Ν. 4270/2014, «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» και ειδικότερα με τα άρθρα 156, 158 και 159, προβλέφθηκε η καθιέρωση νέου Λογιστικού σχεδίου της Γενικής Κυβέρνησης.

Στην παρ. 2 του άρθρου 156, προβλέπεται η έκδοση προεδρικού διατάγματος, για να καθοριστούν οι βασικές αρχές του λογιστικού σχεδίου. Συγκεκριμένα αναφέρεται: «Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών, καθορίζονται οι βασικές αρχές του Λογιστικού Σχεδίου της Γενικής Κυβέρνησης και

το περιεχόμενό του. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα καθορίζονται, μέσα στα πλαίσια του Γενικού Λογιστικού Σχεδιασμού της Γενικής Κυβέρνησης, οι επιμέρους λογαριασμοί, τα τηρούμενα βιβλία και ο τρόπος τήρησης αυτών και κάθε άλλο σχετικό θέμα».

Για την επίτευξη ομοιομορφίας και ενιαίας εφαρμογής κοινών αρχών για όλους τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, η έκδοση του αναμενόμενου προεδρικού διατάγματος θα αντικαθιστούσε τα προαναφερθέντα ισχύοντα διατάγματα και νόμους. Συγκεκριμένα, στην παρ. 3 του άρθρου 156 αναφέρεται: «Μέχρι την έκδοση του προεδρικού διατάγματος της προηγούμενης παραγράφου εξακολουθεί να ισχύει η εφαρμογή του διπλογραφικού συστήματος, στη σύνταξη του Ισολογισμού, του Απολογισμού, των οικονομικών καταστάσεων και στο σχεδιασμό γενικά της λογιστικής της Γενικής Κυβέρνησης, ...».

Το άρθρο 158 «Ορισμός Διπλογραφικής Λογιστικής της Κεντρικής Διοίκησης» ορίζει την Διπλογραφική Λογιστική Τροποποιημένης Ταμειακής Βάσης, ως ένα λογιστικό σύστημα με βασική αρχή αυτή του δεδουλευμένου εσόδου και εξόδου (πάντα σε εφαρμογή του προεδρικού διατάγματος που αναμένεται να εκδοθεί). Επίσης ορίζει την κατάρτιση Ισολογισμού (Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης), Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Επίδοσης, Κατάστασης Μεταβολής της Καθαρής Θέσης Πολιτών και Κατάσταση Ταμειακών Ροών, σύμφωνα με τους κανόνες της Διπλογραφικής Λογιστικής.

Στο άρθρο 159 περιλαμβάνονται διατάξεις, σχετικές με το λογιστικό σχέδιο της Κεντρικής Διοίκησης. Προβλέπεται και εδώ η δημοσίευση προεδρικού διατάγματος που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών, για το Λογιστικό Σχέδιο της Κεντρικής Διοίκησης, μέσω του οποίου θα καθορίζονται «...οι βασικές λογιστικές αρχές που το διέπουν, το σύστημα της λογιστικής καταγραφής, οι επί μέρους λογαριασμοί, η περίοδος τακτοποιητέων λογιστικών εγγραφών, τα τηρούμενα βιβλία, ο τρόπος τήρησης αυτών και κάθε άλλο σχετικό θέμα».

Οι βασικές αρχές διαχείρισης των οικονομικών

Ο Ν.4270/2014, περιγράφει τις αρχές που πρέπει να διέπουν τη διαχείριση των οικονομικών της Γενικής Κυβέρνησης. Συγκεκριμένα, στο άρθρο 33 αναφέρει τις αρχές:

- Της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης σύμφωνα με την οποία, όλα τα περιουσιακά στοιχεία καθώς και οι υποχρεώσεις της Γενικής Κυβέρνησης, θα πρέπει να διαχειρίζονται με σύνεση προκειμένου να διασφαλιστεί η

δημοσιονομική βιωσιμότητα. Η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση επιτυγχάνεται με:

- Την έγκαιρη χρήση των ενδεδειγμένων σε ποσότητα και ποιότητα μέσων, για την υλοποίηση των κυβερνητικών πολιτικών
  - Την κατά το δυνατό μέγιστη απόδοση των χρησιμοποιούμενων μέσων
  - Τον έλεγχο της επίτευξης των στόχων, όπως αυτά έχουν εκ των προτέρων οριστεί
- Της υπευθυνότητας και της λογοδοσίας, σύμφωνα με την οποία όλοι οι συμμετέχοντες στη δημόσια διαχείριση ασκούν τις αρμοδιότητές τους με σκοπό τη διασφάλιση της σταθερότητας και της βιωσιμότητας των οικονομικών της Γενικής Κυβέρνησης, η οποία και λογοδοτεί στη Βουλή για τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών της.
  - Της διαφάνειας, σύμφωνα με την οποία όλοι οι λειτουργοί και οι φορείς που διαχειρίζονται πόρους της Γενικής Κυβέρνησης, έχουν την υποχρέωση παροχής έγκαιρης πληροφόρησης σχετικά με τη διαχείριση των δημοσιονομικών μεγεθών, ώστε να καθίσταται εφικτός ο αποτελεσματικός δημόσιος έλεγχος της άσκησης δημοσιονομικής πολιτικής και της οικονομικής κατάστασης του Δημοσίου.
  - Της ειλικρίνειας, σύμφωνα με την οποία κάθε οικονομική και δημοσιονομική πρόβλεψη που παρέχεται μέσω καταρτισμένων εκθέσεων και εγγράφων, πρέπει να στηρίζεται, σε πραγματικά στοιχεία, σε αποφάσεις που έχει ήδη ανακοινώσει η Κυβέρνηση, σε προβλέψεις ή εκτιμήσεις που θεωρούνται εύλογες και αφού έχουν ληφθεί υπόψη όλοι οι ενδεχόμενοι παράγοντες, που δύνανται να έχουν σημαντικές δημοσιονομικές επιπτώσεις.

1.2.2 Ο Ν.4308/2014, «Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις»

Στο Ν.4308/2014 «Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις», προβλέπεται ότι επιχειρήσεις που ανήκουν στο δημόσιο ή ελέγχονται απ' αυτό, όταν δεν εντάσσονται στη Γενική Κυβέρνηση θα πρέπει να εφαρμόσουν υποχρεωτικά τις διατάξεις του νόμου περί εφαρμογής του διπλογραφικού συστήματος. Περαιτέρω, για πρώτη φορά, υιοθετούνται πρακτικές και αρχές κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων, βάσει των διεθνών λογιστικών προτύπων.

Κεφάλαιο 2^ο: Διπλογραφικό σύστημα (Π.Δ. 1123/1980) – βασικές διαφοροποιήσεις με το απλογραφικό

Στο διπλογραφικό σύστημα κάθε χρέωση ενός ή περισσότερων λογαριασμών, συνεπάγεται την στο ισόποσο πίστωση ενός ή περισσότερων εκ των 8 ομάδων λογαριασμών κατά τέτοιον τρόπο, ώστε να τηρείται η ισότητα Ενεργητικό = Παθητικό + Καθαρή Θέση. Οι λογαριασμοί έχουν κωδικοποιηθεί και ταξινομηθεί σε ένα ενιαίο σύστημα «σχέδιο λογαριασμών» το οποίο ονομάζεται Ενιαίο Γενικό Λογιστικό Σχέδιο (Ε.Γ.Λ.Σ.) και θεσπίστηκε με το Π.Δ. 1123/1980. Αποτέλεσε την πρώτη προσπάθεια δημιουργίας κοινών αρχών τήρησης των λογιστικών βιβλίων, προκειμένου να υπάρξει ομοιομορφία και συγκρισιμότητα των οικονομικών μεγεθών των οικονομικών οντοτήτων σε όλη την Ελληνική επικράτεια.

Αποτελείται από το λογιστικό κύκλωμα της Γενικής ή Χρηματοοικονομικής Λογιστικής και αυτό της Αναλυτικής Λογιστικής (Λογιστικής Κοστολόγησης). Στο πλαίσιο της εργασίας αυτής θα εξεταστεί μόνο το κύκλωμα της Γενικής Λογιστικής.

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων της παρούσας εργασίας έγιναν βάσει του Π.Δ.1123/1980, και αυτό διότι οι λογιστικές αρχές που περιγράφονται, το λογιστικό σχέδιο των λογαριασμών του και η μεθοδολογία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων, όρισαν τον τρόπο τήρησης των λογιστικών βιβλίων στην Ελλάδα επί δεκαετίες. Αποτέλεσαν δε, τη βάση όλων των μετέπειτα νομοθετημάτων για την εφαρμογή του διπλογραφικού συστήματος στο Δημόσιο, συμπεριλαμβανόμενου και του Π.Δ.15/2011, «Περί ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου έναρξης της εφαρμογής της Διπλογραφικής Λογιστικής Τροποποιημένης Ταμειακής Βάσης».

2.1 Γενική Λογιστική – ομάδες λογαριασμών

Η Γενική Λογιστική, βάσει του Π.Δ. 1123/1980, αποτελείται από οκτώ ομάδες λογαριασμών ουσίας και την ομάδα λογαριασμών τάξεως. Οι οκτώ ομάδες λογαριασμών (1-8) διαρθρώνονται ως εξής:

1^η Ομάδα Πάγιο Ενεργητικό

Σύμφωνα με τις καθολικά παραδεγμένες λογιστικές αρχές, τα περιουσιακά στοιχεία του Ενεργητικού διακρίνονται από την άποψη του λειτουργικού τους προορισμού, σε πάγια, κυκλοφοριακά και διαθέσιμα. Η κατάταξη των προαναφερθέντων στοιχείων δε γίνεται με βάση το είδος τους, αλλά τον προορισμό – σκοπό τους που είναι η μόνιμη χρησιμοποίησή τους προς κάλυψη των λειτουργικών αναγκών του Οργανισμού.

Στο πάγιο ενεργητικό περιλαμβάνεται το σύνολο των αγαθών, αξιών και δικαιωμάτων, τα οποία προορίζονται να παραμείνουν μακροχρόνια και με την ίδια περίπου μορφή στον οργανισμό, με στόχο να χρησιμοποιούνται για την επίτευξη των σκοπών του. Επίσης περιλαμβάνονται και τα έξοδα πολυετούς απόσβεσης.

Διακρίνονται σε ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία, (λογαριασμοί 10 – 15), σε άυλα πάγια στοιχεία και έξοδα εγκαταστάσεως (λογαριασμός 16), σε συμμετοχές και μακροπρόθεσμες απαιτήσεις (λογαριασμός 18).

Εκτός από το αρχικό κόστος απόκτησης των πάγιων περιουσιακών στοιχείων και άλλα κόστη δύναται να προσαυξήσουν την αρχική τους αξία. Τέτοιου είδους κόστη μπορεί να είναι:

- Επέκτασης ή προσθήκης κτιρίου, κτιριακής εγκατάστασης και τεχνικού έργου. Είναι οποιαδήποτε αύξηση του όγκου, του μεγέθους ή της ωφελιμότητας του, που γίνεται με τη χρησιμοποίηση κατά κανόνα δομικών υλικών.
- Επέκτασης ή προσθήκης μηχανήματος, τεχνικής εγκατάστασης και μηχανολογικού εξοπλισμού. Είναι κάθε προσθήκη ή εργασία που γίνεται σ' αυτά και αυξάνει το μέγεθος και κατά κανόνα την παραγωγική τους δυναμικότητα.
- Βελτίωσης ενσώματου πάγιου περιουσιακού στοιχείου. Είναι κάθε μεταβολή που γίνεται σ' αυτό μετά από τεχνολογική παρέμβαση που έχει αποτέλεσμα, είτε την αύξηση του χρόνου της ωφέλιμης ζωής του, είτε την αύξηση της παραγωγικότητάς του, είτε τη μείωση του κόστους λειτουργίας του ή τη βελτίωση των συνθηκών χρησιμοποίησής του.

Αντιθέτως δεν προσαυξάνουν την αξία κτήσεως των πάγιων στοιχείων, αλλά βαρύνουν τα αποτελέσματα της χρήσης τα κόστη:

- Συντήρησης, δηλαδή της τεχνολογικής επέμβασης που γίνεται σ' αυτό, με σκοπό να διατηρείται στην αρχική του παραγωγική ικανότητα, για όσο δυνατό μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.
- Επισκευής, δηλαδή της αντικατάστασης ή επιδιόρθωσης μερών αυτού που έχουν καταστραφεί ή υποστεί βλάβη, με σκοπό την επαναφορά της παραγωγικής τους ικανότητας ή των συνθηκών λειτουργίας του, στο επίπεδο που ήταν πριν την καταστροφή ή τη βλάβη.

2^η Ομάδα Αποθέματα

Κατά το Ε.Γ.Λ.Σ., αποθέματα είναι τα υλικά αγαθά που ανήκουν στον οργανισμό, τα οποία:

- Προορίζονται να πωληθούν κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών (λογαριασμός 20).
- Βρίσκονται στη διαδικασία παραγωγής και προορίζονται να πωληθούν όταν πάρουν τη μορφή έτοιμων προϊόντων (λογαριασμός 23).
- Προορίζονται να αναλωθούν για την παραγωγή έτοιμων αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών (λογαριασμός 24).
- Προορίζονται να αναλωθούν για την καλή λειτουργία, τη συντήρηση ή την επισκευή, καθώς και την ιδιοπαραγωγή παγίων στοιχείων (λογαριασμός 25 και 26).
- Προορίζονται να χρησιμοποιηθούν για τη συσκευασία των παραγόμενων προϊόντων (λογαριασμός 28).

3^η Ομάδα Απαιτήσεις και Διαθέσιμα

Ο όρος «απαίτηση» υπό ευρεία έννοια, περιλαμβάνει όλες τις αξιώσεις που έχει ο οργανισμός κατά φυσικών ή νομικών προσώπων για παροχή αγαθών ή υπηρεσιών, κυρίως δε χρήματος.

Οι απαιτήσεις, με κριτήριο τη φύση των συναλλαγών από τις οποίες προέρχονται, διακρίνονται σε οργανικές και ανόργανες. Ανάλογα με το χρόνο ρευστοποιήσεως σε μακροπρόθεσμες – βραχυπρόθεσμες και τέλος, με κριτήριο τη φερεγγυότητά τους σε ασφαλούς είσπραξης, επισφαλούς είσπραξης ή ανεπίδεκτες είσπραξης.

4^η Ομάδα Καθαρή Θέση – Προβλέψεις – Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις

Η Καθαρή Θέση ή Καθαρή Περιουσία ή Ίδια Κεφάλαια αποτελείται από κάθε είδους αποθεματικά σχηματισμένα από εισφορές των φορέων του Οργανισμού, καθώς και από το εκάστοτε αποτέλεσμα χρήσης του Οργανισμού (τα πλεονάσματα προσ αυξάνουν την Καθαρή Θέση, ενώ τα ελλείμματα την μειώνουν). Αποτελούν τα δικαιώματα των φορέων του Οργανισμού και τη διαφορά μεταξύ του Ενεργητικού και του Παθητικού. Υπό την έννοια αυτή, εάν όλα τα στοιχεία του Ενεργητικού ρευστοποιηθούν και όλες οι υποχρεώσεις εξοφληθούν, το υπόλοιπο του ενεργητικού που θα απέμενε θα μπορούσε να επιστραφεί στους φορείς του Οργανισμού και αυτό το υπόλοιπο θα ταυτιζόταν με την Καθαρή Θέση.

Η Καθαρή Θέση προκύπτει ως άθροισμα των υπολοίπων των πρωτοβάθμιων λογαριασμών 40 «Κεφάλαιο», 41 «Αποθεματικά – Διαφορές Αναπροσαρμογής – Επιχορηγήσεις Επενδύσεων» και 42 «Αποτελέσματα εις Νέον».

Προβλέψεις είναι η κράτηση (έξοδο ή ζημιά) ποσού, που γίνεται κατά το κλείσιμο του Ισολογισμού του Οργανισμού σε βάρος των Αποτελεσμάτων Χρήσης. Η κράτηση αυτή γίνεται για την κάλυψη ζημίας ή εξόδων ή ενδεχόμενης υποτίμησης στοιχείων του Ενεργητικού, όταν κατά την ημερομηνία συντάξεως του Ισολογισμού είναι πιθανή η πραγματοποίησή τους, χωρίς ωστόσο να είναι ακριβές το μέγεθος ή ο χρόνος πραγματοποιήσεώς τους. Παρακολουθείται στο λογαριασμό 44 «Προβλέψεις».

Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις είναι εκείνες οι υποχρεώσεις, των οποίων η προθεσμία εξοφλήσεως λήγει μετά το τέλος της επόμενης χρήσεως. Απεικονίζονται στο λογαριασμό 45 «Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις».

5^η Ομάδα Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις

Παρακολουθούνται οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του Οργανισμού, των οποίων η προθεσμία εξοφλήσεως λήγει μέσα στην επόμενη χρήση.

6^η Ομάδα Οργανικά Έξοδα κατ' Είδος

Απεικονίζονται και παρακολουθούνται κατ' είδος τα έξοδα που αναφέρονται στην ομαλή εκμετάλλευση της χρήσης, καθώς και των ετήσιων επιβαρύνσεων μέσω της διενέργειας αποσβέσεων και προβλέψεων οι οποίες ενσωματώνονται στο λειτουργικό κόστος.

7^η Ομάδα Οργανικά Έξοδα κατ' Είδος

Καταχωρούνται και παρακολουθούνται κατ' είδος, τα οργανικά έσοδα της χρήσης που αναφέρονται στην ομαλή εκμετάλλευση της χρήσης και προέρχονται από την κύρια και τις παρεπόμενες δραστηριότητες του Οργανισμού.

8^η Ομάδα Λογαριασμοί Αποτελεσμάτων

Περιλαμβάνει τις ακόλουθες κατηγορίες αποτελεσματικών λογαριασμών ουσίας, με τους οποίους παρακολουθούνται:

- τα έκτακτα και ανόργανα έξοδα και έσοδα (στο λογαριασμό 81 «Έκτακτα και Ανόργανα Αποτελέσματα»), δηλαδή όλα εκείνα τα έξοδα και έσοδα που δεν αναφέρονται στην ομαλή εκμετάλλευση της χρήσης και συνδέονται με τυχαίες και ευκαιριακές πράξεις του λαμβάνουν χώρα.
- τα οργανικά και ανόργανα κατ' είδος έξοδα και έσοδα (στο λογαριασμό 82 «Έξοδα και Έσοδα Προηγούμενων Χρήσεων») που πραγματοποιούνται μέσα

στη χρήση, ο χρόνος όμως και τα αίτια της δημιουργίας τους ανάγονται σε δραστηριότητες προηγούμενων χρήσεων.

- οι προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους, (λογαριασμός 83 «Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους») και τα έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων (λογαριασμός 84). Συλλειτουργούν με τους αντίστοιχους λογαριασμούς του 44 «προβλέψεις».
- Οι αποσβέσεις των πάγιων στοιχείων και εξόδων πολυετούς απόσβεσης, που δεν ενσωματώνονται στο λειτουργικό κόστος, αλλά στο λογαριασμό 85.

Αποτελεσματικούς λογαριασμούς συνθέσεως, με τους οποίους προσδιορίζονται:

- Τα Αποτελέσματα Εκμεταλλεύσεως – ολικά και μικτά – (λογαριασμός 80)
- Τα ολικά αποτελέσματα της χρήσεως (λογαριασμός 86)
- Η διάθεση των αποτελεσμάτων (λογαριασμός 88)

10^η Ομάδα Λογαριασμοί Τάξεως

Μέσω αυτών παρέχονται σημαντικές πληροφορίες και χρήσιμα στατιστικά στοιχεία. Αποτελούν λογαριασμούς ειδικής κατηγορίας, στους οποίους απεικονίζονται και παρακολουθούνται χρήσιμες πληροφορίες καθώς και γεγονότα που δημιουργούν νομικές δεσμεύσεις, χωρίς να επιφέρουν άμεση ποσοτική μεταβολή στα περιουσιακά στοιχεία του Οργανισμού, η οποία όμως είναι δυνατό να επέλθει στο μέλλον. Η αξία αλλότριων περιουσιακών στοιχείων, οι λαμβανόμενες εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης έργων, οι παρεχόμενες εγγυητικές επιστολές, η αξία των ανεκτέλεστον συμβάσεων, είναι κάποια από τα στοιχεία που ενδείκνυται να παρακολουθούνται στους λογαριασμούς αυτούς.

Περαιτέρω με το Π.Δ. 205/1998, θεσπίσθηκε και ο τρόπος παρακολούθησης της εκτέλεσης του προϋπολογισμού των Ν.Π.Δ.Δ. μέσω των λογαριασμών τάξεως.

2.2 Οι βασικές αρχές του Π.Δ. 1123/1980

Το Π.Δ. 1123/1980 κωδικοποιήθηκε με τα Π.Δ.592/1984 και Π.Δ.186/1986 καθώς και τον Ν.3487/2006. Ως βασικές λογιστικές αρχές που το διέπουν αναφέρονται (στο κεφ. 1.1, βασικές αρχές):

Η Αρχή της Αυτονομίας

Εννοείται η αυτονομία των λογιστικών κυκλωμάτων, το καθένα από τα οποία λειτουργεί ανεξάρτητα. Κάθε λογαριασμός συνδέεται και συλλειτουργεί με άλλον ή

άλλους του ίδιου ωστόσο λογιστικού κυκλώματος, χωρίς να επηρεάζουν τα άλλα δύο. Τα τρία λογιστικά κυκλώματα είναι:

- Οι λογαριασμοί Γενικής Λογιστικής, λογαριασμοί ουσίας. Αναπτύσσονται σε οκτώ ομάδες λογαριασμών (1-8).
- Οι λογαριασμοί Αναλυτικής Λογιστικής εκμεταλλεύσεως, που λειτουργεί με διάμεσους – αντικριζόμενους λογαριασμούς στην ομάδα 9.
- Οι λογαριασμοί τάξεως, που λειτουργούν στην ομάδα 0.

Είναι δυνατό να συγχωνεύονται και να λειτουργούν σε ένα ενιαίο σύστημα λογιστικής (στο αυτό λογιστικό κύκλωμα) η γενική και η αναλυτική λογιστική, με την προϋπόθεση ότι η αναλυτική λογιστική θα διατηρεί την αυτονομία της και δεν θα αλλοιώνονται οι παρακάτω δύο βασικές αρχές.

Η αρχή της κατ' είδος συγκεντρώσεως των αποθεμάτων, εξόδων και εσόδων

Η αρχή αυτή ορίζει την υποχρέωση της κατ' είδους συγκέντρωσης των κονδυλίων σε λογαριασμούς αποθεμάτων (ομάδας 2), εξόδων (ομάδας 6), εσόδων (ομάδας 7) και έκτακτων και ανόργανων αποτελεσμάτων (ομάδας 8), ανάλογα με το είδος τους. Οι προαναφερθέντες λογαριασμοί χρεώνονται ή πιστώνονται κατά περίπτωση, χωρίς να υπάρχει δυνατότητα μεταφοράς των κονδυλίων τους σε άλλους λογαριασμούς κατά τη διάρκεια της χρήσης. Τα υπόλοιπά τους μεταφέρονται, στο τέλος κάθε χρήσεως, στο λογαριασμό της γενικής εκμεταλλεύσεως.

Η αρχή της καταρτίσεως του λογαριασμού της γενικής εκμεταλλεύσεως με λογιστικές εγγραφές.

Στο λογαριασμό αυτό μεταφέρονται στο τέλος της εκάστοτε χρήσης οι αξίες των αποθεμάτων, καθώς και των οργανικών εξόδων και εσόδων κατά είδος, κατά τέτοιο τρόπο ώστε να προκύπτει η συνολική κίνηση των λογαριασμών εκμετάλλευσης του εκάστοτε οργανισμού.

Γενικές αρχές τηρήσεως των λογαριασμών

Για οποιαδήποτε καταχώρηση – ενημέρωση λογαριασμού απαραίτητη προϋπόθεση είναι η ύπαρξη παραστατικού – δικαιολογητικού, βάσει του οποίου λογιστικοποιούνται τα έσοδα ή τα έξοδα.

Στους αναλυτικούς λογαριασμούς καταχωρούνται, τουλάχιστον, ο αύξων αριθμός του παραστατικού βάσει του οποίου γίνεται η καταχώρηση και μια σύντομη αιτιολογία για κάθε χρέωση ή πίστωση λογαριασμού.

Για τους αναλυτικούς λογαριασμούς της τελευταίας βαθμίδας της γενικής λογιστικής και των λογαριασμών τάξεως, είναι υποχρεωτική η τήρηση αναλυτικών μερίδων.

2.3 Ισολογισμός

Ο ισολογισμός αποτελεί τη βασικότερη οικονομική κατάσταση, η οποία εμφανίζει σε μια δεδομένη στιγμή:

- Τα περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στον οργανισμό
- Τις υποχρεώσεις του οργανισμού προς τρίτους
- Τις απαιτήσεις του οργανισμού έναντι τρίτων
- Τα ποσά που έχουν ήδη επενδυθεί σε αυτόν από τους φορείς του

Όλα τα παραπάνω μεγέθη αποτιμώνται, ομαδοποιούνται και παρουσιάζονται, σύμφωνα με τις γενικά παραδεγμένες λογιστικές αρχές.

Σύμφωνα με τον καθηγητή Εμμανουήλ Σακέλλη¹ «Ο ισολογισμός είναι μια στατική οικονομική κατάσταση, μια φωτογραφία που δείχνει τη χρηματοοικονομική θέση του οργανισμού σε μια δεδομένη στιγμή για το λόγο αυτό η ορθότερη ονομασία της κατάστασης αυτής θα ήταν «κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης» (statement of financial position)». Ωστόσο, σε διεθνή κλίμακα έχει επικρατήσει η ονομασία ισολογισμός (balance sheet), που πηγάζει από το γεγονός ότι το ενεργητικό είναι πάντοτε ισοζυγισμένο με το παθητικό, σύμφωνα με την ακόλουθη εξίσωση που αποτελεί τη βάση της διπλογραφικής λογιστικής:

Ενεργητικό = Παθητικό + Καθαρή Θέση

2.3.1 Έννοια Ενεργητικού

Ενεργητικό είναι το σύνολο των οικονομικών αγαθών, υλικών και άυλων, που ανήκουν κατά κυριότητα στον εκάστοτε οργανισμό από τα οποία προσδοκούνται μελλοντικά οφέλη και μπορούν να εκτιμηθούν αντικειμενικά σε νομισματικές μονάδες.

Σύμφωνα με τον ορισμό αυτό, για να χαρακτηριστεί ένα αγαθό ως στοιχείο του ενεργητικού θα πρέπει να συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:

- Το στοιχείο θα πρέπει να είναι οικονομικό αγαθό. Δηλαδή να ικανοποιεί οικονομικές ανάγκες και να βρίσκεται σε έλλειψη, η οποία να προσδίδει σε αυτό αξία.
- Να ανήκει κατά κυριότητα στον οργανισμό
- Ο οργανισμός να προσδοκά από το στοιχείο αυτό οφέλη στο μέλλον
- Το στοιχείο να είναι δεκτικό αποτιμήσεως

Σύμφωνα με την παρ. 4.1.101 του ΕΓΛΣ, τα περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην έννοια του Ενεργητικού είναι τα εξής:

- Οφειλόμενο Κεφάλαιο
- Έξοδα εγκαταστάσεως
- Ασώματες ακινητοποιήσεις
- Ενσώματες ακινητοποιήσεις
- Συμμετοχές και άλλες μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις
- Αποθέματα
- Απαιτήσεις
- Χρεόγραφα
- Διαθέσιμα
- Μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού

2.3.2 Έννοια Παθητικού

Το παθητικό εκφράζει το σύνολο των υποχρεώσεων του εκάστοτε οργανισμού προς τους χρηματοδότες του. Από άλλη σκοπιά μπορεί να εκφράζει τα δικαιώματα των τρίτων που μπορούν να ασκηθούν επί του ενεργητικού ή ακόμα, τον προορισμό των στοιχείων που περιλαμβάνονται στο ενεργητικό.

Οι υποχρεώσεις που περιλαμβάνονται στην έννοια του παθητικού καθορίζονται στην παρ. 4.1.102 του Ε.Γ.Λ.Σ. και είναι:

- Κεφάλαιο
- Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο
- Διαφορές αναπροσαρμογής – επιχορηγήσεις επενδύσεων
- Αποθεματικά κεφάλαια
- Αποτελέσματα εις νέο
- Ποσά προορισμένα για αύξηση κεφαλαίου
- Προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα
- Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις
- Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις
- Μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού

2.3.3 Έννοια της Καθαρής Θέσης

Καθαρή θέση είναι η διαφορά μεταξύ του ενεργητικού και υποχρεώσεων προς τρίτους. Η καθαρή θέση ή ίδια κεφάλαια εκφράζουν τις υποχρεώσεις προς τους φορείς του οργανισμού και είναι αόριστης λήξης.

Υπό άλλη έννοια, εάν όλα τα στοιχεία του ενεργητικού ρευστοποιηθούν και όλα τα στοιχεία του παθητικού εξοφληθούν, το απομένον ποσό θα μπορούσε να διανεμηθεί στους φορείς του οργανισμού και θα ήταν ίσο με το ποσό της καθαρής θέσης.

2.4 Γενικά παραδεκτές λογιστικές αρχές

Εκτός των αρχών του Π.Δ. 1123/1980, που προαναφέρθηκαν, υπάρχει μια σειρά λογιστικών αρχών, οι οποίες θεωρούνται γενικά παραδεκτές και παρατίθενται παρακάτω:

Αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας της οικονομικής μονάδος (Going concern concept).

Η αρχή αυτή προβλέπεται από την παρ. 1 του άρθρου 43 του νόμου 2190/20 σύμφωνα με την οποία, η αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων του εκάστοτε οργανισμού γίνεται στη βάση της συνέχισης της δραστηριότητάς του. Επίσης και το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 1 ορίζει την αρχή της συνέχισης της οικονομικής δραστηριότητας, ως θεμελιώδης λογιστική παραδοχή.

Βάσει της αρχής αυτής οι Οικονομικές Καταστάσεις, δηλαδή ο Ισολογισμός, τα Αποτελέσματα Χρήσης και η Διάθεση των αποτελεσμάτων, συντάσσονται στα πλαίσια της συνέχισης της λειτουργίας της οντότητας στο διηνεκές. Έτσι για παράδειγμα, τα πάγια περιουσιακά στοιχεία και τα λοιπά στοιχεία του Ενεργητικού, αποτιμώνται στην αξία κτήσης τους και όχι την ρευστοποιήσιμη αξία τους. Επίσης η Κατάσταση Αποτελεσμάτων εμφανίζει έσοδα, έξοδα και λοιπά κόστη, που αφορούν αποκλειστικά την εκάστοτε τρέχουσα χρήση.

Είναι προφανές ότι η αρχή αυτή δεν εφαρμόζεται όταν ο οργανισμός βρίσκεται σε διαδικασία εκκαθάρισης ή διακοπής δραστηριοτήτων, για διάφορους λόγους.

Η Αρχή της αυτοτέλειας της λογιστικής μονάδας (Accounting entity principle)

Στις Οικονομικές Καταστάσεις του Οργανισμού καταχωρούνται αποκλειστικά και μόνο συναλλαγές και γεγονότα, που έχουν σχέση με αυτή. Ο Οργανισμός αποτελεί ξεχωριστή οντότητα με τα δικά της περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις. Έτσι για παράδειγμα οι φορείς που δημιούργησαν ή και διοικούν τον οργανισμό, για σκοπούς

λογιστικής θεωρούνται ξένοι προς αυτή.

Αρχή της σταθερότητας της χρηματικής μονάδας (Stability of monetary unit assumption)

Η λογιστική απεικονίζει μεγέθη εκφρασμένα σε χρηματικές μονάδες οι οποίες έχουν σταθερή αγοραστική αξία. Έτσι, μεγέθη που δεν μπορούν να εκφραστούν σε χρηματικές μονάδες, όπως για παράδειγμα ο αριθμός του προσωπικού ή το υψηλό επίπεδο κατάρτισης που αυτό έχει, δεν απεικονίζονται λογιστικά.

Η τήρηση των βιβλίων και η έκδοση στοιχείων, γίνονται στο νόμισμα της χώρας που αναπτύσσει τη δραστηριότητά του ο Οργανισμός.

Αρχή της Περιοδικότητας (Periodicity principle)

Σύμφωνα με την αρχή αυτή ορίζεται η υποχρέωση κατάρτισης Οικονομικών Καταστάσεων σε ετήσια βάση, συνήθως από 1^η Ιανουαρίου μέχρι 31^η Δεκεμβρίου κάθε έτους, προκειμένου να προσδιοριστεί η χρηματοοικονομική της θέση και το αποτέλεσμα της χρήσης.

Εξαιρέση από τον κανόνα της ετήσιας σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων αποτελεί η πρώτη χρήση έναρξης της δραστηριότητας, η οποία μπορεί να είναι μεγαλύτερη των 12 μηνών και σε κάθε περίπτωση μικρότερη των 24 και η τελευταία χρήση, που μπορεί να είναι μικρότερη των δώδεκα μηνών.

Βεβαίως ιδανικά, θα πρέπει να συντάσσονται και ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις τριμηνιαίες π.χ. με σκοπό την εγκυρότερη εξέταση της πορείας των μεγεθών και τη λήψη μέτρων διόρθωσής τους, εάν αυτό κριθεί αναγκαίο.

Αρχή της αυτοτέλειας των χρήσεων (Accrual Concept)

Η αρχή αυτή αναφέρεται ως βασική λογιστική αρχή στην παρ. 1.6, του κεφαλαίου 1 του Π.Δ. 15/2011. Σύμφωνα με αυτή, κάθε έσοδο, κάθε έξοδο και κόστος θα πρέπει να καταχωρείται στη χρήση που αυτό αφορά κατά τέτοιο τρόπο, ώστε το οικονομικό αποτέλεσμα που απεικονίζεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης να απεικονίζεται ακριβοδίκαια. Έτσι τα έσοδα, τα έξοδα και λοιπά κόστη της χρήσης, θα πρέπει να έχουν προέλθει από τη δραστηριότητα της διαχειριστικής περιόδου που αυτά απεικονίζονται.

Η έννοια του εσόδου και του εξόδου στη λογιστική, διαφοροποιείται πλήρως από την ταμειακή είσπραξη ή πληρωμή αντίστοιχα. Για παράδειγμα, η είσπραξη μιας επιχορήγησης για κάλυψη δαπανών επόμενης χρήσης, δεν πρέπει να θεωρηθεί και καταχωρηθεί ως έσοδο της χρήσης που αυτή εισπράχθηκε ή η εξόφληση μισθοδοσίας Δεκεμβρίου που έγινε τον Ιανουάριο του επόμενου έτους, δεν πρέπει να επιβαρύνει

την επόμενη χρήση – έτος αλλά το έτος που παρασχέθηκαν οι μισθωτές αυτές υπηρεσίες. Θα πρέπει δηλαδή και τα έσοδα και τα έξοδα να είναι δεδουλευμένα.

Αρχή της συντηρητικότητας (Conservatism principle)

Η αρχή αυτή αναφέρεται ως βασική λογιστική αρχή στην παρ. 1.8 του κεφαλαίου 1 του Π.Δ. 15/2011. Σύμφωνα με αυτή, τα έξοδα και οι δαπάνες αναγνωρίζονται άμεσα, ακόμα και εάν δεν είναι βέβαιο ότι θα πραγματοποιηθούν αλλά εκτιμάται ότι θα λάβουν χώρα, ενώ τα έσοδα λαμβάνονται υπόψη, μόνο εάν είναι βέβαια και εκκαθαρισμένα. Αντίστοιχα οι απαιτήσεις ή οι υποχρεώσεις, σε περίπτωση που πρέπει να αποτιμηθούν, αποτιμώνται με εκείνο τον τρόπο που επιδρά λιγότερο θετικά στα αποτελέσματα του Οργανισμού.

Η αρχή της συντηρητικότητας προέκυψε ιστορικά από την πίεση των πιστωτών και λοιπών χρηματοδοτών των Οργανισμών, που λαμβάνουν αποφάσεις από τις Οικονομικές Καταστάσεις, ώστε να προστατεύονται από αισιόδοξες προβλέψεις οι οποίες στη συνέχεια δεν επαληθεύονταν.

Η αρχή αυτή προβλέπεται και από το εδάφιο γ' της παρ. 1 του άρθρου 43 του νόμου 2190/20: «Η αρχή της συντηρητικότητας εφαρμόζεται πάντοτε και ιδιαίτερα: α) σε κάθε χρήση περιλαμβάνονται μόνο κέρδη που έχουν πραγματοποιηθεί μέσα σε αυτή, β) λαμβάνονται υπόψη όλοι οι πιθανοί κίνδυνοι και όλες οι πιθανές ζημιές που αφορούν την κλειόμενη ή τις προηγούμενες χρήσεις, έστω και αν οι σχετικές ενδείξεις άρχισαν να διαφαίνονται μετά το τέλος της κλειόμενης χρήσης, αλλά μέσα στην περίοδο περάτωσης των πράξεων κλεισίματος του ισολογισμού, γ) λογίζονται οι απαραίτητες αποσβέσεις και προβλέψεις, ανεξάρτητα από το αν κατά τη χρήση προκύπτει καθαρό κέρδος ή ζημία δ) τα έσοδα και τα έξοδα που αφορούν τη χρήση λογίζονται σ' αυτή, ανεξάρτητα από το χρόνο της είσπραξης ή της πληρωμής τους ε) τα περιουσιακά στοιχεία των λογαριασμών του ενεργητικού και του παθητικού αποτιμούνται χωριστά... στ) τα ποσά ανοίγματος των λογαριασμών της χρήσης συμφωνούν απόλυτα με τον ισολογισμό κλεισίματος της προηγούμενης χρήσης»

Αρχή του ιστορικού κόστους (The historical cost concept)

Αναφέρεται ως βασική λογιστική αρχή στην παρ. 1.1 του 1^{ου} κεφαλαίου του Π.Δ. 15/2011. Αποτελεί ίσως την παλαιότερη αρχή της λογιστικής σύμφωνα με την οποία, ο καλύτερος τρόπος παρακολούθησης της αξίας ενός περιουσιακού στοιχείου είναι το κόστος κτήσης του, ακόμα και όταν η αξία αυτή μελλοντικά μεταβληθεί.

Οι επικριτές της αρχής αυτής υποστηρίζουν ότι αυτή διαστρεβλώνει τις Οικονομικές Καταστάσεις και την πραγματική αξία ενός Οργανισμού. Για παράδειγμα, η αξία ενός

κτιρίου το οποίο αποκτήθηκε πριν είκοσι έτη, μπορεί να εμφανίζει μια πάρα πολύ μικρή αξία στον Ισολογισμό ενός Οργανισμού (λόγω των αποσβέσεων που έχουν διενεργηθεί όλα αυτά τα έτη), ενώ η πραγματική του αξία μπορεί να είναι πολλαπλάσια. Επίσης, δεν διενεργούνται αποσβέσεις επί των πραγματικών αξιών, αλλοιώνοντας και τα αποτελέσματα της χρήσης.

Οι υποστηρικτές της αρχής υποστηρίζουν ότι ο προσδιορισμός της αξίας ενός Οργανισμού αποτελεί μια σύνθετη πράξη και περαιτέρω, οι τρέχουσες αξίες των περιουσιακών στοιχείων είναι δύσκολο να παρακολουθηθούν με αξιόπιστο τρόπο.

Αρχή της πραγματοποίησης του εσόδου (Revenue realization principle)

Η αρχή αυτή αναφέρεται ως βασική λογιστική αρχή στην παρ. 1.2 του 1^{ου} κεφαλαίου του Π.Δ. 15/2011. Τα έσοδα καταχωρούνται όταν πραγματοποιούνται και όχι όταν αναμένονται να πραγματοποιηθούν, για τον λόγο αυτό η αρχή αυτή ονομάστηκε αρχή της πραγματοποίησης των εσόδων.

Η συγκεκριμένη αρχή προβλέπεται και από το εδάφιο δ' της παρ. 1 του άρθρου 43 του νόμου 2190/20: «τα έσοδα και έξοδα που αφορούν τη χρήση λογίζονται σ' αυτή ανεξάρτητα από τον χρόνο είσπραξης ή πληρωμής»

Αρχή της αντικειμενικότητας και της δυνατότητας επαληθεύσεως (Objectivity and verifiability concept)

Και αυτή η αρχή αναφέρεται στην παρ. 1.4 του κεφαλαίου 1 του Π.Δ. 15/2011. Η έννοια της αντικειμενικότητας σχετίζεται με τον προσδιορισμό μεγεθών με μετρήσεις, που δεν επηρεάζονται από υποκειμενικές εκτιμήσεις και αυτά (τα μεγέθη) μπορούν να επαληθευθούν – υποστηριχθούν σε ικανοποιητικό βαθμό, π.χ. η δαπάνη, με το παραστατικό του προμηθευτή.

Αρχή της συνέπειας στην εφαρμογή των λογιστικών μεθόδων (The consistency concept)

Καταγράφεται ως λογιστική αρχή, στην παρ. 1.5 του 1^{ου} κεφαλαίου του Π.Δ. 15/2011. Σύμφωνα με την αρχή, οι μέθοδοι και οι κανόνες που χρησιμοποιούνται σε μία χρήση θα πρέπει να ακολουθούνται και στις επόμενες, ώστε να υπάρχει συγκρισιμότητα των μεγεθών. Για παράδειγμα, δεν μπορεί ένα περιουσιακό στοιχείο να αποτιμηθεί τη μία χρήση στο κόστος κτήσης του και στην επόμενη σε τρέχουσες αξίες, διότι έτσι θα αλλοιωθεί πλασματικά η μεταβολή της εικόνας των οικονομικών καταστάσεων από χρήση σε χρήση.

Σχετική πρόβλεψη υπάρχει και στο άρθρο 43 του Ν.2190/20 σύμφωνα με την οποία τέτοιου είδους παρεκκλίσεις, από τις αρχές και τους κανόνες, επιτρέπονται σε

εξαιρετικές περιπτώσεις με την προϋπόθεση ότι θα αιτιολογούνται και θα γνωστοποιούνται. Επίσης οι ορκωτοί λογιστές - ελεγκτές οφείλουν στο πιστοποιητικό ελέγχου που συντάσσουν, να αναφέρουν εάν ο οργανισμός που έλεγξαν διατήρησε ή τροποποίησε τη μέθοδο απογραφής σε σχέση με την προηγούμενη χρήση, καθώς και εάν οι γενικά παραδεκτές λογιστικές αρχές που εμφανίζουν την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της εταιρίας, είναι ομοιόμορφες προς εκείνες της προηγούμενης περιόδου.

Αρχή του ουσιώδους των λογιστικών πληροφοριών (The materiality concept)

Η λογιστική δεν καταγράφει δεδομένα και πληροφορίες των οποίων το κόστος συλλογής και επεξεργασίας τους, δεν αντισταθμίζεται από την ωφέλεια που θα προκύψει από την παροχή της πληροφορίας αυτής. Επίσης, δεν παρέχει περίπλοκες και λεπτομερείς πληροφορίες τις οποίες δεν μπορούν να κατανοήσουν – αξιολογήσουν, οι χρήστες των Οικονομικών Καταστάσεων.

Ο Ν.2190/20 προβλέπει στην παρ. 2 του άρθρου 42, ότι οι πληροφορίες είναι δυνατόν να παραλείπονται όταν είναι ασήμαντες.

Αρχή της πλήρους ή επαρκούς αποκάλυψης (Adequate or full disclosure principle)

Η ποσότητα και ποιότητα των πληροφοριών που παρέχονται θα πρέπει να είναι τέτοιες, ώστε από αυτές να προκύπτει η ακριβής χρηματοοικονομική κατάσταση του Οργανισμού. Ενδεικτικά, τέτοιες πληροφορίες είναι η μέθοδος αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων, η χρησιμοποιούμενη μέθοδος αποσβέσεων, σημαντικές συμφωνίες ή δεσμεύσεις του Οργανισμού κ.α.

Οι πληροφορίες παρέχονται στους χρήστες των Οικονομικών Καταστάσεων, με κάθε πρόσφορο τρόπο. Για παράδειγμα ο νόμος 2190/20, με την 4^η οδηγία του Συμβουλίου τη Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο άρθρο 43 αναφέρει την υποχρέωση για παροχή οποιονδήποτε πληροφοριών είναι αναγκαίες από ειδικές διατάξεις της νομοθεσίας που ισχύει κάθε φορά ή που κρίνονται αναγκαίες για την επίτευξη των σκοπών της αρτιότερης πληροφόρησης μετόχων και των τρίτων, καθώς και της παρουσίασης μιας πιστής εικόνας της περιουσίας, της χρηματοοικονομικής κατάστασης (θέσης) και των αποτελεσμάτων χρήσης.

2.5 Διαφορές μεταξύ απλογραφικού και διπλογραφικού συστήματος

Το δημόσιο λογιστικό, είναι ένα απλογραφικό – μονοδιάστατο σύστημα παρακολούθησης των οικονομικών συναλλαγών. Όπως έχει ήδη αναφερθεί, στο

απλογραφικό σύστημα το μοναδικό κριτήριο καταγραφής ενός εσόδου ή εξόδου, είναι η εισπραξη ή η πληρωμή του. Αντιθέτως, στο διπλογραφικό σύστημα, τα έσοδα και τα έξοδα καταχωρούνται βάσει του κριτηρίου της δεδουλευμένης βάσης. Έτσι:

- Στο απλογραφικό σύστημα του δημόσιου λογιστικού ένα έξοδο θεωρείται ότι υφίσταται μόνο εάν έχει ενταλματοποιηθεί και πληρωθεί, ενώ στο διπλογραφικό σύστημα το έξοδο καταχωρείται με τη λήψη των αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών και την έκδοση του σχετικού παραστατικού από τον επιτηδευματία. Δηλαδή στο απλογραφικό σύστημα πραγματοποιείται άπαξ καταχώρηση του εξόδου με την ενταλματοποίηση και πληρωμή του, ενώ στο διπλογραφικό υφίστανται δύο γεγονότα τα οποία και απεικονίζονται με δύο εγγραφές σε διαφορετικούς χρόνους. Μία κατά τη λήψη του παραστατικού, όπου και εγγράφεται το έξοδο σε πίστωση της υποχρέωσης προς τον προμηθευτή και μία δεύτερη με μεταγενέστερο χρόνο, κατά την εξόφληση της υποχρέωσης με χρέωση - «κλείσιμο» της υποχρέωσης, σε πίστωση των διαθεσίμων – καταθέσεων ή άλλου λογαριασμού Ενεργητικού.
- Η πληρωμή ποσού για λήψη αγαθών ή παροχή υπηρεσιών επόμενης διαχειριστικής περιόδου καταχωρείται ως έξοδο βάσει του απλογραφικού συστήματος στο έτος της πληρωμής, ενώ στο διπλογραφικό στο επόμενο έτος που αφορά πραγματικά η δαπάνη βάσει του κριτηρίου της δεδουλευμένης βάσης (μέσω μεταβατικού λογαριασμού Ενεργητικού).
- Στο απλογραφικό σύστημα το έσοδο καταγράφεται ως τέτοιο, μόνο κατά την εισπραξή του. Αντίθετα, στο διπλογραφικό καταγράφεται μόνο όταν είναι βέβαιο και εκκαθαρισμένο – δεδουλευμένο, στη χρήση που αυτό αφορά. Έτσι για παράδειγμα, η λήψη επιχορήγησης για κάλυψη δαπανών επόμενης χρήσης, στο διπλογραφικό σύστημα δεν καταχωρείται ως έσοδο της χρήσης που εισπράχθηκε, αλλά απεικονίζεται σε μεταβατικό λογαριασμό του Παθητικού του Οργανισμού.
- Στο απλογραφικό σύστημα αγορές παγίων στοιχείων καταγράφονται απλά ως έξοδο της χρήσης, ενώ στο διπλογραφικό ως περιουσιακό στοιχείο του Ενεργητικού – περιουσία του Οργανισμού και επιβαρύνει τα έξοδα μέσω ετήσιων των αποσβέσεων που διενεργούνται στην αξία κτήσης του (στη χρήση που αποκτήθηκαν αλλά και σε επόμενες).
- Στο απλογραφικό δεν υφίσταται η έννοια της υποχρέωσης, με την έννοια που

αυτή υφίσταται στο διπλογραφικό σύστημα. Για το απλογραφικό σύστημα πάντα μια είσπραξη αποτελεί έσοδο και έτσι, η λήψη – είσπραξη για παράδειγμα ενός δανείου θεωρείται έσοδο, ενώ στο διπλογραφικό αύξηση λογαριασμού Ενεργητικού (χρέωση καταθέσεων) και αύξηση λογαριασμού Παθητικού (πίστωση Δανείων), με καμία επίδραση στα έσοδα του οργανισμού.

- Στο απλογραφικό δεν υφίσταται η έννοια της απαίτησης και έτσι για παράδειγμα, η καταβολή ενός ποσού σε υπόλογο για την μελλοντική πληρωμή εξόδων αποτελεί έξοδο, ενώ στο διπλογραφικό κατ' αρχήν απαίτηση, με χρέωση των λογαριασμών διαχείρισης προκαταβολών και πιστώσεων, χωρίς καμία επίδραση στα έξοδα του Οργανισμού (θα αποτελέσουν έξοδο κατά την απόδοση – εκκαθάριση του λογαριασμού του υπόλογου).

Όπως συνάγεται από τα παραπάνω, στο απλογραφικό σύστημα υπάρχει μια μονοδιάστατη απεικόνιση των συναλλαγών. Ουσιαστικά παρακολουθούνται σε καταστάσεις το υπόλοιπο του ταμείου – καταθέσεων, καθώς και το ύψος των εσόδων και εξόδων τα οποία πάντα αυξάνονται. Αντίθετα, στο διπλογραφικό σύστημα οι λογαριασμοί αυξομειώνονται, μέσω χρέωσης και πίστωσης διαφόρων ομάδων λογαριασμού (Ενεργητικού, Παθητικού, Εσόδων και Εξόδων).

Έτσι, στο Απλογραφικό σύστημα δεν υπάρχει κανένας έλεγχος των απαιτήσεων και υποχρεώσεων, ενώ ακόμα και για τη διαπίστωση του υπολοίπου του ταμείου και των καταθέσεων πρέπει να γίνει άθροιση των επιμέρους υπολοίπων (σε περίπτωση που λειτουργούν περισσότερες της μιας διαχείρισης).

Τα αποτελέσματα της εκάστοτε χρήσεως, πλεόνασμα ή έλλειμμα, στο απλογραφικό σύστημα προκύπτει ως διαφορά μεταξύ εισπράξεων και πληρωμών. Δηλαδή πρόκειται για μια απλή κάθετη παράθεση εισπράξεων και πληρωμών, χωρίς περαιτέρω εξέταση του είδους και της φύσης τους. Λογιστικές αρχές όπως της αυτοτέλειας των χρήσεων, της πραγματοποιήσεως του εσόδου, της αντικειμενικότητας και της δυνατότητας επαληθεύσεως, της συνέπειας στην εφαρμογή των λογιστικών μεθόδων, της πλήρους ή επαρκούς αποκάλυψης, απλά δεν υφίστανται στο απλογραφικό σύστημα. Συνεπώς και το πλεόνασμα ή έλλειμμα του απλογραφικού συστήματος, ουδεμία συνάφεια έχει με το λογιστικό αποτέλεσμα που προκύπτει από ένα διπλογραφικό σύστημα.

Τέλος, από το διπλογραφικό σύστημα συντάσσονται σε ετήσια τουλάχιστον βάση, Οικονομικές Καταστάσεις όπως ο Ισολογισμός, τα Αποτελέσματα Χρήσης και η Διάθεση Αποτελεσμάτων, τα οποία απεικονίζουν με σαφήνεια την περιουσιακή και χρηματοοικονομική διάρθρωση του Οργανισμού.

Κεφάλαιο 3^ο: Οργάνωση της εργασίας, μεθοδολογική προσέγγιση, περιγραφή συλλογής και τεχνικών επεξεργασίας δευτερογενών και πρωτογενών στοιχείων

Βασικός σκοπός της εργασίας, όπως προαναφέρθηκε και στην εισαγωγή, είναι η σύνταξη του ισολογισμού έναρξης, καθώς και των οικονομικών καταστάσεων των χρήσεων 2015 και 2016. Η επιλογή των χρήσεων αυτών έγινε με δεδομένο ότι αποτελούν τις τελευταίες χρήσεις, των οποίων τα απολογιστικά μεγέθη έχουν εγκριθεί και ενσωματωθεί στο γενικό απολογισμό του Κράτους.

Για τη σύνταξη οικονομικών καταστάσεων των χρήσεων 2015 και 2016 πρώτο βήμα και απαραίτητη προϋπόθεση, είναι η σύνταξη του ισολογισμού – απογραφής έναρξης με ημερομηνία 31/12/2014.

3.1 Απογραφή έναρξης 31/12/2014

Η πλέον κρίσιμη διαδικασία μετάβασης από το απλογραφικό στο διπλογραφικό σύστημα, είναι η εύρεση και απεικόνιση της αξίας των περιουσιακών στοιχείων του οργανισμού. Αξίες όπως πάγια περιουσιακά στοιχεία, απαιτήσεις, υποχρεώσεις, δικαιώματα, που δεν έχουν ουδέποτε καταγραφεί, θα πρέπει καταρχήν να εντοπιστούν και αποτιμηθούν, προκειμένου να συνταχθεί η απογραφή και ο ισολογισμός έναρξης, για την εφαρμογή του διπλογραφικού συστήματος.

Στην περίπτωση της Βουλής των Ελλήνων, οι αξίες αυτές είναι:

- Τα κτίρια επί των οποίων υπάρχει κυριότητα
- Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία
- Τα έργα τέχνης της συλλογής της
- Οι απαιτήσεις έναντι τρίτων
- Οι υποχρεώσεις έναντι τρίτων
- Τα δικαιώματα

Για τον προσδιορισμό των παραπάνω αξιών, έγινε επεξεργασία των τηρούμενων οικονομικών στοιχείων της Βουλής, αποτιμήθηκαν τα κτίρια και πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις με υπεύθυνους διαφόρων υπηρεσιών.

Επίσης, σχετική βιβλιογραφία και διαδικτυακές πηγές χρησιμοποιήθηκαν, όπου αυτό κρίθηκε αναγκαίο.

3.1.1 Τα κτίρια της Βουλής των Ελλήνων

Η Βουλή των Ελλήνων έχει στην κατοχή της διάφορα κτίρια, τα οποία και χρησιμοποιούνται για την επίτευξη των σκοπών της. Οι αξίες των κτιρίων αυτών ουδέποτε αποτιμήθηκαν ώστε να καταγραφούν ως περιουσιακά στοιχεία του ενεργητικού της, μιας και η ανάγκη αυτή δεν έχει προκύψει μέχρι σήμερα ως απαιτούμενο από το τηρούμενο απλογραφικό σύστημα.

Για τον προσδιορισμό της αξίας τους και με δεδομένη τη μη ύπαρξη επαρκών στοιχείων του ιστορικού τους κόστους (δηλαδή του πραγματικού κόστους απόκτησής τους), επιλέχθηκε η μέθοδος των αντικειμενικών αξιών βάσει του Ν.1249/1982. Σημειώνεται ότι για τους χώρους γραφείων και το σταθμό αυτοκινήτων, έγινε περαιτέρω υπολογισμός της εύλογης αξίας τους (βλ. κεφ. 9).

Στο πλαίσιο αυτό έγιναν επαφές με στελέχη της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών της Βουλής, για την καταγραφή των ιδιοχρησιμοποιούμενων κτιρίων και των λοιπών αναγκαίων πληροφοριών για τον προσδιορισμό της αξίας. Τέτοιου είδους στοιχεία είναι:

- Η διεύθυνσή τους
- Το εμβαδόν τους ανά επίπεδο (υπόγεια, ισόγεια, ορόφους κ.λ.π.)
- Η χρήση τους (γραφεία, εκθεσιακοί χώροι, θέσεις στάθμευσης κ.λ.π.)
- Το είδος κατασκευής τους (μπετόν αρμέ, πετρόχτιστα)
- Άλλα στοιχεία απαραίτητα για τους υπολογισμούς

Στη συνέχεια έγιναν οι σχετικοί υπολογισμοί, βάσει των σχετικών τιμών και συντελεστών προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων, που ορίζονται από το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο.

3.1.2 Τα έργα τέχνης της Βουλής των Ελλήνων

Η Βουλή των Ελλήνων διαθέτει πληθώρα έργων τέχνης τα οποία έχουν αποκτηθεί για τον εμπλουτισμό της συλλογής της, κυρίως μέσω δημοπρασιών. Δόθηκαν στοιχεία κόστους απόκτησης των έργων τέχνης, από τον έφορο της συλλογής. Παράλληλα έγινε αναζήτηση και ιστορικών στοιχείων κόστους, από το τμήμα προϋπολογισμού της Βουλής.

3.1.3 Απαιτήσεις και υποχρεώσεις

Όπως έχει ήδη προαναφερθεί, η είσπραξη ή η πληρωμή στο απλογραφικό σύστημα

αποτελεί έσοδο και έξοδο αντίστοιχα, όχι όμως και για το διπλογραφικό.

Στο πλαίσιο αυτό, ζητήθηκαν από το τμήμα προϋπολογισμού της Βουλής ηλεκτρονικά αρχεία καταχωρήσεων δαπανών των ετών 2014 και 2015, προκειμένου αυτές να επαναξιολογηθούν και να διαπιστωθεί εάν αφορούν πράγματι δαπάνες των χρήσεων αυτών ή αποτελούν αξίες που πρέπει να καταγραφούν στον ισολογισμό έναρξης 31/12/2014, ως στοιχεία ενεργητικού ή παθητικού.

3.1.4 Πάγια περιουσιακά στοιχεία

Τα πάγια στοιχεία στο απλογραφικό σύστημα, καταγράφονται απλά ως δαπάνες της χρήσης που αυτά εξοφλούνται. Για την εύρεση της αξίας αυτών, ζητήθηκαν ηλεκτρονικά αρχεία καταχωρήσεων δαπανών (βάσει του κώδικα κατάταξης εξόδων) των ετών 2008 – 2014, που πιθανά αφορούν σε πάγια περιουσιακά στοιχεία και προσθήκες – βελτιώσεις αυτών και όχι σε δαπάνες. Έγινε συνοπτική επισκόπησή τους, εντοπίστηκαν αξίες παγίων και διενεργήθηκαν αποσβέσεις επ' αυτών, προκειμένου να προκύψει η αναπόσβεστη αξία απογραφής τους, κατά την 31/12/2014.

Περαιτέρω, ζητήθηκε ηλεκτρονικό αρχείο καταγραφής του πάγιου εξοπλισμού από το αρμόδιο τμήμα της Διεύθυνσης Προμηθειών, το οποίο και συνεκτιμήθηκε για τον προσδιορισμό της αξίας απογραφής των παγίων.

3.2 Χρήσεις 2015 και 2016

Για τον προσδιορισμό των αποτελεσμάτων και τη σύνταξη των ισολογισμών, επανεξετάστηκαν οι πραγματοποιηθείσες πληρωμές – δαπάνες του απλογραφικού συστήματος, των ετών 2014, 2015, 2016 και 2017, προκειμένου να διαχωριστούν στις παρακάτω κατηγορίες, σύμφωνα με το διπλογραφικό σύστημα και τις αρχές του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου (Ε.Γ.Λ.Σ.):

- Έξοδα χρήσης
- Πάγια περιουσιακά στοιχεία, προσθήκες και βελτιώσεις αυτών
- Απαιτήσεις έναντι τρίτων
- Υποχρεώσεις έναντι τρίτων
- Έξοδα επόμενων χρήσεων
- Έξοδα χρήσης δουλευμένα

Επίσης, διενεργήθηκαν αποσβέσεις επί των κτιρίων και των παγίων περιουσιακών στοιχείων.

3.2.1 Έξοδα χρήσεων

Μετά από συνοπτική επισκόπηση των πληρωμών του απλογραφικού συστήματος των χρήσεων 2014, 2015, 2016 και 2017, καθορίστηκαν οι πραγματικές σύμφωνα με το διπλογραφικό σύστημα δαπάνες, για τις οποίες έγινε επαναχαρακτηρισμός τους σύμφωνα με τους λογαριασμούς του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου.

3.2.2 Πάγια περιουσιακά στοιχεία

Από ανάλογη επισκόπηση των λογαριασμών δαπανών, εντοπίστηκαν εκείνα τα κονδύλια που αποτελούν πάγιο εξοπλισμό και όχι δαπάνες – έξοδα.

3.2.3 Απαιτήσεις – υποχρεώσεις – μεταβατικοί λογαριασμοί

Όπως έχει προαναφερθεί, η είσπραξη ή η πληρωμή αποτελεί έσοδο και έξοδο αντίστοιχα, στο απλογραφικό σύστημα, όχι όμως και για το διπλογραφικό.

Στο πλαίσιο αυτό ζητήθηκαν από το τμήμα προϋπολογισμού της Βουλής ηλεκτρονικά αρχεία καταχωρήσεων δαπανών των ετών 2014, 2015, 2016 και 2017, προκειμένου αυτές να επαναξιολογηθούν και να διαπιστωθεί εάν αφορούν πράγματι τη χρήση που πληρώθηκαν και όχι την προηγούμενη ή την επόμενη, ώστε να καταγραφούν ως απαιτήσεις, υποχρεώσεις, έξοδα επόμενων χρήσεων ή έξοδα προηγούμενων χρήσεων.

3.2.4 Αποσβέσεις

Για όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία (απογραφής και αποκτημένων κατά τη διετία 2015 – 2016) συμπεριλαμβανομένων των κτιριακών εγκαταστάσεων, διενεργήθηκαν αποσβέσεις οι οποίες και λογίστηκαν ως έξοδα των χρήσεων αυτών.

Κεφάλαιο 4^ο: Προσδιορισμός αξίας απογραφής έναρξης

4.1 Η Αποτίμηση των ακινήτων

Στα ιδιόκτητα ακίνητα της Βουλής των Ελλήνων, εκτός του μεγάρου της Βουλής των Ελλήνων και του υπόγειου σταθμού αυτοκινήτων, περιλαμβάνονται και τα κτίρια επί των οδών:

- Λεωφόρου Αμαλίας 22-24
- Μητροπόλεως 1 και Φιλελλήνων
- Λένορμαν 218 (πρώην καπνεργοστάσιο)
- Φιλελλήνων 23
- Βουλής 24
- Άνθιμου Γαζή 2

Κατά το Ε.Γ.Λ.Σ. η αξία των παγίων στοιχείων προσδιορίζονται βάσει του κόστους κτήσης τους, το οποίο περιλαμβάνει κάθε δαπάνη που απαιτείται για να περιέλθει ένα περιουσιακό στοιχείο στην παρούσα κατάσταση ή θέση ή επιδιωκόμενη χρήση. Ωστόσο, τέτοιου είδους αξιόπιστα ιστορικά στοιχεία κόστους για τα κτίρια δεν υπάρχουν. Δεδομένης της αδυναμίας αυτής ο προσδιορισμός της αξίας τους μπορεί να γίνει, είτε βάσει αντικειμενικού προσδιορισμού, είτε βάσει της εύλογης αξίας τους.

Το Π.Δ.315/99 «Περί ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου έναρξης της εφαρμογής του κλαδικού λογιστικού σχεδίου Δήμων και Κοινοτήτων (Ο.Τ.Α. Α΄ βαθμού)» αποτέλεσε τη βάση, της πρώτης σε μεγάλη έκταση μετάβαση δημοσίων οργανισμών, από το απλογραφικό σύστημα του δημόσιου λογιστικού στο διπλογραφικό σύστημα. Ως τρόπος αποτίμησης των ακινήτων των Δήμων, ορίστηκε η μέθοδος του αντικειμενικού προσδιορισμού αξιών. Μάλιστα σε σχετική οδηγία του Υπουργείου Εσωτερικών (Συμπληρωματικές Οδηγίες για τη Διενέργεια της Απογραφής Έναρξης – Μάιος 2002), προτείνεται η συμμετοχή ειδικών για την αποτίμηση (π.χ. συμβολαιογράφων) ή και η προμήθεια ηλεκτρονικής εφαρμογής υπολογισμού της αντικειμενικής αξίας.

Οι αντικειμενικές αξίες θεσπίστηκαν με τον Ν.1249/1982 «διαρρυθμίσεις στην άμεση και έμμεση φορολογία, μισθολογικά θέματα και άλλες διατάξεις» και αποτελούν, ως επί το πλείστον, μια διαδικασία προσδιορισμού φορολογητέων αξιών ακινήτων μέσω σχετικών εντύπων, προκειμένου να επιβληθούν οι ανάλογοι φόροι επ' αυτών. Οι προκύπτουσες αξίες, ουδέποτε προσέγγιζαν τις πραγματικές αξίες πώλησης των

ακινήτων. Προ κρίσης οι αντικειμενικές αξίες υπολείπονταν σημαντικά των πραγματικών, ενώ με την έλευση της κρίσης συμβαίνει το αντίθετο. Επίσης, στο φύλλο υπολογισμού των αντικειμενικών αξιών, δε προσμετρούνται παράγοντες όπως για παράδειγμα η θέα, η κτιριακή κατάσταση του ακινήτου, η ποιότητα των υλικών κ.α.

Ωστόσο, η εύρεση της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου αποτελεί έναν τρόπο, το μοναδικό μάλιστα βάσει του ΠΔ. 315/1999, προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων. Στη βάση αυτή της προσέγγισης, έγινε προσπάθεια υπολογισμού των αντικειμενικών αξιών, για τα ιδιοχρησιμοποιούμενα κτίρια της Βουλής των Ελλήνων (ΒτΕ).

Για τον προσδιορισμό της αντικειμενικής αξίας των ακινήτων, εφαρμόστηκαν οι διατάξεις της ΠΟΛ.1149/9-6-1994 «Τροποποίηση, βελτίωση και κωδικοποίηση των διατάξεων που αφορούν τη φορολογητέα αξία μεταβιβαζόμενων με οποιαδήποτε αιτία ακινήτων εντός σχεδίου, κατά το αντικειμενικό σύστημα».

Οι αντικειμενικές αξίες που προέκυψαν σε εφαρμογή των ανωτέρω, επαληθεύθηκαν με τη χρησιμοποίηση της ηλεκτρονικής εφαρμογής της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας «Ψηφιακές Υπηρεσίες Δημόσιας Περιουσίας και Εθνικών Κληροδοτημάτων».

Για τον υπολογισμό της αξίας των ακινήτων απαραίτητη προϋπόθεση είναι η γνώση των παρακάτω πρωτογενών στοιχείων, τα οποία και παρασχέθηκαν από τη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών της ΒτΕ. Συγκεκριμένα και ανά ακίνητο δόθηκε:

- Διεύθυνση
- Εμβαδό ανά όροφο
- Χρήση ανά ακίνητο και όροφο
- Τρόπος κατασκευής (όπου κρίθηκε απαραίτητο)

4.1.1 Αντικειμενικός προσδιορισμός αξίας γραφειακών χώρων, βάσει των διατάξεων του άρθρου 4 της ΠΟΛ. 1149/1994 του Ν.1249/1982

Οι διατάξεις του άρθρου 4 «Επαγγελματική Στέγη στο ισόγειο ή υπόγειο και σε όροφο κτιρίου που σύμφωνα με την οικοδομική άδεια είναι κτίριο γραφείων ή γραφείων - καταστημάτων σε οικόπεδο εντός σχεδίου ή σε Οικισμό», εφαρμόστηκαν για τον προσδιορισμό της αντικειμενικής αξίας των γραφειακών χώρων:

- του μεγάρου της Βουλής των Ελλήνων
- του ακινήτου στη Λεωφόρο Αμαλίας 22-24

- του ακινήτου στην οδό Μητροπόλεως 1 και Φιλελλήνων.
- του ακινήτου στην οδό Φιλελλήνων 23, το οποίο προορίζεται για τη στέγαση του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων, μετά από επισκευές
- του ακινήτου στην οδό Βουλής 49, το οποίο χρήζει εκτεταμένων επισκευών και για το οποίο δεν υπάρχει, προς το παρόν, πρόβλεψη για συγκεκριμένη χρήση του

Σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις, η αξία των κτιρίων είναι ίση με το γινόμενο της τιμής της αντίστοιχης ζώνης, επί τη συνολική επιφάνεια, το τυχόν ποσοστό συνιδιοκτησίας στο οικοπέδο και άλλους συντελεστές που επηρεάζουν αυξητικά ή μειωτικά την τελική διαμόρφωσή της.

Οι προσδιοριστικοί παράγοντες της αξίας των ακινήτων, αυτής της κατηγορίας είναι:

Η τιμή ζώνης (T.Z.), ο ορισμός της οποίας δίνεται από την παρ. 2 του άρθρου 1 ως: «η ενιαία τιμή αφετηρίας, την οποία έχει κάθε ακίνητο, το οποίο βρίσκεται στη ζώνη αυτή. Η τιμή ζώνης (TZ), αναφέρεται στην συνολική αξία κτίσματος και οικοπέδου που αναλογεί σε ένα τετραγωνικό μέτρο (μ^2) επιφάνειας .....».

Οι τιμές ζώνης ορίζονται από τους σχετικούς αναλυτικούς πίνακες του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών (Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Περιουσίας & Εθνικών Κληροδοτημάτων – Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών και Στέγασης – Τμήμα Αντικειμενικού Προσδιορισμού Φορολογητέας Αξίας Ακινήτων), όπως αυτές αναπροσαρμόστηκαν με την ΠΟΛ.1009/18.1.2016 «Αναπροσαρμογή τιμών του συστήματος αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των με οποιαδήποτε αιτία μεταβιβαζομένων ακινήτων, που βρίσκονται σε περιοχές εντός σχεδίου όλης της Χώρας».

Περαιτέρω η παρ. 3 του άρθρου 2 της ΠΟΛ 1149, καθορίζει τον τρόπο ένταξης του ακινήτου σε κυκλικές ή γραμμικές ζώνες (αυτές που αναπτύσσονται κατά μήκος της μιας ή και των δύο πλευρών ενός δρόμου ή ενός τμήματος δρόμου, παράλληλα προς τον άξονα αυτού).

Προφανώς όσο υψηλότερη είναι η τιμή ζώνης, τόσο υψηλότερη θα είναι και η αξία του ακινήτου.

Ο συντελεστής πρόσοψης, όπως αυτός προσδιορίζεται στην παρ. 3 του άρθρου 4 της ΠΟΛ 1149. Ειδικότερα, η αξία επηρεάζεται ανάλογα με το πού έχει πρόσοψη η επαγγελματική στέγη (ένα ή περισσότερους δρόμους, σε πλατεία, ακάλυπτο κ.α.), εφαρμόζοντας ανάλογους συντελεστές αυξομείωσης. Γενικώς, η ύπαρξη δρόμων ή πλατειάς στην πρόσοψη του ακινήτου, προσ αυξάνει την αξία του, ενώ η μειωμένη

προβολή της πρόσοψης και η δυσκολία πρόσβασης στο κτίριο, π.χ. πρόσοψη σε ακάλυπτο χώρο, μειώνει την αξία του.

Ο συντελεστής εμπορικότητας (ΣΕ), βάσει της παρ. 4 του άρθρου 4 της ΠΟΛ 1149. Ο Ορισμός του δίνεται από την παρ. 4 του άρθρου 1 της ΠΟΛ 1149: «Είναι ο συντελεστής (μεγαλύτερος ή ίσος με τη μονάδα) που εκφράζει την εμπορικότητα ενός δρόμου ή ενός τμήματος δρόμου μιας συγκεκριμένης ζώνης».

Οι συντελεστές αυτοί, επίσης καθορίζονται βάσει σχετικών πινάκων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, όπως αυτοί αναπροσαρμόστηκαν με την ΠΟΛ.1009/18.1.2016 «Αναπροσαρμογή τιμών του συστήματος αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των με οποιαδήποτε αιτία μεταβιβαζομένων ακινήτων, που βρίσκονται σε περιοχές εντός σχεδίου όλης της Χώρας».

Επίσης αυξημένος συντελεστής εμπορικότητας, προσδιορίζει και υψηλότερη αξία ακινήτου.

Ο συντελεστής ορόφου, όπως αυτός προσδιορίζεται στην παρ. 5 του άρθρου 4 της ΠΟΛ 1149, «..... ο οποίος συναρτάται με τον όροφο, στον οποίο βρίσκεται η επαγγελματική στέγη και με το συντελεστή εμπορικότητας (Σ.Ε) του δρόμου (ή των δρόμων), στον οποίο έχει πρόσοψη (ή προσόψεις) η επαγγελματική στέγη». Ο ισόγειος χώρος έχει το μεγαλύτερο συντελεστή.

Ο συντελεστής βάθους, ο οποίος εφαρμόζεται μόνο για τον ισόγειο χώρο, βάσει των παρ. 6 και 7 του άρθρου 4, για τον επαναπροσδιορισμό του εμβαδού των ισόγειων ακινήτων βάσει του κριτηρίου του μήκους της πρόσοψης, σε συνδυασμό με το εμβαδόν του.

Ο συντελεστής καθαρής επιφάνειας, όπως αυτός προσδιορίζεται βάσει της παρ. 17 του άρθρου 2: «Αν στην επιφάνεια περιλαμβάνονται και οι κοινόχρηστοι χώροι (μικτή επιφάνεια), ως επιφάνεια λαμβάνεται η μικτή μειωμένη κατά ποσοστό δέκα στα εκατό (10%), δηλ. πολλαπλασιασμένη επί 0,90....»

Ο συντελεστής επιφάνειας, όπως αυτός προσδιορίζεται στην παρ. 8 του άρθρου 4 της ΠΟΛ 1149, ως συνάρτηση του εμβαδού της επαγγελματικής στέγης. Μικρό εμβαδό ακινήτου (μέχρι 25 τ.μ.) μεγιστοποιεί το συντελεστή, ενώ εμβαδό μεγαλύτερο των 300 τ.μ. ελαχιστοποιεί το συντελεστή.

Ο συντελεστής παλαιότητας, όπως αυτός καθορίζεται από την παρ. 9 του άρθρου 4 της ΠΟΛ 1149. Ακίνητα ηλικίας άνω των 25 ετών, υπολογίζονται με τον ελάχιστο προβλεπόμενο συντελεστή. Σύμφωνα με την παρ. 20 του άρθρου 2: «Άδειες αλλαγής μόνο της χρήσης του κτιρίου ή άδειες ανακαίνισης που δεν θίγουν τον φέροντα

οργανισμό του κτιρίου, δεν λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της παλαιότητας».

Ο συντελεστής ειδικών συνθηκών, όπως αυτός προσδιορίζεται από την παρ. 10 του άρθρου 4, βάσει της οποίας εφαρμόζονται μειωτικοί συντελεστές επί της αξίας του ακινήτου, σε περίπτωση που αυτό έχει κριθεί διατηρητέο ή απαλλοτριωτέο ή έχει υποστεί ζημιές από σεισμό, πυρκαγιά ή πλημμύρα.

Ο συντελεστής αποπεράτωσης, βάσει της στην παρ. 11 του άρθρου 4, ανάλογα με το στάδιο αποπεράτωσης που βρίσκεται το κτίριο. Επίσης και σύμφωνα με την παρ. 24 του άρθρου 2: «Αν ένα κτίσμα δεν είναι αποπερατωμένο πλήρως εφαρμόζονται μειωτικοί συντελεστές. Ένα κτίσμα θεωρείται ότι βρίσκεται σε ένα στάδιο αποπεράτωσης όταν έχει ολοκληρωθεί το στάδιο αυτό. Σε περίπτωση που δεν έχουν ολοκληρωθεί όλες οι εργασίες του σταδίου αυτού, θεωρείται ότι το κτίσμα βρίσκεται στο αμέσως προηγούμενο στάδιο. Κτίσματα τα οποία έχουν παροχή ηλεκτρικού ρεύματος θεωρούνται αποπερατωμένα».

Στην περίπτωση μη αποπερατωμένου κτιρίου, εφαρμόζεται μειωτικός συντελεστής ανάλογα με τη φάση που βρίσκεται το κτίριο.

Ο συντελεστής με βάση τον τρόπο κατασκευής όπως αυτός προσδιορίζεται στην παρ. 12 του άρθρου 4. Ο τρόπος κατασκευής του ακινήτου, επιδρά στη διαμόρφωση της αξίας του. Ο υψηλότερος συντελεστής επιτυγχάνεται επί κατασκευής «...με σκελετό (υποστυλώματα και πλάκες) από οπλισμένο σκυρόδεμα, ή από άλλο υλικό (ξύλο, μέταλλο) ή είναι προκατασκευασμένη εφαρμόζεται συντελεστής 1,00», ενώ για άλλες κατασκευές εφαρμόζεται μειωτικός συντελεστής.

Ο συντελεστής με βάση τον εξοπλισμό, ο οποίος προσδιορίζεται από τις διατάξεις της παρ. 13 του άρθρου 4, ανάλογα με το εάν η επαγγελματική στέγη έχει εγκατάσταση κεντρικής θέρμανσης, ανελκυστήρα και κυλιόμενες σκάλες.

Ο συντελεστής συνιδιοκτησίας, βάσει του οποίου εφαρμόζεται μειωτικός συντελεστής επί της αξίας του ακινήτου, σε περίπτωση που υπάρχει περισσότερος του ενός κύριος του ακινήτου (παρ. 14 του άρθρου 4).

Ακολουθούν οι σχετικές αναλύσεις προσδιορισμού των αντικειμενικών αξιών των ακινήτων, ανά κτίριο.

4.1.1.1 Μέγαρο της Βουλής των Ελλήνων

4.1.1.1.1 Μια σύντομη ματιά στην ιστορία του κτιρίου του Ελληνικού Κοινοβουλίου¹

Επιλέχθηκε ως τοποθεσία ανέγερσης των Ανακτόρων του Όθωνα, στο λόφο της Μπουμπουνίστρας μετά από πρόταση του διευθυντή της Ακαδημίας Καλών Τεχνών του Μονάχου και επίσημο αρχιτέκτονα της βαυαρικής αυλής Φρίντριχ φον Γκαίρτνερ (Friedrich von Gaertner 1791-1847).

Στις 6 Φεβρουαρίου 1836 τέθηκε ο θεμέλιος λίθος στο υψηλότερο ανατολικό άκρο της τότε πόλης. Τον επόμενο μήνα στην οικοδομή δούλευαν 520 άτομα. Στρατός και τεχνίτες, Γερμανοί αρχιτέκτονες, Γερμανοί, Έλληνες και Ιταλοί μάστορες συνεργάστηκαν στην κατασκευή. Με την ευκαιρία αυτή ξαναλειτούργησαν και τα αρχαία λατομεία στην Πεντέλη. Οι πρώτοι βασιλείς, ο Όθωνας και η Αμαλία, εγκαταστάθηκαν στην νέα τους κατοικία στις 25 Ιουλίου 1843.

Μετά την έξωση του Όθωνα το 1862, τα Ανάκτορα κατοικήθηκαν από το νέο βασιλιά Γεώργιο Α΄, ο οποίος έφτασε στην Αθήνα στις 17 Οκτωβρίου 1863. Η πυρκαγιά του 1884, αποτέφρωσε το δεύτερο όροφο της βορινής πτέρυγας· η δεύτερη, και μεγαλύτερη, το 1909, κατέστρεψε ολοσχερώς την κεντρική πτέρυγα και τα αντίστοιχα σε αυτήν τμήματα της ανατολικής και δυτικής πτέρυγας. Ελάχιστες από τις εγκριθείσες μελέτες επισκευών πραγματοποιήθηκαν, ενώ οι πολιτικές και οικονομικές εξελίξεις των επόμενων ετών, ελληνοβουλγαρικός πόλεμος, δολοφονία του βασιλιά Γεωργίου Α' και κήρυξη του Α' Παγκοσμίου Πολέμου, διέκοψαν τις περαιτέρω εργασίες αποκατάστασης των ζημιών.

Το 1922 αποτέλεσε τομή στην ιστορία του κτιρίου. Οι ιστορικές συγκυρίες το οδήγησαν σε νέες χρήσεις. Κρατικές υπηρεσίες, ιδιωτικοί κοινωνικοί φορείς, διεθνείς οργανώσεις που συντονίστηκαν για την αντιμετώπιση των σύνθετων προβλημάτων που προέκυψαν από τη Μικρασιατική Καταστροφή. Μέχρι το 1925, οι παρεμβάσεις στο εσωτερικό του κτιρίου ήταν πρόχειρες διαρρυθμίσεις, με στόχο τη διαίρεση μεγάλων χώρων σε μικρότερους. Η μόνη νέα κατασκευή ήταν η ανέγερση το 1925 ενός μικρού κτίσματος στον περίβολο των Παλαιών Ανακτόρων, το οποίο είναι γνωστό μέχρι σήμερα ως «Παλατάκι».

Με την απόφαση ανέγερσης του Μνημείου του Άγνωστου Στρατιώτη, σε σχέδια του αρχιτέκτονα Εμμανουήλ Λαζαρίδη, το 1928, άλλαξε η έως τότε πρόσοψη του κτιρίου

¹Πηγή: Βουλή των Ελλήνων

σε σχέση με τον περιβάλλοντα χώρο. Το Νοέμβριο του 1929 η Κυβέρνηση Ελευθερίου Βενιζέλου, ύστερα από πολλές συζητήσεις στη Βουλή, αποφάσισε τη στέγασή της, μαζί με τη Γερουσία, στο κτίριο των Παλαιών Ανακτόρων. Οι εργασίες για τη μετατροπή του κτιρίου σε Μέγαρο Βουλής και Γερουσίας σε σχέδια του αρχιτέκτονα Ανδρέα Κριεζή, αποτέλεσαν τη ριζικότερη επέμβαση σε αυτό μετά την αρχική κατασκευή του: με τις στατικές επεμβάσεις στο φέροντα οργανισμό των περιμετρικών πτερύγων, την κατεδάφιση της κεντρικής πτέρυγας και την κατασκευή νέας για τη στέγαση των Αιθουσών συνεδριάσεων της Βουλής και της Γερουσίας.

Εξωτερικά, η σημαντική αλλαγή που συντελέστηκε, χωρίς, όμως, να αλλοιώνει τη μορφή και την αισθητική του, ήταν η νέα είσοδος στη βορινή πλευρά, όπου κατασκευάστηκε ένα πρότυλο με έξι δωρικούς κίονες με στοιχεία δανεισμένα από τα δύο άλλα πρότυπα που κοσμούν την δυτική και την ανατολική όψη.

Αλλαγές στην εσωτερική διακόσμηση και τη διαρρύθμιση έγιναν προκειμένου να ανταποκριθεί το κτίριο στη νέα του, εντελώς διαφορετική, χρήση. Την 1η Ιουλίου 1935 η Ε΄ Εθνοσυνέλευση άρχισε πανηγυρικά τις εργασίες της στη νέα αίθουσα της Ολομέλειας. Από το 1935 έως σήμερα, στο Κτίριο στεγάζεται η Βουλή των Ελλήνων.

Από το 1975 γίνονται οι απαραίτητες εργασίες για τον εκσυγχρονισμό και την τεχνολογική αναβάθμιση του κτιρίου. Σκοπός είναι η καλύτερη δυνατή λειτουργία των υπηρεσιών, με την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες, τα σύγχρονα εργαλεία και ο αναβαθμισμένος εξοπλισμός.

Το σημαντικότερο έργο υποδομής ήταν η κατασκευή πεντάωροφου υπόγειου χώρου στάθμευσης στην περίμετρο του κτιρίου, που συνέβαλε στην αποσυμφόρηση των γύρω χώρων από τα σταθμευμένα αυτοκίνητα και την ανάδειξη του κτιρίου. Με την αποπεράτωση του υπόγειου σταθμού πραγματοποιήθηκε σειρά εργασιών διαμόρφωσης του περιβάλλοντα χώρου, όπως η διευθέτηση της κυκλοφορίας εισόδων και εξόδων του σταθμού, η μαρμαρόστρωση και η φύτευση του περιβόλου.

4.1.1.1.2 Η εκτίμηση της αξίας του

Το κτίριο του Ελληνικού Κοινοβουλίου είναι ένα μοναδικό ακίνητο, τόσο όσον αφορά την τοποθεσία που βρίσκεται, την αρχιτεκτονική του τελειότητα, καθώς και τον εσωτερικό του διάκοσμο. Αποτελεί ένα εμβληματικό κτίριο και είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με τη σύγχρονη ιστορία της Ελλάδας.

Αν και η αποτίμηση αυτής της άυλης αξίας είναι αδύνατο να απεικονιστεί με αριθμούς, η σύνταξη Ισολογισμού χωρίς την χονδρική έστω εκτίμηση, της αξίας του κτιρίου του Κοινοβουλίου, θα ήταν εκ των πραγμάτων ελλιπής.

Δεδομένου του γεγονότος ότι η Βουλή των Ελλήνων δεν συντάσσει Ισολογισμό, καμία εκτίμηση της αξίας του κτιρίου δεν έχει γίνει.

Παρακάτω παρατίθενται και αναλύονται οι προσδιοριστικοί παράγοντες της αντικειμενικής αξίας του κτιρίου, βάσει του άρθρου 4 της ΠΟΛ. 1149:

Εμβαδόν κτιρίου: το κτίριο έχει συνολικό εμβαδόν 26.026 τ.μ. Η ανάλυσή του ανά όροφο έχει ως εξής:

Όροφοι	τ.μ.
Ισόγειο	5.980
Μεσώροφοι Ισογείου	2.870
1ος Όροφος	6.640
Μεσώροφοι 1ου Ορόφου	1.621
2ος Όροφος	6.200
Μεσώροφος 2ου Ορόφου	2.715
Σύνολο	26.026

Τιμή ζώνης (Τ.Ζ.): Τιμή ζώνης για το μέγαρο της Βουλής των Ελλήνων δεν προβλέπεται, προφανώς επειδή δεν αποτελεί ακίνητο φορολογικού ενδιαφέροντος, μιας και οι συγκεκριμένες διατάξεις προσδιορισμού αξιών εφαρμόζονται προκειμένου να προσδιοριστεί φορολογική ύλη. Έτσι και για τους σκοπούς της εργασίας, χρησιμοποιήθηκε η πλησιέστερη τιμή ζώνης, η γραμμική τιμή της Β' Ζώνης του 1^{ου} διαμερίσματος Αθηναίων, για τη Λεωφόρο Αμαλίας (από Όθωνος μέχρι Φιλελλήνων), η οποία και έχει καθοριστεί σε 5.800 € ανά τετραγωνικό μέτρο, βάσει σχετικών πινάκων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, όπως αυτές αναπροσαρμόστηκαν με την ΠΟΛ.1009/18.1.2016.

Συντελεστής εμπορικότητας (ΣΕ): Για τους ίδιους λόγους, χρησιμοποιήθηκε ο πλησιέστερος συντελεστής εμπορικότητας και συγκεκριμένα αυτός για το τμήμα της Λεωφόρου Αμαλίας, από Ξενοφώντος μέχρι Σιμωνίδου, που ορίζεται σε 3,2 και πάλι βάσει των σχετικών πινάκων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, όπως αυτοί αναπροσαρμόστηκαν με την ΠΟΛ.1009/18.1.2016.

Συντελεστής πρόσοψης: Χρησιμοποιήθηκε συντελεστής 1,08 για πρόσοψη σε δύο δρόμους, όπως προκύπτει από την παρ. 3 του άρθρου 4 της ΠΟΛ. 1149/1994.

Συντελεστής ορόφου: Όπως αυτός προσδιορίζεται στην παρ. 5 του άρθρου 4 της ΠΟΛ 1149/1994. Δηλαδή 3,2 για το ισόγειο, 1,40 για τον πρώτο όροφο, 1,35 για τον δεύτερο όροφο και 1,30 για τον τρίτο. Σημειώνεται ότι οι ημιώροφος του ισογείου, υπολογίστηκε με το συντελεστή του πρώτου ορόφου, ο ημιώροφος του 1^{ου} ορόφου με το συντελεστή του 2^{ου} και ο ημιώροφος του 2^{ου} με συντελεστή του 3^{ου} ορόφου.

Συντελεστής καθαρής επιφάνειας: Ορίστηκε σε 0,90, για προσδιορισμό καθαρής επιφάνειας ακινήτου σε σχέση με τη μικτή, βάσει της παρ. 17 του άρθρου 2.

Συντελεστής επιφάνειας: Χρησιμοποιήθηκε συντελεστής 0,80, με δεδομένο ότι πρόκειται για επιφάνεια άνω των 300 τ.μ. (βάσει της παρ. 8 του άρθρου 4).

Συντελεστής παλαιότητας: Υπολογίστηκε σε 0,80 για το ισόγειο και 0,60 για τον πρώτο και δεύτερο όροφο, ως ακίνητα ηλικίας άνω των 25 ετών, βάσει της παρ. 9 του άρθρου 4.

Συντελεστής αποπεράτωσης: Χρησιμοποιείται συντελεστής 1 που προβλέπεται για τα πλήρως αποπερατωμένα ακίνητα, βάσει της παρ. 11 του άρθρου 4.

Συντελεστής βάσει του τρόπου κατασκευής: Σε εφαρμογή της παρ. 12 του άρθρου 4, χρησιμοποιήθηκε συντελεστής 0,95, ως κατασκευή χωρίς σκελετό από οπλισμένο σκυρόδεμα αλλά έχει τοίχους από πέτρα, με δεδομένο ότι μόνο η αίθουσα του κοινοβουλίου έχει σκελετό μετόν αρμέ.

Συντελεστής πάχους τοιχίων: Ο προβλεπόμενος συντελεστής για τοιχία πάχους άνω των 50 εκατοστών, δηλαδή 0,90.

Συντελεστής Ειδικών Συνθηκών: Η ιστορικότητα του κτιρίου και η σπάνια αρχιτεκτονική του, οδηγεί στην παραδοχή ότι το κτίριο επί της ουσίας εμπίπτει στην κατηγορία του διατηρητέου, με την έννοια ότι τα εξωτερικά αλλά και τα εσωτερικά μορφολογικά στοιχεία του δεν δύναται να αλλοιωθούν, έστω και εάν επιτρέπονται επισκευές ή διαρρυθμίσεις ή ενισχύσεις στον φέροντα οργανισμό (παρ. 21, άρθρου 2 ΠΟΛ 1149/1994). Ο συντελεστής ειδικών συνθηκών για το διατηρητέο ορίζεται σε 0,80.

Συντελεστής Συνιδιοκτησίας: Αυτός που προβλέπεται για πλήρη κυριότητα από έναν ιδιοκτήτη, βάσει της παρ. 14 του άρθρου 4, δηλαδή 1.

Σε εφαρμογή των ανωτέρω, η αντικειμενική αξία των χώρων γραφείων του Μεγάρου της Βουλής, προσδιορίζονται σε 97.945.129,72 €, ως ακολούθως:

ΜΕΓΑΡΟ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ						
Συντελεστής	Ισόγειο	Μεσόροφοι Ισογείου	1ος Όροφος	Μεσόροφοι 1ου Ορόφου	2ος Όροφος	Μεσόροφος 2ου Ορόφου
Τιμή Ζώνης	5.800,00	5.800,00	5.800,00	5.800,00	5.800,00	5.800,00
Εμπορικότητα	3,20	1,40	1,40	1,35	1,35	1,30
Ορόφου	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Καθαρής επιφάνειας	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90
Πρόσοψης	1,08	1,08	1,08	1,08	1,08	1,08
Επιφάνεια	5.980,00	2.870,00	6.640,00	1.621,00	6.200,00	2.715,00
Πάχους Τοίχων	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90
Επιφάνειας	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Παλαιότητα	0,80	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60
Ειδικών Συνθηκών	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Αποπεράτωσης	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Τρόπου Κατασκευής	0,95	0,95	0,95	0,95	0,95	0,95
Συνιδιοκτησίας	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Αντικειμενικές αξίες	47.226.036,29	7.437.064,19	17.206.308,79	4.050.497,62	15.492.341,28	6.532.881,55
ΣΥΝΟΛΟ ΑΞΙΑΣ	97.945.129,72					

Η ανωτέρω αξία θα εγγραφεί ως πάγιο περιουσιακό στοιχείο της ΒτΕ, ως εξής:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
11.00.00.00	Μέγαρο Βουλής	97.945.129,72		Αποτίμηση αξίας Μεγάρου Βουλής
40.00.00	Κεφάλαιο έναρξης		97.945.129,72	Αποτίμηση αξίας Μεγάρου Βουλής
	Σύνολα	97.945.129,72	97.945.129,72	

4.1.1.2 Κτίριο Λεωφόρου Αμαλίας 22 – 24

Το κτίριο εκτείνεται σε 8 υπέργεια επίπεδα (ισόγειο, έξι ορόφους και δώμα) και 2 υπόγεια. Αποτελεί, κατά κύριο λόγο κτίριο γραφείων, εκτός των δύο υπογείων που χρησιμοποιούνται ως αποθηκευτικοί χώροι, καθώς και του ισόγειου, που χρησιμοποιείται ως εκθεσιακός χώρος. Η αξία των μη γραφειακών χώρων θα προσδιοριστεί βάσει άλλων διατάξεων και όχι αυτών του άρθρου 4.

Παρακάτω αναλύονται οι προσδιοριστικοί παράγοντες της αντικειμενικής αξίας των γραφειακών χώρων του κτιρίου:

Εμβαδόν κτιρίου: το εμβαδό των γραφειακών χώρων είναι 2.598 τ.μ. Η ανάλυσή του ανά όροφο έχει ως εξής:

Όροφοι	τ.μ.
1ος Όροφος	404
2ος Όροφος	404
3ος Όροφος	404
4ος Όροφος	404
5ος Όροφος	404
6ος Όροφος	404
Δώμα	174
Σύνολο	2.598

Τιμή ζώνης (Τ.Ζ.): Χρησιμοποιήθηκε η γραμμική τιμή της Β΄ Ζώνης για τη Λεωφόρο Αμαλίας (από Όθωνος μέχρι Φιλελλήνων), η οποία και έχει καθοριστεί σε 5.800 € ανά τετραγωνικό μέτρο, βάσει σχετικών πινάκων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

Συντελεστής εμπορικότητας (ΣΕ): Ο συντελεστής που προβλέπεται για το κτίριο αυτό είναι 3,2 και πάλι βάσει των σχετικών πινάκων, του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

Συντελεστής πρόσοψης: Χρησιμοποιήθηκε συντελεστής 1,08 για πρόσοψη σε δρόμο και πλατεία ή σε δρόμο και κοινόχρηστο χώρο ή αποκλειστικά σε πλατεία, όπως προκύπτει από την παρ. 3 του άρθρου 4.

Συντελεστής ορόφου: Όπως αυτός προσδιορίζεται στην παρ. 5 του άρθρου 4. Δηλαδή 3,4 για το ισόγειο, 1,40 για τον πρώτο όροφο, 1,35 για τον δεύτερο όροφο, 1,30 για τον τρίτο όροφο, 1,30 για τον τέταρτο όροφο και 1,35 για τον πέμπτο όροφο και πάνω.

Συντελεστής καθαρής επιφάνειας: Ορίζεται σε 0,90 για τον προσδιορισμό της καθαρής επιφάνειας του ακινήτου σε σχέση με τη μική, βάσει της παρ. 17 του άρθρου 2.

Συντελεστής επιφάνειας: Χρησιμοποιήθηκε συντελεστής 0,90 για τον δώμα (150 τ.μ.) και 0,80 για τους υπόλοιπους ορόφους, με δεδομένο ότι πρόκειται για επιφάνειες άνω των 300 τ.μ. (βάσει της παρ. 8 του άρθρου 4).

Συντελεστής παλαιότητας: Υπολογίστηκε σε 0,80 για το ισόγειο και 0,60 για τους υπόλοιπους ορόφους, ως ακίνητα ηλικίας άνω των 25 ετών βάσει της παρ. 9.

Συντελεστής αποπεράτωσης: Συντελεστής 1 που προβλέπεται για τα πλήρως αποπερατωμένα ακίνητα, βάσει της παρ. 11 άρθρου 4.

Συντελεστής βάσει του τρόπου κατασκευής: Χρησιμοποιήθηκε συντελεστής 1 για κατασκευή με σκελετό από οπλισμένο σκυρόδεμα, βάσει της παρ. 12 του άρθρου 4.

Συντελεστής πάχους τοιχίων: Χρησιμοποιήθηκε συντελεστής 1 για κτίριο με πάχος τοιχίων, μικρότερο των 50 εκατοστών.

Συντελεστής Ειδικών Συνθηκών: Το ακίνητο δεν είναι διατηρητέο ή απαλλοτριωτέο και ως εκ τούτου, δεν εφαρμόζεται κάποιος μειωτικός συντελεστής της παρ. 10 του άρθρου 4.

Συντελεστής Συνιδιοκτησίας: Αυτός που προβλέπεται για πλήρη κυριότητα από έναν ιδιοκτήτη, βάσει της παρ. 14 του άρθρου 4, δηλαδή 1.

Σε εφαρμογή των ανωτέρω, η αντικειμενική αξία του κτιρίου, προσδιορίστηκε σε 9.515.716,32 €, ως ακολούθως:

ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΑΜΑΛΙΑΣ 22 - 24							
Συντελεστής	1ος όροφος	2ος όροφος	3ος όροφος	4ος όροφος	5ος όροφος	6ος όροφος	Δώμα
Τιμή Ζώνης	5.800,00	5.800,00	5.800,00	5.800,00	5.800,00	5.800,00	5.800,00
Εμπορικότητας	1,40	1,35	1,30	1,30	1,35	1,35	1,35
Ορόφου							
καθαρής επιφάνειας	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90
Πρόσοψης	1,08	1,08	1,08	1,08	1,08	1,08	1,08
Επιφάνεια	404,00	404,00	404,00	404,00	404,00	404,00	174,00
Πάχους Τοίχων	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Επιφάνειας	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,90
Παλαιότητα	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60
Ειδικών Συνθηκών	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Αποπεράτωσης	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Τρόπου Κατασκευής	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Συνιδιοκτησίας	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Αντικειμενικές αξίες	1.530.540,75	1.475.878,58	1.421.216,41	1.421.216,41	1.475.878,58	1.475.878,58	715.107,01
ΣΥΝΟΛΟ ΑΞΙΑΣ	9.515.716,32						

Η ανωτέρω αξία θα εγγραφεί ως πάγιο περιουσιακό στοιχείο της ΒτΕ ως εξής:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
11.00.01.00	Λ. Αμαλίας 22 – 24	9.515.716,32		Αποτίμηση αξίας κτιρίου Λ. Αμαλίας 22 - 24
40.00.00	Κεφάλαιο έναρξης		9.515.716,32	Αποτίμηση αξίας κτιρίου Λ. Αμαλίας 22 - 24
	Σύνολα	9.515.716,32	9.515.716,32	

4.1.1.3 Κτίριο Μητροπόλεως 1 & Φιλελλήνων

Το κτίριο εκτείνεται σε ισόγειο, 7 ορόφους και 2 υπόγεια. Οι χώροι γραφείων εκτείνονται σε όλους τους υπέργειους χώρους, εκτός αυτών του πρώτου ορόφου, η

αξία του οποίου θα προσδιοριστεί βάσει άλλων διατάξεων και όχι αυτών του άρθρου 4 (αφού δεν χρησιμοποιείται ως γραφείο).

Παρακάτω παρατίθενται και αναλύονται, οι προσδιοριστικοί παράγοντες της αντικειμενικής αξίας των γραφειακών χώρων του κτιρίου:

Εμβαδόν κτιρίου: Το συνολικό εμβαδόν 4.305 τ.μ. Η ανάλυσή του ανά όροφο έχει ως εξής:

Όροφοι	τ.μ.
Ισόγειο	81
2ος Όροφος	704
3ος Όροφος	704
4ος Όροφος	704
5ος Όροφος	704
6ος Όροφος	704
7ος Όροφος	704
Σύνολο	4.305

Τιμή ζώνης (Τ.Ζ.): Χρησιμοποιήθηκε γραμμική τιμή της Β΄ Ζώνης Μητροπόλεως, η οποία καθορίζεται σε 5.800 € ανά τετραγωνικό μέτρο, βάσει σχετικών πινάκων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών

Συντελεστής εμπορικότητας (ΣΕ): Ο προβλεπόμενος συντελεστής είναι 3,4
Συντελεστής πρόσοψης: 1,08 για πρόσοψη σε δύο δρόμους

Συντελεστής ορόφου: Όπως αυτός προσδιορίζεται στην παρ. 5 του άρθρου 4. Δηλαδή 3,4 για το ισόγειο, 1,35 για τον δεύτερο όροφο, 1,30 για τον τρίτο όροφο, 1,30 για τον τέταρτο όροφο και 1,35 για τον πέμπτο όροφο και πάνω.

Συντελεστής βάθους (για το ισόγειο): Σε 0,65 όπως αυτός προσδιορίζεται από την παρ. 6 και 7 του άρθρου 4, για πρόσοψη 3,5 μέτρα και Σ.Ε. μεταξύ 3 και 5.

Συντελεστής καθαρής επιφάνειας: Ορίζεται σε 0,90 για τον προσδιορισμό της καθαρής επιφάνειας ακινήτου σε σχέση με τη μικτή, βάσει της παρ. 17 του άρθρου 2.

Συντελεστής επιφάνειας: Χρησιμοποιήθηκε συντελεστής 1 για το ισόγειο και 0,80 για τους υπόλοιπους ορόφους, με δεδομένο ότι αυτοί είναι άνω των 300 τ.μ.

Συντελεστής παλαιότητας: Σε 0,80 για το ισόγειο και 0,60 για τους υπόλοιπους ορόφους, ως ακίνητο ηλικίας άνω των 25 ετών, βάσει της παρ. 9 του άρθρου 4.

Συντελεστής αποπεράτωσης: Εφαρμόστηκε συντελεστής 1, που προβλέπεται για τα πλήρως αποπερατωμένα ακίνητα.

Συντελεστής βάσει του τρόπου κατασκευής: Χρησιμοποιήθηκε συντελεστής 1, που προβλέπεται για κατασκευή με σκελετό από οπλισμένο σκυρόδεμα.

Συντελεστής πάχους τοιχίων: Εφαρμόζεται συντελεστής 1, με δεδομένο ότι τα τοιχία δεν έχουν πάχος άνω των 50 εκατοστών.

Συντελεστής Εδικών Συνθηκών: Το ακίνητο δεν είναι διατηρητέο ή απαλλοτριωτέο και ως εκ τούτου, δεν εφαρμόζεται κάποιος μειωτικός συντελεστής της παρ. 10.

Συντελεστής Συνιδιοκτησίας: Αυτός που προβλέπεται για πλήρη κυριότητα από έναν ιδιοκτήτη, δηλαδή 1.

Σε εφαρμογή των ανωτέρω, η αντικειμενική αξία προσδιορίζεται σε 16.049.345,22 €, ως ακολούθως:

Συντελεστής	ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 1 & ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ						
	Ισόγειο	2ος όροφος	3ος όροφος	4ος όροφος	5ος όροφος	6ος όροφος	7ος όροφος
Τιμή Ζώνης	5.800,00	5.800,00	5.800,00	5.800,00	5.800,00	5.800,00	5.800,00
Εμπορικότητας	3,40	1,35	1,30	1,30	1,35	1,35	1,35
Συντελεστής Ορόφου	1,00						
καθαρής επιφάνειας	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90
Πρόσοψης	1,08	1,08	1,08	1,08	1,08	1,08	1,08
Βάθους	0,65						
Επιφάνεια	81,00	704,00	704,00	704,00	704,00	704,00	704,00
Πάχους Τοίχων	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Επιφάνειας	1,00	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
Παλαιότητας	0,80	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60
Εδικών Συνθηκών	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Αποπεράτωσης	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Τρόπου Κατασκευής	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Συνιδιοκτησίας	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Αντικειμενικές αξίες	808.882,89	2.571.828,02	2.476.575,13	2.476.575,13	2.571.828,02	2.571.828,02	2.571.828,02
ΣΥΝΟΛΟ ΑΞΙΑΣ	16.049.345,22						

Η ανωτέρω αξία θα εγγραφεί ως πάγιο περιουσιακό στοιχείο της ΒτΕ ως εξής:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
11.00.02.00	Μητροπόλεως 1 & Φιλελλήνων	16.049.345,22		Αποτίμηση αξίας κτιρίου Μητροπόλεως 1 & Φιλελλήνων
40.00.00	Κεφάλαιο έναρξης		16.049.345,22	Αποτίμηση αξίας κτιρίου Μητροπόλεως 1 & Φιλελλήνων
	Σύνολα	16.049.345,22	16.049.345,22	

4.1.1.4 Κτίριο Φιλελλήνων 23

Το κτίριο αποτελείται από ισόγειο, 3 ορόφους και δώμα, ενώ δε χρησιμοποιείται αφού χρίζει επισκευών. Μελλοντικά προβλέπεται η χρήση του για τη στέγαση του ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων, το οποίο μέχρι σήμερα στεγάζεται σε μισθωμένο ακίνητο.

Παρακάτω αναλύονται οι προσδιοριστικοί παράγοντες, της αντικειμενικής αξίας του:

Εμβαδόν κτιρίου: το κτίριο έχει συνολικό εμβαδόν 1.540 τ.μ. Η ανάλυσή του ανά όροφο έχει ως εξής:

Φιλελλήνων 23	
Ισόγειο	359
A Όροφος	374
B Όροφος	359
Γ Όροφος	363
Δώμα	85
Σύνολο	1.540

Τιμή ζώνης (Τ.Ζ.): Το ακίνητο βρίσκεται στη Ζ' Ζώνη του 1^{ου} διαμερίσματος του Δήμου Αθηναίων, για την οποία προβλέπεται τιμή 3.100 € ανά τετραγωνικό μέτρο, βάσει σχετικών πινάκων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

Συντελεστής εμπορικότητας (ΣΕ): Ο συντελεστής που προκύπτει, βάσει των σχετικών πινάκων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, είναι 3,5.

Συντελεστής πρόσοψης: Χρησιμοποιήθηκε συντελεστής 1, για πρόσοψη σε ένα δρόμο.

Συντελεστής ορόφου: Όπως αυτός προσδιορίζεται στην παρ. 5 του άρθρου 4. Δηλαδή 3,4 για το ισόγειο, 1,40 για τον πρώτο όροφο, 1,35 για τον δεύτερο όροφο και 1,30 για τον τρίτο όροφο και το δώμα.

Συντελεστής καθαρής επιφάνειας: Ορίζεται σε 0,90 για την εύρεση της καθαρής επιφάνειας του ακινήτου σε σχέση με τη μικτή, βάσει της παρ. 17 του άρθρου 2.

Συντελεστής επιφάνειας: Χρησιμοποιήθηκε συντελεστής 1,00 για τον δώμα (85 τ.μ.) και 0,80 για τους υπόλοιπους, αφού πρόκειται για επιφάνειες άνω των 300 τ.μ. (παρ. 8 του άρθρου 4).

Συντελεστής παλαιότητας: Δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση αυτή αφού το κτίριο δεν είναι αποπερατωμένο.

Συντελεστής αποπεράτωσης: Το κτίριο όπως προαναφέρθηκε χρίζει εκτεταμένων επισκευαστικών παρεμβάσεων. Γίνεται η παραδοχή πως η χρησιμοποίηση συντελεστή 0,60, που αντιστοιχεί σε κτίριο μη αποπερατωμένο και βρισκόμενο στο στάδιο αποπεράτωσης των οπτοπλινθοδομών, είναι εύλογη για τον προσδιορισμό της αξίας του ακινήτου (παρ. 11 άρθρου 4).

Συντελεστής βάσει του τρόπου κατασκευής: Χρησιμοποιήθηκε συντελεστής 0,95 για κατασκευή χωρίς σκελετό από οπλισμένο σκυρόδεμα, αλλά με τοίχους από πέτρα ή τούβλα (παρ. 12 του άρθρου 4).

Συντελεστής πάχους τοιχίων: Χρησιμοποιήθηκε συντελεστής 0,90 με δεδομένο ότι τα τοιχεία του έχουν πάχος άνω των 50 εκατοστών.

Συντελεστής Εδικών Συνθηκών: Δεν εφαρμόζεται κάποιος μειωτικός συντελεστής της παρ. 10 του άρθρου 4.

Συντελεστής Συνιδιοκτησίας: Αυτός που προβλέπεται για πλήρη κυριότητα από έναν ιδιοκτήτη, βάσει της παρ. 14 του άρθρου 4, δηλαδή 1.

Σε εφαρμογή των ανωτέρω, η αντικειμενική του αξία προσδιορίζεται σε 3.291.663,37 €, ως ακολούθως:

Συντελεστής	ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ 23				
	Ισόγειο	1ος όροφος	2ος όροφος	3ος όροφος	Δώμα
Τιμή Ζώνης	3.100,00	3.100,00	3.100,00	3.100,00	3.100,00
Εμπορικότητας	3,50	1,40	1,35	1,30	1,30
Ορόφου	1,00				
καθαρής επιφάνειας	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90
Πρόσοψης	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Βάθους	1,00				
Επιφάνεια	359,00	374,00	359,00	363,00	85,00
Πάχους Τοίχων	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90
Επιφάνειας	0,80	0,80	0,80	0,80	1,00
Παλαιότητας	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Ειδικών Συνθηκών	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Αποπεράτωσης	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60
Τρόπου Κατασκευής	0,95	0,95	0,95	0,95	0,95
Συνιδιοκτησίας	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Αντικειμενικές αξίες	1.438.712,60	599.530,38	554.932,00	540.333,05	158.155,34
ΣΥΝΟΛΟ ΑΞΙΑΣ	3.291.663,37				

Η ανωτέρω αξία θα εγγραφεί ως πάγιο περιουσιακό στοιχείο της ΒτΕ ως εξής:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
11.00.03	Φιλελλήνων 23	3.291.663,37		Αποτίμηση αξίας ακινήτου Φιλελλήνων 23
40.00.00	Κεφάλαιο έναρξης		3.291.663,37	Αποτίμηση αξίας ακινήτου Φιλελλήνων 23
	Σύνολα	3.291.663,37	3.291.663,37	

4.1.1.5 Κτίριο Βουλής 49

Το κτίριο αποτελείται από υπόγειο, ισόγειο, δύο ορόφους και δώμα. Το ακίνητο δε χρησιμοποιείται και χρίζει εκτεταμένων εργασιών επισκευής. Στην παρούσα φάση δεν υπάρχει πρόθεση άμεσης έναρξης εργασιών αποκατάστασής του.

Με την παραδοχή ότι το ακίνητο μελλοντικά θα χρησιμοποιηθεί ως κτίριο γραφείων, ο προσδιορισμός της αξίας του θα γίνει βάσει των διατάξεων του άρθρου 4.

Παρακάτω αναλύονται οι προσδιοριστικοί παράγοντες της αντικειμενικής αξίας του:

Εμβαδόν κτιρίου: Το κτίριο έχει συνολικό εμβαδόν 493 τ.μ. Η ανάλυσή του ανά όροφο έχει ως εξής:

Βουλής 49	
Υπόγειο	117
Ισόγειο	117
1ος Όροφος	117
2ος Όροφος	117
Δώμα	25
Σύνολο	493

Τιμή ζώνης (Τ.Ζ.): Το ακίνητο βρίσκεται στη Ι΄ Ζώνη προσδιορισμού του 1^{ου} διαμερίσματος του Δήμου Αθηναίων, για την οποία προβλέπεται τιμή ζώνης 2.700 € ανά τετραγωνικό μέτρο, βάσει σχετικών πινάκων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

Συντελεστής εμπορικότητας (ΣΕ): Ο συντελεστής που προβλέπεται για το κτίριο αυτό είναι 1,8 βάσει των σχετικών πινάκων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

Συντελεστής πρόσοψης: Χρησιμοποιήθηκε συντελεστής 1 για πρόσοψη σε ένα δρόμο.

Συντελεστής ορόφου: Όπως αυτός προσδιορίζεται στην παρ. 5 του άρθρου 4. Δηλαδή 0,72 για το υπόγειο, 1,8 για το ισόγειο, 1,35 για τον πρώτο όροφο, 1,30 για τον δεύτερο όροφο και 1,30 για το δώμα.

Συντελεστής καθαρής επιφάνειας: ορίζεται σε 0,90 για τον προσδιορισμό της καθαρής επιφάνειας, βάσει της παρ. 17 του άρθρου 2.

Συντελεστής επιφάνειας: Χρησιμοποιήθηκε συντελεστής 1,10 για το δώμα (25 τ.μ.) και 0,90 για τα υπόλοιπα επίπεδα, με δεδομένο ότι πρόκειται για επιφάνειες από 100 έως 200 τ.μ. (παρ. 8 του άρθρου 4).

Συντελεστής παλαιότητας: Δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση αυτή, με δεδομένο ότι το κτίριο δεν είναι αποπερατωμένο.

Συντελεστής αποπεράτωσης: Το κτίριο όπως προαναφέρθηκε χρίζει εκτεταμένων επισκευαστικών παρεμβάσεων. Εκτιμάται πως η χρησιμοποίηση συντελεστή 0,50 που αντιστοιχεί σε κτίριο μη αποπερατωμένο και βρισκόμενο στο στάδιο αποπεράτωσης του σκελετού, είναι εύλογη για τον προσδιορισμό της αξίας του ακινήτου (παρ. 11 άρθρου 4).

Συντελεστής βάσει του τρόπου κατασκευής: Χρησιμοποιήθηκε συντελεστής 0,95 για κατασκευή χωρίς σκελετό από οπλισμένο σκυρόδεμα, αλλά με τοίχους από πέτρα ή τούβλα (παρ. 12 του άρθρου 4).

Συντελεστής πάχους τοιχίων: Χρησιμοποιήθηκε συντελεστής 0,90 με δεδομένο ότι τα τοιχεία του έχουν πάχος άνω των 50 εκατοστών.

Συντελεστής Ειδικών Συνθηκών: Δεν εφαρμόζεται κάποιος μειωτικός συντελεστής της παρ. 10 του άρθρου 4.

Συντελεστής Συνιδιοκτησίας: Αυτός που προβλέπεται για πλήρη κυριότητα από έναν ιδιοκτήτη, βάσει της παρ. 14 του άρθρου 4, δηλαδή 1.

Σε εφαρμογή των ανωτέρω, η αντικειμενική του αξία προσδιορίζεται σε 602.675,36 €, ως ακολούθως:

Συντελεστής	ΒΟΥΛΗΣ 49				
	Υπόγειο	Ισόγειο	1ος όροφος	2ος όροφος	Δώμα
Τιμή ζώνης	2.700,00	2.700,00	2.700,00	2.700,00	2.700,00
Εμπορικότητας	1,80	1,80	1,35	1,30	1,30
Ορόφου	0,40	1,00			
καθαρής επιφάνειας	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90
Πρόσοψης	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Βάθους		1,00			
Επιφάνεια	117,00	117,00	117,00	117,00	25,00
Πάχους Τοίχων	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90
Επιφάνειας	0,90	0,90	0,90	0,90	1,10
Παλαιότητας	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Ειδικών Συνθηκών	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Αποπεράτωσης	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Τρόπου Κατασκευής	0,95	0,95	0,95	0,95	0,95
Συνιδιοκτησίας	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Αντικειμενικές αξίες	78.759,56	196.898,89	147.674,17	142.204,75	37.137,99
ΣΥΝΟΛΟ ΑΞΙΑΣ	602.675,36				

Η ανωτέρω αξία θα εγγραφεί ως πάγιο περιουσιακό στοιχείο της ΒτΕ ως εξής:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
11.00.04	Βουλής 49	602.675,36		Αποτίμηση αξίας ακινήτου Βουλής 49
40.00.00	Κεφάλαιο έναρξης		602.675,36	Αποτίμηση αξίας ακινήτου Βουλής 49
	Σύνολα	602.675,36	602.675,36	

4.1.2 Αντικειμενικός προσδιορισμός αξίας αποθηκευτικών χώρων, βάσει των διατάξεων του άρθρου 6 της ΠΟΛ. 1149/1994 του Ν.1249/1982

Οι διατάξεις του άρθρου 6 «αποθήκες σε οικόπεδο εντός σχεδίου ή σε οικισμό», εφαρμόστηκαν για τον προσδιορισμό της αντικειμενικής αξίας των αποθηκών που βρίσκονται:

- στο μέγαρο της Βουλής των Ελλήνων
- στο κτίριο της Λεωφόρου Αμαλίας 22-24
- στο κτίριο της οδού Μητροπόλεως 1 και Φιλελλήνων

Σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις, η αξία τους είναι ίση με το γινόμενο της τιμής της αντίστοιχης ζώνης επί τη συνολική επιφάνεια της αποθήκης, το τυχόν ποσοστό συνιδιοκτησίας και τους σχετικούς συντελεστές που επηρεάζουν αυξητικά ή μειωτικά την τελική διαμόρφωσή της.

Οι προσδιοριστικοί παράγοντες της αξίας των ακινήτων αυτής της κατηγορίας είναι:

Η τιμή ζώνης (Τ.Ζ.): προκύπτει κατά τον ίδιο τρόπο που περιγράφηκε παραπάνω, για τα κτίρια γραφείων του άρθρου 4.

Ο συντελεστής εμπορικότητας (ΣΕ): Όπως αυτός περιγράφηκε στο άρθρο 4.

Ο συντελεστής θέσης: Προσδιορίζεται ανάλογα με τη θέση της αποθήκης και του τρόπου πρόσβασής της, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 6.

Ο συντελεστής παλαιότητας: Ανάλογα με την ηλικία του ακινήτου, βάσει της παρ. 6 του άρθρου 6.

Ο συντελεστής αποπεράτωσης: Βάσει των διατάξεων της παρ. 8 του άρθρου 6.

Ο συντελεστής βάσει του τρόπου κατασκευής: Αναλόγως των υλικών, εφαρμόζεται συντελεστής βάσει της παρ. 9 του άρθρου 6.

Ο συντελεστής πάχους τοιχίων: Όπως αυτός ορίζεται από την παρ. 5 του άρθρου 6.

Ο συντελεστής Ειδικών Συνθηκών: Βάσει της παρ. 7 του άρθρου 6.

Ο συντελεστής Συνιδιοκτησίας: Αυτός που προβλέπεται για πλήρη κυριότητα από έναν ιδιοκτήτη, βάσει της παρ. 10 του άρθρου 6.

Ακολουθούν οι σχετικές αναλύσεις προσδιορισμού των αντικειμενικών αξιών, ανά ακίνητο.

4.1.2.1 Αποθηκευτικοί χώροι στο Μέγαρο της Βουλής των Ελλήνων

Οι χώροι είναι υπόγειοι και καταλαμβάνουν συνολικό εμβαδού 1.160 τ.μ. περίπου.

Παρακάτω αναλύονται οι προσδιοριστικοί παράγοντες της αντικειμενικής τους αξίας:

Εμβαδόν κτιρίου: όπως προαναφέρθηκε, 1.160 τ.μ.

Τιμή ζώνης (Τ.Ζ.): Αυτή του υπέργειου ακινήτου, δηλαδή 5.800 € ανά τετραγωνικό μέτρο.

Συντελεστής εμπορικότητας (ΣΕ): Ο συντελεστής που χρησιμοποιήθηκε για το υπέργειο ακίνητο, δηλαδή 3,2.

Συντελεστής θέσης: Αυτός που προβλέπεται για τις περιπτώσεις που η αποθήκη βρίσκεται σε υπόγειο, με είσοδο από την ισόγεια επαγγελματική θέση, δηλαδή 0,15.

Συντελεστής παλαιότητας: Εφαρμόστηκε συντελεστής 0,70 για ακίνητο ηλικίας άνω των 25 ετών.

Συντελεστής αποπεράτωσης: Χρησιμοποιείται ο συντελεστής 1 που προβλέπεται για τα πλήρως αποπερατωμένα ακίνητα.

Συντελεστής βάσει του τρόπου κατασκευής: Εφαρμόστηκε συντελεστής 0,95 για κατασκευή χωρίς σκελετό από οπλισμένο σκυρόδεμα, αλλά από τοίχους με πέτρα.

Συντελεστής πάχους τοιχίων: Συντελεστής 0,90 για τοιχία που έχουν πάχος άνω των 50 εκατοστών.

Συντελεστής Ειδικών Συνθηκών: αυτός που προβλέπεται για διατηρητέα κτίρια, δηλαδή 0,80.

Συντελεστής Συνιδιοκτησίας: Αυτός που προβλέπεται για πλήρη κυριότητα από έναν ιδιοκτήτη, δηλαδή 1.

Σε εφαρμογή των ανωτέρω, η αντικειμενική αξία των αποθηκευτικών χώρων προσδιορίζεται σε 1.546.255,87 €, ως ακολούθως:

ΑΠΟΘΗΚΕΣ ΒΟΥΛΗΣ	
Τιμή Ζώνης	5.800,00
Συντελεστής Εμπορικότητας	3,20
Συντελεστής Θέσης	0,15
Επιφάνεια	1.160,00
Συντελεστής Πάχους Τοίχων	0,90
Συντελεστής Παλαιότητας	0,70
Συντελεστής Ειδικών Συνθηκών	0,80
Συντελεστής Αποπεράτωσης	1,00
Συντελεστής Τρόπου Κατασκευής	0,95
Συντελεστής Συνιδιοκτησίας	1,00
Αντικειμενική αξία	1.546.255,87

Η ανωτέρω αξία θα εγγραφεί ως πάγιο περιουσιακό στοιχείο της ΒτΕ ως εξής:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
11.00.00.01	Αποθήκες Μεγάρου Βουλής	1.546.255,87		Αποτίμηση αξίας αποθηκών Μεγάρου Βουλής
40.00.00	Κεφάλαιο έναρξης		1.546.255,87	Αποτίμηση αξίας αποθηκών Μεγάρου Βουλής
	Σύνολα	1.546.255,87	1.546.255,87	

4.1.2.2 Αποθηκευτικοί χώροι κτιρίου Λεωφόρου Αμαλίας 22 – 24

Οι αποθήκες εκτείνονται σε δύο υπόγεια επίπεδα, συνολικού εμβαδού 829 τ.μ. (405 τ.μ. και 429 τ.μ. το πρώτο και δεύτερο επίπεδο αντίστοιχα).

Παρακάτω αναλύονται οι προσδιοριστικοί παράγοντες της αντικειμενικής τους αξίας:

Τιμή ζώνης (Τ.Ζ.): Χρησιμοποιήθηκε αυτή του υπέργειου ακινήτου, δηλαδή 5.800 € ανά τετραγωνικό μέτρο.

Συντελεστής εμπορικότητας (ΣΕ): Ο συντελεστής που χρησιμοποιήθηκε για το υπέργειο ακίνητο, δηλαδή 3,2.

Συντελεστής θέσης: Αυτός που προβλέπεται για τις περιπτώσεις που η αποθήκη βρίσκεται σε υπόγειο και έχει είσοδο από την ισόγεια επαγγελματική θέση, δηλαδή 0,15.

Συντελεστής παλαιότητας: Εφαρμόστηκε συντελεστής 0,70 για ακίνητο ηλικίας άνω των 25 ετών.

Συντελεστής αποπεράτωσης: Χρησιμοποιείται ο συντελεστής 1 που προβλέπεται για τα πλήρως αποπερατωμένα ακίνητα.

Συντελεστής βάσει του τρόπου κατασκευής: Χρησιμοποιήθηκε ο συντελεστής 1, για κατασκευή με σκελετό από οπλισμένο σκυρόδεμα.

Συντελεστής πάχους τοιχίων: Συντελεστής 1 για τοιχία που έχουν πάχος μικρότερο των 50 εκατοστών.

Συντελεστής Εδικών Συνθηκών: Το ακίνητο δεν είναι διατηρητέο ή απαλλοτριωτέο και ως εκ τούτου, δεν εφαρμόζεται κάποιος μειωτικός συντελεστής.

Συντελεστής Συνιδιοκτησίας: Αυτός που προβλέπεται για πλήρη κυριότητα από έναν ιδιοκτήτη, δηλαδή 1.

Σε εφαρμογή των ανωτέρω η αντικειμενική αξία των αποθηκευτικών χώρων, προσδιορίζεται σε 1.615.555,20 €, ως ακολούθως:

ΑΠΟΘΗΚΕΣ Λ. ΑΜΑΛΙΑΣ 22 – 24	
Τιμή Ζώνης	5.800,00
Συντελεστής Εμπορικότητας	3,20
Συντελεστής Θέσης	0,15
Επιφάνεια	829,00
Συντελεστής Πάχους Τοίχων	1,00
Συντελεστής Παλαιότητας	0,70
Συντελεστής Εδικών Συνθηκών	1,00
Συντελεστής Αποπεράτωσης	1,00
Συντελεστής Τρόπου Κατασκευής	1,00
Συντελεστής Συνιδιοκτησίας	1,00
Αντικειμενική αξία	1.615.555,20

Η ανωτέρω αξία θα εγγραφεί ως πάγιο περιουσιακό στοιχείο της ΒτΕ ως εξής:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
11.00.01.01	Αποθήκες Λ. Αμαλίας 22-24	1.615.555,20		Αποτίμηση αξίας αποθηκών Λ. Αμαλίας 22-24
40.00.00	Κεφάλαιο έναρξης		1.615.555,20	Αποτίμηση αξίας αποθηκών Λ. Αμαλίας 22-24
	Σύνολα	1.615.555,20	1.615.555,20	

4.1.2.3 Αποθηκευτικοί χώροι Μητροπόλεως 1 και Φιλελλήνων

Οι αποθήκες βρίσκονται στο δεύτερο υπόγειο και έχουν εμβαδό 819 τ.μ.

Παρακάτω παρατίθενται και αναλύονται οι προσδιοριστικοί παράγοντες της αντικειμενικής τους αξίας, βάσει του άρθρου 6:

Τιμή ζώνης (Τ.Ζ.): Χρησιμοποιήθηκε αυτή του υπέργειου ακινήτου, δηλαδή 5.800 € ανά τετραγωνικό μέτρο.

Συντελεστής εμπορικότητας (ΣΕ): Ο συντελεστής που χρησιμοποιήθηκε για το υπέργειο ακίνητο, δηλαδή 3,4.

Συντελεστής θέσης: Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 6, σε περίπτωση που η αποθήκη βρίσκεται σε υπόγειο και έχει είσοδο από την ισόγεια επαγγελματική θέση, εφαρμόζεται συντελεστής 0,15.

Συντελεστής παλαιότητας: Υπολογίστηκε σε 0,70 για ακίνητο ηλικίας άνω των 25 ετών.

Συντελεστής αποπεράτωσης: Χρησιμοποιείται ο συντελεστής 1, που προβλέπεται για τα πλήρως αποπερατωμένα ακίνητα.

Συντελεστής βάσει του τρόπου κατασκευής: Συντελεστής 1, για κατασκευή με σκελετό από οπλισμένο σκυρόδεμα.

Συντελεστής πάχους τοιχίων: Συντελεστής 1, με δεδομένο ότι τα τοιχία του δεν έχουν πάχος άνω των 50 εκατοστών.

Συντελεστής Ειδικών Συνθηκών: Το ακίνητο δεν είναι διατηρητέο ή απαλλοτριωτέο και ως εκ τούτου, δεν εφαρμόζεται κάποιος μειωτικός συντελεστής της παρ. 7 του άρθρου 6.

Συντελεστής Συνιδιοκτησίας: Αυτός που προβλέπεται για πλήρη κυριότητα από έναν ιδιοκτήτη, δηλαδή 1.

Σε εφαρμογή των ανωτέρω, η αντικειμενική αξία του ακινήτου προσδιορίζονται σε 1.695.821,40 €, ως ακολούθως:

ΑΠΟΘΗΚΕΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 1 ΚΑΙ ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ	
Τιμή Ζώνης	5.800,00
Συντελεστής Εμπορικότητας	3,40
Συντελεστής Θέσης	0,15
Επιφάνεια	819,00
Συντελεστής Πάχους Τοίχων	1,00
Συντελεστής Παλαιότητας	0,70
Συντελεστής Ειδικών Συνθηκών	1,00
Συντελεστής Αποπεράτωσης	1,00
Συντελεστής Τρόπου Κατασκευής	1,00
Συντελεστής Συνιδιοκτησίας	1,00
Αντικειμενική αξία	1.695.821,40

Η ανωτέρω αξία θα εγγραφεί ως πάγιο περιουσιακό στοιχείο της ΒτΕ ως εξής:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
11.00.02.01	Αποθήκες Μητροπόλεως & Φιλελλήνων	1.695.821,40		Αποτίμηση αξίας αποθηκών Μητροπόλεως & Φιλελλήνων
40.00.00	Κεφάλαιο έναρξης		1.695.821,40	Αποτίμηση αξίας αποθηκών Μητροπόλεως & Φιλελλήνων
	Σύνολα	1.695.821,40	1.695.821,40	

4.1.3 Αντικειμενικός προσδιορισμός αξίας του σταθμού αυτοκινήτων, βάσει των διατάξεων του άρθρου 11 της ΠΟΛ. 1149/1994 του Ν.1249/1982

Ο σταθμός εκτείνεται σε πέντε υπόγεια επίπεδα, συνολικού εμβαδού περίπου 31.500 τ.μ. (6.300 τ.μ. σε κάθε επίπεδο). Κατασκευάστηκε την περίοδο 1998 – 2001 και διαθέτει 809 θέσεις αυτοκινήτων και 101 θέσεις δίκυκλων.

Οι διατάξεις του άρθρου 11 «σταθμοί αυτοκινήτων», εφαρμόστηκαν για τον προσδιορισμό της αξίας του ακινήτου, σύμφωνα με το οποίο η φορολογητέα αξία είναι «..... ίση με το γινόμενο της τιμής αφετηρίας, κατά περίπτωση, επί τη συνολική επιφάνεια του κτιρίου, το τυχόν ποσοστό συνιδιοκτησίας και τους σχετικούς συντελεστές που επηρεάζουν αυξητικά ή μειωτικά την τελική διαμόρφωσή της.....».

Οι προσδιοριστικοί παράγοντες της αξίας των ακινήτων αυτής της κατηγορίας είναι:

Τιμή αφετηρίας (Α): Προσδιορίζεται σε 360 € ανά τετραγωνικό, βάσει τιμών εκκίνησης ελάχιστου κόστους οικοδομής κτισμάτων ακινήτων όπως έχει καθοριστεί από το Υπ. Οικονομίας και Οικονομικών, μετά από εισήγηση της αρμόδιας επιτροπής του άρθρου 41 του Ν.1249/1982.

Συντελεστής αριθμού υπόγειων: Εφαρμόζεται συντελεστής 1,40 βάσει της παρ. 2 του άρθρου 11, που ορίζει προσαύξηση κατά 40% της τιμής αφετηρίας, σε περίπτωση που ο σταθμός έχει περισσότερα των δύο υπόγειων επιπέδων.

Συντελεστής θέσης υπογείων: Για τα πάνω από τα δύο υπόγεια επίπεδα, ισχύει περαιτέρω προσαυξητικός συντελεστής 20%, δηλαδή 1,20.

Συντελεστής επιφάνειας: Για σταθμό με αριθμούς θέσεων άνω των 800, εφαρμόζεται μειωτικός συντελεστής 0,80, βάσει της παρ. 4 του άρθρου 11.

Συντελεστής παλαιότητας: Δεδομένου ότι η δημιουργία του σταθμού αυτοκινήτων ολοκληρώθηκε το 2001, ο συντελεστής που προκύπτει είναι 0,70.

Συντελεστής Ειδικών Συνθηκών: Το ακίνητο δεν είναι διατηρητέο ή απαλλοτριωτέο και ως εκ τούτου δεν εφαρμόζεται κάποιος μειωτικός συντελεστής, της παρ. 6 του άρθρου 11.

Συντελεστής αποπεράτωσης: Χρησιμοποιείται ο συντελεστής 1 που προβλέπεται για τα πλήρως αποπερατωμένα ακίνητα (βάσει της παρ. 7).

Συντελεστής Συνιδιοκτησίας: Αυτός που προβλέπεται για πλήρη κυριότητα από έναν ιδιοκτήτη, βάσει της παρ. 8 του άρθρου 11, δηλαδή 1.

Σε εφαρμογή των ανωτέρω, η αντικειμενική αξία προσδιορίζεται σε 9.957.427,20 €, ως ακολούθως:

ΣΤΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ		
	1ο και 2ο υπόγειο	3ο, 4ο και 5ο υπόγειο
Τιμή Αφετηρίας	360,00	360,00
Συντελεστής βάσει αριθμού υπογείων	1,40	1,40
Συντελεστής βάσει επιπέδου υπογείου	1,00	1,20
Επιφάνεια	12.600,00	18.900,00
Συντελεστής επιφάνειας	0,80	0,80
Συντελεστής Παλαιότητας	0,70	0,70
Συντελεστής Ειδικών Συνθηκών	1,00	1,00
Συντελεστής Αποπεράτωσης	1,00	1,00
Συντελεστής Συνιδιοκτησίας	1,00	1,00
Αντικειμενική αξία	3.556.224,00	6.401.203,20
ΣΥΝΟΛΟ ΑΞΙΑΣ	9.957.427,20	

Η ανωτέρω αξία θα εγγραφεί ως πάγιο περιουσιακό στοιχείο της ΒτΕ ως εξής:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
11.00.00.02	Σταθμός αυτοκινήτων	9.957.427,20		Αποτίμηση αξίας σταθμού αυτοκινήτων
40.00.00	Κεφάλαιο έναρξης		9.957.427,20	Αποτίμηση αξίας σταθμού αυτοκινήτων
	Σύνολα	9.957.427,20	9.957.427,20	

4.1.4 Αντικειμενικός προσδιορισμός αξίας του γυμναστηρίου, βάσει των διατάξεων του άρθρου 10 της ΠΟΛ. 1149/1994 του Ν.1249/1982

Το γυμναστήριο βρίσκεται στον πρώτο όροφο του κτιρίου Μητροπόλεως 1 και Φιλελλήνων, έχοντας συνολικό εμβαδό 718 τ.μ. Επίσης, χρησιμοποιείται το πρώτο υπόγειο για γραφεία εξυπηρέτησης του γυμναστηρίου, φυσιοθεραπευτήριο και λοιπούς χρηστικούς χώρους με συνολικό εμβαδό 794 τ.μ.

Ο προσδιορισμός της αξίας των παραπάνω χώρων έγινε με τη χρήση Ψηφιακών Υπηρεσιών Δημόσιας Περιουσίας και Εθνικών Κληροδοτημάτων, της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας.

Σημειώνεται ότι ο προσδιορισμός της αξίας περιλαμβάνει μόνο την αξία των κτισμάτων και όχι την αξία γης. Συγκεκριμένα:

Τιμή αφετηρίας (Α): Προσδιορίζεται σε 570 € ανά τετραγωνικό, βάσει τιμών εκκίνησης ελάχιστου κόστους οικοδομής κτισμάτων ακινήτων όπως έχει καθοριστεί από το Υπ. Οικονομίας και Οικονομικών, μετά από εισήγηση της αρμόδιας επιτροπής του άρθρου 41 του Ν.1249/1982.

Συντελεστής χρήσης: Εφαρμόζεται συντελεστής 1,12.

Συντελεστής επιφάνειας: 0,90 για επιφάνειες 1.000 έως 1.500 τ.μ.

Συντελεστής τρόπου κατασκευής & εξοπλισμού: 1,05 για την ύπαρξη κεντρικού κλιματισμού.

Συντελεστής παλαιότητας: 0,70 για παλαιότητα 11 – 20 έτη.

Συντελεστής Ειδικών Συνθηκών: Το ακίνητο δεν είναι απαλλοτριωτέο και ως εκ τούτου, δεν εφαρμόζεται κάποιος μειωτικός συντελεστής.

Συντελεστής αποπεράτωσης: Χρησιμοποιείται ο συντελεστής 1, που προβλέπεται για τα πλήρως αποπερατωμένα ακίνητα.

Σε εφαρμογή των ανωτέρω, η αντικειμενική αξία προσδιορίζεται σε 613.181,92 €, ως ακολούθως:

ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟ	
Τιμή Αφετηρίας	570,00
Συντελεστής βάσει αριθμού υπογείων	1,12
Επιφάνεια	1.452,00
Συντελεστής επιφάνειας	0,90
Συντελεστής τρόπου κατασκ. & εξοπλ.	1,05
Συντελεστής Παλαιότητας	0,70
Συντελεστής Ειδικών Συνθηκών	1,00
Συντελεστής Αποπεράτωσης	1,00
Αντικειμενική αξία	613.181,92

Η ανωτέρω αξία θα εγγραφεί ως πάγιο περιουσιακό στοιχείο της ΒτΕ ως εξής:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
11.00.02.02	Γυμναστήριο και λοιποί χώροι	613.181,92		Αποτίμηση αξίας γυμναστηρίου και λοιπών χώρων
40.00.00	Κεφάλαιο έναρξης		613.181,92	Αποτίμηση αξίας γυμναστηρίου και λοιπών χώρων
	Σύνολα	613.181,92	613.181,92	

4.1.5 Αντικειμενικός προσδιορισμός αξίας λοιπών κτιρίων, βάσει των διατάξεων του άρθρου 14 της ΠΟΛ. 1149/1994 του Ν.1249/1982

Οι διατάξεις του άρθρου 14, για κτίρια που δεν μπορούν να υπαχθούν σε κάποια κατηγορία, εφαρμόστηκαν για τον προσδιορισμό της αντικειμενικής αξίας των κτιρίων – χώρων που βρίσκονται:

- στην οδό Λένορμαν 218 (πρώην Καπνεργοστάσιο) που στεγάζει τη βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων, καθώς και το τυπογραφείο
- στην οδό Ανθίμου Γαζή 2 και Κολοκοτρώνη, το οποίο χρήζει σημαντικών επισκευών προκειμένου να χρησιμοποιηθεί για τη στέγαση της Μπενακείου Βιβλιοθήκης
- στο μέγαρο της Βουλής για τους χώρους που δεν μπορούν να ενταχθούν σε κάποια ειδικότερη κατηγορία (το κανάλι της Βουλής, ο βρεφονηπιακός σταθμός κ.α.)
- στο ισόγειο του κτιρίου της Λεωφόρου Αμαλίας 22 – 24, που χρησιμοποιείται ως εκθεσιακός και συνεδριακός χώρος.

Η αντικειμενική αξία των κτισμάτων των ακινήτων της κατηγορίας αυτής, είναι ίση με το γινόμενο της τιμής αφετηρίας, επί τη συνολική επιφάνεια του κτιρίου, το τυχόν ποσοστό συνιδιοκτησίας, καθώς και τους σχετικούς συντελεστές που επηρεάζουν αυξητικά ή μειωτικά την τελική διαμόρφωσή της. Σημειώνεται ότι η αξία που

υπολογίζεται αφορά μόνο την αξία των κτισμάτων, χωρίς την αναλογία επί του οικοπέδου.

Ο προσδιορισμός της αξίας των παραπάνω χώρων, έγινε με τη χρήση Ψηφιακών Υπηρεσιών Δημόσιας Περιουσίας και Εθνικών Κληροδοτημάτων της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας, ως λοιπά κτίσματα που δεν μπορούν να υπαχθούν σε κάποια ειδικότερη κατηγορία.

Ακολουθούν οι σχετικές αναλύσεις προσδιορισμού των αντικειμενικών αξιών των ακινήτων.

4.1.5.1 Κτίριο Λένορμαν 218 (πρώην καπνεργοστάσιο)

Πρόκειται για το Δημόσιο Καπνεργοστάσιο, το οποίο κατά την διάρκεια του εικοστού αιώνα συστέγασε 25 περίπου καπνοβιομηχανίες. Καταλαμβάνει ολόκληρο οικοδομικό τετράγωνο συνολικού εμβαδού 9.085 τ.μ., μεταξύ των οδών Λένορμαν, Αμφιάρου, Λεάνδρου και Κρέοντος. Οικοδομήθηκε το 1927 και αναπτύσσεται σε δύο ορόφους με υπόγειο. Το 1989 χαρακτηρίστηκε ιστορικό διατηρητέο μνημείο με απόφαση του Υπουργείου Πολιτισμού, ως ένα εξαιρετικό δείγμα βιομηχανικής αρχιτεκτονικής της εποχής του. Την ίδια χρονιά περιήλθε στην κυριότητα της Βουλής των Ελλήνων, αρχικά ένα τμήμα του συγκροτήματος, και το 2000 στο σύνολό του, ενώ ακολούθησε ριζική ανακαίνισή του. Μόνο το έργο της αποκατάστασης των όψεων του στοίχησε 6,5 εκατ. €, ενώ η επισκευή της σιδερένιας στέγης του 1,5 εκατ. € περίπου. Στην παρούσα φάση στεγάζεται η Μπενάκειος Βιβλιοθήκη, καθώς και το τυπογραφείο της Βουλής, ενώ υπάρχει πρόθεση δημιουργίας ενός Μουσείου Καπνού, με την αξιοποίηση και του υπάρχοντος μηχανολογικού εξοπλισμού.

Οι κτιριακές εγκαταστάσεις συνολικού εμβαδού 20.130 τ.μ., αναπτύσσονται ως εξής:

Καπνεργοστάσιο	
Υπόγειο	5.460
Ισόγειο	6.252
Πατάρια Ισογείου	1.310
Α Όροφος	6.252
Πατάρια Α Όρόφου	661
Δώμα	195
Σύνολο	20.130

Παρακάτω αναλύονται οι προσδιοριστικοί παράγοντες της αξίας του.

Τιμή αφετηρίας (Α): Προσδιορίζεται σε 720 € ανά τετραγωνικό, βάσει τιμών εκκίνησης ελάχιστου κόστους οικοδομής κτισμάτων ακινήτων (επιτροπή άρθρου 41 Ν.1249/1982).

Επιλεγμένος συντελεστής: Εφαρμόζεται συντελεστής 1,40.

Συντελεστής βοηθητικών χώρων: 0,40 για το υπόγειο του κτιρίου.

Συντελεστής επιφάνειας: 0,80 για επιφάνειες άνω των 2.000 .μ.

Συντελεστής τρόπου κατασκευής & εξοπλισμού: 1,05 για την ύπαρξη κεντρικού κλιματισμού.

Συντελεστής παλαιότητας: 0,90 για παλαιότητα 1 – 5 έτη.

Συντελεστής Ειδικών Συνθηκών: Το ακίνητο δεν είναι απαλλοτριωτέο και ως εκ τούτου, δεν εφαρμόζεται κάποιος μειωτικός συντελεστής.

Συντελεστής αποπεράτωσης: Χρησιμοποιείται ο συντελεστής 1, που προβλέπεται για τα πλήρως αποπερατωμένα ακίνητα.

Σε εφαρμογή των ανωτέρω, η αντικειμενική αξία προσδιορίζεται σε 12.843.556,99 €, ως ακολούθως:

ΛΕΝΟΡΜΑΝ 218		
	Υπόγειο	Κύριοι χώροι
Τιμή Αφετηρίας	720,00	720,00
Συντελεστής βάσει αριθμού υπογείων	1,40	1,40
Συντελεστής βοηθητικών χώρων	0,40	1,00
Επιφάνεια	5.460,00	14.670,00
Συντελεστής επιφάνειας	0,80	0,80
Συντελεστής τρόπου κατασκ. & εξοπλ.	1,05	1,05
Συντελεστής Παλαιότητας	0,90	0,90
Συντελεστής Ειδικών Συνθηκών	1,00	1,00
Συντελεστής Αποπεράτωσης	1,00	1,00
Αντικειμενική αξία	1.664.312,83	11.179.244,16
ΣΥΝΟΛΟ ΑΞΙΑΣ	12.843.556,99	

Η ανωτέρω αξία θα εγγραφεί ως πάγιο περιουσιακό στοιχείο της ΒτΕ ως εξής:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
11.00.05	Καπνεργοστάσιο Λένορμαν	12.843.556,99		Αποτίμηση αξίας Καπνεργοστασίου Λένορμαν
40.00.00	Κεφάλαιο έναρξης		12.843.556,99	Αποτίμηση αξίας Καπνεργοστασίου Λένορμαν
	Σύνολα	12.843.556,99	12.843.556,99	

4.1.5.2 Κτίριο Άνθιμου Γαζή 2

Το κτίριο αποτελείται από υπόγειο, ισόγειο και όροφο. Στη παρούσα φάση, δε χρησιμοποιείται, αφού χρήζει ανακαίνισης, ενώ μελλοντικά προορίζεται για να στεγάσει τη Μπενάκειο Βιβλιοθήκη.

Παρατίθενται οι προσδιοριστικοί παράγοντες της αξίας του ακινήτου:

Εμβαδόν κτιρίου: Το κτίριο αναπτύσσεται σε 1.910 τ.μ. ως εξής:

Άνθιμου Γαζή 2	
Υπόγειο	450
Ισόγειο	730
Όροφος	730
Σύνολο	1.910

Τιμή αφετηρίας (Α): Προσδιορίζεται σε 720 € ανά τετραγωνικό, βάσει τιμών εκκίνησης ελάχιστου κόστους οικοδομής κτισμάτων ακινήτων (επιτροπή άρθρου 41 Ν.1249/1982).

Συντελεστής χρήσης: Εφαρμόζεται συντελεστής 1,40.

Συντελεστής επιφάνειας: 0,85 για επιφάνειες 1.500 έως 2.000 τ.μ.

Συντελεστής παλαιότητας: Δεν εφαρμόζεται.

Συντελεστής Ειδικών Συνθηκών: Το ακίνητο δεν είναι απαλλοτριωτέο και ως εκ τούτου δεν εφαρμόζεται κάποιος μειωτικός συντελεστής.

Συντελεστής αποπεράτωσης: με δεδομένο ότι το ακίνητο χρήζει επισκευών χρησιμοποιείται συντελεστής 0,35, για ακίνητα στο στάδιο αποπεράτωσης των στοιχείων πλήρωσης (οπτοπλινθοδομές).

Σε εφαρμογή των ανωτέρω, η αντικειμενική αξία προσδιορίζεται σε 572.770,80 €, ως ακολούθως:

ΑΝΘΙΜΟΥ ΓΑΖΗ 2	
Τιμή Αφετηρίας	720,00
Συντελεστής βάσει αριθμού υπογείων	1,40
Επιφάνεια	1.910,00
Συντελεστής επιφάνειας	0,85
Συντελεστής Ειδικών Συνθηκών	1,00
Συντελεστής Αποπεράτωσης	0,35
Αντικειμενική αξία	572.770,80

Η ανωτέρω αξία θα εγγραφεί ως πάγιο περιουσιακό στοιχείο της ΒτΕ ως εξής:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
11.00.06	Άνθιμου Γαζή 2	572.770,80		Αποτίμηση αξίας κτιρίου Άνθιμου Γαζή 2
40.00.00	Κεφάλαιο έναρξης		572.770,80	Αποτίμηση αξίας κτιρίου Άνθιμου Γαζή 2
	Σύνολο	572.770,80	572.770,80	

4.1.5.3 Λοιποί χώροι του Μεγάρου της Βουλής

Στο πρώτο υπόγειο του Μεγάρου της Βουλής στεγάζεται το κανάλι, καθώς και λοιποί χρηστικοί χώροι συνολικού εμβαδού 3.800 τ.μ., οι οποίοι δεν μπορούν να ενταχθούν σε κάποια ειδικότερη κατηγορία ακινήτων.

Παρατίθενται οι προσδιοριστικοί παράγοντες της αξίας των χώρων αυτών:

Τιμή αφετηρίας (Α): Προσδιορίζεται σε 720 € ανά τετραγωνικό, βάσει τιμών εκκίνησης ελάχιστου κόστους οικοδομής κτισμάτων ακινήτων.

Συντελεστής χρήσης: Εφαρμόζεται συντελεστής 1,40.

Συντελεστής επιφάνειας: 0,80 για επιφάνειες άνω των 2.000 .μ.

Συντελεστής τρόπου κατασκευής & εξοπλισμού: 1,05 για την ύπαρξη κεντρικού κλιματισμού

Συντελεστής παλαιότητας: 0,70 για παλαιότητα 11 – 20 έτη.

Συντελεστής Ειδικών Συνθηκών: Το ακίνητο δεν είναι απαλλοτριωτέο και ως εκ τούτου, δεν εφαρμόζεται κάποιος μειωτικός συντελεστής.

Συντελεστής αποπεράτωσης: Χρησιμοποιείται ο συντελεστής 1, που προβλέπεται για τα πλήρως αποπερατωμένα ακίνητα.

Σε εφαρμογή των ανωτέρω, η αντικειμενική αξία προσδιορίζεται σε 2.252.275,20 €, ως ακολούθως:

ΚΑΝΑΛΙ & ΛΟΙΠΟΙ ΧΩΡΟΙ	
Τιμή Αφετηρίας	720,00
Συντελεστής βάσει αριθμού υπογείων	1,40
Επιφάνεια	3.800,00
Συντελεστής επιφάνειας	0,80
Συντελεστής τρόπου κατασκ. & εξοπλ.	1,05
Συντελεστής Παλαιότητας	0,70
Συντελεστής Ειδικών Συνθηκών	1,00
Συντελεστής Αποπεράτωσης	1,00
Αντικειμενική αξία	2.252.275,20

Η ανωτέρω αξία θα εγγραφεί ως πάγιο περιουσιακό στοιχείο της ΒτΕ ως εξής:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
11.00.00.03	Κανάλι και λοιποί βοηθητικοί χώροι	2.252.275,20		Αποτίμηση αξίας καναλιού και λοιπών βοηθητικών χώρων
40.00.00	Κεφάλαιο έναρξης		2.252.275,20	Αποτίμηση αξίας καναλιού και λοιπών βοηθητικών χώρων
	Σύνολα	2.252.275,20	2.252.275,20	

4.1.5.4 Βρεφονηπιακός σταθμός

Βρίσκεται στο πρώτο υπόγειο του Μεγάρου της Βουλής και έχει συνολικό εμβαδό 1.088 τ.μ.

Παρατίθενται οι προσδιοριστικοί παράγοντες της αξίας του:

Τιμή αφετηρίας (Α): Προσδιορίζεται σε 720 € ανά τετραγωνικό, βάσει τιμών εκκίνησης ελάχιστου κόστους οικοδομής κτισμάτων ακινήτων..

Συντελεστής χρήσης: Εφαρμόζεται συντελεστής 1,40.

Συντελεστής επιφάνειας: 0,90 για επιφάνειες 1.000 έως 1.500 τ.μ.

Συντελεστής τρόπου κατασκευής & εξοπλισμού: 1,05 για την ύπαρξη κεντρικού κλιματισμού

Συντελεστής παλαιότητας: 0,70 για παλαιότητα 11 – 20 έτη.

Συντελεστής Ειδικών Συνθηκών: Το ακίνητο δεν είναι απαλλοτριωτέο και ως εκ τούτου, δεν εφαρμόζεται κάποιος μειωτικός συντελεστής.

Συντελεστής αποπεράτωσης: Χρησιμοποιείται ο συντελεστής 1 που προβλέπεται για τα πλήρως αποπερατωμένα ακίνητα.

Σε εφαρμογή των ανωτέρω, η αντικειμενική αξία προσδιορίζεται σε 725.469,70 €, ως ακολούθως:

ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ	
Τιμή Αφετηρίας	720,00
Συντελεστής βάσει αριθμού υπογείων	1,40
Επιφάνεια	1.088,00
Συντελεστής επιφάνειας	0,90
Συντελεστής τρόπου κατασκ. & εξοπλ.	1,05
Συντελεστής Παλαιότητας	0,70
Συντελεστής Ειδικών Συνθηκών	1,00
Συντελεστής Αποπεράτωσης	1,00
Αντικειμενική αξία	725.469,70

Η ανωτέρω αξία θα εγγραφεί ως πάγιο περιουσιακό στοιχείο της ΒτΕ ως εξής:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
11.00.00.04	Βρεφονηπιακός σταθμός	725.469,70		Αποτίμηση βρεφονηπιακού σταθμού
40.00.00	Κεφάλαιο έναρξης		725.469,70	Αποτίμηση βρεφονηπιακού σταθμού
	Σύνολα	725.469,70	725.469,70	

4.1.5.5 Εκθεσιακός και συνεδριακός χώρος κτιρίου Λεωφόρου Αμαλίας 22 – 24

Στο ισόγειο του κτιρίου υπάρχει χώρος 419 τ.μ., ο οποίος χρησιμοποιείται για εκθέσεις και συνεδριάσεις.

Παρατίθενται οι προσδιοριστικοί παράγοντες της αξίας του:

Τιμή αφετηρίας (Α): Προσδιορίζεται σε 720 € ανά τετραγωνικό, βάσει τιμών εκκίνησης ελάχιστου κόστους οικοδομής κτισμάτων ακινήτων.

Συντελεστής χρήσης: Εφαρμόζεται συντελεστής 1,40.

Συντελεστής επιφάνειας: Ορίζεται σε 1 για επιφάνειες μέχρι 500 τ.μ.

Συντελεστής τρόπου κατασκευής & εξοπλισμού: 1,05 για την ύπαρξη κεντρικού κλιματισμού.

Συντελεστής παλαιότητας: 0,90 για παλαιότητα ανακαίνισής του τα 6 – 10 έτη.

Συντελεστής Ειδικών Συνθηκών: Το ακίνητο δεν είναι απαλλοτριωτέο και ως εκ τούτου, δεν εφαρμόζεται κάποιος μειωτικός συντελεστής.

Συντελεστής αποπεράτωσης: Χρησιμοποιείται ο συντελεστής 1 που προβλέπεται για τα πλήρως αποπερατωμένα ακίνητα.

Σε εφαρμογή των ανωτέρω, η αντικειμενική αξία προσδιορίζεται σε 354.775,68 €, ως ακολούθως:

ΕΚΘΕΣΕΙΣ – ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΙΣ	
Τιμή Αφετηρίας	720,00
Συντελεστής βάσει αριθμού υπογείων	1,40
Συντελεστής βοηθητικών χώρων	1,00
Επιφάνεια	419,00
Συντελεστής επιφάνειας	1,00
Συντελεστής τρόπου κατασκ. & εξοπλ.	1,05
Συντελεστής Παλαιότητας	0,80
Συντελεστής Ειδικών Συνθηκών	1,00
Συντελεστής Αποπεράτωσης	1,00
Αντικειμενική αξία	354.775,68

Η ανωτέρω αξία θα εγγραφεί ως πάγιο περιουσιακό στοιχείο της ΒτΕ ως εξής:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
11.00.01.02	Εκθεσιακός χώρος και χώρος συσκευέσεων	354.775,68		Αποτίμηση εκθεσιακού χώρου και χώρου συσκευέσεων
40.00.00	Κεφάλαιο έναρξης		354.775,68	Αποτίμηση εκθεσιακού χώρου και χώρου συσκευέσεων
	Σύνολα	354.775,68	354.775,68	

4.2 Η συλλογή έργων τέχνης της Βουλής των Ελλήνων

Λίγα λόγια για τη συλλογή¹

Η Συλλογή Έργων Τέχνης αποτελεί μέρος των Ειδικών Συλλογών της Βιβλιοθήκης της Βουλής. Κύριος προορισμός της είναι ο καλλωπισμός και η αισθητική διαμόρφωση του μεγάρου της Βουλής και των κτιρίων που στεγάζουν υπηρεσίες της.

¹Πηγή: Βουλή των Ελλήνων

Επίσης, έργα της Συλλογής παρουσιάζονται στις διάφορες περιοδικές εκθέσεις ιστορικού και παιδαγωγικού ενδιαφέροντος που οργανώνει η Βιβλιοθήκη, αλλά και ως δάνεια σε άλλους φορείς. Αρκετά έργα κοσμούν επί μονίμου βάσεως γραφεία της Βουλής, πρωτίστως των πολιτειακών παραγόντων. Επιπλέον, την περίοδο αυτή περί τα 170 έργα τέχνης διακοσμούν, εν είδει περιοδικής έκθεσης, τους διαδρόμους στους τρεις ορόφους του μεγάρου της Βουλής.

Η συλλογή περιλαμβάνει τη σειρά προσωπογραφιών Προέδρων της Βουλής και Πρωθυπουργών, καθώς και έργα διακοσμητικών τεχνών ιστορικού ενδιαφέροντος. Από το 1995 αποφασίστηκε η συστηματική συλλογή έργων τέχνης. Συλλέγονται έργα πρωτίστως της νεοελληνικής τέχνης, αλλά και έργα ξένων καλλιτεχνών με θέματα ελληνικού ενδιαφέροντος (ιστορικά, μυθολογικά, φιλελληνικά, ελληνικά τοπία και μνημεία).

Ο εμπλουτισμός της συλλογής από το 1996 και εξής, γινόταν κατά κύριο λόγο μέσω αγορών. Κατ' αυτόν τον τρόπο η Βουλή συνέβαλλε στην τόνωση της ελληνικής τέχνης και στη διαφύλαξη έργων της ελληνικής πολιτιστικής κληρονομιάς. Ωστόσο, η αγορά έργων τέχνης σταμάτησε από το β' εξάμηνο του 2009 (λόγω της οικονομικής κρίσης). Τα έργα έχουν αποκτηθεί είτε κατευθείαν από τους καλλιτέχνες, είτε μέσω δημοπρασιών γνωστών οίκων εξωτερικού (Sotheby's, Bonham's, Christie's) και εσωτερικού (Βέργος).

Στα έργα της Συλλογής της Βουλής περιλαμβάνονται και αρκετά από δωρεές, ενώ σε αυτήν περιλήφθηκαν και όσα έργα τέχνης, κυρίως πίνακες ζωγραφικής και χαρακτικά, είχαν βρεθεί στην κατοχή της προ του 1996.

Η Συλλογή αποτελείται σήμερα από περίπου 860 έργα όλων των ειδών των εικαστικών τεχνών (ζωγραφική, γλυπτική, σχέδιο, χαρακτική, διακοσμητικές τέχνες). Πλειοψηφούν η ζωγραφική, περί τα 500 έργα, και η χαρακτική, περισσότερα από 200, ενώ η γλυπτική αντιπροσωπεύεται μεν από λιγοστά έργα, ορισμένα όμως από αυτά μνημειακών διαστάσεων (ανάγλυφη ζωφόρος στο «Περιστύλιο» και ανδριάντες στον περίβολο του μεγάρου του κοινοβουλίου). Συγκαταλέγονται κυρίως έργα γνωστών εκπροσώπων της νεοελληνικής τέχνης, τόσο του 19^{ου} όσο και του 20^{ου} αιώνα.

Προσδιορισμός της αξίας της

Για τον προσδιορισμό της αξίας της συλλογής, δόθηκαν σχετικά στοιχεία από τον έφορο της συλλογής, ενώ παράλληλα αναζητήθηκαν κοστολογικά στοιχεία αγορών έργων τέχνης, από το τμήμα προϋπολογισμού της Βουλής.

Έτσι προσδιορίστηκε η αξία απόκτησης (ιστορικό κόστος) τετρακοσίων περίπου έργων τέχνης, σε 8.522.544,57 €, μη συμπεριλαμβανόμενης της αξίας των έργων που έχουν περιέλθει στην κατοχή της ΒτΕ άνευ ανταλλάγματος (δωρεές ή παλαιότερες αποκτήσεις για τις οποίες δεν υπάρχουν στοιχεία κόστους).

Η απεικόνιση της αξίας των έργων τέχνης θα πραγματοποιηθεί μέσω της εγγραφής:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
14.30.00	Έργα τέχνης, κειμήλια, αρχαιότητες και λοιπό ιστορικό υλικό με αντάλλαγμα	8.522.544,57		Αποτίμηση έργων τέχνης
40.00.00	Κεφάλαιο έναρξης		8.522.544,57	Αποτίμηση έργων τέχνης
	Σύνολα	8.522.544,57	8.522.544,57	

Η αποτύπωση της αξίας των λοιπών έργων που έχουν αποκτηθεί άνευ ανταλλάγματος, μπορεί να γίνει μετά από έκθεση αρμόδιων εκτιμητών.

4.3 Πάγιο ενεργητικό

Στο πάγιο ενεργητικό περιλαμβάνεται το σύνολο των αγαθών, αξιών και δικαιωμάτων, τα οποία προορίζονται να παραμείνουν μακροχρόνια και με την ίδια περίπου μορφή στην επιχείρηση, με στόχο να χρησιμοποιούνται για την επίτευξη των σκοπών της. Επίσης περιλαμβάνονται και τα έξοδα πολυετούς απόσβεσης. Συνεπώς το κόστος απόκτησής τους δεν πρέπει να επιβαρύνει τα αποτελέσματα στο σύνολό του, αφού από τη χρήση τους ο εκάστοτε οργανισμός θα αποκομίζει οφέλη και σε επόμενες χρήσεις. Ωστόσο, στο απλογραφικό σύστημα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία καταχωρούνται ως δαπάνη της χρήσης που αυτά αποκτήθηκαν, χωρίς οι αξίες αυτές να απεικονίζονται σε μεταγενέστερες χρήσεις σε οποιαδήποτε οικονομική κατάσταση. Στα πλαίσια της εργασίας και προκειμένου να εντοπιστούν οι αξίες των παγίων παρελθουσών χρήσεων, ζητήθηκαν από το τμήμα προϋπολογισμού της Βουλής των Ελλήνων ηλεκτρονικά αρχεία καταχωρήσεων συγκεκριμένων λογαριασμών δαπανών, των ετών 2008 – 2014, που εκτιμήθηκε ότι μπορεί να αφορούν και πάγια περιουσιακά στοιχεία.

Τα ηλεκτρονικά αρχεία δόθηκαν και αφορούσαν 5.310 καταχωρήσεις. Από την επισκόπησή τους εντοπίστηκαν 1.886 περιπτώσεις, που πράγματι αφορούσαν πάγια με συνολική τους αξία 15.165.708,12 €. Παρατίθεται σχετικός πίνακας:

Αριθ. καταχ.	ΧΡΗΣΗ	ΠΟΣΟ
445	ΧΡΗΣΗ 2008	4.244.126,50
317	ΧΡΗΣΗ 2009	3.268.307,99
276	ΧΡΗΣΗ 2010	2.536.686,15
175	ΧΡΗΣΗ 2011	1.117.889,76
194	ΧΡΗΣΗ 2012	815.785,63
219	ΧΡΗΣΗ 2013	1.800.789,05
260	ΧΡΗΣΗ 2014	1.382.123,04
1.886		15.165.708,12

Οι ανωτέρω αξίες των πάγιων περιουσιακών στοιχείων θα πρέπει να προσαρμοστούν αναλόγως, με τη διενέργεια αποσβέσεων για το χρονικό διάστημα από την απόκτησή τους μέχρι την 31/12/2004, προκειμένου να προκύψουν οι αναπόσβεστες αξίες τους οι οποίες και θα αποτελέσουν την αξία απογραφής τους κατά την ημερομηνία αυτή.

4.3.1 Προσθήκες – βελτιώσεις σε ακίνητα τρίτων

Οι διατάξεις της περ. γ' της παρ.1 του άρθρου 31 του Ν.2238/1994, περί του τρόπου αποσβέσεων των προσθηκών – βελτιώσεων σε ακίνητα τρίτων, ορίζουν απόσβεσή τους σύμφωνα με τα έτη διάρκειας της μίσθωσης του ακινήτου. Τα ιδιωτικά συμφωνητικά μίσθωσης των χώρων που μισθώνει η ΒτΕ ανανεώθηκαν το 2012 και συνεπώς, όλες οι αξίες μέχρι και το 2011 θεωρείται ότι έχουν πλήρως αποσβεστεί. Έτσι 41 καταχωρήσεις συνολικής αξίας 1.031.521,30 €, δεν περιλαμβάνονται στις προαναφερθείσες αξίες της παρ. 4.3.

4.3.2 Προσθήκες – βελτιώσεις σε ιδιόκτητα κτίρια

Ο προσδιορισμός της αξίας των ακινήτων έγινε την 31/12/2014, είτε βάσει αντικειμενικού προσδιορισμού, είτε βάσει της εύλογης αξίας (βλ. κεφ. 9). Σε κάθε περίπτωση οι προσθήκες και βελτιώσεις κτιρίων που πραγματοποιήθηκαν μέχρι την 31/12/2014, θεωρείται ότι έχουν συμπεριληφθεί στις προσδιορισθείσες κατά την ημερομηνία αυτή αξίες τους και έτσι, δεν θα προσμετρηθούν περαιτέρω ως στοιχεία κόστους τους. Πρόκειται για 207 καταχωρήσεις, συνολικής αξίας 4.633.031,89 €.

4.3.3 Διενέργεια αποσβέσεων και προσδιορισμός αξίας απογραφής πάγιου ενεργητικού κατά την 31/12/2014

4.3.3.1 Περί αποσβέσεων

Ο πάγιος εξοπλισμός φθείρεται και η μείωση αυτή της αξίας του απεικονίζεται λογιστικά μέσω των αποσβέσεων, οι οποίες υπολογίζονται με βάση την ωφέλιμη διάρκεια ζωής του πάγιου εξοπλισμού επιβαρύνοντας, αναλογικά, τα αποτελέσματα της κάθε χρήσης.

Η απομείωση της αξίας του πάγιου εξοπλισμού οφείλεται σε:

- Λειτουργική φθορά, που προέρχεται από τη χρησιμοποίηση των πάγιων περιουσιακών στοιχείων, ως μέσο δράσεως του εκάστοτε οργανισμού για την επίτευξη του σκοπού του.
- Χρονική φθορά, που προέρχεται από την πάροδο του χρόνου και μόνο.
- Οικονομική απαξίωση, προερχόμενη από τις συνεχείς επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις, οι οποίες έχουν σαν αποτέλεσμα την κατασκευή προηγμένης τεχνολογίας νέων και αποδοτικότερων μηχανημάτων, με συνέπεια την πρόωρη απαξίωση των υπαρχόντων.

Η λόγω των ανωτέρω παραγόντων βαθμιαία απομείωση της αξίας των παγίων στοιχείων, συνεπάγεται και τη βαθμιαία ισόποση μείωση της περιουσίας του οργανισμού, η οποία θα πρέπει να αποκαθίσταται με το μηχανισμό των αποσβέσεων. Έτσι τελικά η περιουσία παραμένει ανέπαφη καθώς με αυτόν ακριβώς τον τρόπο συγκεντρώνονται κονδύλια σταδιακά και εγκαίρως, για την αντικατάστασή της και την απρόσκοπτη και αποτελεσματική συνέχιση της δραστηριότητας του οργανισμού.

4.3.3.2 Συντελεστές αποσβέσεων – νομοθεσία

Ο συντελεστής απόσβεσης διαφέρει ανάλογα με το είδος του περιουσιακού στοιχείου, τη χρήση του και γενικότερα τις ειδικές συνθήκες λειτουργίας του. Το βασικό κριτήριο επιλογής του είναι ο έγκαιρος σχηματισμός ικανού κονδυλίου, προκειμένου αυτό να αντικατασταθεί. Ωστόσο, σχετικές νομοθετικές διατάξεις προβλέπουν συντελεστές ανά κατηγορία πάγιου στοιχείου, οι οποίοι και αναγνωρίζονται από τις φορολογικές αρχές ως έξοδα των επιχειρήσεων, προκειμένου να προσδιοριστεί η φορολογητέα ύλη τους. Την τελευταία εικοσαετία οι εν λόγω συντελεστές καθορίζονταν βάσει:

- Του Π.Δ. 100/1998 «Καθορισμός συντελεστών αποσβέσεων», όπου προβλέπονταν για πρώτη φορά, εκτός της μεθόδου των συντελεστών αποσβέσεων σταθερής μεθόδου και αυτή της φθίνουσας.
- Του Π.Δ. 299/2003 «Καθορισμός κατώτερων και ανώτερων συντελεστών απόσβεσης»
- Της παρ. 22 άρθρου 3 του Ν.4110/2013 «Ρυθμίσεις στη φορολογία εισοδήματος, ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών και λοιπές διατάξεις», καθώς και του άρθρου 24 του Ν.4172/2013 «Φορολογία εισοδήματος, επείγοντα μέτρα εφαρμογής του ν. 4046/2012, του ν. 4093/2012 και του ν. 4127/2013 και άλλες διατάξεις», οι οποίες επέφεραν σημαντικές αλλαγές, με σημαντικότερες την κατάργηση της δυνατότητας διενέργειας αποσβέσεων με τη φθίνουσα μέθοδο, καθώς και την μεγάλη μείωση των προβλεπόμενων συντελεστών απόσβεσης.

4.3.3.3 Επιλογή συντελεστών

Για τη διενέργεια των αποσβέσεων επί των πάγιων περιουσιακών στοιχείων της Βουλής των Ελλήνων, επιλέχθηκαν αυτοί που προβλέπονται βάσει του άρθρου 24 του Ν. 4172/2013 για όλα τα έτη που αυτές υπολογίστηκαν (2008 έως 2016). Η επιλογή αυτή έγινε με δεδομένο ότι οι συντελεστές αυτοί είναι οι τελευταίοι σε ισχύ. Επίσης, ο καθορισμός των συντελεστών απόσβεσης που προβλέπονταν από τα σχετικά Π.Δ. και Νόμους, δεν αντικατοπτρίζουν υποχρεωτικά τους ενδεικνυόμενους συντελεστές για την απαξίωση των παγίων στοιχείων αλλά καθορίζουν, όπως προαναφέρθηκε, την δαπάνη που εκπίπτει από τη φορολογητέα ύλη των επιχειρήσεων. Συνεπώς μικρή αξία έχει, για τους σκοπούς της παρούσας εργασίας, η χρήση συντελεστών αποσβέσεων από το 2008 έως το 2012 βάσει του Π.Δ. 299/2003, διαφοροποίησή τους στη χρήση 2013 βάσει των διατάξεων της παρ. 22 άρθρου 3 του Ν.4110/2013 και τέλος αλλαγή τους και πάλι από το 2014 έως το 2016, σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 24 του Ν.4172/2013.

Σχετική αναφορά στη διάκριση μεταξύ φορολογικών και λογιστικών αποσβέσεων (αυτών δηλαδή που προκύπτουν βάσει των εκτιμήσεων του εκάστοτε οργανισμού, σχετικά με την ωφέλιμη διάρκεια ζωής των περιουσιακών στοιχείων) γίνεται και στην παρ. 18.3α.1 και 28.1.7 της Λογιστικής Οδηγίας Εφαρμογής του Ν. 4308/2014, της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης & Ελέγχων.

Συγκεκριμένα στην παρ. 18.3α.1, αναφέρεται: «Απόσβεση είναι η συστηματική κατανομή της αποσβεστέας αξίας ενός μακροπρόθεσμου στοιχείου στην ωφέλιμη οικονομική ζωή του. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με μαθηματικό τύπο (φόρμουλα) που κατανέμει συστηματικά την αξία του παγίου στην εκτιμώμενη ωφέλιμη οικονομική ζωή του. Ο νόμος δεν ορίζει αυστηρά τον τύπο (φόρμουλα) υπολογισμού των αποσβέσεων. Η επιλογή γίνεται, κατά την κρίση της διοίκησης της οντότητας, από τρεις γενικά αποδεκτές μεθόδους απόσβεσης που είναι η σταθερή, η φθίνουσα και η μέθοδος των μονάδων παραγωγής».

Και στην 28.1.7: «Σύμφωνα με το σχετικό ορισμό του Παραρτήματος Α, «Λογιστική εκτίμηση» είναι η κρίση της οντότητας, με βάση διαθέσιμες πληροφορίες, αναφορικά με την παρούσα κατάσταση, τα αναμενόμενα οφέλη, και τις δεσμεύσεις που συνδέονται με περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις. Για παράδειγμα, λογιστική εκτίμηση είναι ο προσδιορισμός της ωφέλιμης οικονομικής ζωής ή της υπολειμματικής αξίας ενός παγίου, των απωλειών από επισφαλείς απαιτήσεις και του ποσού που θα απαιτηθεί για το διακανονισμό μιας πρόβλεψης».

Η παράθεση των κυριότερων σημείων του άρθρου 24 του Ν.4172/2013

Οι σχετιζόμενες με τα πάγια στοιχεία της ΒτΕ κυριότερες διατάξεις, του άρθρου 24 αναφέρονται παρακάτω:

- Σύμφωνα με την παρ. 3, «οι εδαφικές εκτάσεις, έργα τέχνης, αντίκες, κοσμήματα και άλλα πάγια στοιχεία ενεργητικού επιχειρήσεων που δεν υπόκεινται σε φθορά και αχρήστευση λόγω παλαιότητας, δεν υπόκεινται σε φορολογική απόσβεση»
- Σύμφωνα με την παρ. 4, οι συντελεστές απόσβεσης των πάγιων στοιχείων διενεργούνται επί του κόστους κτήσης τους, συμπεριλαμβανόμενου και οποιουδήποτε κόστους προσθήκης βελτίωσης ή και ανακατασκευής ως ακολούθως:

Κατηγορία παγίου στοιχείου	Συντελ. Απόσβ. (% ανά έτος)
Κτίρια, κατασκευές, εγκαταστάσεις, βιομηχανικές και ειδικές εγκαταστάσεις, μη κτιριακές εγκαταστάσεις, αποθήκες και σταθμοί, περιλαμβανομένων των παραρτημάτων τους	4
Μέσα μαζικής μεταφοράς	5
Μηχανήματα, εξοπλισμός εκτός Η/Υ και λογισμικού	10
Μέσα μεταφοράς ατόμων	16
Άυλα στοιχεία και δικαιώματα και έξοδα πολυετούς ¹	10
Εξοπλισμός Η/Υ, κύριος και περιφερειακός και λογισμικό	20
Λοιπά πάγια στοιχεία της επιχείρησης	10

¹εκτός και εάν προκύπτει διαφορετικός συντελεστής βάσει της διάρκειας ζωής δικαιώματος

4.3.3.4 Προσδιορισμός της αξίας απογραφής

Επί των συνολικών αξιών των παγίων (βλ. παρ. 4.3) μειωμένες κατά την αξία της παραγράφου 4.3.2 (15.165.708,12 € - 4.633.031,89), δηλαδή 10.532.676,23 €, διενεργήθηκαν αποσβέσεις βάσει του άρθρου 24 του Ν. 4172/2013 (όπως αυτές αναλύθηκαν στην προηγούμενη παρ. 4.3.3.3) για τα έτη 2008 – 2014. Οι αποσβέσεις ανήλθαν σε 5.374.738,72 € και προέκυψε αναπόσβεστο υπόλοιπο, ως αξία απογραφής 31/12/2014, ποσό 5.157.937,51 €.

Παρατίθεται σχετικός πίνακας ανάλυσης των προαναφερθέντων αξιών, ανά έτος και κατηγορία παγίου, σε δευτεροβάθμιο επίπεδο λογαριασμών γενικής λογιστικής:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΑΞΙΩΝ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ 31/12/2014

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΛΟΓ.	ΑΞΙΑ ΚΤΗΣΗΣ	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ								ΥΠΟΛΟΙΠΟ 31/12/2014
			2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2008-2014	
Κτίρια - Εγκαταστάσεις Κτιρίων Σε Ακίνητα Τρίτων	11.07	1.062.624,18	83.829,55	233.250,71	626.422,24	88.018,80	10.405,80	2.189,40	18.507,68	1.062.624,18	0,00
Μηχανήματα	12.00	1.250.790,04	1.273,18	15.631,99	55.388,47	89.792,07	97.978,59	106.073,55	115.211,05	481.348,90	769.441,13
Φορητά Μηχανήματα Χεριού	12.02	4.015,08	57,53	222,64	291,00	291,00	291,00	294,70	373,97	1.821,84	2.193,26
Λοιπά Επιβατικά Αυτοκίνητα	13.01	109.522,76	9.132,41	17.523,64	17.523,64	17.523,64	17.523,64	17.523,64	12.772,15	109.522,76	0,00
Αυτοκίνητα Φορτηγά - Ρυμούλκες - Ειδικής Χρήσης	13.02	112.730,19	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.503,07	1.503,07	111.227,12
Μέσα Εσωτερικών Μεταφορών	13.06	3.972,21	0,00	0,00	0,00	0,00	357,50	476,67	476,67	1.310,84	2.661,38
Έπιπλα	14.00	1.325.979,71	30.566,81	79.555,53	110.480,23	120.001,47	124.700,87	128.878,05	131.177,83	725.360,79	600.618,92
Σκεύη	14.01	178.599,30	2.171,08	5.204,05	6.162,66	8.736,32	17.025,47	17.261,72	17.650,96	74.212,26	104.387,04
Μηχανές Γραφείων	14.02	118.725,04	4.164,38	6.494,95	9.912,43	10.628,11	10.849,51	11.588,16	11.837,88	65.475,42	53.249,61
Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές & Ηλεκτρονικά Μηχανήματα	14.03	2.294.955,01	70.617,47	118.648,35	154.796,78	174.687,75	214.920,58	244.034,26	300.973,80	1.278.678,99	1.016.276,02
Εξοπλισμός Τηλεπικοινωνιών	14.08	1.473.488,10	40.754,04	66.894,17	85.571,00	100.686,26	117.020,40	130.804,33	145.471,75	687.201,95	786.286,15
Λοιπός Εξοπλισμός	14.09	1.980.218,81	20.635,41	55.871,82	90.198,21	113.477,78	123.609,18	149.064,31	182.461,39	735.318,10	1.244.900,71
Λογισμικά Προγράμματα	16.17	617.055,80	62,48	161,16	1.638,26	5.371,89	9.457,23	29.371,83	104.296,77	150.359,62	466.696,18
ΣΥΝΟΛΑ		10.532.676,23	263.264,34	599.459,03	1.158.384,91	729.215,09	744.139,76	837.560,62	1.042.714,97	5.374.738,72	5.157.937,51

Οι παραπάνω αξίες θα ενταχθούν στην απογραφή 31/12/2014, μέσω της παρακάτω λογιστικής εγγραφής:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
11.07	Κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων σε ακίνητα τρίτων	1.062.624,18		Απογραφή 31/12/2014
12.00	Μηχανήματα	1.250.790,04		Απογραφή 31/12/2014
12.02	Φορητά μηχανήματα χεριού	4.015,08		Απογραφή 31/12/2014
13.01	Λοιπά επιβατικά αυτοκίνητα	109.522,76		Απογραφή 31/12/2014
13.02	Αυτοκίνητα φορτηγά - ρυμούλκες - ειδικής χρήσης	112.730,19		Απογραφή 31/12/2014
13.06	Μέσα εσωτερικών μεταφορών	3.972,21		Απογραφή 31/12/2014
14.00	Έπιπλα	1.325.979,71		Απογραφή 31/12/2014
14.01	Σκεύη	178.599,30		Απογραφή 31/12/2014
14.02	Μηχανές γραφείων	118.725,04		Απογραφή 31/12/2014
14.03	Ηλεκτρονικοί υπολογιστές & ηλεκτρονικά μηχανήματα	2.294.955,01		Απογραφή 31/12/2014
14.08	Εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών	1.473.488,10		Απογραφή 31/12/2014
14.09	Λοιπός εξοπλισμός	1.980.218,81		Απογραφή 31/12/2014
16.17	Λογισμικά προγράμματα	617.055,80		Απογραφή 31/12/2014
11.99.07	Αποσβεσμένα κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων σε ακίνητα τρίτων		1.062.624,18	Απογραφή 31/12/2014
12.99.00	Αποσβεσμένα μηχανήματα		481.348,91	Απογραφή 31/12/2014
12.99.02	Αποσβεσμένα φορητά μηχανήματα χεριού		1.821,82	Απογραφή 31/12/2014
13.99.01	Αποσβεσμένα λοιπά επιβατικά αυτοκίνητα		109.522,76	Απογραφή 31/12/2014
13.99.02	Αποσβεσμένα αυτοκίνητα φορτηγά - ρυμούλκες - ειδικής χρήσης		1.503,07	Απογραφή 31/12/2014
13.99.06	Αποσβεσμένα μέσα εσωτερικών μεταφορών		1.310,83	Απογραφή 31/12/2014
14.99.00	Αποσβεσμένα έπιπλα		725.360,79	Απογραφή 31/12/2014
14.99.01	Αποσβεσμένα σκεύη		74.212,26	Απογραφή 31/12/2014
14.99.02	Αποσβεσμένες μηχανές γραφείων		65.475,43	Απογραφή 31/12/2014
14.99.03	Αποσβεσμένοι ηλεκτρονικοί υπολογιστές & ηλεκτρονικά μηχανήματα		1.278.678,99	Απογραφή 31/12/2014
14.99.08	Αποσβεσμένος εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών		687.201,95	Απογραφή 31/12/2014
14.99.09	Αποσβεσμένος λοιπός εξοπλισμός		735.318,10	Απογραφή 31/12/2014
16.99.17	Αποσβεσμένα λογισμικά προγράμματα		150.359,62	Απογραφή 31/12/2014
40.00.00	Κεφάλαιο έναρξης		5.157.937,51	Αναπόσβεστο υπόλοιπο πάγιου εξοπλισμού 31/12/2014
	Σύνολα	10.532.676,23	10.532.676,23	

4.4 Λογαριασμοί ενεργητικού και παθητικού

Η αρχή της αυτοτέλειας των χρήσεων (accrual concept), επιβάλλει το λογισμό των δαπανών στη χρήση που αυτές αφορούν με ομοιόμορφο τρόπο και συνέπεια στην εφαρμογή των λογιστικών μεθόδων (the consistency concept).

Έτσι κάθε έξοδο και κόστος θα πρέπει να καταχωρείται στη χρήση που αυτό αφορά κατά τέτοιο τρόπο, ώστε το οικονομικό αποτέλεσμα που απεικονίζεται στην

Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης, να απεικονίζεται ακριβοδίκαια. Δεδομένης της εντελώς διαφορετικής προσέγγισης του απλογραφικού συστήματος, κατά το οποίο κάθε πληρωμή θεωρείται δαπάνη, κρίθηκε απαραίτητη η προσαρμογή των σχετικών λογαριασμών.

Στο πλαίσιο αυτό ζητήθηκαν από το τμήμα προϋπολογισμού ηλεκτρονικά αρχεία δαπανών χρήσεων 2014 και 2015, προκειμένου εντοπιστούν είτε καταχωρίσεις του 2014 που αφορούσαν την επόμενη χρήση 2015 ή επόμενες, είτε καταχωρήσεις του 2015 που αφορούσαν την προηγούμενη χρήση 2014.

Έγινε συνοπτική επισκόπηση – επεξεργασία των ηλεκτρονικών αρχείων καταχωρήσεων (περίπου 6,5 χιλιάδες καταχωρήσεις δαπανών της χρήσης 2014 και κάποιων χιλιάδων καταχωρήσεων για τους πρώτους μήνες της χρήσης 2015). Τα αποτελέσματα της επεξεργασίας αυτής παρουσιάζονται στις παρακάτω παραγράφους.

4.4.1 Μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού

Όπως προαναφέρθηκε, η αρχή της αυτοτέλειας των χρήσεων και του δεδουλευμένου εξόδου, επιβάλει το διαχωρισμό των δαπανών εκείνων που καταχωρούνται μεν στη χρήση, αλλά αφορούν μεταγενέστερες. Τέτοιου είδους δαπάνες συνήθως τιμολογούνται στο τέλος της χρήσης (ενοίκια, τηλεπικοινωνίες κ.α.) ή αφορούν προτιμολόγηση υπηρεσίας για μεγάλη περίοδο, εξάμηνο ή και έτος (δικαιώματα, ασφάλιστρα, συνδρομές κ.α.). Για την ορθή λογιστική απεικόνιση αυτών των συναλλαγών, χρησιμοποιούνται οι μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού και συγκεκριμένα ο λογαριασμός 36.00, «εξόδα επόμενων χρήσεων».

Από συνοπτική επισκόπηση των καταχωρημένων δαπανών της χρήσης 2014 εντοπίσαμε 10 περιπτώσεις συνολικής αξίας 1.117.203,92 €, που ενώ ενταλματοποιήθηκαν και εξοφλήθηκαν στη χρήση 2014, αφορούσαν δαπάνες της επόμενης χρήσης 2015.

Συνεπώς, πρέπει να διενεργηθεί η παρακάτω εγγραφή για την τακτοποίηση των καταχωρήσεων αυτών ώστε να μην επιβαρύνουν τη χρήση 2014, αλλά αυτή που αφορούν, δηλαδή τη χρήση 2015:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
36.00.01	Έξοδα Επόμενης Χρήσεως 2015	1.117.203,92		Απογραφή 31/12/2014
40.00.00	Κεφάλαιο έναρξης		1.117.203,92	Έξοδα Επόμενης Χρήσεως 2015
	Σύνολα	1.117.203,92	1.117.203,92	

Στην επόμενη χρήση 2015 και όταν το έξοδο καταστεί δουλεμένο, θα γίνει η μεταφορά του κονδυλίου στους ενδεδειγμένους λογαριασμούς δαπάνης (βλ. παρ. 5.1.2.4).

4.4.2 Λογαριασμοί διαχείρισης προκαταβολών και πιστώσεων

Αφορά σε απαιτήσεις της Βουλής κατά υπαλλήλων της (υπόλογων) λόγω καταβολών ποσών σ' αυτούς «επί αποδόσει λογαριασμού», δηλαδή για την εκτέλεση συγκεκριμένου έργου για λογαριασμό της ΒτΕ. Αμέσως μετά την εκτέλεση του έργου αποδίδεται σχετικός λογαριασμός.

Από συνοπτικό έλεγχο που διενεργήθηκε στα εντάλματα του 2014 διαπιστώθηκε η ύπαρξη 28 τέτοιων περιπτώσεων έκδοσης ενταλμάτων, για την εκτέλεση διαφόρων έργων για λογαριασμό της ΒτΕ από υπόλογους, συνολικής αξίας 849.401,74 €. Η απόδοσή τους έγινε στην επόμενη χρήση 2015.

Στα πλαίσια της εφαρμογής του απλογραφικού – ταμειακού συστήματος, το σύνολο της αξίας των 849.401,74 € επιβάρυνε τη χρήση 2014. Ωστόσο, η εφαρμογή του διπλογραφικού συστήματος θα επέβαλε την καταχώρηση της δαπάνης όταν αυτή θα ήταν δεδουλευμένη, στη βάση της αρχής της αυτοτέλειας των χρήσεων.

Συνεπώς, πρέπει να διενεργηθεί η παρακάτω εγγραφή για την τακτοποίηση των καταχωρήσεων αυτών, προκειμένου να μην επιβαρύνουν τη χρήση 2014:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
35.03.00	Πάγιες Προκαταβολές	849.401,74		Απογραφή 31/12/2014
40.00.00	Κεφάλαιο έναρξης		849.401,74	Πάγιες Προκαταβολές
	Σύνολα	849.401,74	849.401,74	

Στην επόμενη χρονιά και όταν γίνει η σχετική απόδοση του λογαριασμού από τους υπόλογους, θα πραγματοποιηθεί η μεταφορά του κονδυλίου στους ενδεικνυόμενους λογαριασμούς δαπάνης (βλ. παρ. 5.1.2.3).

Σημειώνεται ότι στην περίπτωση εφαρμογής του διπλογραφικού συστήματος, θα πρέπει να γίνεται οπωσδήποτε εκκαθάριση – απόδοση στο τέλος κάθε χρήσεως, για να ενημερώνονται έγκαιρα οι σχετικοί λογαριασμοί εξόδων και να αποφευχθεί ο κίνδυνος επιβάρυνσης της επόμενης χρήσης με έξοδα που αφορούν την προηγούμενη.

4.4.3 Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσεως παγίων στοιχείων

Αφορά σε σχηματισμένα κονδύλια, προορισμένα για ανακαινίσεις – βελτιώσεις των κτιριακών εγκαταστάσεων της ΒτΕ. Από συνοπτικό έλεγχο που διενεργήθηκε στα εντάλματα του 2014, διαπιστώθηκε η ύπαρξη ενός εντάλματος συνολικής αξίας 5.000.000,00 €, προοριζόμενο να χρησιμοποιηθεί για εκτεταμένες ανακαινίσεις – επισκευές κτιρίων κυριότητας της ΒτΕ, προκειμένου να στεγασθούν οι διάφορες δραστηριότητές της.

Το απλογραφικό σύστημα απλά κατέγραψε το συγκεκριμένο ποσό ως δαπάνη της χρήσης 2014. Συνεπώς, για την απεικόνιση του συγκεκριμένου κονδυλίου και του σκοπού της χρήσης του, πρέπει να διενεργηθεί η παρακάτω εγγραφή.

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
15.09.00	Προκαταβολές κτήσης παγίων στοιχείων	5.000.000,00		Απογραφή 31/12/2014
40.00.00	Κεφάλαιο έναρξης		5.000.000,00	Προκαταβολές κτήσης παγίων στοιχείων
	Σύνολα	5.000.000,00	5.000.000,00	

Με την έναρξη των εργασιών και τις σχετικές αποδόσεις λογαριασμών, θα γίνεται η τμηματική μεταφορά του κονδυλίου στους ενδεικνυόμενους λογαριασμούς κτιρίων και τεχνικών έργων.

4.4.4 Υποχρεώσεις σε προμηθευτές – πιστωτές

Απεικονίζονται οι υποχρεώσεις που προκύπτουν από τις κάθε φύσεως υποχρεώσεις που δημιουργούνται, λόγω αγοράς αγαθών ή λήψη υπηρεσιών από τρίτους.

Από συνοπτικό έλεγχο που διενεργήθηκε σε καταχωρήσεις δαπανών του 2015, διαπιστώθηκε η ύπαρξη 340 περιπτώσεων καταχωρήσεων συνολικής αξίας 1.568.361,35 €, για την αγορά αγαθών και παροχή υπηρεσιών, καθώς και άλλων 23 περιπτώσεων για αγορά παγίων στοιχείων, συνολικής αξίας 123.158,36 €, τα οποία αφορούσαν εκκαθαρίσεις παραστατικών επιτηδευματιών με ημερομηνία έκδοσης την προηγούμενη χρήση 2014.

Και στην περίπτωση αυτή η δαπάνη επιβάρυνε τη χρήση που εκκαθαρίστηκε, δηλαδή τη χρήση 2015, βάσει του απλογραφικού συστήματος και όχι τη χρήση που αφορούσε και κατέστη δεδουλευμένο, δηλαδή τη χρήση 2014, βάσει του διπλογραφικού συστήματος.

Έτσι, και για την σε διπλογραφική βάση ορθή απεικόνιση του προαναφερθέντος κονδυλίου, πρέπει να διενεργηθούν οι παρακάτω εγγραφές:

Για τις δαπάνες

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
40.00.00	Κεφάλαιο έναρξης	1.568.361,35		Προμηθευτές - Πιστωτές (Υποχρεώσεις από 2014)
50.00	Προμηθευτές - Πιστωτές (Υποχρεώσεις από 2014)		1.568.361,35	Απογραφή 31/12/2014
	Σύνολα	1.568.361,35	1.568.361,35	

Για τα πάγια στοιχεία:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
11.07	Κτίρια - Εγκαταστάσεις Κτιρίων σε ακίνητα τρίτων	1.697,40		Προμηθευτές - Πιστωτές (Υποχρεώσεις από 2014)
12.00	Μηχανήματα	23.849,70		Προμηθευτές - Πιστωτές (Υποχρεώσεις από 2014)
12.02	Φορητά Μηχανήματα χεριού	1.361,14		Προμηθευτές - Πιστωτές (Υποχρεώσεις από 2014)
13.01	Λοιπά επιβατικά αυτοκίνητα	477,50		Προμηθευτές - Πιστωτές (Υποχρεώσεις από 2014)
14.00	Έπιπλα	2.164,80		Προμηθευτές - Πιστωτές (Υποχρεώσεις από 2014)
14.03	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές και ηλεκτρονικά συγκροτήματα	20.834,93		Προμηθευτές - Πιστωτές (Υποχρεώσεις από 2014)
14.08	Εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών	531,36		Προμηθευτές - Πιστωτές (Υποχρεώσεις από 2014)
14.09	Λοιπός εξοπλισμός	4.840,05		Προμηθευτές - Πιστωτές (Υποχρεώσεις από 2014)
16.17	Έξοδα αναδιοργάνωσης	67.401,48		Προμηθευτές - Πιστωτές (Υποχρεώσεις από 2014)
50.01	Προμηθευτές Παγίων (Υποχρεώσεις από 2014)		123.158,36	Απογραφή 31/12/2014
	Σύνολα	123.158,36	123.158,36	

Σημειώνεται ότι ο προσδιορισμός της αξίας, στις περιπτώσεις ενταλμάτων που εκκαθάριζαν παραστατικά και των δύο χρήσεων 2014 και 2015, έγινε κατ' εκτίμηση. Η παρακολούθηση αυτών των υποχρεώσεων θα πρέπει προφανώς να παρακολουθείται ανά επιτηδευματία. Αν και υπάρχει η δυνατότητα αυτής της λεπτομερειακής αποτύπωσης, δεν είναι σκόπιμη αυτού του είδους παρουσίασή στα πλαίσια αυτής της εργασίας.

Στην επόμενη χρήση 2015 οι προαναφερθέντες λογαριασμοί υποχρέωσης, θα τακτοποιηθούν με την εκκαθάρισή – πληρωμή των ενταλμάτων (βλ. παρ. 5.1.2.1).

4.4.5 Μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού

Σε πίστωση του λογαριασμού αυτού καταχωρούνται ποσά εξόδων που αφορούν τη χρήση, ωστόσο τα παραστατικά κόστους τους έχουν εκδοθεί με ημερομηνία επόμενης χρήσης. Συνεπώς δεν είναι δυνατή ούτε η πληρωμή τους στη χρήση που αφορούν, ούτε η εγγραφή της υποχρέωσης σε λογαριασμό προμηθευτή – πιστωτή, αφού δεν είναι απαιτητά από αυτούς. Τέτοιου είδους δαπάνες αφορούν σε Δ.Ε.Η., Ε.Υ.Δ.Π., υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών, κ.α. Για την ορθή λογιστική απεικόνιση αυτών των συναλλαγών, χρησιμοποιούνται οι μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού και συγκεκριμένα ο λογαριασμός 56.01, «έξοδα χρήσης δουλευμένα».

Από επισκόπηση των καταχωρήσεων των δαπανών της χρήσης 2015, εντοπίστηκαν 61 καταχωρήσεις συνολικής αξίας 554.271,50 €, που ενώ ενταλματοποιήθηκαν και εξοφλήθηκαν στη χρήση 2015, αφορούσαν δαπάνες της προηγούμενης χρήσης 2014.

Συνεπώς πρέπει να διενεργηθεί η παρακάτω εγγραφή, για την τακτοποίηση των καταχωρήσεων αυτών.

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
40.00.00	Κεφάλαιο έναρξης	554.271,50		Έξοδα Χρήσης 2014 Δουλευμένα (πληρωτέα)
56.01.00	Έξοδα Χρήσης 2014 Δουλευμένα (πληρωτέα)		554.271,50	Απογραφή 31/12/2014
	Σύνολα	554.271,50	554.271,50	

Την επόμενη χρήση 2015, που τα ποσά αυτά θα γίνουν απαιτητά από τους προμηθευτές – πιστωτές με την έκδοση των σχετικών παραστατικών εξόδων, θα μεταφερθούν στην πίστωση των οικείων λογαριασμών υποχρεώσεων και κατ' αυτόν τον τρόπο, ο μεταβατικός αυτός λογαριασμός θα εξισωθεί και θα «κλείσει» (βλ. παρ. 5.1.2.2).

4.5 Οικονομικές καταστάσεις απογραφής έναρξης 2015

4.5.1 Ισοζύγιο απογραφής έναρξης 2015

Από τις προαναφερθείσες λογιστικές εγγραφές, προκύπτει το παρακάτω ισοζύγιο απογραφής 31/12/2014 και έναρξης χρήσης 2015 ως εξής:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Υπόλοιπο
11.00.00.00	Μέγαρο Βουλής	97.945.129,72	0,00	97.945.129,72
11.00.00.01	Αποθήκες Μεγάρου Βουλής	1.546.255,87	0,00	1.546.255,87
11.00.00.02	Σταθμός αυτοκινήτων	9.957.427,20	0,00	9.957.427,20
11.00.00.03	Κανάλι και λοιποί βοηθητικοί χώροι	2.252.275,20	0,00	2.252.275,20
11.00.00.04	Βρεφονηπιακός σταθμός	725.469,70	0,00	725.469,70
11.00.01.00	Λ. Αμαλίας 22 – 24	9.515.716,32	0,00	9.515.716,32
11.00.01.01	Αποθήκες Λ. Αμαλίας 22-24	1.615.555,20	0,00	1.615.555,20
11.00.01.02	Εκθεσιακός χώρος και χώρος συσκέψεων	354.775,68	0,00	354.775,68
11.00.02.00	Μητροπόλεως 1 & Φιλελλήνων	16.049.345,22	0,00	16.049.345,22
11.00.02.01	Αποθήκες Μητροπόλεως & Φιλελλήνων	1.695.821,40	0,00	1.695.821,40
11.00.02.02	Γυμναστήριο και λοιποί χώροι	613.181,92	0,00	613.181,92
11.00.03	Φιλελλήνων 23	3.291.663,37	0,00	3.291.663,37
11.00.04	Βουλής 49	602.675,36	0,00	602.675,36
11.00.05	Καπνεργοστάσιο Λένορμαν	12.843.556,99	0,00	12.843.556,99
11.00.06	Άνθιμου Γαζή 2	572.770,80	0,00	572.770,80
11.07	Κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων σε ακίνητα τρίτων	1.064.321,58	0,00	1.064.321,58
11.99.07	Αποσβεσμ. κτίρια – εγκαταστ. κτιρίων σε ακίνητα τρίτων	0,00	1.062.624,18	-1.062.624,18
12.00	Μηχανήματα	1.274.639,74	0,00	1.274.639,74
12.02	Φορητά μηχανήματα χειριού	5.376,22	0,00	5.376,22
12.99.00	Αποσβεσμένα μηχανήματα	0,00	481.348,91	-481.348,91
12.99.02	Αποσβεσμένα φορητά μηχανήματα χειριού	0,00	1.821,82	-1.821,82
13.01	Λοιπά επιβατικά αυτοκίνητα	110.000,26	0,00	110.000,26
13.02	Αυτοκίνητα φορτηγά - ρυμούλκες - ειδικής χρήσης	112.730,19	0,00	112.730,19
13.06	Μέσα εσωτερικών μεταφορών	3.972,21	0,00	3.972,21
13.99.01	Αποσβεσμένα λοιπά επιβατικά αυτοκίνητα	0,00	109.522,76	-109.522,76
13.99.02	Αποσβεσμένα αυτοκίνητα φορτηγά - ρυμούλκες - ειδικής χρήσης	0,00	1.503,07	-1.503,07
13.99.06	Αποσβεσμένα μέσα εσωτερικών μεταφορών	0,00	1.310,83	-1.310,83
14.00	Έπιπλα	1.328.144,51	0,00	1.328.144,51
14.01	Σκεύη	178.599,30	0,00	178.599,30
14.02	Μηχανές γραφείων	118.725,04	0,00	118.725,04
14.03	Ηλεκτρονικοί υπολογιστές & ηλεκτρονικά μηχανήματα	2.315.789,94	0,00	2.315.789,94
14.08	Εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών	1.474.019,46	0,00	1.474.019,46
14.09	Λοιπός εξοπλισμός	1.985.058,86	0,00	1.985.058,86
14.30.00	Έργα τέχνης, κειμήλια, αρχαιότητες και λοιπό ιστορικό υλικό με αντάλλαγμα	8.522.544,57	0,00	8.522.544,57
14.99.00	Αποσβεσμένα έπιπλα	0,00	725.360,79	-725.360,79
14.99.01	Αποσβεσμένα σκεύη	0,00	74.212,26	-74.212,26
14.99.02	Αποσβεσμένες μηχανές γραφείων	0,00	65.475,43	-65.475,43
14.99.03	Αποσβεσμένοι ηλεκτρονικοί υπολογιστές & ηλεκτρονικά μηχανήματα	0,00	1.278.678,99	-1.278.678,99
14.99.08	Αποσβεσμένος εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών	0,00	687.201,95	-687.201,95
14.99.09	Αποσβεσμένος λοιπός εξοπλισμός	0,00	735.318,10	-735.318,10
15.09.00	Προκαταβολές κτήσης πάγιων στοιχείων	5.000.000,00	0,00	5.000.000,00
16.17	Λογισμικά προγράμματα	684.457,28	0,00	684.457,28
16.99.17	Αποσβεσμένα λογισμικά προγράμματα	0,00	150.359,62	-150.359,62
35.03.00	Πάγιες Προκαταβολές	849.401,74	0,00	849.401,74
36.00.01	Έξοδα Επόμενης Χρήσεως 2015	1.117.203,92	0,00	1.117.203,92
40.00.00	Κεφάλαιο έναρξης	2.122.632,85	180.228.707,69	-178.106.074,84
50.00	Προμηθευτές - Πιστωτές (Υποχρεώσεις από 2014)	0,00	1.568.361,35	-1.568.361,35
50.01	Προμηθευτές Παγίων (Υποχρεώσεις από 2014)	0,00	123.158,36	-123.158,36
56.01.00	Έξοδα Χρήσης 2014 Δουλεωμένα (πληρωτέα)	0,00	554.271,50	-554.271,50
	Σύνολα	187.849.237,62	187.849.237,62	0,00

4.5.2 Ισολογισμός έναρξης

Ο Ισολογισμός συντάσσεται βάσει του ισοζυγίου απογραφής της προηγούμενης παραγράφου και θα είναι της μορφής:

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ				ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΝΑΡΞΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2014	
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			ΠΑΘΗΤΙΚΟ		
			Απογραφή 31/12/2014		Απογραφή 31/12/2014
Β΄ ΕΞΟΔΑ					Α΄ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ					
4. Λοιπά έξοδα εγκατάστασης	684.457,28	150.359,62	534.097,66		
	684.457,28	150.359,62	534.097,66	<i>I. Κεφάλαιο</i>	
Γ΄ ΠΑΓΙΟ				1. Καταβλημένο	178.106.074,84
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					178.106.074,84
<i>II. Ενσώματες ακινητοποιήσεις</i>				Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων (I+V)	178.106.074,84
3. Κτίρια και τεχνικά έργα	160.645.941,53	1.062.624,18	159.583.317,35		
4. Μηχανήματα-τεχνικές εγκατ. & λοιπός μηχανολ. εξοπλισμός	1.280.015,96	483.170,73	796.845,23		
5. Μεταφορικά μέσα	226.702,66	112.336,66	114.366,00	Γ΄ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	
6. Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	15.922.881,68	3.566.247,52	12.356.634,16	<i>II. Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις</i>	
7. Ακίνητοπ. υπό εκτέλεση & προκαταβ.	5.000.000,00	0,00	5.000.000,00	1. Προμηθευτές - πιστωτές	1.691.519,71
	183.075.541,83	5.224.379,10	177.851.162,73	Σύνολο Υποχρεώσεων (ΓII)	1.691.519,71
<i>Σύνολο ακινητοποιήσεων (ΓII)</i>			177.851.162,73	Ε΄ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	
Σύνολο Παγίου Ενεργητικού (ΓII)			177.851.162,73	2. Έξοδα χρήσης δουλευμένα	554.271,50
					554.271,50
Δ΄ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ					
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
<i>II. Απαιτήσεις</i>					
12. Λογ/σμοί διαχείρ. προκαταβ. & πιστώσεων			849.401,74		
			849.401,74		
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ					
Ε΄ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ					
1. Έξοδα επόμενων χρήσεων			1.117.203,92		
			1.117.203,92		
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (B+Γ+Δ+E)			180.351.866,05	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ (A+Γ+E)	180.351.866,05

Κεφάλαιο 5^ο: Χρήση 2015 (1/1/2015 έως 31/12/2015)

5.1 Απολογισμός προϋπολογισμού 2015 βάσει απλογραφικού συστήματος και μεθοδολογία προσαρμογής του στο διπλογραφικό σύστημα

Οι δαπάνες της ΒτΕ για το 2015 ανήλθαν, σύμφωνα με τον απολογισμό της, σε 132.411.948,89 €. Η κωδικοποίηση των δαπανών έγινε σύμφωνα με τον κώδικα κατάταξης εσόδων και εξόδων, όπως αυτός αναλύεται σε σχετικούς πίνακες του Υπουργείου Οικονομικών. Σε εφαρμογή της μεθοδολογίας του δημόσιου λογιστικού – απλογραφικού συστήματος, η καταχώρηση των δαπανών έγινε σε ταμειακή βάση, με την έννοια ότι η δαπάνη θεωρείται ότι πραγματοποιείται όταν ενταλματοποιείται και εξοφλείται.

Στα πλαίσια της εργασίας αυτής ζητήθηκαν και δόθηκαν από το τμήμα προϋπολογισμού, ηλεκτρονικά αρχεία των καταχωρήσεων των χρήσεων 2015 και 2016, προκειμένου να επεξεργαστούν και να γίνει η προσαρμογή των κονδυλίων, από το απλογραφικό στο διπλογραφικό σύστημα. Έτσι:

- Διενεργήθηκε η εγγραφή απαίτησης του εγκεκριμένου από τον κρατικό προϋπολογισμό κονδυλίου, για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών της Βουλής για τη χρήση 2015.
- Τακτοποιήθηκαν οι λογαριασμοί απογραφής έναρξης και συγκεκριμένα:
  - οι λογαριασμοί προμηθευτών – πιστωτών καθώς και οι μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού, συνέπεια της εκκαθάρισης των παραστατικών τους, με την έκδοση των σχετικών ενταλμάτων εντός της χρήσης 2015.
  - οι Λογαριασμοί Διαχείρισης προκαταβολών και πιστώσεων, συνέπεια της εκκαθάρισης και απόδοσης των σχετικών αποδείξεων από τους υπόλογους, εντός της χρήσης 2015.
  - «έκλεισαν» οι μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού, με μεταφορά του κονδυλίου τους στους ενδεικνυόμενους λογαριασμούς δαπάνης, μιας και τα έξοδα έχουν καταστεί πια δουλευμένα.
- Έγινε επισκόπηση των δαπανών της χρήσης 2015, προκειμένου να εντοπιστούν τα εντάλματα που αφορούσαν:
  - Πάγια στοιχεία
  - Οι πραγματικές, σύμφωνα με το διπλογραφικό σύστημα, δαπάνες
  - Δαπάνες επόμενης χρήσης 2016

- Απαιτήσεις έναντι τρίτων
- Υποχρεώσεις έναντι τρίτων
- Διενεργήθηκε επισκόπηση των δαπανών της χρήσης 2016 προκειμένου να εντοπιστούν τα εντάλματα που αφορούσαν:
  - Δαπάνες προηγούμενης χρήσης 2015
  - Πάγια χρήσης 2015
- Διενεργήθηκαν αποσβέσεις επί των πάγιων περιουσιακών στοιχείων για τη χρήση 2015.
- Εκκαθαρίστηκε η αρχικά εγκεκριμένη πίστωση του κρατικού προϋπολογισμού, για την επιχορήγηση των δαπανών της Βουλής.

Στις επόμενες παραγράφους θα γίνει περαιτέρω ανάλυση – αναφορά των ενεργειών που πραγματοποιήθηκαν, για την προσαρμογή στο διπλογραφικό σύστημα.

5.1.1 Εγγραφή απαίτησης του εγκεκριμένου κονδυλίου από τον κρατικό προϋπολογισμό

Η ψήφιση του κρατικού Προϋπολογισμού για το έτος 2015 συμπεριελάμβανε και ποσό 139.922.000,00 €, για την κάλυψη των αναγκών της λειτουργίας της Βουλής των Ελλήνων. Συνεπώς και προκειμένου να απεικονιστεί αυτή η απαίτηση, θα πρέπει να διενεργηθεί η παρακάτω εγγραφή:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
33.14.02	Απαίτηση από Κρατικό Προϋπολογισμό	139.922.000,00		Απαίτηση Πιστώσεων προς Χορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για τη χρήση 2015
74.04.00	Επιχορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό χρήσης 2015		139.922.000,00	Απαίτηση Πιστώσεων προς Χορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για τη χρήση 2015
	Σύνολα	139.922.000,00	139.922.000,00	

5.1.2 Τακτοποίηση των λογαριασμών απογραφής έναρξης 2015

5.1.2.1 Προμηθευτές – πιστωτές

Κατά τη διάρκεια της χρήσης 2015 ενταλματοποιήθηκαν και εξοφλήθηκαν παραστατικά δαπάνης προμηθευτών και λοιπών πιστωτών, για πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών προς τη ΒτΕ, που έλαβαν χώρα την προηγούμενη χρήση 2014 (βλ. παρ. 4.4.4). Συνεπώς και για την «τακτοποίηση» των υποχρεώσεων αυτών, θα πρέπει να γίνει η εγγραφή:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
50.01	Προμηθευτές Παγίων (Υποχρεώσεις από 2014)	123.158,36		Τακτοποίηση υποχρεώσεων από αγορές παγίων 2014 εξοφλημένες το 2015
50.00	Προμηθευτές - Πιστωτές (Υποχρεώσεις από 2014)	1.568.361,35		Τακτοποίηση υποχρεώσεων δαπανών 2014 εξοφλημένες το 2015
33.14.02	Απαίτηση από Κρατικό Προϋπολογισμό		123.158,36	Τακτοποίηση υποχρεώσεων από αγορές παγίων 2014 εξοφλημένες το 2015
33.14.02	Απαίτηση από Κρατικό Προϋπολογισμό		1.568.361,35	Τακτοποίηση υποχρεώσεων δαπανών 2014 εξοφλημένες το 2015
	Σύνολα	1.691.519,71	1.691.519,71	

5.1.2.2 Μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού

Στη χρήση 2015 εκδόθηκαν τα σχετικά παραστατικά από προμηθευτές και λοιπούς πιστωτές, για απαιτήσεις τους έναντι της ΒτΕ, οι οποίες είχαν καταρχήν λογιστικοποιηθεί στην προηγούμενη χρήση 2014, μέσω μεταβατικών λογαριασμών παθητικού (βλ. παρ. 4.4.5). Συνέπεια της έκδοσης των παραστατικών είναι το «κλείσιμο» του μεταβατικού λογαριασμού, σε πίστωση των επιμέρους λογαριασμών υποχρεώσεων, προκειμένου αυτά να εξοφληθούν. Το γεγονός αυτό θα απεικονιστεί με την εγγραφή:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
56.01.00	Έξοδα Χρήσης 2014 Δουλεωμένα (πληρωτέα)	554.271,50		Μεταφορά μεταβατικού λογαριασμού σε λογαριασμό υποχρέωσης προς εξόφληση
50.00	Προμηθευτές - Πιστωτές		554.271,50	Μεταφορά μεταβατικού λογαριασμού σε λογαριασμό υποχρέωσης προς εξόφληση
	Σύνολα	554.271,50	554.271,50	

Με την ενταλματοποίηση των παραστατικών εξόδων και την εξόφλησή τους, θα «κλείσουν» και αυτοί οι λογαριασμοί υποχρέωσης, με την εγγραφή:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
50.00	Προμηθευτές - Πιστωτές	554.271,50		Εξόφληση προμηθευτών – πιστωτών
33.14.02	Απαίτηση από Κρατικό Προϋπολογισμό		554.271,50	Εξόφληση προμηθευτών – πιστωτών
	Σύνολα	554.271,50	554.271,50	

5.1.2.3 Λογαριασμοί διαχείρισης προκαταβολών και πιστώσεων

Στη χρήση 2015 έγιναν οι σχετικές αποδόσεις του λογαριασμού από τους υπόλογους (βλ. παρ. 4.4.2). Προσκομίστηκαν τα σχετικά δικαιολογητικά και διενεργήθηκε η εκκαθάριση οπότε και ο λογαριασμός εξισώθηκε, μέσω της μεταφοράς του κονδυλίου στους ενδεικνυόμενους λογαριασμούς δαπάνης. Το γεγονός αυτό απεικονίζεται με την εγγραφή:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
60.02	Παρεπόμενες παροχές και έξοδα προσωπικού	101.000,00		Απόδοση λογαριασμών υπόλογων
61.98	Λοιπές αμοιβές τρίτων	132.000,00		Απόδοση λογαριασμών υπόλογων
62.07	Επισκευές και συντηρήσεις	22.000,00		Απόδοση λογαριασμών υπόλογων
64.01	Έξοδα ταξιδιών	49.500,00		Απόδοση λογαριασμών υπόλογων
64.05	Συνδρομές - Εισφορές	473.451,74		Απόδοση λογαριασμών υπόλογων
64.07	Έντυπα και γραφική ύλη	33.000,00		Απόδοση λογαριασμών υπόλογων
64.08	Υλικά άμεσης ανάλωσης	5.000,00		Απόδοση λογαριασμών υπόλογων
64.98	Διάφορα έξοδα	33.450,00		Απόδοση λογαριασμών υπόλογων
35.03.00	Πάγιες Προκαταβολές		849.401,74	Απόδοση λογαριασμών υπόλογων
	Σύνολα	849.401,74	849.401,74	

5.1.2.4 Μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού

Στη χρήση 2015 τα κονδύλια των μεταβατικών λογαριασμών ενεργητικού, που σχηματίστηκαν στη χρήση 2014 (βλ. παρ. 4.4.1) καθίστανται δουλεμένα, όποτε πρέπει να μεταφερθούν στους ενδεικνυόμενους λογαριασμούς εξόδων, μέσω της εγγραφής:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
62.04	Ενοίκια	32.134,96		Λογισμός δεδουλευμένων εξόδων μέσω μεταβατικών λογαριασμών ενεργητικού
62.03	Τηλεπικοινωνίες	194.128,15		Λογισμός δεδουλευμένων εξόδων μέσω μεταβατικών λογαριασμών ενεργητικού
61.98	Λοιπές αμοιβές τρίτων	11.166,81		Λογισμός δεδουλευμένων εξόδων μέσω μεταβατικών λογαριασμών ενεργητικού
64.06	Δωρεές - Επιχορηγήσεις	850.000,00		Λογισμός δεδουλευμένων εξόδων μέσω μεταβατικών λογαριασμών ενεργητικού
64.05	Συνδρομές - Εισφορές	29.774,00		Λογισμός δεδουλευμένων εξόδων μέσω μεταβατικών λογαριασμών ενεργητικού
36.00.01	Έξοδα Επόμενης Χρήσεως 2015		1.117.203,92	Λογισμός δεδουλευμένων εξόδων μέσω μεταβατικών λογαριασμών ενεργητικού
	Σύνολα	1.117.203,92	1.117.203,92	

5.1.3 Επισκόπηση των ενταλμάτων χρήσης 2015

Ζητήθηκε από το τμήμα προϋπολογισμού, ηλεκτρονικό αρχείο δαπανών χρήσης 2015. Αφορούσε την έκδοση 3.194 ενταλμάτων μέσω των οποίων πραγματοποιήθηκαν 5.865 καταχωρήσεις δαπανών, σύμφωνα με το απλογραφικό σύστημα.

Για τη μετάβαση στο διπλογραφικό σύστημα έγινε επαναχαρακτηρισμός – κωδικοποίηση, των 5.865 προαναφερθέντων καταχωρήσεων. Η κωδικοποίηση των λογαριασμών έγινε σύμφωνα με το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο (Ε.Γ.Λ.Σ.).

5.1.3.1 Δαπάνες χρήσης 2015

Ο αριθμός των καταχωρήσεων, που πράγματι εννοιολογικά πληρούν το χαρακτηρισμό δαπάνες χρήσης 2015, σύμφωνα με τις λογιστικές αρχές του διπλογραφικού συστήματος, είναι 5.315 και η συνολική τους αξία ανέρχεται σε 112.077.502,90 €.

Η λογιστική εγγραφή απεικόνισης των δαπανών θα είναι της μορφής:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
60.00	Αμοιβές έμμισθου προσωπικού	53.391.649,62		Λογισμός δουλευμένων δαπανών χρήσης 2015
60.02	Παρεπόμενες παροχές και έξοδα προσωπικού	3.864.901,63		Λογισμός δουλευμένων δαπανών χρήσης 2015
60.03	Εργοδοτικές εισφορές και επιβαρύνσεις έμμισθου προσωπικού	8.904.561,50		Λογισμός δουλευμένων δαπανών χρήσης 2015
61.00	Αμοιβές και έξοδα ελευθέρων επαγγελματιών υποκείμενες σε παρακράτηση	130.685,04		Λογισμός δουλευμένων δαπανών χρήσης 2015
61.01	Αμοιβές και έξοδα μη ελεύθερων επαγγελματιών υποκείμενες σε	27.872.053,92		Λογισμός δουλευμένων δαπανών χρήσης 2015
61.03	Επεξεργασίες από τρίτους	13.136,40		Λογισμός δουλευμένων δαπανών χρήσης 2015
61.90	Αμοιβές τρίτων με υποκείμενες σε παρακράτηση φόρων	3.743.540,64		Λογισμός δουλευμένων δαπανών χρήσης 2015
61.98	Λοιπές αμοιβές τρίτων	315.200,57		Λογισμός δουλευμένων δαπανών χρήσης 2015
62.03	Τηλεπικοινωνίες	802.966,30		Λογισμός δουλευμένων δαπανών χρήσης 2015
62.04	Ενοίκια	5.860.170,86		Λογισμός δουλευμένων δαπανών χρήσης 2015
62.05	Ασφάλιστρα	6.693,71		Λογισμός δουλευμένων δαπανών χρήσης 2015
62.07	Επισκευές και συντηρήσεις	774.063,99		Λογισμός δουλευμένων δαπανών χρήσης 2015
62.98	Λοιπές παροχές τρίτων	1.637.236,83		Λογισμός δουλευμένων δαπανών χρήσης 2015
64.00	Έξοδα μεταφορών	1.123,20		Λογισμός δουλευμένων δαπανών χρήσης 2015
64.01	Έξοδα ταξιδιών	2.127.719,92		Λογισμός δουλευμένων δαπανών χρήσης 2015
64.02	Έξοδα προβολής και διαφήμισης	5.940,90		Λογισμός δουλευμένων δαπανών χρήσης 2015
64.03	Έξοδα εκθέσεων – επιδείξεων	388.215,50		Λογισμός δουλευμένων δαπανών χρήσης 2015
64.05	Συνδρομές – Εισφορές	42.208,61		Λογισμός δουλευμένων δαπανών χρήσης 2015
64.06	Δωρεές – Επιχορηγήσεις	1.481.761,20		Λογισμός δουλευμένων δαπανών χρήσης 2015
64.07	Έντυπα και γραφική ύλη	528.920,33		Λογισμός δουλευμένων δαπανών χρήσης 2015
64.08	Υλικά άμεσης ανάλωσης	59.581,56		Λογισμός δουλευμένων δαπανών χρήσης 2015
64.98	Διάφορα έξοδα	125.170,67		Λογισμός δουλευμένων δαπανών χρήσης 2015
50.00	Προμηθευτές - Πιστωτές		112.077.502,90	Λογισμός υποχρεώσεων προς τρίτους
	Σύνολα	112.077.502,90	112.077.502,90	

Σημειώνεται ότι οι αρχικές εγγραφές θα πρέπει να είναι σε τελευταίο, τριτοβάθμιο, τεταρτοβάθμιο ή μεγαλύτερο επίπεδο ανάλυσης. Η ανωτέρω, σε δευτεροβάθμιο επίπεδο ανάλυση, γίνεται για πρακτικούς λόγους.

Κατά την ενταλματοποίηση και εξόφληση των εξόδων, θα πρέπει να εξισωθούν οι λογαριασμοί υποχρέωσης των Προμηθευτών – Πιστωτών με την εγγραφή:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
50.00	Προμηθευτές - Πιστωτές	112.077.502,90		Εξόφληση λογαριασμών υποχρεώσεων
33.14.02	Απαίτηση από Κρατικό Προϋπολογισμό		112.077.502,90	Εξόφληση λογαριασμών υποχρεώσεων
	Σύνολα	112.077.502,90	112.077.502,90	

5.1.3.2 Πάγια στοιχεία

Κατά την επισκόπηση των εκδοθέντων ενταλμάτων διαπιστώθηκε ότι 110 καταχωρήσεις, συνολικής αξίας 1.282.619,44 €, που αφορούσαν αγορές ή προσθήκες και βελτιώσεις παγίου ενεργητικού, δεν θα έπρεπε να επιβαρύνουν τα έξοδα της χρήσης αλλά να εγγραφούν στους ενδεικνυόμενους λογαριασμούς παγίων. Παρακάτω παρουσιάζονται συνοπτικά, σε δευτεροβάθμια ανάλυση λογαριασμού, οι προς χρέωση λογαριασμοί του Πάγιου Ενεργητικού και η σχετική εγγραφή:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
11.00	Κτίρια - Εγκαταστάσεις Κτιρίων	1.027,65		Προσθήκες παγίων χρήσης 2015
11.02	Λοιπά τεχνικά έργα	212,05		Προσθήκες παγίων χρήσης 2015
11.03	Υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων	676,50		Προσθήκες παγίων χρήσης 2015
11.07	Κτίρια - Εγκαταστάσεις Κτιρίων σε ακίνητα τρίτων	984,00		Προσθήκες παγίων χρήσης 2015
12.00	Μηχανήματα	93.173,09		Προσθήκες παγίων χρήσης 2015
12.02	Φορητά Μηχανήματα χεριού	504,30		Προσθήκες παγίων χρήσης 2015
14.00	Έπιπλα	12.257,21		Προσθήκες παγίων χρήσης 2015
14.01	Σκευή	2.472,29		Προσθήκες παγίων χρήσης 2015
14.02	Μηχανές γραφείων	1.964,18		Προσθήκες παγίων χρήσης 2015
14.03	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές και ηλεκτρονικά συγκροτήματα	914.468,26		Προσθήκες παγίων χρήσης 2015
14.08	Εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών	2.509,37		Προσθήκες παγίων χρήσης 2015
14.09	Λοιπός εξοπλισμός	52.189,44		Προσθήκες παγίων χρήσης 2015
16.10	Έξοδα ίδρυσης πρώτης εγκατάστασης	44.787,70		Προσθήκες παγίων χρήσης 2015
16.17	Έξοδα αναδιοργάνωσης	155.393,40		Προσθήκες παγίων χρήσης 2015
50.00	Προμηθευτές – Πιστωτές		1.282.619,44	Λογισμός υποχρεώσεων λόγω απόκτησης πάγιων περιουσιακών στοιχείων χρήσης 2015
	Σύνολα	1.282.619,44	1.282.619,44	

Κατά την ενταλματοποίηση και εξόφληση των σχετικών λογαριασμών υποχρέωσης Προμηθευτών – Πιστωτών, θα πραγματοποιηθεί η εγγραφή:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
50.00	Προμηθευτές – Πιστωτές	1.282.619,44		Εξόφληση υποχρεώσεων από απόκτηση πάγιων στοιχείων χρήσης 2015
33.14.02	Απαίτηση από Κρατικό Προϋπολογισμό		1.282.619,44	Εξόφληση υποχρεώσεων από απόκτηση πάγιων στοιχείων χρήσης 2015
	Σύνολα	1.282.619,44	1.282.619,44	

Προφανώς οι λογαριασμοί Προμηθευτών – Πιστωτών, τηρούνται και ενημερώνονται ανά επιτηδευματία και όχι συγκεντρωτικά.

5.1.3.3 Δαπάνες επόμενης χρήσης 2016

Διαπιστώθηκαν 10 περιπτώσεις καταχωρήσεων, συνολικής αξίας 1.082.075,64 €, που ενταλματοποιήθηκαν και εξοφλήθηκαν ενώ αφορούσαν δαπάνες της επόμενης χρήσης

2016. Συνεπώς και για να επιβαρύνουν οι δαπάνες αυτές την επόμενη χρήση, πρέπει να διενεργηθεί η παρακάτω εγγραφή διευθέτησής τους:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
36.00.01	Έξοδα Επόμενης Χρήσεως 2016	1.082.075,64		Δαπάνες επόμενης χρήσης 2016
33.14.02	Απαίτηση από Κρατικό Προϋπολογισμό		1.082.075,64	Εξόφληση δαπανών επόμενης χρήσης 2016
	Σύνολα	1.082.075,64	1.082.075,64	

Στην επόμενη χρήση 2016 και όταν το έξοδο καταστεί δουλεμένο, θα γίνει η μεταφορά του κονδυλίου στους ενδεδειγμένους λογαριασμούς δαπάνης (βλ. παρ. 6.1.2.4).

5.1.3.4 Απαιτήσεις έναντι τρίτων

5.1.3.4.1 Λογαριασμοί διαχείρισης προκαταβολών και πιστώσεων

Διαπιστώθηκε η ύπαρξη 21 περιπτώσεων έκδοσης ενταλμάτων, για καταβολές ποσών σε υπόλογους για την εκτέλεση διαφόρων έργων για λογαριασμό της ΒτΕ, συνολικής αξίας 723.959,70 €. Η απόδοση και εκκαθάριση των ποσών αυτών έγινε στην επόμενη χρήση 2016, η οποία και θα έπρεπε να επιβαρυνθεί με τις δαπάνες αυτές.

Συνεπώς, θα πρέπει να διενεργηθεί η παρακάτω εγγραφή:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
35.03.00	Πάγιες Προκαταβολές	723.959,70		Λογισμός απαιτήσεων έναντι υπόλογων
33.14.02	Απαίτηση από Κρατικό Προϋπολογισμό		723.959,70	Μεταφορά κονδυλίων σε λογαριασμούς υπόλογων προς απόδοση
	Σύνολα	723.959,70	723.959,70	

Στην επόμενη χρονιά και όταν γίνει η σχετική απόδοση του λογαριασμού από τους υπόλογους, θα πραγματοποιηθεί η μεταφορά του κονδυλίου στους ενδεικνυόμενους λογαριασμούς δαπάνης (βλ. παρ. 6.1.2.3).

Σημειώνεται ότι στην περίπτωση εφαρμογής του διπλογραφικού συστήματος, θα πρέπει να γίνεται οπωσδήποτε εκκαθάριση – απόδοση στο τέλος κάθε χρήσεως, για να ενημερώνονται έγκαιρα οι σχετικοί λογαριασμοί εξόδων και να αποφευχθεί ο κίνδυνος επιβάρυνσης της επόμενης χρήσης, με έξοδα που αφορούν την προηγούμενη.

5.1.3.4.2 Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσεως παγίων στοιχείων

Διαπιστώθηκε η ύπαρξη ενός εντάλματος συνολικής αξίας 15.000.000,00 €, για το σχηματισμό κονδυλίου προκειμένου να χρησιμοποιηθεί για εκτεταμένες ανακαινίσεις κτιρίων της ΒτΕ.

Το απλογραφικό σύστημα και σε αυτή την περίπτωση, απλά κατέγραψε το συγκεκριμένο ποσό ως δαπάνη της χρήσης 2015. Συνεπώς, για την απεικόνιση του συγκεκριμένου κονδυλίου και του σκοπού της χρήσης του, πρέπει να διενεργηθεί η παρακάτω εγγραφή:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
15.09.00	Προκαταβολές κτήσης πάγιων στοιχείων	15.000.000,00		Ποσό προοριζόμενο για αποκατάσταση κτιρίων ΒτΕ
33.14.02	Απαίτηση από Κρατικό Προϋπολογισμό		15.000.000,00	Ποσό προοριζόμενο για αποκατάσταση κτιρίων ΒτΕ
	Σύνολα	15.000.000,00	15.000.000,00	

Με την έναρξη των εργασιών και τις σχετικές αποδόσεις λογαριασμών, θα γίνεται η τμηματική μεταφορά του κονδυλίου στους ενδεικνυόμενους λογαριασμούς κτιρίων και τεχνικών έργων.

5.1.4 Επισκόπηση των ενταλμάτων της χρήσης 2016

Από επισκόπηση των ενταλμάτων της χρήσης 2016, διαπιστώθηκαν καταχωρήσεις οι οποίες αφορούσαν την υπό εξέταση χρήση 2015. Συγκεκριμένα:

5.1.4.1 Δαπάνες προηγούμενης χρήσης 2015

Στη χρήση 2016 διαπιστώθηκε η ύπαρξη 330 περιπτώσεων καταχωρήσεων, συνολικής αξίας 762.351,29 €, για την αγορά αγαθών και παροχή υπηρεσιών, καθώς και άλλων 42 περιπτώσεων αγοράς πάγιων στοιχείων, συνολικής αξίας 42.766,42 €, τα οποία αφορούσαν εκκαθαρίσεις παραστατικών των οποίων η ημερομηνία έκδοσης ήταν στην προηγούμενη χρήση 2015.

Και στην περίπτωση αυτή η δαπάνη επιβάρυνε τη χρήση που εκκαθαρίστηκε, δηλαδή τη χρήση 2016, βάσει του απλογραφικού συστήματος. Έτσι και για την σε διπλογραφική βάση ορθή απεικόνιση των προαναφερθέντων κονδυλίων, πρέπει να διενεργηθούν οι σχετικές εγγραφές απεικόνισης των δαπανών αυτών στη χρήση 2015. Παρακάτω παρατίθενται, σε δευτεροβάθμια ανάλυση, οι σχετικές εγγραφές:

Για τις δαπάνες

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
61.00	Αμοιβές και έξοδα ελευθέρων επαγγελματιών υποκείμενες σε παρακράτηση	50.534,40		Δουλεωμένες δαπάνες 2015, εξοφλημένες στην επόμενη χρήση 2016
61.90	Αμοιβές τρίτων με υποκείμενες σε παρακράτηση φόρων	101.978,54		Δουλεωμένες δαπάνες 2015, εξοφλημένες στην επόμενη χρήση 2016
61.98	Λοιπές αμοιβές τρίτων	11.831,98		Δουλεωμένες δαπάνες 2015, εξοφλημένες στην επόμενη χρήση 2016
62.03	Τηλεπικοινωνίες	9.690,10		Δουλεωμένες δαπάνες 2015, εξοφλημένες στην επόμενη χρήση 2016
62.04	Ενοίκια	139.544,32		Δουλεωμένες δαπάνες 2015, εξοφλημένες στην επόμενη χρήση 2016
62.07	Επισκευές και συντηρήσεις	172.892,03		Δουλεωμένες δαπάνες 2015, εξοφλημένες στην επόμενη χρήση 2016
62.98	Λοιπές παροχές τρίτων	67.001,64		Δουλεωμένες δαπάνες 2015, εξοφλημένες στην επόμενη χρήση 2016
64.00	Έξοδα μεταφορών	787,20		Δουλεωμένες δαπάνες 2015, εξοφλημένες στην επόμενη χρήση 2016
64.01	Έξοδα ταξιδιών	89.182,04		Δουλεωμένες δαπάνες 2015, εξοφλημένες στην επόμενη χρήση 2016
64.02	Έξοδα προβολής και διαφήμισης	1.143,90		Δουλεωμένες δαπάνες 2015, εξοφλημένες στην επόμενη χρήση 2016
64.03	Έξοδα εκθέσεων - επιδείξεων	42.034,15		Δουλεωμένες δαπάνες 2015, εξοφλημένες στην επόμενη χρήση 2016
64.05	Συνδρομές - Εισφορές	2.612,58		Δουλεωμένες δαπάνες 2015, εξοφλημένες στην επόμενη χρήση 2016
64.07	Έντυπα και γραφική ύλη	51.718,51		Δουλεωμένες δαπάνες 2015, εξοφλημένες στην επόμενη χρήση 2016
64.08	Υλικά άμεσης ανάλωσης	20.328,10		Δουλεωμένες δαπάνες 2015, εξοφλημένες στην επόμενη χρήση 2016
64.98	Διάφορα έξοδα	1.071,80		Δουλεωμένες δαπάνες 2015, εξοφλημένες στην επόμενη χρήση 2016
50.03	Προμηθευτές - Πιστωτές (Υποχρεώσεις 2015)		762.351,29	Λογισμός υποχρεώσεων σε τρίτους από δαπάνες 2015, εξοφλημένες στην επόμενη χρήση 2016
	Σύνολα	762.351,29	762.351,29	

Για τα πάγια

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
11.00	Κτίρια - Εγκαταστάσεις Κτιρίων	36,90		Πάγια 2015 εξοφλημένα την επόμενη χρήση 2016
12.00	Μηχανήματα	301,35		Πάγια 2015 εξοφλημένα την επόμενη χρήση 2016
14.00	Έπιπλα	11.766,06		Πάγια 2015 εξοφλημένα την επόμενη χρήση 2016
14.01	Σκεύη	723,24		Πάγια 2015 εξοφλημένα την επόμενη χρήση 2016
14.02	Μηχανές γραφείων	844,64		Πάγια 2015 εξοφλημένα την επόμενη χρήση 2016
14.03	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές και ηλεκτρονικά συγκροτήματα	15.253,58		Πάγια 2015 εξοφλημένα την επόμενη χρήση 2016
14.08	Εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών	3.029,08		Πάγια 2015 εξοφλημένα την επόμενη χρήση 2016
14.09	Λοιπός εξοπλισμός	10.657,82		Πάγια 2015 εξοφλημένα την επόμενη χρήση 2016
16.10	Έξοδα ίδρυσης πρώτης εγκατάστασης	153,75		Πάγια 2015 εξοφλημένα την επόμενη χρήση 2016
50.02	Προμηθευτές Παγίων (Υποχρεώσεις 2015)		42.766,42	Πάγια 2015 εξοφλημένα την επόμενη χρήση 2016
	Σύνολα	42.766,42	42.766,42	

Σημειώνεται ότι ο προσδιορισμός της αξίας, στις περιπτώσεις ενταλμάτων που εκκαθάριζαν παραστατικά και των δύο χρήσεων 2015 και 2016, έγινε κατ' εκτίμηση.

Στην επόμενη χρήση 2016 οι προαναφερθέντες λογαριασμοί υποχρέωσης, θα τακτοποιηθούν με την εκκαθάριση – πληρωμή των ενταλμάτων (βλ. παρ. 6.1.2.1).

5.1.4.2 Μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού

Από επισκόπηση των καταχωρήσεων των δαπανών της χρήσης 2016, εντοπίστηκαν 133 περιπτώσεις καταχωρήσεων συνολικής αξίας 1.496.231,36 €, που ενώ ενταλματοποιήθηκαν και εξοφλήθηκαν στη χρήση 2016 αφορούσαν δαπάνες της προηγούμενης χρήσης 2015. Η αρχή της αυτοτέλειας των χρήσεων και του δεδουλευμένου εξόδου, επιβάλλει το λογισμό των εξόδων στη χρήση που αφορούν και όχι σε μεταγενέστερες. Συνεπώς και για την ορθή λογιστική απεικόνιση αυτών των συναλλαγών, θα πρέπει να διενεργηθεί η παρακάτω εγγραφή:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
60.00	Αμοιβές έμμισθου προσωπικού	745.122,19		Λογισμός δαπανών χρήσης 2015 τιμολογημένων στην επόμενη χρήση 2016
60.02	Παρεπόμενες παροχές και έξοδα προσωπικού	25.842,04		Λογισμός δαπανών χρήσης 2015 τιμολογημένων στην επόμενη χρήση 2016
60.03	Εργοδοτικές εισφορές και επιβαρύνσεις έμμισθου προσωπικού	112.067,87		Λογισμός δαπανών χρήσης 2015 τιμολογημένων στην επόμενη χρήση 2016
61.01	Αμοιβές και έξοδα μη ελεύθερων επαγγελματιών υποκείμενες σε	51.600,00		Λογισμός δαπανών χρήσης 2015 τιμολογημένων στην επόμενη χρήση 2016
61.98	Λοιπές αμοιβές τρίτων	13.559,46		Λογισμός δαπανών χρήσης 2015 τιμολογημένων στην επόμενη χρήση 2016
62.03	Τηλεπικοινωνίες	163.578,18		Λογισμός δαπανών χρήσης 2015 τιμολογημένων στην επόμενη χρήση 2016
62.07	Επισκευές και συντηρήσεις	35.595,00		Λογισμός δαπανών χρήσης 2015 τιμολογημένων στην επόμενη χρήση 2016
62.98	Λοιπές παροχές τρίτων	244.966,31		Λογισμός δαπανών χρήσης 2015 τιμολογημένων στην επόμενη χρήση 2016
64.07	Έντυπα και γραφική ύλη	87.468,36		Λογισμός δαπανών χρήσης 2015 τιμολογημένων στην επόμενη χρήση 2016
64.01	Έξοδα ταξιδιών	1.806,90		Λογισμός δαπανών χρήσης 2015 τιμολογημένων στην επόμενη χρήση 2016
64.03	Έξοδα εκθέσεων - επιδείξεων	2.358,85		Λογισμός δαπανών χρήσης 2015 τιμολογημένων στην επόμενη χρήση 2016
64.05	Συνδρομές - Εισφορές	2.650,61		Λογισμός δαπανών χρήσης 2015 τιμολογημένων στην επόμενη χρήση 2016
64.98	Διάφορα έξοδα	9.615,59		Λογισμός δαπανών χρήσης 2015 τιμολογημένων στην επόμενη χρήση 2016
56.01.01	Έξοδα Χρήσης 2015 Δουλευμένα (πληρωτέα)		1.496.231,36	Λογισμός δαπανών χρήσης 2015 τιμολογημένων στην επόμενη χρήση 2016
	Σύνολα	1.496.231,36	1.496.231,36	

Την επόμενη χρήση 2016 που τα ποσά αυτά θα γίνουν απαιτητά, θα μεταφερθούν στην πίστωση των οικείων λογαριασμών υποχρέωσης και έτσι ο μεταβατικός αυτός λογαριασμός θα εξισωθεί και θα «κλείσει» (βλ. παρ. 6.1.2.2).

5.1.5 Διενέργεια αποσβέσεων για τη χρήση 2015

5.1.5.1 Αποσβέσεις πάγιου εξοπλισμού

Για τη διενέργεια των αποσβέσεων δημιουργήθηκε σχετικό υπολογιστικό φύλλο, στο οποίο προσδιορίστηκαν οι αποσβέσεις ανά έτος και μήνα απόκτησης, για 1.812 καταχωρήσεις που αφορούσαν πάγιο εξοπλισμό. Οι αποσβέσεις προέκυψαν από την εφαρμογή των συντελεστών που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 24 του Ν. 4172/2013 (βλ. παρ. 4.3.3.3), και ανέρχονται σε 1.137.749,69 €. Η διάρθρωσή τους σε επίπεδο δευτεροβάθμιου λογαριασμού, καθώς και η σχετική εγγραφή που θα διενεργηθεί για το λογισμό των αποσβέσεων θα είναι:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
66.01	Αποσβέσεις κτιρίων - εγκαταστάσεων κτιρίων - τεχνικών έργων	2.708,25		Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2015
66.02	Αποσβέσεις μηχανημάτων	131.420,45		Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2015
66.03	Αποσβέσεις μεταφορικών μέσων	18.538,96		Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2015
66.04	Αποσβέσεις επίπλων και λοιπού εξοπλισμού	845.796,68		Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2015
66.05	Αποσβέσεις ασώματων ακινητοποιήσεων και εξόδων πολυετούς απόσβεσης	139.285,34		Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2015
11.99.00	Αποσβεσμένα κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων		10,28	Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2015
11.99.02	Αποσβεσμένα λοιπά τεχνικά έργα		16,58	Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2015
11.99.07	Αποσβεσμένα κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων σε ακίνητα τρίτων		2.681,40	Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2015
12.99.00	Αποσβεσμένα μηχανήματα		130.901,31	Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2015
12.99.02	Αποσβεσμένα φορητά μηχανήματα χεριού		519,14	Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2015
13.99.01	Αποσβεσμένα λοιπά επιβατικά αυτοκίνητα		25,47	Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2015
13.99.02	Αποσβεσμένα αυτοκίνητα φορτηγά - ρυμούλκες - ειδικής χρήσης		18.036,83	Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2015
13.99.06	Αποσβεσμένα μέσα εσωτερικών μεταφορών		476,67	Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2015
14.99.00	Αποσβεσμένα έπιπλα		132.830,82	Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2015
14.99.01	Αποσβεσμένα σκεύη		17.910,21	Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2015
14.99.02	Αποσβεσμένες μηχανές γραφείων		11.911,57	Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2015
14.99.03	Αποσβεσμένοι ηλεκτρονικοί υπολογιστές & ηλεκτρονικά μηχανήματα		336.102,79	Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2015
14.99.08	Αποσβεσμένος εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών		147.446,54	Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2015
14.99.09	Αποσβεσμένος λοιπός εξοπλισμός		199.594,74	Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2015
16.99.10	Αποσβεσμένα έξοδα ίδρυσης & πρώτης εγκατάστασης		1.960,39	Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2015
16.99.17	Αποσβεσμένα λογισμικά προγράμματα		137.324,95	Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2015
	Σύνολα	1.137.749,68	1.137.749,69	

5.1.5.2 Αποσβέσεις κτιρίων

Οι αξίες που προσδιορίστηκαν στο κεφάλαιο 4 όσον αφορά τα κτίρια του Μεγάρου της Βουλής των Ελλήνων, της Λ. Αμαλίας 22 – 24 καθώς και αυτό της Μητροπόλεως 1 & Φιλελλήνων, αφορούν σε αξίες κτιρίων και οικοπέδων. Προφανώς, δεν μπορούν

να υπολογιστούν αποσβέσεις επί του συνόλου των αξιών, αλλά μόνο στις αξίες κτιρίων. Για τον προσδιορισμό μόνο της αξίας των κτισμάτων χρησιμοποιήθηκαν οι παρακάτω συντελεστές, όπως αυτοί προσδιορίζονται από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών:

- Συνολικής τιμής εκκίνησης κόστους κατασκευής ανά τ.μ.
- Τρόπου κατασκευής
- Εξοπλισμού
- Παλαιότητας

Σε εφαρμογή των ανωτέρω προέκυψαν αξίες κτισμάτων ως εξής:

Συντελεστές	Μέγαρο της Βουλής		Λ. Αμαλίας 22 - 24		Μητροπόλεως & Φιλελλήνων	
	Υπόγειοι βοηθητικοί χώροι	Κύριοι χώροι	Υπόγειοι βοηθητικοί χώροι	Κύριοι χώροι	Υπόγειοι βοηθητικοί χώροι	Κύριοι χώροι
Συνολική τιμή Εκκίνησης	672,00	672,00	672,00	672,00	672,00	672,00
Συντελεστής βοηθητικών χώρων	0,25	1,00	0,25	1,00	0,25	1,00
Επιφάνεια	1.160,00	26.026,00	829,00	2.598,00	819,00	4.305,00
Συντελεστής Τρόπου Κατασκευής	0,90	0,90	1,00	1,00	1,00	1,00
Συντελεστής εξοπλισμού	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05
Συντελεστής Παλαιότητας	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90
Αξία κτισμάτων	165.745,44	14.874.795,94	131.612,04	1.649.833,92	130.024,44	2.733.847,20
Σύνολα	15.040.541,38		1.781.445,96		2.863.871,64	

Εκτός των ανωτέρω αξιών, σε απόσβεση θα υπαχθούν και οι αξίες κτισμάτων που ήδη έχουν προσδιοριστεί στην ενότητα 4 και αφορούσαν αξίες κτισμάτων μόνο και όχι οικοπέδων.

Έτσι οι συνολικές αξίες ακινήτων επί των οποίων θα υπολογιστούν αποσβέσεις, είναι αυτές των κτιρίων:

Κτίσμα	Αξία
Του Μεγάρου της Βουλής	15.040.541,38
Της Λεωφόρου Αμαλίας 22 – 24	1.781.445,96
Της οδού Μητροπόλεως & Φιλελλήνων	2.863.871,64
Της οδού Λένορμαν 218 (πρώην Καπνεργοστάσιο)	12.843.556,99
Του σταθμού αυτοκινήτων στο Μέγαρο της Βουλής	9.957.427,20
Του βρεφονηπιακού σταθμού του Μεγάρου της Βουλής	725.469,70
Των χώρων στέγασης του καναλιού της Βουλής των Ελλήνων	2.252.275,20
Του Γυμναστηρίου στο κτίριο της οδού Μητροπόλεως	613.181,92
Του συνεδριακού και εκθεσιακού χώρου στο κτίριο της Λεωφόρου Αμαλίας 22 – 24	354.775,68
Σύνολα	46.432.545,67

Επισημαίνεται ότι δεν υπολογίστηκαν αποσβέσεις επί των κτισμάτων που δεν χρησιμοποιούνται. Δηλαδή για τα κτίρια επί των οδών:

- Φιλελλήνων 23
- Βουλής 49
- Άνθιμου Γαζή 2

Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 24 του Ν.4172/2013, οι αξίες των κτιρίων υπόκεινται σε ετήσια απόσβεση 4%. Συνεπώς προκύπτουν αποσβέσεις 1.857.301,27 € (46.432.545,67 X 4%).

Η εγγραφή λογισμού των αποσβέσεων θα απεικονιστεί ως εξής:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
66.01	Αποσβέσεις κτιρίων - εγκαταστάσεων κτιρίων - τεχνικών έργων	1.857.301,27		Λογισμός αποσβέσεων κτιρίων χρήσης 2015
11.99.00	Αποσβεσμένα κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων		1.857.301,27	Λογισμός αποσβέσεων κτιρίων χρήσης 2015
	Σύνολα	1.857.301,27	1.857.301,27	

5.1.6 Τακτοποίηση αδιάθετων κονδυλίων επιχορήγησης από κρατικό προϋπολογισμό

Από το αρχικά εγκεκριμένο ποσό επιχορήγησης των 139.922.000,00 €, η Βουλή των Ελλήνων τελικά απορρόφησε 132.411.948,89. Η διαφορά μεταξύ προϋπολογισθέντων και πραγματοποιημένων δαπανών, ύψους 7.510.051,11 € (139.922.000,00 € - 132.411.948,89 €), τελικά επιστράφηκε στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους. Η λογιστική εγγραφή απεικόνισης του γεγονότος αυτού θα είναι:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
74.04.00	Επιχορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για τη χρήση 2015	7.510.051,11		Επιστροφή αδιάθετων πιστώσεων χρήσης 2015 στο Γ.Λ.Κ.
33.14.02	Απαίτηση από Κρατικό Προϋπολογισμό		7.510.051,11	Επιστροφή αδιάθετων πιστώσεων χρήσης 2015 στο Γ.Λ.Κ.
	Σύνολα	7.510.051,11	7.510.051,11	

5.1.7 Σύννοψη προσαρμογών δαπανών για την μετάβαση από το απλογραφικό στο διπλογραφικό σύστημα

Για την καλύτερη εικόνα των προσαρμογών μετάβασης από το απλογραφικό στο διπλογραφικό σύστημα, παρατίθενται σχετικός πίνακας με παράθεση της παραγράφου στην οποία αναλύονται αυτές:

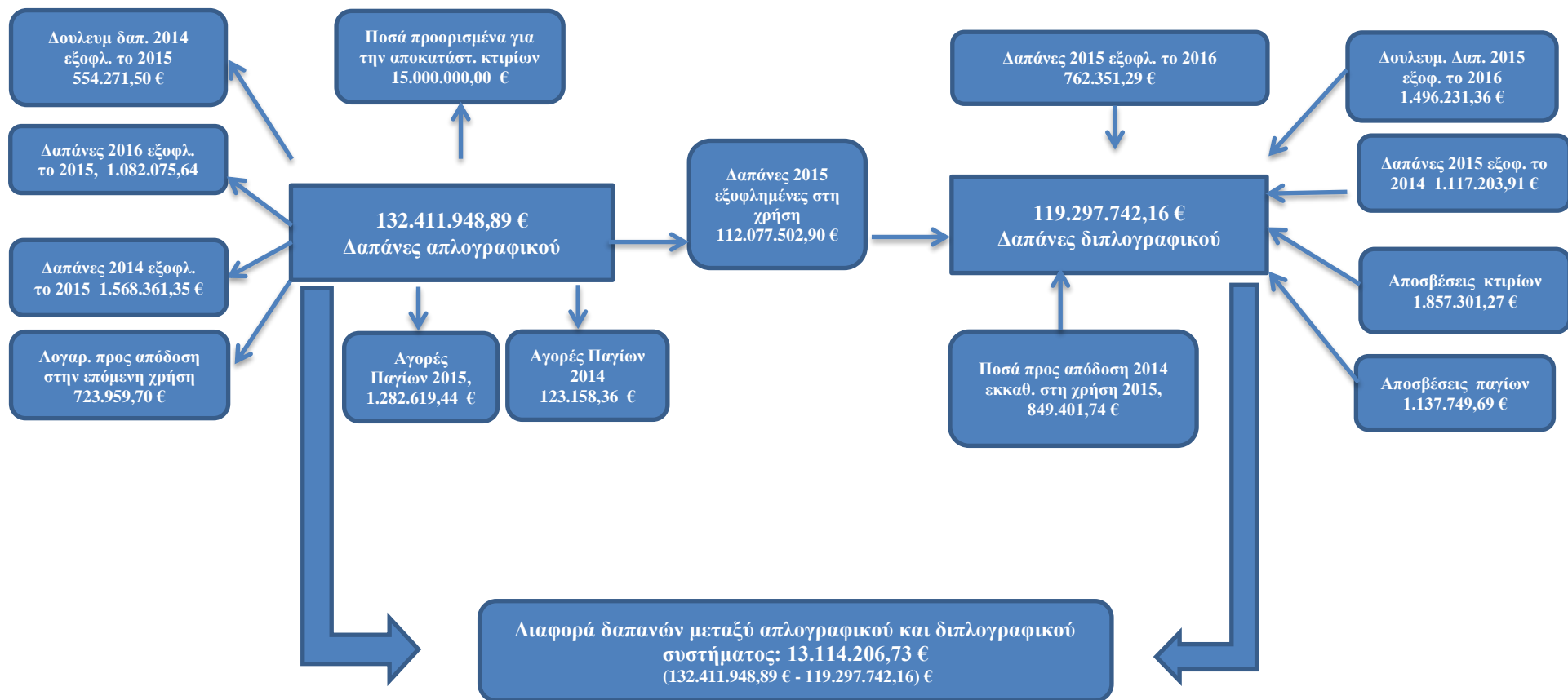
Αιτιολογία	Ποσά	Παρ.
Δαπάνες βάσει απλογραφικού συστήματος (προϋπολογισμός ΒτΕ)	132.411.948,89	5.1.6
Μειόν: Κονδύλια που δεν αποτελούν δαπάνες χρήσης 2015 βάσει του διπλογραφικού συστήματος		
Πληρωμές προμηθευτών για αγορές παγίων χρήσης 2014	- 123.158,36	5.1.2.1
Αγορές παγίων χρήσης 2015	-1.282.619,44	5.1.3.2
Πληρωμές υποχρεώσεων 2014 σε προμηθευτές	-1.568.361,35	5.1.2.1
Λογαριασμοί προς απόδοση στην επόμενη χρήση 2016	-723.959,70	5.1.3.4.1
Έξοδα χρήσης 2014 εκκαθαρισμένα στη χρήση 2015	-554.271,50	5.1.2.2
Σχηματισμός αποθεματικού για ανακαινίσεις κτιριακών εγκαταστάσεων	-15.000.000,00	5.1.3.4.2
Δαπάνες επόμενης χρήσης εκκαθαρισμένες στη χρήση 2015	<u>-1.082.075,64</u>	- 20.334.445,99
Ποσά δαπανών απλογραφικού συστήματος που αποτελούν δαπάνες και βάσει του διπλογραφικού συστήματος (δεδουλευμένη βάση)	112.077.502,90	5.1.3.1
Πλέον: Κονδύλια που αποτελούν δαπάνες χρήσης 2015 βάσει του διπλογραφικού συστήματος και δεν απεικονίζονται στο απλογραφικό σύστημα		
Δαπάνες 2015 εκκαθαρισμένες και εξοφλημένες στην επόμενη χρήση 2016	762.351,29	5.1.4.1
Δεδουλευμένες δαπάνες 2015 εκκαθαρισμένες στην επόμενη χρήση 2016	1.496.231,36	5.1.4.2
Λογαριασμοί προς απόδοση 2014 εκκαθαρισμένοι στη χρήση 2015	849.401,74	5.1.2.3
Δαπάνες 2015 εκκαθαρισμένες στην προηγούμενη χρήση 2014	1.117.203,91	5.1.2.4
Αποσβέσεις κτιρίων	1.857.301,27	5.1.5.2
Αποσβέσεις παγίων	<u>1.137.749,69</u>	7.220.239,26
Σύνολο δαπανών βάσει διπλογραφικού συστήματος	119.297.742,16	

Όπως προκύπτει από τον παραπάνω πίνακα – ανάλυση, η εφαρμογή του διπλογραφικού συστήματος (λογιστική της δεδουλευμένης βάσης), προσδιόρισε εντελώς διαφορετικό επίπεδο δαπανών. Από τις καταγεγραμμένες ως δαπάνες του απλογραφικού συστήματος, ποσό ύψους 20.334.445,99 € δεν αποτελεί δαπάνη στη λογιστική της δεδουλευμένης βάσης. Επίσης, συμπεριελήφθησαν δαπάνες ύψους 7.220.239,26 €, που δεν είχαν καταγραφεί ως τέτοιες από το απλογραφικό σύστημα, ενώ στην πραγματικότητα αφορούν δαπάνες της χρήσης (σε εφαρμογή της λογιστικής της δεδουλευμένης βάσης).

Έτσι το σύνολο των δαπανών βάσει του διπλογραφικού συστήματος, ανήλθαν σε 119.297.742,16 €, δηλαδή συμψηφιστικά λιγότερες κατά 13.114.206,73 € (20.334.445,99 € - 7.220.239,26 €), από αυτές του απλογραφικού. Το ποσό των 13.114.206,73 € που αποτελεί και τη διαφορά μεταξύ επιχορήγησης και πραγματικών δαπανών, αποτελεί και το αποτέλεσμα – πλεόνασμα της χρήσης 2015.

Όλες οι παραπάνω προσαρμογές και αναλύσεις, απεικονίζονται στο ακόλουθο διάγραμμα:

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΧΡΗΣΗΣ 2015 ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΑΠΛΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΤΟ ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

5.2 Οικονομικές καταστάσεις 2015

5.2.1 Ισοζύγιο αποτελεσμάτων 2015

Από την απογραφή έναρξης και τις προαναφερθείσες λογιστικές εγγραφές του παρόντος κεφαλαίου, προκύπτει το παρακάτω ισοζύγιο αποτελεσμάτων χρήσης 2015 ως εξής:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Υπόλοιπο
11.00	Κτίρια - Εγκαταστάσεις Κτιρίων	1.064,55	0,00	1.064,55
11.00.00.00	Μέγαρο Βουλής	97.945.129,72	0,00	97.945.129,72
11.00.00.01	Αποθήκες Μεγάρου Βουλής	1.546.255,87	0,00	1.546.255,87
11.00.00.02	Σταθμός αυτοκινήτων	9.957.427,20	0,00	9.957.427,20
11.00.00.03	Κανάλι και λοιποί βοηθητικοί χώροι	2.252.275,20	0,00	2.252.275,20
11.00.00.04	Βρεφονηπιακός σταθμός	725.469,70	0,00	725.469,70
11.00.01.00	Λ. Αμαλίας 22 – 24	9.515.716,32	0,00	9.515.716,32
11.00.01.01	Αποθήκες Λ. Αμαλίας 22-24	1.615.555,20	0,00	1.615.555,20
11.00.01.02	Εκθεσιακός χώρος και χώρος συσκέψεων	354.775,68	0,00	354.775,68
11.00.02.00	Μητροπόλεως 1 & Φιλελλήνων	16.049.345,22	0,00	16.049.345,22
11.00.02.01	Αποθήκες Μητροπόλεως & Φιλελλήνων	1.695.821,40	0,00	1.695.821,40
11.00.02.02	Γυμναστήριο και λοιποί χώροι	613.181,92	0,00	613.181,92
11.00.03	Φιλελλήνων 23	3.291.663,37	0,00	3.291.663,37
11.00.04	Βουλής 49	602.675,36	0,00	602.675,36
11.00.05	Καπνεργοστάσιο Λένορμαν	12.843.556,99	0,00	12.843.556,99
11.00.06	Άνθιμου Γαζή 2	572.770,80	0,00	572.770,80
11.02	Λοιπά τεχνικά έργα	212,05	0,00	212,05
11.03	Υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων	676,50	0,00	676,50
11.07	Κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων σε ακίνητα τρίτων	1.065.305,58	0,00	1.065.305,58
11.99.00	Αποσβεσμένα κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων	0,00	1.857.311,55	-1.857.311,55
11.99.02	Αποσβεσμένα λοιπά τεχνικά έργα	0,00	16,58	-16,58
11.99.07	Αποσβεσμένα κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων σε ακίνητα τρίτων	0,00	1.065.305,58	-1.065.305,58
12.00	Μηχανήματα	1.368.114,18	0,00	1.368.114,18
12.02	Φορητά μηχανήματα χειριού	5.880,52	0,00	5.880,52
12.99.00	Αποσβεσμένα μηχανήματα	0,00	612.250,22	-612.250,22
12.99.02	Αποσβεσμένα φορητά μηχανήματα χειριού	0,00	2.340,96	-2.340,96
13.01	Λοιπά επιβατικά αυτοκίνητα	110.000,26	0,00	110.000,26
13.02	Αυτοκίνητα φορτηγά - ρυμούλκες - ειδικής χρήσης	112.730,19	0,00	112.730,19
13.06	Μέσα εσωτερικών μεταφορών	3.972,21	0,00	3.972,21
13.99.01	Αποσβεσμένα λοιπά επιβατικά αυτοκίνητα	0,00	109.548,23	-109.548,23
13.99.02	Αποσβεσμένα αυτοκίνητα φορτηγά - ρυμούλκες - ειδικής χρήσης	0,00	19.539,90	-19.539,90
13.99.06	Αποσβεσμένα μέσα εσωτερικών μεταφορών	0,00	1.787,50	-1.787,50
14.00	Έπιπλα	1.352.167,78	0,00	1.352.167,78

14.01	Σκεύη	181.794,83	0,00	181.794,83
14.02	Μηχανές γραφείων	121.533,86	0,00	121.533,86
14.03	Ηλεκτρονικοί υπολογιστές & ηλεκτρονικά μηχανήματα	3.245.511,78	0,00	3.245.511,78
14.08	Εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών	1.479.557,91	0,00	1.479.557,91
14.09	Λοιπός εξοπλισμός	2.047.906,12	0,00	2.047.906,12
14.30.00	Έργα τέχνης, κειμήλια, αρχαιότητες και λοιπό ιστορικό υλικό με αντάλλαγμα	8.522.544,57	0,00	8.522.544,57
14.99.00	Αποσβεσμένα έπιπλα	0,00	858.191,61	-858.191,61
14.99.01	Αποσβεσμένα σκεύη	0,00	92.122,47	-92.122,47
14.99.02	Αποσβεσμένες μηχανές γραφείων	0,00	77.387,00	-77.387,00
14.99.03	Αποσβεσμένοι ηλεκτρονικοί υπολογιστές & ηλεκτρονικά μηχανήματα	0,00	1.614.781,78	-1.614.781,78
14.99.08	Αποσβεσμένος εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών	0,00	834.648,49	-834.648,49
14.99.09	Αποσβεσμένος λοιπός εξοπλισμός	0,00	934.912,84	-934.912,84
15.09.00	Προκαταβολές κτήσης πάγιων στοιχείων	20.000.000,00	0,00	20.000.000,00
16.10	Έξοδα ίδρυσης πρώτης εγκατάστασης	44.941,45	0,00	44.941,45
16.17	Λογισμικά προγράμματα	839.850,68	0,00	839.850,68
16.99.10	Αποσβεσμένα έξοδα ίδρυσης & πρώτης εγκατάστασης	0,00	1.960,39	-1.960,39
16.99.17	Αποσβεσμένα λογισμικά προγράμματα	0,00	287.684,57	-287.684,57
33.14.02	Απαίτηση από Κρατικό Προϋπολογισμό	139.922.000,00	139.922.000,00	0,00
35.03.00	Πάγιες Προκαταβολές	1.573.361,44	849.401,74	723.959,70
36.00.01	Έξοδα Επόμενης Χρήσεως 2015	2.199.279,56	1.117.203,92	1.082.075,64
40.00.00	Κεφάλαιο έναρξης	0,00	178.106.074,84	-178.106.074,84
50.00	Προμηθευτές - Πιστωτές (Υποχρεώσεις από 2014)	115.482.755,19	115.482.755,19	0,00
50.01	Προμηθευτές Παγίων (Υποχρεώσεις από 2014)	123.158,36	123.158,36	0,00
50.02	Προμηθευτές Παγίων (Υποχρεώσεις 2015)	0,00	42.766,42	-42.766,42
50.03	Προμηθευτές - Πιστωτές (Υποχρεώσεις 2015)	0,00	762.351,29	-762.351,29
56.01.00	Έξοδα Χρήσης 2014 Δουλεμένα (πληρωτέα)	554.271,50	554.271,50	0,00
56.01.01	Έξοδα Χρήσης 2015 Δουλεμένα (πληρωτέα)	0,00	1.496.231,36	-1.496.231,36
60.00	Αμοιβές έμμοισθου προσωπικού	54.136.771,81	0,00	54.136.771,81
60.02	Παρεπόμενες παροχές και έξοδα προσωπικού	3.991.743,67	0,00	3.991.743,67
60.03	Εργοδοτικές εισφορές και επιβαρύνσεις έμμοισθου προσωπικού	9.016.629,37	0,00	9.016.629,37
61.00	Αμοιβές και έξοδα ελευθέρων επαγγελματιών υποκείμενες σε παρακράτηση	181.219,44	0,00	181.219,44
61.01	Αμοιβές και έξοδα μη ελεύθερων επαγγελματιών υποκείμενες σε	27.923.653,92	0,00	27.923.653,92
61.03	Επεξεργασίες από τρίτους	13.136,40	0,00	13.136,40
61.90	Αμοιβές τρίτων με υποκείμενες σε παρακράτηση φόρων	3.845.519,18	0,00	3.845.519,18
61.98	Λοιπές αμοιβές τρίτων	483.758,82	0,00	483.758,82
62.03	Τηλεπικοινωνίες	1.170.362,73	0,00	1.170.362,73
62.04	Ενοίκια	6.031.850,14	0,00	6.031.850,14
62.05	Ασφάλιστρα	6.693,71	0,00	6.693,71
62.07	Επισκευές και συντηρήσεις	1.004.551,02	0,00	1.004.551,02
62.98	Λοιπές παροχές τρίτων	1.949.204,78	0,00	1.949.204,78

64.00	Έξοδα μεταφορών	1.910,40	0,00	1.910,40
64.01	Έξοδα ταξιδιών	2.268.208,86	0,00	2.268.208,86
64.02	Έξοδα προβολής και διαφήμισης	7.084,80	0,00	7.084,80
64.03	Έξοδα εκθέσεων – επιδείξεων	432.608,50	0,00	432.608,50
64.05	Συνδρομές – Εισφορές	550.697,54	0,00	550.697,54
64.06	Δωρεές – Επιχορηγήσεις	2.331.761,20	0,00	2.331.761,20
64.07	Έντυπα και γραφική ύλη	701.107,20	0,00	701.107,20
64.08	Υλικά άμεσης ανάλωσης	84.909,66	0,00	84.909,66
64.98	Διάφορα έξοδα	169.308,06	0,00	169.308,06
66.01	Αποσβέσεις κτιρίων - εγκαταστάσεων κτιρίων - τεχνικών έργων	1.860.009,52	0,00	1.860.009,52
66.02	Αποσβέσεις μηχανημάτων	131.420,45	0,00	131.420,45
66.03	Αποσβέσεις μεταφορικών μέσων	18.538,96	0,00	18.538,96
66.04	Αποσβέσεις επίπλων και λοιπού εξοπλισμού	845.796,68	0,00	845.796,68
66.05	Αποσβέσεις ασώματων ακινητοποιήσεων και εξόδων πολυετούς απόσβεσης	139.285,34	0,00	139.285,34
74.04.00	Επιχορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για τη χρήση 2015	7.510.051,11	139.922.000,00	-132.411.948,89
	Γενικό Σύνολο	586.748.004,29	586.748.004,29	0,00

Οι λογαριασμοί αποτελέσματος των ομάδων 6 και 7, δηλαδή τα έξοδα και έσοδα θα «κλείσουν» με ανάλογες εγγραφές και θα μεταφερθούν σε λογαριασμούς αποτελεσμάτων, προκειμένου να προκύψει το λογιστικό πλεόνασμα ή έλλειμμα της χρήσης.

Η εγγραφή για τα έσοδα θα είναι:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
74.04.00	Επιχορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για τη χρήση 2015	132.411.948,89		Μεταφορά Λογ. Εσόδων σε Αποτέλεσμα
86.00.0001	Έσοδα Χρήσης 2015		132.411.948,89	Μεταφορά Λογ. Εσόδων σε Αποτέλεσμα
	Σύνολα	132.411.948,89	132.411.948,89	

Για τα έξοδα:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
86.00.0002	Έξοδα Χρήσης 2015	119.297.742,16		Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
60.00	Αμοιβές έμμισθου προσωπικού		54.136.771,81	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
60.02	Παρεπόμενες παροχές και έξοδα προσωπικού		3.991.743,67	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
60.03	Εργοδοτικές εισφορές και επιβαρύνσεις έμμισθου προσωπικού		9.016.629,37	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
61.00	Αμοιβές και έξοδα ελευθέρων επαγγελματιών υποκείμενες σε παρακράτηση		181.219,44	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
61.01	Αμοιβές και έξοδα μη ελεύθερων επαγγελματιών υποκείμενες σε		27.923.653,92	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
61.03	Επεξεργασίες από τρίτους		13.136,40	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
61.90	Αμοιβές τρίτων με υποκείμενες σε παρακράτηση φόρων		3.845.519,18	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
61.98	Λοιπές αμοιβές τρίτων		483.758,82	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
62.03	Τηλεπικοινωνίες		1.170.362,73	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
62.04	Ενοίκια		6.031.850,14	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
62.05	Ασφάλιστρα		6.693,71	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
62.07	Επισκευές και συντηρήσεις		1.004.551,02	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
62.98	Λοιπές παροχές τρίτων		1.949.204,78	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
64.00	Έξοδα μεταφορών		1.910,40	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
64.01	Έξοδα ταξιδιών		2.268.208,86	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
64.02	Έξοδα προβολής και διαφήμισης		7.084,80	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
64.03	Έξοδα εκθέσεων - επιδείξεων		432.608,50	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
64.05	Συνδρομές – Εισφορές		550.697,54	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
64.06	Δωρεές - Επιχορηγήσεις		2.331.761,20	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
64.07	Έντυπα και γραφική ύλη		701.107,20	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
64.08	Υλικά άμεσης ανάλωσης		84.909,66	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
64.98	Διάφορα έξοδα		169.308,06	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
66.01	Αποσβέσεις κτιρίων - εγκαταστάσεων κτιρίων - τεχνικών έργων		1.860.009,52	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
66.02	Αποσβέσεις μηχανημάτων		131.420,45	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
66.03	Αποσβέσεις μεταφορικών μέσων		18.538,96	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
66.04	Αποσβέσεις επίπλων και λοιπού εξοπλισμού		845.796,68	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
66.05	Αποσβέσεις ασώματων ακινητοποιήσεων και εξόδων πολυετούς απόσβεσης		139.285,34	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
	Σύνολα	119.297.742,16	119.297.742,16	

Από τη διαδικασία αυτή προέκυψαν, όπως παρουσιάστηκε παραπάνω, έσοδα 132.411.948,89 € και δαπάνες 119.297.742,16 €, με συνέπεια πλεονασματικό

αποτέλεσμα 13.114.206,73 €, ίσο με τη διαφορά εσόδων και εξόδων. Το αποτέλεσμα αυτό θα πρέπει να μεταφερθεί σε λογαριασμό του Ισολογισμού με την εγγραφή:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
86.00.0000	Αποτελέσματα Χρήσης	13.114.206,73		Πλεόνασμα Χρήσης 2015
42.00	Υπόλοιπο πλεονάσματος εις νέο		13.114.206,73	Πλεόνασμα Χρήσης 2015
	Σύνολα	13.114.206,73	13.114.206,73	

5.2.2 Ισοζύγιο ισολογισμού 2015

Μετά τη διενέργεια των εγγραφών κλεισίματος των αποτελεσματικών λογαριασμών και τη μεταφορά του αποτελέσματος σε λογαριασμό Ισολογισμού, προκύπτει το παρακάτω ισοζύγιο ισολογισμού:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Υπόλοιπο
11.00	Κτίρια - Εγκαταστάσεις Κτιρίων	1.064,55	0,00	1.064,55
11.00.00.00	Μέγαρο Βουλής	97.945.129,72	0,00	97.945.129,72
11.00.00.01	Αποθήκες Μεγάλου Βουλής	1.546.255,87	0,00	1.546.255,87
11.00.00.02	Σταθμός αυτοκινήτων	9.957.427,20	0,00	9.957.427,20
11.00.00.03	Κανάλι και λοιποί βοηθητικοί χώροι	2.252.275,20	0,00	2.252.275,20
11.00.00.04	Βρεφονηπιακός σταθμός	725.469,70	0,00	725.469,70
11.00.01.00	Λ. Αμαλίας 22 - 24	9.515.716,32	0,00	9.515.716,32
11.00.01.01	Αποθήκες Λ. Αμαλίας 22-24	1.615.555,20	0,00	1.615.555,20
11.00.01.02	Εκθεσιακός χώρος και χώρος συσκέψεων	354.775,68	0,00	354.775,68
11.00.02.00	Μητροπόλεως 1 & Φιλελλήνων	16.049.345,22	0,00	16.049.345,22
11.00.02.01	Αποθήκες Μητροπόλεως & Φιλελλήνων	1.695.821,40	0,00	1.695.821,40
11.00.02.02	Γυμναστήριο και λοιποί χώροι	613.181,92	0,00	613.181,92
11.00.03	Φιλελλήνων 23	3.291.663,37	0,00	3.291.663,37
11.00.04	Βουλής 49	602.675,36	0,00	602.675,36
11.00.05	Καπνεργοστάσιο Λένορμαν	12.843.556,99	0,00	12.843.556,99
11.00.06	Άνθιμου Γαζή 2	572.770,80	0,00	572.770,80
11.02	Λοιπά τεχνικά έργα	212,05	0,00	212,05
11.03	Υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων	676,50	0,00	676,50
11.07	Κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων σε ακίνητα τρίτων	1.065.305,58	0,00	1.065.305,58
11.99.00	Αποσβεσμένα κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων	0,00	1.857.311,55	-1.857.311,55
11.99.02	Αποσβεσμένα λοιπά τεχνικά έργα	0,00	16,58	-16,58

11.99.07	Αποσβεσμένα κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων σε ακίνητα τρίτων	0,00	1.065.305,58	-1.065.305,58
12.00	Μηχανήματα	1.368.114,18	0,00	1.368.114,18
12.02	Φορητά μηχανήματα χειριού	5.880,52	0,00	5.880,52
12.99.00	Αποσβεσμένα μηχανήματα	0,00	612.250,22	-612.250,22
12.99.02	Αποσβεσμένα φορητά μηχανήματα χειριού	0,00	2.340,96	-2.340,96
13.01	Λοιπά επιβατικά αυτοκίνητα	110.000,26	0,00	110.000,26
13.02	Αυτοκίνητα φορτηγά - ρυμούλκες - ειδικής χρήσης	112.730,19	0,00	112.730,19
13.06	Μέσα εσωτερικών μεταφορών	3.972,21	0,00	3.972,21
13.99.01	Αποσβεσμένα λοιπά επιβατικά αυτοκίνητα	0,00	109.548,23	-109.548,23
13.99.02	Αποσβεσμένα αυτοκίνητα φορτηγά - ρυμούλκες - ειδικής χρήσης	0,00	19.539,90	-19.539,90
13.99.06	Αποσβεσμένα μέσα εσωτερικών μεταφορών	0,00	1.787,50	-1.787,50
14.00	Έπιπλα	1.352.167,78	0,00	1.352.167,78
14.01	Σκεύη	181.794,83	0,00	181.794,83
14.02	Μηχανές γραφείων	121.533,86	0,00	121.533,86
14.03	Ηλεκτρονικοί υπολογιστές & ηλεκτρονικά μηχανήματα	3.245.511,78	0,00	3.245.511,78
14.08	Εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών	1.479.557,91	0,00	1.479.557,91
14.09	Λοιπός εξοπλισμός	2.047.906,12	0,00	2.047.906,12
14.30.00	Έργα τέχνης, κειμήλια, αρχαιότητες και λοιπό ιστορικό υλικό με αντάλλαγμα	8.522.544,57	0,00	8.522.544,57
14.99.00	Αποσβεσμένα έπιπλα	0,00	858.191,61	-858.191,61
14.99.01	Αποσβεσμένα σκεύη	0,00	92.122,47	-92.122,47
14.99.02	Αποσβεσμένες μηχανές γραφείων	0,00	77.387,00	-77.387,00
14.99.03	Αποσβεσμένοι ηλεκτρονικοί υπολογιστές & ηλεκτρονικά μηχανήματα	0,00	1.614.781,78	-1.614.781,78
14.99.08	Αποσβεσμένος εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών	0,00	834.648,49	-834.648,49
14.99.09	Αποσβεσμένος λοιπός εξοπλισμός	0,00	934.912,84	-934.912,84
15.09.00	Προκαταβολές κτήσης πάγιων στοιχείων	20.000.000,00	0,00	20.000.000,00
16.10	Έξοδα ίδρυσης πρώτης εγκατάστασης	44.941,45	0,00	44.941,45
16.17	Λογισμικά προγράμματα	839.850,68	0,00	839.850,68
16.99.10	Αποσβεσμένα έξοδα ίδρυσης & πρώτης εγκατάστασης	0,00	1.960,39	-1.960,39
16.99.17	Αποσβεσμένα λογισμικά προγράμματα	0,00	287.684,57	-287.684,57
33.14.02	Απαίτηση από Κρατικό Προϋπολογισμό	139.922.000,00	139.922.000,00	0,00
35.03.00	Πάγιες Προκαταβολές	1.573.361,44	849.401,74	723.959,70

36.00.01	Έξοδα Επόμενης Χρήσεως 2015	2.199.279,56	1.117.203,92	1.082.075,64
40.00.00	Κεφάλαιο έναρξης	0,00	178.106.074,84	-178.106.074,84
42.00	Υπόλοιπο πλεονάσματος εις νέο		13.114.206,73	-13.114.206,73
50.00	Προμηθευτές - Πιστωτές (Υποχρεώσεις από 2014)	115.482.755,19	115.482.755,19	0,00
50.01	Προμηθευτές Παγίων (Υποχρεώσεις από 2014)	123.158,36	123.158,36	0,00
50.02	Προμηθευτές Παγίων (Υποχρεώσεις 2015)	0,00	42.766,42	-42.766,42
50.03	Προμηθευτές - Πιστωτές (Υποχρεώσεις 2015)	0,00	762.351,29	-762.351,29
56.01.00	Έξοδα Χρήσης 2014 Δουλελυμένα (πληρωτέα)	554.271,50	554.271,50	0,00
56.01.01	Έξοδα Χρήσης 2015 Δουλελυμένα (πληρωτέα)	0,00	1.496.231,36	-1.496.231,36
60.00	Αμοιβές έμμισθου προσωπικού	54.136.771,81	54.136.771,81	0,00
60.02	Παρεπόμενες παροχές και έξοδα προσωπικού	3.991.743,67	3.991.743,67	0,00
60.03	Εργοδοτικές εισφορές και επιβαρύνσεις έμμισθου προσωπικού	9.016.629,37	9.016.629,37	0,00
61.00	Αμοιβές και έξοδα ελευθέρων επαγγελματιών υποκείμενες σε παρακράτηση	181.219,44	181.219,44	0,00
61.01	Αμοιβές και έξοδα μη ελευθέρων επαγγελματιών υποκείμενες σε	27.923.653,92	27.923.653,92	0,00
61.03	Επεξεργασίες από τρίτους	13.136,40	13.136,40	0,00
61.90	Αμοιβές τρίτων με υποκείμενες σε παρακράτηση φόρων	3.845.519,18	3.845.519,18	0,00
61.98	Λοιπές αμοιβές τρίτων	483.758,82	483.758,82	0,00
62.03	Τηλεπικοινωνίες	1.170.362,73	1.170.362,73	0,00
62.04	Ενοίκια	6.031.850,14	6.031.850,14	0,00
62.05	Ασφάλιστρα	6.693,71	6.693,71	0,00
62.07	Επισκευές και συντηρήσεις	1.004.551,02	1.004.551,02	0,00
62.98	Λοιπές παροχές τρίτων	1.949.204,78	1.949.204,78	0,00
64.00	Έξοδα μεταφορών	1.910,40	1.910,40	0,00
64.01	Έξοδα ταξιδιών	2.268.208,86	2.268.208,86	0,00
64.02	Έξοδα προβολής και διαφήμισης	7.084,80	7.084,80	0,00
64.03	Έξοδα εκθέσεων - επιδείξεων	432.608,50	432.608,50	0,00
64.05	Συνδρομές – Εισφορές	550.697,54	550.697,54	0,00
64.06	Δωρεές – Επιχορηγήσεις	2.331.761,20	2.331.761,20	0,00
64.07	Έντυπα και γραφική ύλη	701.107,20	701.107,20	0,00
64.08	Υλικά άμεσης ανάλωσης	84.909,66	84.909,66	0,00
64.98	Διάφορα έξοδα	169.308,06	169.308,06	0,00
66.01	Αποσβέσεις κτιρίων - εγκαταστάσεων κτιρίων -	1.860.009,52	1.860.009,52	0,00

	τεχνικών έργων			
66.02	Αποσβέσεις μηχανημάτων	131.420,45	131.420,45	0,00
66.03	Αποσβέσεις μεταφορικών μέσων	18.538,96	18.538,96	0,00
66.04	Αποσβέσεις επίπλων και λοιπού εξοπλισμού	845.796,68	845.796,68	0,00
66.05	Αποσβέσεις ασώματων ακινητοποιήσεων και εξόδων πολυετούς απόσβεσης	139.285,34	139.285,34	0,00
74.04.00	Επιχορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για τη χρήση 2015	139.922.000,00	139.922.000,00	0,00
86.00.0000	Αποτελέσματα Χρήσης	13.114.206,73	0,00	13.114.206,73
86.00.0001	Έσοδα Χρήσης 2015		132.411.948,89	-132.411.948,89
86.00.0002	Έξοδα Χρήσης 2015	119.297.742,16	0,00	119.297.742,16
	Γενικό Σύνολο	851.571.902,07	851.571.902,07	0,00

5.2.3 Κατάσταση μεταβολών παγίων

Εξαιρετικά χρήσιμη κατάσταση για την παροχή συγκεντρωτικών πληροφοριών, σχετικά με τις αξίες κτήσης των παγίων περιουσιακών στοιχείων, τις σωρευμένες αποσβέσεις, τις αποσβέσεις της χρήσης και την αναπόσβεστη αξία τους, είναι η κατάσταση μεταβολών πάγιων περιουσιακών στοιχείων, η οποία και παρουσιάζεται παρακάτω:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΠΑΓΙΩΝ ΧΡΗΣΗΣ 2015

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Λογ.	ΠΑΓΙΑ ΑΠΟΚΤΗΘΕΝΤΑ 2008 ΕΩΣ 2014			ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΓΙΩΝ 2015				
		ΑΞΙΑ ΚΤΗΣΗΣ 31/12/2014	ΣΩΡΕΥΜ. ΑΠΟΣΒ. 31/12/2014	ΑΝΑΠΟΣΒ. ΥΠΟΛ. 31/12/2014	ΠΡΟΣΘΗΚ. 2015	ΑΞΙΑ ΚΤΗΣΗΣ 31/12/2015	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ 2015	ΣΩΡΕΥΜ. ΑΠΟΣΒ. 31/12/2015	ΑΝΑΠΟΣΒ. ΥΠΟΛ. 31/12/2015
ΚΤΙΡΙΑ - ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ	11.00				1.027,65	1.027,65	10,28	10,28	1.017,37
ΛΟΙΠΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ	11.02				888,55	888,55	16,58	16,58	871,97
ΚΤΙΡΙΑ - ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ ΤΡΙΤΩΝ	11.07	1.062.624,18	1.062.624,18	0,00	2.681,40	1.065.305,58	2.681,40	1.065.305,58	0,00
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	12.00	1.250.790,04	481.348,91	769.441,13	117.022,79	1.367.812,83	130.901,31	612.250,22	755.562,61
ΦΟΡΗΤΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΧΕΡΙΟΥ	12.02	4.015,08	1.821,82	2.193,26	1.865,44	5.880,52	519,14	2.340,96	3.539,56
ΕΡΓΑΛΕΙΑ	12.03					0,00		0,00	0,00
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ – ΛΕΩΦΟΡΕΙΑ	13.00					0,00		0,00	0,00
ΛΟΙΠΑ ΕΠΙΒΑΤΙΚΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ	13.01	109.522,76	109.522,76	0,00	477,50	110.000,26	25,47	109.548,23	452,03
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΦΟΡΤΗΓΑ - ΡΥΜΟΥΛΚΕΣ - ΕΙΔΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	13.02	112.730,19	1.503,07	111.227,12		112.730,19	18.036,83	19.539,90	93.190,29
ΜΕΣΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	13.06	3.972,21	1.310,83	2.661,38		3.972,21	476,67	1.787,49	2.184,72
ΕΠΠΛΑ	14.00	1.325.979,71	725.360,79	600.618,92	14.422,01	1.340.401,72	132.830,82	858.191,62	482.210,10
ΣΚΕΥΗ	14.01	178.599,30	74.212,26	104.387,04	2.472,29	181.071,59	17.910,21	92.122,46	88.949,13
ΜΗΧΑΝΕΣ ΓΡΑΦΕΙΩΝ	14.02	118.725,04	65.475,43	53.249,61	1.964,18	120.689,22	11.911,57	77.387,00	43.302,22
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ & ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	14.03	2.294.955,01	1.278.678,99	1.016.276,02	935.303,19	3.230.258,20	336.102,79	1.614.781,78	1.615.476,42
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΩΝΙΩΝ	14.08	1.473.488,10	687.201,95	786.286,15	3.040,73	1.476.528,83	147.446,54	834.648,49	641.880,34
ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	14.09	1.980.218,81	735.318,10	1.244.900,71	57.029,49	2.037.248,30	199.594,74	934.912,85	1.102.335,45
ΕΞΟΔΑ ΙΔΡΥΣΗΣ & ΠΡΩΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	16.10				44.787,70	44.787,70	1.960,39	1.960,39	42.827,31
ΛΟΓΙΣΜΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	16.17	617.055,80	150.359,62	466.696,18	222.794,88	839.850,68	137.324,95	287.684,57	552.166,11
ΣΥΝΟΛΑ		10.532.676,23	5.374.738,72	5.157.937,51	1.405.777,80	11.938.454,03	1.137.749,69	6.512.488,40	5.425.965,63

5.2.4 Ισολογισμός χρήσης 2015

Ο Ισολογισμός συντάσσεται βάσει του ισοζυγίου ισολογισμού (βλ. παρ. 5.2.2) και θα είναι της μορφής:

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
	Αξία Κτήσης	Χρήση 2015			Χρήση 2015
		Αποσβέσεις	Αναπόσβ. Αξία		
Β' ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ				Α' ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	
1. Έξοδα ίδρυσης & πρώτης εγκατάστ.	44.941,45	1.960,39	42.981,06	<i>I. Κεφάλαιο</i>	
4. Λοιπά έξοδα εγκατάστασης	<u>839.850,68</u>	<u>287.684,57</u>	<u>552.166,11</u>	1. Καταβλημένο	<u>178.106.074,84</u>
	884.792,13	289.644,96	595.147,17		<u>178.106.074,84</u>
Γ' ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				<i>V. Αποτελέσματα εις νέο</i>	
<i>II. Ενσώματες ακινητοποιήσεις</i>				Υπόλοιπο πλεονάσμ. χρήσης εις νέο	13.114.206,73
3. Κτίρια και τεχνικά έργα	160.648.878,63	2.922.633,71	157.726.244,92		<u>13.114.206,73</u>
4. Μηχανήματα-τεχνικές εγκατ. & λοιπός μηχανολ. εξοπλισμός	1.373.994,70	614.591,18	759.403,52		
5. Μεταφορικά μέσα	226.702,66	130.875,63	95.827,03	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων (I+V)	<u>191.220.281,57</u>
6. Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	16.951.016,85	4.412.044,19	12.538.972,66		
7. Ακίνητοπ. υπό εκτέλεση & προκαταβ.	<u>20.000.000,00</u>	<u>0,00</u>	<u>20.000.000,00</u>	Γ' ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	
	199.200.592,84	8.080.144,71	191.120.448,13	<i>II. Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις</i>	
<i>Σύνολο ακινητοποιήσεων (ΓII)</i>			191.120.448,13	1. Προμηθευτές - πιστωτές	805.117,71
<i>Σύνολο Πάγιου Ενεργητικού (ΓII)</i>			<u>191.120.448,13</u>	Σύνολο Υποχρεώσεων (ΓII)	<u>805.117,71</u>
Δ' ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				Ε' ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	
<i>II. Απαιτήσεις</i>				2. Έξοδα χρήσης δουλευμένα	1.496.231,36
12. Λογ/σμοί διαχείρ. προκαταβ. & πιστώσεων			723.959,70		<u>1.496.231,36</u>
			<u>723.959,70</u>		
Ε' ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ				ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (Β+Γ+Δ+Ε)	
1. Έξοδα επόμενων χρήσεων			1.082.075,64		
			<u>1.082.075,64</u>	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ (Α+Γ+Ε)	<u>193.521.630,64</u>
			<u>193.521.630,64</u>		

Κεφάλαιο 6^ο: Χρήση 2016 (1/1/2016 έως 31/12/2016)

6.1 Απολογισμός προϋπολογισμού 2016 βάσει απλογραφικού συστήματος και μεθοδολογία προσαρμογής του στο διπλογραφικό σύστημα

Οι δαπάνες της ΒτΕ για το 2016 ανήλθαν, σύμφωνα με τον απολογισμό της, σε 135.891.741,19 €. Η κωδικοποίηση των δαπανών έγινε σύμφωνα με τον κώδικα κατάταξης εσόδων και εξόδων όπως αυτός αναλύεται σε σχετικούς πίνακες του Υπουργείου Οικονομικών. Ακριβώς όπως και την προηγούμενη χρήση 2015, η καταχώρηση των δαπανών έγινε βάσει του απλογραφικού συστήματος, δηλαδή οι δαπάνες θεωρείται ότι πραγματοποιούνται όταν ενταλματοποιούνται και εξοφλούνται. Για την προσαρμογή στο διπλογραφικό σύστημα ζητήθηκαν και σε αυτή την περίπτωση, ηλεκτρονικά αρχεία καταχωρήσεων δαπανών για τη χρήση 2016 και 2017. Έτσι:

- Διενεργήθηκε η εγγραφή απαίτησης του εγκεκριμένου από τον κρατικό προϋπολογισμό κονδυλίου, για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών της Βουλής για τη χρήση 2016.
- Τακτοποιήθηκαν οι λογαριασμοί απογραφής έναρξης 2016 και συγκεκριμένα:
  - οι λογαριασμοί προμηθευτών – πιστωτών, καθώς και οι μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού συνέπεια της εκκαθάρισης των παραστατικών τους, με την έκδοση των σχετικών ενταλμάτων εντός της χρήσης 2016
  - οι Λογαριασμοί Διαχείρισης προκαταβολών και πιστώσεων, συνέπεια της εκκαθάρισης και απόδοσης των σχετικών αποδείξεων από τους υπόλογους, εντός της χρήσης 2016
  - «έκλεισαν» οι μεταβατικοί λογαριασμού ενεργητικού με μεταφορά του κονδυλίου στους ενδεικνυόμενους λογαριασμούς δαπάνης, μιας και τα έξοδα έχουν καταστεί δουλευμένα
- Έγινε επισκόπηση των δαπανών της χρήσης 2016, προκειμένου να εντοπιστούν τα εντάλματα που αφορούσαν:
  - Πάγια στοιχεία
  - Τις πραγματικές σύμφωνα με το διπλογραφικό σύστημα δαπάνες
  - Δαπάνες επόμενης χρήσης 2017
  - Απαιτήσεις έναντι τρίτων

- Υποχρεώσεις έναντι τρίτων
- Διενεργήθηκε επισκόπηση των δαπανών της χρήσης 2017, προκειμένου να εντοπιστούν τα εντάλματα που αφορούσαν:
  - Δαπάνες προηγούμενης χρήσης 2016
  - Πάγια χρήσης 2016
- Διενεργήθηκαν αποσβέσεις επί των πάγιων περιουσιακών στοιχείων της ΒτΕ για τη χρήση 2016.
- Εκκαθαρίστηκε η αρχικά εγκεκριμένη πίστωση του κρατικού προϋπολογισμού, για την επιχορήγηση των δαπανών της Βουλής.

Στις επόμενες παραγράφους θα γίνει ανάλυση – αναφορά των ενεργειών που πραγματοποιήθηκαν, για την προσαρμογή στο διπλογραφικό σύστημα.

6.1.1 Εγγραφή απαίτησης του εγκεκριμένου από τον κρατικό προϋπολογισμό

Η ψήφιση του κρατικού προϋπολογισμού για το έτος 2016, συμπεριελάμβανε και ποσό 136.016.000,00 €, για την κάλυψη των αναγκών λειτουργίας της Βουλής των Ελλήνων. Συνεπώς και προκειμένου να απεικονιστεί αυτή η απαίτηση, θα πρέπει να διενεργηθεί η παρακάτω εγγραφή:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
33.14.02	Απαίτηση από Κρατικό Προϋπολογισμό	136.016.000,00		Απαίτηση Πιστώσεων προς Χορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για τη χρήση 2016
74.04.00	Επιχορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για τη χρήση 2016		136.016.000,00	Απαίτηση Πιστώσεων προς Χορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για τη χρήση 2016
	Σύνολα	136.016.000,00	136.016.000,00	

6.1.2 Τακτοποίηση των λογαριασμών απογραφής έναρξης 2016

6.1.2.1 Προμηθευτές – πιστωτές

Κατά τη διάρκεια της χρήσης 2016 ενταλματοποιήθηκαν και εξοφλήθηκαν παραστατικά δαπάνης προμηθευτών και λοιπών πιστωτών, για πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών προς τη ΒτΕ, που έλαβαν χώρα την προηγούμενη χρήση 2015 (βλ. παρ. 5.1.4.1). Συνεπώς και για την «τακτοποίηση» των υποχρεώσεων αυτών θα πρέπει να γίνει η εγγραφή:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
50.02	Προμηθευτές Παγίων (Υποχρεώσεις 2015)	42.766,42		Τακτοποίηση υποχρεώσεων από αγορές παγίων 2015 εξοφλημένες το 2016
50.03	Προμηθευτές - Πιστωτές (Υποχρεώσεις από 2015)	762.351,29		Τακτοποίηση υποχρεώσεων δαπανών 2015 εξοφλημένες το 2016
33.14.02	Απαίτηση από Κρατικό Προϋπολογισμό		42.766,42	Τακτοποίηση υποχρεώσεων από αγορές παγίων 2015 εξοφλημένες το 2016
33.14.02	Απαίτηση από Κρατικό Προϋπολογισμό		762.351,29	Τακτοποίηση υποχρεώσεων δαπανών 2015 εξοφλημένες το 2016
	Σύνολα	805.117,71	805.117,71	

6.1.2.2 Μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού

Στη χρήση 2016 εκδόθηκαν τα σχετικά παραστατικά δαπανών από τους προμηθευτές και λοιπούς πιστωτές για παροχές προς τη ΒτΕ, τα οποία είχαν καταρχήν λογιστικοποιηθεί στη προηγούμενη χρήση 2015 μέσω μεταβατικών λογαριασμών παθητικού (βλ. παρ. 5.1.4.2). Συνέπεια της έκδοσης των παραστατικών είναι το «κλείσιμο» των μεταβατικών λογαριασμών, σε πίστωση λογαριασμών υποχρεώσεων, προκειμένου αυτά να εξοφληθούν. Το γεγονός αυτό θα απεικονιστεί με την εγγραφή:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
56.01.01	Έξοδα Χρήσης 2015 Δουλεμένα (πληρωτέα)	1.496.231,36		Μεταφορά μεταβατικού σε λογαριασμό υποχρέωσης προς εξόφληση
50.00	Προμηθευτές - Πιστωτές		1.496.231,36	Μεταφορά μεταβατικού σε λογαριασμό υποχρέωσης προς εξόφληση
	Σύνολα	1.496.231,36	1.496.231,36	

Με την ενταλματοποίηση των παραστατικών εξόδων και την εξόφλησή τους, θα «κλείσουν» και οι λογαριασμοί υποχρέωσης, με την εγγραφή:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
50.00	Προμηθευτές - Πιστωτές	1.496.231,36		Εξόφληση δαπανών του 2015 το 2016
33.14.02	Απαίτηση από Κρατικό Προϋπολογισμό		1.496.231,36	Εξόφληση δαπανών του 2015 το 2016
	Σύνολα	1.496.231,36	1.496.231,36	

6.1.2.3 Λογαριασμοί διαχείρισης προκαταβολών και πιστώσεων

Στη χρήση 2016 έγινε η σχετική απόδοση του λογαριασμού από τους υπόλογους (βλ. παρ. 5.1.3.4.1) και διενεργήθηκε η εκκαθάριση, οπότε και ο λογαριασμός εξισώθηκε μέσω της μεταφοράς του κονδυλίου στους ενδεδειγμένους λογαριασμούς δαπάνης. Το γεγονός αυτό απεικονίζεται με την εγγραφή:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
61.98	Λοιπές αμοιβές τρίτων	24.000,00		Απόδοση λογαριασμών υπόλογων
62.07	Επισκευές και συντηρήσεις	3.000,00		Απόδοση λογαριασμών υπόλογων
64.01	Έξοδα ταξιδιών	109.000,00		Απόδοση λογαριασμών υπόλογων
64.02	Έξοδα προβολής και διαφήμισης	7.000,00		Απόδοση λογαριασμών υπόλογων
64.03	Έξοδα εκθέσεων - επιδείξεων	2.500,00		Απόδοση λογαριασμών υπόλογων
64.05	Συνδρομές - Εισφορές	564.459,70		Απόδοση λογαριασμών υπόλογων
64.06	Δωρεές - Επιχορηγήσεις	13.000,00		Απόδοση λογαριασμών υπόλογων
64.07	Έντυπα και γραφική ύλη	1.000,00		Απόδοση λογαριασμών υπόλογων
35.03.00	Πάγιες Προκαταβολές		723.959,70	Απόδοση λογαριασμών υπόλογων
	Σύνολα	723.959,70	723.959,70	

6.1.2.4 Μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού

Στη χρήση 2016 τα κονδύλια των μεταβατικών λογαριασμών ενεργητικού που σχηματίστηκαν στη χρήση 2015 (βλ. παρ. 5.1.3.3), καθίστανται δουλευμένα και συνεπώς πρέπει να μεταφερθούν στους ενδεικνυόμενους λογαριασμούς εξόδων μέσω της εγγραφής:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
61.98	Λοιπές αμοιβές τρίτων	21.410,61		Λογισμός δεδουλευμένων εξόδων μέσω μεταβατικών λογαριασμών ενεργητικού
62.04	Ενοίκια	12.912,42		Λογισμός δεδουλευμένων εξόδων μέσω μεταβατικών λογαριασμών ενεργητικού
62.03	Τηλεπικοινωνίες	12.452,61		Λογισμός δεδουλευμένων εξόδων μέσω μεταβατικών λογαριασμών ενεργητικού
61.90	Αμοιβές τρίτων με υποκείμενες σε παρακράτηση φόρων	385.300,00		Λογισμός δεδουλευμένων εξόδων μέσω μεταβατικών λογαριασμών ενεργητικού
64.06	Δωρεές - Επιχορηγήσεις	650.000,00		Λογισμός δεδουλευμένων εξόδων μέσω μεταβατικών λογαριασμών ενεργητικού
36.00.01	Έξοδα Επόμενης Χρήσεως 2015		1.082.075,64	Λογισμός δεδουλευμένων εξόδων μέσω μεταβατικών λογαριασμών ενεργητικού
	Σύνολα	1.082.075,64	1.082.075,64	

6.1.3 Επισκόπηση των ενταλμάτων χρήσης 2016

Ζητήθηκε από το τμήμα προϋπολογισμού ηλεκτρονικό αρχείο δαπανών χρήσης 2016. Αφορούσε την έκδοση 3.878 ενταλμάτων, μέσω των οποίων πραγματοποιήθηκαν 6.940 καταχωρήσεις δαπανών, σύμφωνα με το απλογραφικό σύστημα.

Για τη μετάβαση στο διπλογραφικό σύστημα, έγινε επαναχαρακτηρισμός – κωδικοποίηση των 6.940 προαναφερθέντων καταχωρήσεων. Η κωδικοποίηση των λογαριασμών έγινε σύμφωνα με το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο (Ε.Γ.Λ.Σ.).

6.1.3.1 Δαπάνες χρήσης 2016

Ο αριθμός των καταχωρήσεων που πράγματι μπορούν να χαρακτηρισθούν ότι αφορούν δαπάνες της χρήσης 2016, σύμφωνα με τις αρχές της λογιστικής, είναι 6.053 ενώ η συνολική τους αξία ανέρχεται σε 124.034.027,90 €.

Η λογιστική εγγραφή απεικόνισης των δαπανών αυτών θα είναι:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
60.00	Αμοιβές έμμισθου προσωπικού	56.338.665,27		Λογισμός δουλεμένων δαπανών χρήσης 2016
60.02	Παρεπόμενες παροχές και έξοδα προσωπικού	6.466.239,27		Λογισμός δουλεμένων δαπανών χρήσης 2016
60.03	Εργοδοτικές εισφορές και επιβαρύνσεις έμμισθου προσωπικού	9.561.573,41		Λογισμός δουλεμένων δαπανών χρήσης 2016
61.00	Αμοιβές και έξοδα ελευθέρων επαγγελματιών υποκείμενες σε παρακράτηση	1.343.838,99		Λογισμός δουλεμένων δαπανών χρήσης 2016
61.01	Αμοιβές και έξοδα μη ελεύθερων επαγγελματιών υποκείμενες σε	27.029.331,02		Λογισμός δουλεμένων δαπανών χρήσης 2016
61.90	Αμοιβές τρίτων με υποκείμενες σε παρακράτηση φόρων	4.466.561,18		Λογισμός δουλεμένων δαπανών χρήσης 2016
61.98	Λοιπές αμοιβές τρίτων	598.577,31		Λογισμός δουλεμένων δαπανών χρήσης 2016
62.03	Τηλεπικοινωνίες	823.462,01		Λογισμός δουλεμένων δαπανών χρήσης 2016
62.04	Ενοίκια	5.831.033,78		Λογισμός δουλεμένων δαπανών χρήσης 2016
62.05	Ασφάλιστρα	17.325,78		Λογισμός δουλεμένων δαπανών χρήσης 2016
62.07	Επισκευές και συντηρήσεις	1.027.513,02		Λογισμός δουλεμένων δαπανών χρήσης 2016
62.98	Λοιπές παροχές τρίτων	1.356.216,55		Λογισμός δουλεμένων δαπανών χρήσης 2016
64.00	Έξοδα μεταφορών	2.309,06		Λογισμός δουλεμένων δαπανών χρήσης 2016
64.01	Έξοδα ταξιδιών	2.258.692,70		Λογισμός δουλεμένων δαπανών χρήσης 2016
64.02	Έξοδα προβολής και διαφήμισης	5.007,90		Λογισμός δουλεμένων δαπανών χρήσης 2016
64.03	Έξοδα εκθέσεων - επιδείξεων	310.509,38		Λογισμός δουλεμένων δαπανών χρήσης 2016
64.05	Συνδρομές - Εισφορές	28.580,62		Λογισμός δουλεμένων δαπανών χρήσης 2016
64.06	Δωρεές - Επιχορηγήσεις	5.677.808,11		Λογισμός δουλεμένων δαπανών χρήσης 2016
64.07	Έντυπα και γραφική ύλη	672.190,02		Λογισμός δουλεμένων δαπανών χρήσης 2016
64.08	Υλικά άμεσης ανάλωσης	85.339,18		Λογισμός δουλεμένων δαπανών χρήσης 2016
64.98	Διάφορα έξοδα	133.253,34		Λογισμός δουλεμένων δαπανών χρήσης 2016
50.00	Προμηθευτές - Πιστωτές		124.034.027,90	Λογισμός δουλεμένων δαπανών χρήσης 2016
	Σύνολα	124.034.027,90	124.034.027,90	

Σημειώνεται ότι οι πρωτογενείς εγγραφές θα πρέπει να είναι σε τελευταίο, τριτοβάθμιο, τεταρτοβάθμιο ή μεγαλύτερο, επίπεδο ανάλυσης. Η ανωτέρω, σε δευτεροβάθμιο επίπεδο, ανάλυση γίνεται για πρακτικούς λόγους.

Στη συνέχεια, κατά την ενταλματοποίηση και εξόφληση των εξόδων, θα πρέπει να εξισωθούν οι λογαριασμοί υποχρέωσης Προμηθευτών και Πιστωτών με την εγγραφή:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
50.00	Προμηθευτές - Πιστωτές	124.034.027,90		Εξόφληση λογαριασμών υποχρεώσεων
33.14.02	Απαίτηση από Κρατικό Προϋπολογισμό		124.034.027,90	Εξόφληση λογαριασμών υποχρεώσεων
	Σύνολα	124.034.027,90	124.034.027,90	

6.1.3.2 Πάγια στοιχεία

Κατά την επισκόπηση των εκδοθέντων ενταλμάτων, διαπιστώθηκε ότι μέσω αυτών πραγματοποιήθηκαν 350 καταχωρήσεις συνολικής αξίας 1.635.925,31 €, που αφορούσαν αγορές ή προσθήκες και βελτιώσεις πάγιων στοιχείων και συνεπώς, δεν πρέπει να επιβαρύνουν τα έξοδα της χρήσης αλλά να εγγραφούν στους ενδεδειγμένους λογαριασμούς παγίων. Παρακάτω παρουσιάζονται, σε δευτεροβάθμια ανάλυση λογαριασμών, οι προς χρέωση λογαριασμοί παγίων και η σχετική εγγραφή:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
11.00	Κτίρια - Εγκαταστάσεις Κτιρίων	110.725,61		Προσθήκες παγίων στη χρήση 2016
11.02	Λοιπά τεχνικά έργα	205.448,90		Προσθήκες παγίων στη χρήση 2016
11.03	Υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων	15.501,78		Προσθήκες παγίων στη χρήση 2016
11.07	Κτίρια - Εγκαταστάσεις Κτιρίων σε ακίνητα τρίτων	6.562,38		Προσθήκες παγίων στη χρήση 2016
12.00	Μηχανήματα	69.847,60		Προσθήκες παγίων στη χρήση 2016
12.02	Φορητά Μηχανήματα χεριού	854,36		Προσθήκες παγίων στη χρήση 2016
12.03	Εργαλεία	556,19		Προσθήκες παγίων στη χρήση 2016
13.00	Αυτοκίνητα – λεωφορεία	146.387,49		Προσθήκες παγίων στη χρήση 2016
13.01	Λοιπά επιβατικά αυτοκίνητα	30.552,39		Προσθήκες παγίων στη χρήση 2016
14.00	Έπιπλα	71.917,79		Προσθήκες παγίων στη χρήση 2016
14.01	Σκεύη	8.370,37		Προσθήκες παγίων στη χρήση 2016
14.02	Μηχανές γραφείων	3.066,33		Προσθήκες παγίων στη χρήση 2016
14.03	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές και ηλεκτρονικά συγκροτήματα	278.145,23		Προσθήκες παγίων στη χρήση 2016
14.08	Εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών	37.426,64		Προσθήκες παγίων στη χρήση 2016
14.09	Λοιπός εξοπλισμός	411.690,57		Προσθήκες παγίων στη χρήση 2016
16.10	Έξοδα ίδρυσης πρώτης εγκατάστασης	26.376,00		Προσθήκες παγίων στη χρήση 2016
16.17	Έξοδα αναδιοργάνωσης	212.495,68		Προσθήκες παγίων στη χρήση 2016
50.00	Προμηθευτές – Πιστωτές		1.635.925,31	Προσθήκες παγίων στη χρήση 2016
	Σύνολα	1.635.925,31	1.635.925,31	

Κατά την ενταλματοποίηση και εξόφληση των σχετικών λογαριασμών υποχρέωσης των Προμηθευτών – Πιστωτών, θα πραγματοποιηθεί η εγγραφή:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
50.00	Προμηθευτές - Πιστωτές	1.635.925,31		Εξόφληση υποχρεώσεων λόγω απόκτησης πάγιων περιουσιακών στοιχείων χρήσης 2016
33.14.02	Απαίτηση από Κρατικό Προϋπολογισμό		1.635.925,31	Εξόφληση υποχρεώσεων λόγω απόκτησης πάγιων περιουσιακών στοιχείων χρήσης 2016
	Σύνολα	1.635.925,31	1.635.925,31	

Προφανώς οι λογαριασμοί Προμηθευτών – Πιστωτών, τηρούνται και ενημερώνονται ανά επιτηδευματία και όχι συγκεντρωτικά.

6.1.3.3 Δαπάνες επόμενης χρήσης 2017

Από συνοπτική επισκόπηση των ενταλμάτων δαπανών που επιβάρυναν τη χρήση 2016, διαπιστώθηκε ότι 8 εξ' αυτών συνολικής αξίας 1.650.749,73 € που ενταλματοποιήθηκαν και εξοφλήθηκαν στη χρήση 2016, αφορούσαν δαπάνες της επόμενης χρήσης 2017.

Συνεπώς πρέπει να διενεργηθεί η παρακάτω εγγραφή διευθέτησης των καταχωρήσεων αυτών, με την απεικόνισή τους σε λογαριασμό ενεργητικού και όχι δαπανών:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
36.00.01	Έξοδα Επόμενης Χρήσεως	1.650.749,73		Δαπάνες επόμενης χρήσης 2017
33.14.02	Απαίτηση από Κρατικό Προϋπολογισμό		1.650.749,73	Δαπάνες επόμενης χρήσης 2017
	Σύνολα	1.650.749,73	1.650.749,73	

6.1.3.4 Απαιτήσεις έναντι τρίτων

6.1.3.4.1 Λογαριασμοί διαχείρισης προκαταβολών και πιστώσεων

Διαπιστώθηκε η ύπαρξη 26 περιπτώσεων έκδοσης ενταλμάτων για καταβολές ποσών σε υπόλογους, προκειμένου να εκτελεστούν διάφορα έργα για λογαριασμό της ΒτΕ, συνολικής αξίας 973.689,18 €. Η απόδοση και εκκαθάριση των ποσών αυτών έγινε στην επόμενη χρήση 2017, η οποία και θα πρέπει επιβαρυνθεί με τις δαπάνες αυτές.

Συνεπώς, πρέπει να διενεργηθεί η παρακάτω εγγραφή απεικόνισης της απαίτησης:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
35.03.00	Πάγιες Προκαταβολές	973.689,18		Λογισμός απαιτήσεων έναντι υπόλογων
33.14.02	Απαίτηση από Κρατικό Προϋπολογισμό		973.689,18	Μεταφορά κονδυλίων σε λογαριασμούς υπόλογων προς απόδοση
	Σύνολα	973.689,18	973.689,18	

Σημειώνεται ότι στην περίπτωση εφαρμογής του διπλογραφικού συστήματος θα πρέπει να γίνεται οπωσδήποτε εκκαθάριση – απόδοση στο τέλος κάθε χρήσεως, για να ενημερώνονται έγκαιρα οι σχετικοί λογαριασμοί εξόδων και να αποφευχθεί και ο κίνδυνος επιβάρυνσης της επόμενης χρήσης, με έξοδα που αφορούν την προηγούμενη.

6.1.3.4.2 Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση και προκαταβολές κτήσεως παγίων στοιχείων

Διαπιστώθηκε η ύπαρξη ενός εντάλματος συνολικής αξίας 5.269.000,00 € για το σχηματισμό κονδυλίου, προκειμένου αυτό να χρησιμοποιηθεί για εκτεταμένες ανακαινίσεις κτιρίων της ΒτΕ.

Το απλογραφικό σύστημα κατέγραψε το συγκεκριμένο ποσό, ως δαπάνη της χρήσης 2016. Συνεπώς, για την απεικόνιση του συγκεκριμένου κονδυλίου και του σκοπού της χρήσης του, πρέπει να διενεργηθεί η παρακάτω εγγραφή:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
15.09.00	Προκαταβολές κτήσης πάγιων στοιχείων	5.296.000,00		Ποσό προοριζόμενο για αποκατάσταση κτιρίων ΒτΕ
33.14.02	Απαίτηση από Κρατικό Προϋπολογισμό		5.296.000,00	Ποσό προοριζόμενο για αποκατάσταση κτιρίων ΒτΕ
	Σύνολα	5.296.000,00	5.296.000,00	

Με την έναρξη των εργασιών και τις σχετικές αποδόσεις λογαριασμών, θα γίνεται η τμηματική μεταφορά του κονδυλίου στους ενδεικνυόμενους λογαριασμούς κτιρίων και τεχνικών εγκαταστάσεων.

6.1.4 Επισκόπηση των ενταλμάτων της χρήσης 2017

Από επισκόπηση των ενταλμάτων της χρήσης 2017, διαπιστώθηκαν καταχωρήσεις δαπανών οι οποίες αφορούσαν την υπό εξέταση χρήση 2016. Συγκεκριμένα:

6.1.4.1 Δαπάνες προηγούμενης χρήσης 2016

Διαπιστώθηκε η ύπαρξη 317 περιπτώσεων καταχωρήσεων συνολικής αξίας 762.854,06 €, για την αγορά αγαθών και παροχή υπηρεσιών, καθώς και άλλων 43 περιπτώσεων αγοράς παγίων, στοιχείων συνολικής αξίας 309.323,57 €, τα οποία αφορούσαν εκκαθαρίσεις παραστατικών των οποίων η ημερομηνία έκδοσης ήταν στην προηγούμενη χρήση 2016.

Και στην περίπτωση αυτή η δαπάνη επιβάρυνε τη χρήση που εκκαθαρίστηκε, δηλαδή τη χρήση 2017, βάσει του απλογραφικού συστήματος. Έτσι και για την σε διπλογραφική βάση ορθή απεικόνιση των προαναφερθέντων κονδυλίων, πρέπει να διενεργηθούν οι σχετικές εγγραφές. Παρακάτω παρατίθενται, σε δευτεροβάθμια ανάλυση, οι σχετικές εγγραφές:

Για τις δαπάνες

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
61.00	Αμοιβές και έξοδα ελευθέρων επαγγελματιών υποκείμενες σε παρακράτηση	12.718,96		Δουλεωμένες δαπάνες 2016, εξοφλημένες στην επόμενη χρήση 2017
61.90	Αμοιβές τρίτων με υποκείμενες σε παρακράτηση φόρων	81.326,21		Δουλεωμένες δαπάνες 2016, εξοφλημένες στην επόμενη χρήση 2017
64.98	Διάφορα έξοδα	1.247,99		Δουλεωμένες δαπάνες 2016, εξοφλημένες στην επόμενη χρήση 2017
62.04	Ενοίκια	207.372,35		Δουλεωμένες δαπάνες 2016, εξοφλημένες στην επόμενη χρήση 2017
64.07	Έντυπα και γραφική ύλη	49.842,33		Δουλεωμένες δαπάνες 2016, εξοφλημένες στην επόμενη χρήση 2017
64.03	Έξοδα εκθέσεων – επιδείξεων	12.469,32		Δουλεωμένες δαπάνες 2016, εξοφλημένες στην επόμενη χρήση 2017
64.00	Έξοδα μεταφορών	768,8		Δουλεωμένες δαπάνες 2016, εξοφλημένες στην επόμενη χρήση 2017
64.01	Έξοδα ταξιδιών	234.187,78		Δουλεωμένες δαπάνες 2016, εξοφλημένες στην επόμενη χρήση 2017
62.07	Επισκευές και συντηρήσεις	95.853,26		Δουλεωμένες δαπάνες 2016, εξοφλημένες στην επόμενη χρήση 2017
61.98	Λοιπές αμοιβές τρίτων	56.454,64		Δουλεωμένες δαπάνες 2016, εξοφλημένες στην επόμενη χρήση 2017
62.98	Λοιπές παροχές τρίτων	479,7		Δουλεωμένες δαπάνες 2016, εξοφλημένες στην επόμενη χρήση 2017
62.03	Τηλεπικοινωνίες	6.908,48		Δουλεωμένες δαπάνες 2016, εξοφλημένες στην επόμενη χρήση 2017
64.08	Υλικά άμεσης ανάλωσης	3.224,24		Δουλεωμένες δαπάνες 2016, εξοφλημένες στην επόμενη χρήση 2017
50.03	Προμηθευτές - Πιστωτές (Υποχρεώσεις 2015)		762.854,06	Λογισμός υποχρεώσεων σε τρίτους από δαπάνες 2016, εξοφλημένες στην επόμενη χρήση 2017
	Σύνολα	762.854,06	762.854,06	

Για τα πάγια:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
11.00	Κτίρια - Εγκαταστάσεις Κτιρίων	942,4		Πάγια αποκτημένα το 2016 και εξοφλημένα την επόμενη χρήση 2017
11.02	Λοιπά τεχνικά έργα	171,12		Πάγια αποκτημένα το 2016 και εξοφλημένα την επόμενη χρήση 2017
11.07	Κτίρια - Εγκαταστάσεις Κτιρίων σε ακίνητα τρίτων	70.928,00		Πάγια αποκτημένα το 2016 και εξοφλημένα την επόμενη χρήση 2017
12.00	Μηχανήματα	2.219,35		Πάγια αποκτημένα το 2016 και εξοφλημένα την επόμενη χρήση 2017
13.01	Λοιπά επιβατικά αυτοκίνητα	6.895,99		Πάγια αποκτημένα το 2016 και εξοφλημένα την επόμενη χρήση 2017
13.02	Αυτοκίνητα Φορτηγά - Ρυμούλκες - Ειδικής Χρήσης	129,15		Πάγια αποκτημένα το 2016 και εξοφλημένα την επόμενη χρήση 2017
14.00	Έπιπλα	3.211,60		Πάγια αποκτημένα το 2016 και εξοφλημένα την επόμενη χρήση 2017
14.01	Σκευή	825,84		Πάγια αποκτημένα το 2016 και εξοφλημένα την επόμενη χρήση 2017
14.03	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές και ηλεκτρονικά συγκροτήματα	213.762,88		Πάγια αποκτημένα το 2016 και εξοφλημένα την επόμενη χρήση 2017
14.08	Εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών	5.740,01		Πάγια αποκτημένα το 2016 και εξοφλημένα την επόμενη χρήση 2017
14.09	Λοιπός εξοπλισμός	3.802,83		Πάγια αποκτημένα το 2016 και εξοφλημένα την επόμενη χρήση 2017
16.17	Έξοδα αναδιοργάνωσης	694,4		Πάγια αποκτημένα το 2016 και εξοφλημένα την επόμενη χρήση 2017
50.02	Προμηθευτές Παγίων (Υποχρεώσεις 2015)		309.323,57	Πάγια αποκτημένα το 2016 και εξοφλημένα την επόμενη χρήση 2017
	Σύνολα	309.323,57	309.323,57	

Σημειώνεται ότι στις περιπτώσεις ενταλμάτων που εκκαθάριζαν παραστατικά και των δύο χρήσεων 2016 και 2017, ο προσδιορισμός της αξίας τους έγινε κατ' εκτίμηση.

6.1.4.2 Μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού

Από επισκόπηση των καταχωρήσεων των δαπανών της χρήσης 2017 εντοπίστηκαν 133 καταχωρήσεις συνολικής αξίας 1.513.178,48 €, που ενώ ενταλματοποιήθηκαν και εξοφλήθηκαν στη χρήση 2017, αφορούσαν δαπάνες της προηγούμενης χρήσης 2016. Η αρχή της αυτοτέλειας των χρήσεων και του δεδουλευμένου εξόδου, επιβάλλει το λογισμό των εξόδων στη χρήση που αφορούν και όχι σε μεταγενέστερες. Συνεπώς και για την ορθή λογιστική απεικόνιση αυτών των συναλλαγών, θα πρέπει να διενεργηθεί η παρακάτω εγγραφή:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
60.00	Αμοιβές έμμισθου προσωπικού	740.130,23		Λογισμός δαπανών χρήσης 2016 τιμολογημένων στην επόμενη χρήση 2017
60.02	Παρεπόμενες παροχές και έξοδα προσωπικού	52.498,36		Λογισμός δαπανών χρήσης 2016 τιμολογημένων στην επόμενη χρήση 2017
60.03	Εργοδοτικές εισφορές και επιβαρύνσεις έμμισθου προσωπικού	101.723,87		Λογισμός δαπανών χρήσης 2016 τιμολογημένων στην επόμενη χρήση 2017
61.00	Αμοιβές και έξοδα ελευθέρων επαγγελματιών υποκείμενες σε παρακράτηση	22,5		Λογισμός δαπανών χρήσης 2016 τιμολογημένων στην επόμενη χρήση 2017
61.01	Αμοιβές και έξοδα μη ελεύθερων επαγγελματιών υποκείμενες σε	47.325,00		Λογισμός δαπανών χρήσης 2016 τιμολογημένων στην επόμενη χρήση 2017
61.90	Αμοιβές τρίτων με υποκείμενες σε παρακράτηση φόρων	309.958,17		Λογισμός δαπανών χρήσης 2016 τιμολογημένων στην επόμενη χρήση 2017
61.98	Λοιπές αμοιβές τρίτων	51.195,71		Λογισμός δαπανών χρήσης 2016 τιμολογημένων στην επόμενη χρήση 2017
62.03	Τηλεπικοινωνίες	1.413,71		Λογισμός δαπανών χρήσης 2016 τιμολογημένων στην επόμενη χρήση 2017
62.04	Ενοίκια	3.643,47		Λογισμός δαπανών χρήσης 2016 τιμολογημένων στην επόμενη χρήση 2017
62.07	Επισκευές και συντηρήσεις	10.046,51		Λογισμός δαπανών χρήσης 2016 τιμολογημένων στην επόμενη χρήση 2017
62.98	Λοιπές παροχές τρίτων	181.556,18		Λογισμός δαπανών χρήσης 2016 τιμολογημένων στην επόμενη χρήση 2017
64.01	Έξοδα ταξιδιών	809,31		Λογισμός δαπανών χρήσης 2016 τιμολογημένων στην επόμενη χρήση 2017
64.03	Έξοδα εκθέσεων - επιδείξεων	2.921,44		Λογισμός δαπανών χρήσης 2016 τιμολογημένων στην επόμενη χρήση 2017
64.07	Έντυπα και γραφική ύλη	9.934,02		Λογισμός δαπανών χρήσης 2016 τιμολογημένων στην επόμενη χρήση 2017
56.01.01	Έξοδα Χρήσης 2016 Δουλευμένα (πληρωτέα)		1.513.178,48	Λογισμός δαπανών χρήσης 2016 τιμολογημένων στην επόμενη χρήση 2017
	Σύνολα	1.513.178,48	1.513.178,48	

Την επόμενη χρήση 2017 που τα ποσά αυτά θα γίνουν απαιτητά, θα μεταφερθούν στην πίστωση των οικείων λογαριασμών υποχρεώσεων και έτσι ο μεταβατικός αυτός λογαριασμός, θα εξισωθεί και θα «κλείσει».

6.1.5 Διενέργεια αποσβέσεων για τη χρήση 2016

6.1.5.1 Αποσβέσεις πάγιου εξοπλισμού

Για τη διενέργεια των αποσβέσεων δημιουργήθηκε σχετικό υπολογιστικό φύλλο, βάσει του οποίου προσδιορίστηκαν οι αποσβέσεις ανά έτος και μήνα απόκτησης, για 2.247 καταχωρήσεις που αφορούσαν πάγιο εξοπλισμό. Οι αποσβέσεις προέκυψαν από την εφαρμογή των συντελεστών που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 24 του Ν. 4172/2013 (βλ. παρ. 4.3.3.3), και ανέρχονται σε 1.405.339,74 €. Η διάρθρωσή τους σε επίπεδο δευτεροβάθμιου λογαριασμού, καθώς και η σχετική εγγραφή που θα διενεργηθεί για το λογισμό τους θα είναι:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
66.01	Αποσβέσεις κτιρίων - εγκαταστάσεων κτιρίων - τεχνικών έργων	16.989,70		Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2016
66.02	Αποσβέσεις μηχανημάτων	139.206,00		Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2016
66.03	Αποσβέσεις μεταφορικών μέσων	22.028,86		Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2016
66.04	Αποσβέσεις επίπλων και λοιπού εξοπλισμού	1.037.543,62		Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2016
66.05	Αποσβέσεις ασώματων ακινητοποιήσεων και εξόδων πολυετούς απόσβεσης	189.571,56		Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2016
11.99.00	Αποσβεσμένα κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων		1.303,58	Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2016
11.99.02	Αποσβεσμένα λοιπά τεχνικά έργα		3.176,17	Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2016
11.99.07	Αποσβεσμένα κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων σε ακίνητα τρίτων		12.509,95	Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2016
12.99.00	Αποσβεσμένα μηχανήματα		138.591,67	Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2016
12.99.02	Αποσβεσμένα φορητά μηχανήματα χεριού		602,29	Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2016
12.03	Αποσβεσμένα εργαλεία		12,04	Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2016
13.00	Αποσβεσμένα αυτοκίνητα - λεωφορεία		1.951,83	Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2016
13.99.01	Αποσβεσμένα λοιπά επιβατικά αυτοκίνητα		1.561,81	Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2016
13.99.02	Αποσβεσμένα αυτοκίνητα φορτηγά - ρυμουλκείς - ειδικής χρήσης		18.038,55	Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2016
13.99.06	Αποσβεσμένα μέσα εσωτερικών μεταφορών		476,67	Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2016
14.99.00	Αποσβεσμένα έπιπλα		138.868,58	Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2016
14.99.01	Αποσβεσμένα σκεύη		18.528,66	Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2016
14.99.02	Αποσβεσμένες μηχανές γραφείων		12.273,55	Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2016
14.99.03	Αποσβεσμένοι ηλεκτρονικοί υπολογιστές & ηλεκτρονικά μηχανήματα		493.423,80	Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2016
14.99.08	Αποσβεσμένος εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών		150.126,98	Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2016
14.99.09	Αποσβεσμένος λοιπός εξοπλισμός		224.322,05	Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2016
16.99.10	Αποσβεσμένα έξοδα ίδρυσης & πρώτης εγκατάστασης		5.901,38	Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2016
16.99.17	Αποσβεσμένα λογισμικά προγράμματα		183.670,18	Λογισμός αποσβέσεων χρήσης 2016
	Σύνολα	1.405.339,74	1.405.339,74	

6.1.5.2 Αποσβέσεις κτιρίων

Η συνολική αξία των κτισμάτων, όπως αυτή προσδιορίστηκε στην παρ. 5.1.5.2, ανέρχεται σε 46.432.545,67 €. Επ' αυτού του ποσού θα εφαρμοστεί συντελεστής απόσβεσης 4%, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 24 του Ν.4172/2013 και θα προκύψουν αποσβέσεις 1.857.301,27 € (46.432.545,67 X 4%).

Η εγγραφή απεικόνισής τους θα είναι της μορφής:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
66.01	Αποσβέσεις κτιρίων - εγκαταστάσεων κτιρίων - τεχνικών έργων	1.857.301,27		Λογισμός αποσβέσεων κτιρίων χρήσης 2016
11.99.00	Αποσβεσμένα κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων		1.857.301,27	Λογισμός αποσβέσεων κτιρίων χρήσης 2016
	Σύνολα	1.857.301,27	1.857.301,27	

6.1.6 Τακτοποίηση αδιάθετων κονδυλίων επιχορήγησης από κρατικό προϋπολογισμό

Από το αρχικά εγκεκριμένο ποσό επιχορήγησης των 136.016.000,00 €, η Βουλή των Ελλήνων τελικά απορρόφησε 135.891.741,19 €. Η διαφορά των 124.258,81 € μεταξύ προϋπολογισθέντων και πραγματοποιημένων δαπανών (136.016.000,00 € - 135.891.741,19 €), τελικά επιστράφηκε στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους.

Η λογιστική εγγραφή απεικόνισης του γεγονότος αυτού θα είναι:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
74.04.00	Επιχορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για τη χρήση 2016	124.258,81		Επιστροφή αδιάθετων πιστώσεων χρήσης 2016 στο Γ.Λ.Κ.
33.14.02	Απαίτηση από Κρατικό Προϋπολογισμό		124.258,81	Επιστροφή αδιάθετων πιστώσεων χρήσης 2016 στο Γ.Λ.Κ.
	Σύνολα	124.258,81	124.258,81	

6.1.7 Σύνοψη προσαρμογών δαπανών για την μετάβαση από το απλογραφικό στο διπλογραφικό σύστημα

Για την καλύτερη εικόνα των προσαρμογών μετάβασης από το απλογραφικό στο διπλογραφικό σύστημα, παρατίθενται σχετικός πίνακας με παράθεση της παραγράφου στην οποία αναλύονται αυτές:

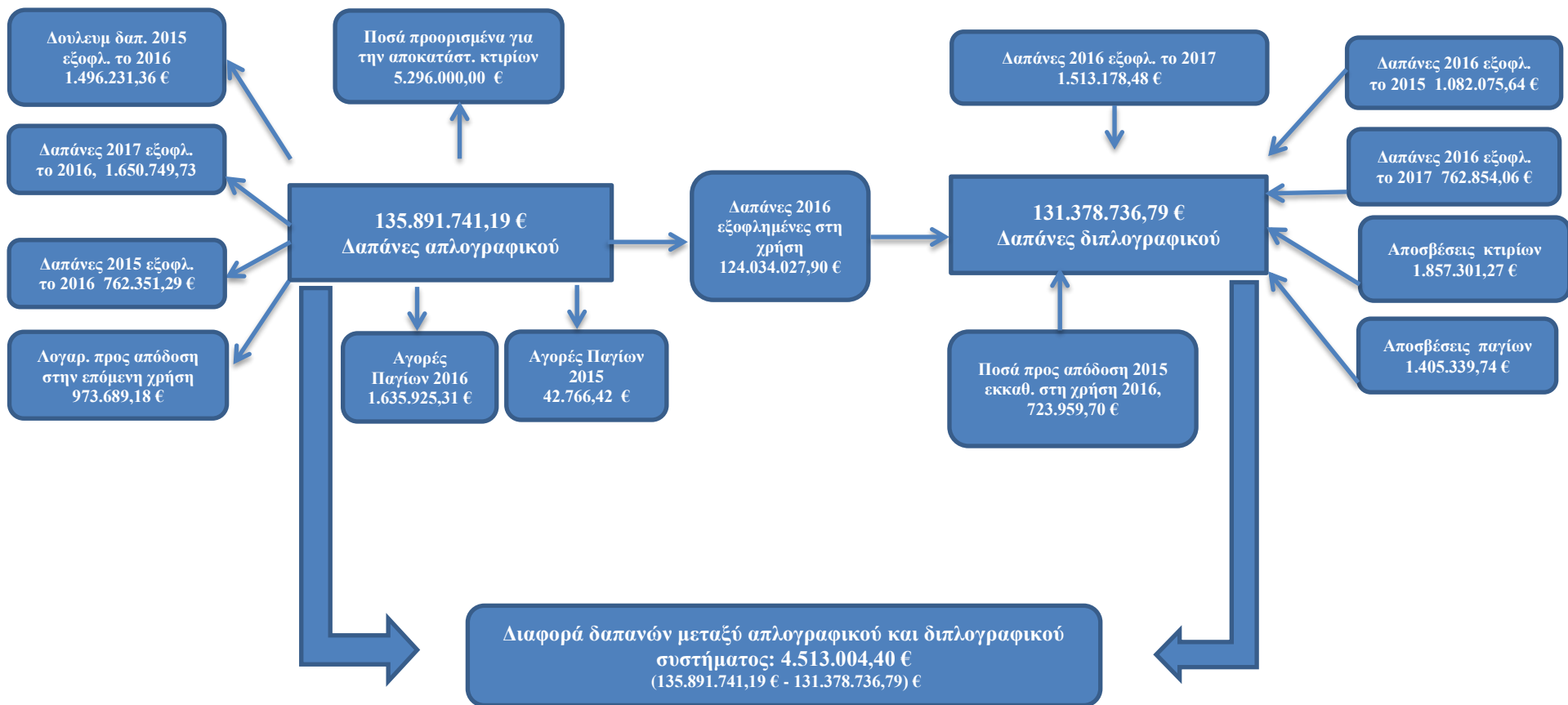
Αιτιολογία			Παρ.
Δαπάνες βάσει απλογραφικού συστήματος (προϋπολογισμός ΒτΕ)		135.891.741,19	6.1.6
Μειόν: Κονδύλια που δεν αποτελούν δαπάνες χρήσης 2015 βάσει του διπλογραφικού συστήματος			
Πληρωμές προμηθευτών για αγορές παγίων χρήσης 2015	- 42.766,42		6.1.2.1
Αγορές παγίων χρήσης 2016	-1.635.925,31		6.1.3.2
Πληρωμές υποχρεώσεων 2015 σε προμηθευτές	-762.351,29		6.1.2.1
Λογαριασμοί προς απόδοση στην επόμενη χρήση 2017	-973.689,18		6.1.3.4.1
Έξοδα χρήσης 2015 εκκαθαρισμένα στη χρήση 2016	-1.496.231,36		6.1.2.2
Σχηματισμός αποθεματικού για ανακαινίσεις κτιριακών εγκαταστάσεων	-5.296.000,00		6.1.3.4.2
Δαπάνες επόμενης χρήσης εκκαθαρισμένες στη χρήση 2016	<u>-1.650.749,73</u>	-11.857.713,29	6.1.3.3
Ποσά δαπανών απλογραφικού συστήματος που αποτελούν δαπάνες και βάσει του διπλογραφικού συστήματος (δεδουλευμένη βάση)		124.034.027,90	6.1.3.1
Πλέον: Κονδύλια που αποτελούν δαπάνες χρήσης 2015 βάσει του διπλογραφικού συστήματος και δεν απεικονίζονται στο απλογραφικό σύστημα			
Δαπάνες 2015 εκκαθαρισμένες και εξοφλημένες στην επόμενη χρήση 2016	1.513.178,48		6.1.4.2
Δεδουλευμένες δαπάνες 2016 εκκαθαρισμένες στην επόμενη χρήση 2017	762.854,06		6.1.4.1
Λογαριασμοί προς απόδοση 2015 εκκαθαρισμένοι στη χρήση 2016	723.959,70		6.1.2.3
Δαπάνες 2016 εκκαθαρισμένες στην προηγούμενη χρήση 2015	1.082.075,64		6.1.2.4
Αποσβέσεις κτιρίων	1.857.301,27		6.1.5.2
Αποσβέσεις παγίων	<u>1.405.339,74</u>	7.344.708,89	6.1.5.1
Σύνολο δαπανών βάσει διπλογραφικού συστήματος		131.378.736,79	

Όπως προκύπτει από τον παραπάνω πίνακα – ανάλυση, η εφαρμογή του διπλογραφικού συστήματος (λογιστική της δεδουλευμένης βάσης), προσδιόρισε εντελώς διαφορετικό επίπεδο δαπανών. Από τις καταγεγραμμένες ως δαπάνες του απλογραφικού συστήματος, ποσό ύψους 11.857.713,29 € δεν αποτελεί δαπάνη στη λογιστική της δεδουλευμένης βάσης. Επίσης, συμπεριελήφθησαν δαπάνες ύψους 7.344.708,89 €, που δεν είχαν καταγραφεί ως τέτοιες από το απλογραφικό σύστημα.

Έτσι το σύνολο των δαπανών βάσει του διπλογραφικού συστήματος, ανήλθαν σε 131.378.736,79 €, δηλαδή συμψηφιστικά λιγότερες κατά 4.513.004,40 € (11.857.713,29 € - 7.344.708,89 €), από αυτές του απλογραφικού. Το ποσό των 4.513.004,40 € που αποτελεί και τη διαφορά μεταξύ επιχορήγησης και πραγματικών δαπανών, αποτελεί και το αποτέλεσμα – πλεόνασμα της χρήσης 2016.

Όλες οι παραπάνω προσαρμογές και αναλύσεις, απεικονίζονται στο ακόλουθο διάγραμμα:

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΧΡΗΣΗΣ 2016 ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΑΠΛΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΤΟ ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

6.2 Οικονομικές καταστάσεις 2016

6.2.1 Ισοζύγιο αποτελεσμάτων 2016

Από τα υπόλοιπα των λογαριασμών ισολογισμού της χρήσης 2015 (βλ. παρ. 5.2.2) και τις προαναφερθείσες λογιστικές εγγραφές της ενότητας 6.1, προκύπτει το παρακάτω ισοζύγιο αποτελεσμάτων χρήσης 2016 ως εξής:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Υπόλοιπο
11.00	Κτίρια - Εγκαταστάσεις Κτιρίων	112.732,56	0,00	112.732,56
11.00.00.00	Μέγαρο Βουλής	97.945.129,72	0,00	97.945.129,72
11.00.00.01	Αποθήκες Μεγάρου Βουλής	1.546.255,87	0,00	1.546.255,87
11.00.00.02	Σταθμός αυτοκινήτων	9.957.427,20	0,00	9.957.427,20
11.00.00.03	Κανάλι και λοιποί βοηθητικοί χώροι	2.252.275,20	0,00	2.252.275,20
11.00.00.04	Βρεφονηπιακός σταθμός	725.469,70	0,00	725.469,70
11.00.01.00	Λ. Αμαλίας 22 - 24	9.515.716,32	0,00	9.515.716,32
11.00.01.01	Αποθήκες Λ. Αμαλίας 22-24	1.615.555,20	0,00	1.615.555,20
11.00.01.02	Εκθεσιακός χώρος και χώρος συσκέψεων	354.775,68	0,00	354.775,68
11.00.02.00	Μητροπόλεως 1 & Φιλελλήνων	16.049.345,22	0,00	16.049.345,22
11.00.02.01	Αποθήκες Μητροπόλεως & Φιλελλήνων	1.695.821,40	0,00	1.695.821,40
11.00.02.02	Γυμναστήριο και λοιποί χώροι	613.181,92	0,00	613.181,92
11.00.03	Φιλελλήνων 23	3.291.663,37	0,00	3.291.663,37
11.00.04	Βουλής 49	602.675,36	0,00	602.675,36
11.00.05	Καπνεργοστάσιο Λένορμαν	12.843.556,99	0,00	12.843.556,99
11.00.06	Άνθιμου Γαζή 2	572.770,80	0,00	572.770,80
11.02	Λοιπά τεχνικά έργα	205.832,07	0,00	205.832,07
11.03	Υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων	16.178,28	0,00	16.178,28
11.07	Κτίρια - Εγκαταστάσεις Κτιρίων σε ακίνητα τρίτων	1.142.795,96	0,00	1.142.795,96
11.99.00	Αποσβεσμένα κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων	0,00	3.715.916,40	-3.715.916,40
11.99.02	Αποσβεσμένα λοιπά τεχνικά έργα	0,00	3.192,75	-3.192,75
11.99.07	Αποσβεσμένα κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων σε ακίνητα τρίτων	0,00	1.077.815,53	-1.077.815,53
12.00	Μηχανήματα	1.440.181,13	0,00	1.440.181,13
12.02	Φορητά Μηχανήματα χεριού	6.734,88	0,00	6.734,88
12.03	Αποσβεσμένα εργαλεία	556,19	12,04	544,15
12.99.00	Αποσβεσμένα μηχανήματα	0,00	750.841,89	-750.841,89
12.99.02	Αποσβεσμένα φορητά μηχανήματα χεριού	0,00	2.943,25	-2.943,25
13.00	Αποσβεσμένα αυτοκίνητα - λεωφορεία	146.387,49	1.951,83	144.435,66
13.01	Λοιπά επιβατικά αυτοκίνητα	147.448,64	0,00	147.448,64
13.02	Αυτοκίνητα φορτηγά - ρυμούλκες - ειδικής χρήσης	112.859,34	0,00	112.859,34
13.06	Μέσα εσωτερικών μεταφορών	3.972,21	0,00	3.972,21
13.99.01	Αποσβεσμένα λοιπά επιβατικά αυτοκίνητα	0,00	111.110,04	-111.110,04

13.99.02	Αποσβεσμένα αυτοκίνητα φορτηγά - ρυμούλκες - ειδικής χρήσης	0,00	37.578,45	-37.578,45
13.99.06	Αποσβεσμένα μέσα εσωτερικών μεταφορών	0,00	2.264,17	-2.264,17
14.00	Έπιπλα	1.427.297,17	0,00	1.427.297,17
14.01	Σκεύη	190.991,04	0,00	190.991,04
14.02	Μηχανές γραφείων	124.600,19	0,00	124.600,19
14.03	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές και ηλεκτρονικά συγκροτήματα	3.737.419,89	0,00	3.737.419,89
14.08	Εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών	1.522.724,56	0,00	1.522.724,56
14.09	Λοιπός εξοπλισμός	2.463.399,52	0,00	2.463.399,52
14.30.00	Έργα τέχνης, κειμήλια, αρχαιότητες και λοιπό ιστορικό υλικό με αντάλλαγμα	8.522.544,57	0,00	8.522.544,57
14.99.00	Αποσβεσμένα έπιπλα	0,00	997.060,19	-997.060,19
14.99.01	Αποσβεσμένα σκεύη	0,00	110.651,13	-110.651,13
14.99.02	Αποσβεσμένες μηχανές γραφείων	0,00	89.660,55	-89.660,55
14.99.03	Αποσβεσμένοι ηλεκτρονικοί υπολογιστές & ηλεκτρονικά μηχανήματα	0,00	2.108.205,58	-2.108.205,58
14.99.08	Αποσβεσμένος εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών	0,00	984.775,47	-984.775,47
14.99.09	Αποσβεσμένος λοιπός εξοπλισμός	0,00	1.159.234,89	-1.159.234,89
15.09.00	Προκαταβολές κτήσης πάγιων στοιχείων	25.296.000,00	0,00	25.296.000,00
16.10	Έξοδα ίδρυσης πρώτης εγκατάστασης	71.317,45	0,00	71.317,45
16.17	Έξοδα αναδιοργάνωσης	1.053.040,76	0,00	1.053.040,76
16.99.10	Αποσβεσμένα έξοδα ίδρυσης & πρώτης εγκατάστασης	0,00	7.861,77	-7.861,77
16.99.17	Αποσβεσμένα λογισμικά προγράμματα	0,00	471.354,75	-471.354,75
33.14.02	Απαίτηση από Κρατικό Προϋπολογισμό	136.016.000,00	136.016.000,00	0,00
35.03.00	Πάγιες Προκαταβολές	1.697.648,88	723.959,70	973.689,18
36.00.01	Έξοδα Επόμενης Χρήσεως 2015	2.732.825,37	1.082.075,64	1.650.749,73
40.00.00	Κεφάλαιο έναρξης	0,00	178.106.074,84	-178.106.074,84
42.00	Υπόλοιπο κερδών εις νέο	0,00	13.114.206,73	-13.114.206,73
50.00	Προμηθευτές - Πιστωτές (Υποχρεώσεις από 2014)	127.166.184,57	127.166.184,57	0,00
50.01	Προμηθευτές Παγίων (Υποχρεώσεις από 2014)	0,00	0,00	0,00
50.02	Προμηθευτές Παγίων (Υποχρεώσεις 2015)	42.766,42	352.089,99	-309.323,57
50.03	Προμηθευτές - Πιστωτές (Υποχρεώσεις 2015)	762.351,29	1.525.205,35	-762.854,06
56.01.00	Έξοδα Χρήσης 2014 Δουλεωμένα (πληρωτά)	0,00	0,00	0,00
56.01.01	Έξοδα Χρήσης 2015 Δουλεωμένα (πληρωτά)	1.496.231,36	3.009.409,84	-1.513.178,48
60.00	Αμοιβές έμμισθου προσωπικού	57.078.795,50	0,00	57.078.795,50
60.02	Παρεπόμενες παροχές και έξοδα προσωπικού	6.518.737,63	0,00	6.518.737,63
60.03	Εργοδοτικές εισφορές και επιβαρύνσεις έμμισθου προσωπικού	9.663.297,28	0,00	9.663.297,28
61.00	Αμοιβές και έξοδα ελευθέρων επαγγελματιών υποκειμένες σε παρακράτηση	1.356.580,45	0,00	1.356.580,45
61.01	Αμοιβές και έξοδα μη ελευθέρων	27.076.656,02	0,00	27.076.656,02

	επαγγελματιών υποκείμενες σε			
61.90	Αμοιβές τρίτων με υποκείμενες σε παρακράτηση φόρων	5.243.145,56	0,00	5.243.145,56
61.98	Λοιπές αμοιβές τρίτων	751.638,27	0,00	751.638,27
62.03	Τηλεπικοινωνίες	844.236,81	0,00	844.236,81
62.04	Ενοίκια	6.054.962,02	0,00	6.054.962,02
62.05	Ασφάλιστρα	17.325,78	0,00	17.325,78
62.07	Επισκευές και συντηρήσεις	1.136.412,79	0,00	1.136.412,79
62.98	Λοιπές παροχές τρίτων	1.538.252,43	0,00	1.538.252,43
64.00	Έξοδα μεταφορών	3.077,86	0,00	3.077,86
64.01	Έξοδα ταξιδιών	2.602.689,79	0,00	2.602.689,79
64.02	Έξοδα προβολής και διαφήμισης	12.007,90	0,00	12.007,90
64.03	Έξοδα εκθέσεων - επιδείξεων	328.400,14	0,00	328.400,14
64.05	Συνδρομές – Εισφορές	593.040,32	0,00	593.040,32
64.06	Δωρεές – Επιχορηγήσεις	6.340.808,11	0,00	6.340.808,11
64.07	Έντυπα και γραφική ύλη	732.966,37	0,00	732.966,37
64.08	Υλικά άμεσης ανάλωσης	88.563,42	0,00	88.563,42
64.98	Διάφορα έξοδα	134.501,33	0,00	134.501,33
66.01	Αποσβέσεις κτιρίων - εγκαταστάσεων κτιρίων - τεχνικών έργων	1.874.290,97	0,00	1.874.290,97
66.02	Αποσβέσεις μηχανημάτων	139.206,00	0,00	139.206,00
66.03	Αποσβέσεις μεταφορικών μέσων	22.028,86	0,00	22.028,86
66.04	Αποσβέσεις επίπλων και λοιπού εξοπλισμού	1.037.543,62	0,00	1.037.543,62
66.05	Αποσβέσεις ασώματων ακινητοποιήσεων και εξόδων πολυετούς απόσβεσης	189.571,56	0,00	189.571,56
74.04.00	Επιχορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για τη χρήση 2016	124.258,81	136.016.000,00	-135.891.741,19
	Γενικό Σύνολο	608.743.637,34	608.743.637,34	0,00

Οι λογαριασμοί αποτελέσματος των ομάδων 6 και 7 δηλαδή τα έξοδα και έσοδα, θα «κλείσουν» με ανάλογες εγγραφές και θα μεταφερθούν σε λογαριασμούς αποτελεσμάτων, προκειμένου να προκύψει το λογιστικό πλεόνασμα ή έλλειμμα της χρήσης.

Η εγγραφή για τα έσοδα θα είναι:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
74.04.00	Επιχορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για τη χρήση 2016	135.891.741,19		Μεταφορά Λογ. Εσόδων σε Αποτέλεσμα
86.00.0001	Έσοδα Χρήσης 2016		135.891.741,19	Μεταφορά Λογ. Εσόδων σε Αποτέλεσμα
	Σύνολα	135.891.741,19	135.891.741,19	

Για τα έξοδα:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
86.00.0002	Έξοδα Χρήσης 2016	131.378.736,79		Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
60.00	Αμοιβές έμμισθου προσωπικού		57.078.795,50	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
60.02	Παρεπόμενες παροχές και έξοδα προσωπικού		6.518.737,63	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
60.03	Εργοδοτικές εισφορές και επιβαρύνσεις έμμισθου προσωπικού		9.663.297,28	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
61.00	Αμοιβές και έξοδα ελευθέρων επαγγελματιών υποκείμενες σε παρακράτηση		1.356.580,45	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
61.01	Αμοιβές και έξοδα μη ελευθέρων επαγγελματιών υποκείμενες σε		27.076.656,02	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
61.90	Αμοιβές τρίτων με υποκείμενες σε παρακράτηση φόρων		5.243.145,56	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
61.98	Λοιπές αμοιβές τρίτων		751.638,27	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
62.03	Τηλεπικοινωνίες		844.236,81	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
62.04	Ενοίκια		6.054.962,02	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
62.05	Ασφάλιστρα		17.325,78	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
62.07	Επισκευές και συντηρήσεις		1.136.412,79	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
62.98	Λοιπές παροχές τρίτων		1.538.252,43	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
64.00	Έξοδα μεταφορών		3.077,86	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
64.01	Έξοδα ταξιδιών		2.602.689,79	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
64.02	Έξοδα προβολής και διαφήμισης		12.007,90	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
64.03	Έξοδα εκθέσεων - επιδείξεων		328.400,14	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
64.05	Συνδρομές – Εισφορές		593.040,32	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
64.06	Δωρεές – Επιχορηγήσεις		6.340.808,11	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
64.07	Έντυπα και γραφική ύλη		732.966,37	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
64.08	Υλικά άμεσης ανάλωσης		88.563,42	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
64.98	Διάφορα έξοδα		134.501,33	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
66.01	Αποσβέσεις κτιρίων - εγκαταστάσεων κτιρίων - τεχνικών έργων		1.874.290,97	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
66.02	Αποσβέσεις μηχανημάτων		139.206,00	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
66.03	Αποσβέσεις μεταφορικών μέσων		22.028,86	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
66.04	Αποσβέσεις επίπλων και λοιπού εξοπλισμού		1.037.543,62	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
66.05	Αποσβέσεις ασώματων ακινητοποιήσεων και εξόδων πολυετούς απόσβεσης		189.571,56	Μεταφορά Λογ. Εξόδων σε Αποτέλεσμα
	Σύνολα	131.378.736,79	131.378.736,79	

Από τη διαδικασία αυτή προέκυψαν όπως παρουσιάστηκε παραπάνω, έσοδα 135.891.741,19 € και δαπάνες 131.378.736,79 €, με συνέπεια πλεονασματικό αποτέλεσμα 4.513.004,40 €, ίσο με τη διαφορά εσόδων και εξόδων. Το αποτέλεσμα θα πρέπει να μεταφερθεί σε λογαριασμό Ισολογισμού με την εγγραφή:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Αιτιολογία
86.00.0000	Αποτελέσματα Χρήσης	4.513.004,40		Πλεόνασμα Χρήσης 2016
42.00	Υπόλοιπο πλεονάσματος εις νέο		4.513.004,40	Πλεόνασμα Χρήσης 2016
	Σύνολα	4.513.004,40	4.513.004,40	

6.2.2 Ισοζύγιο ισολογισμού 2016

Μετά τη διενέργεια των εγγραφών κλεισίματος των αποτελεσματικών λογαριασμών και τη μεταφορά του αποτελέσματος σε λογαριασμό ισολογισμού, προκύπτει το παρακάτω ισοζύγιο ισολογισμού:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση	Υπόλοιπο
11.00	Κτίρια - Εγκαταστάσεις Κτιρίων	112.732,56	0,00	112.732,56
11.00.00.00	Μέγαρο Βουλής	97.945.129,72	0,00	97.945.129,72
11.00.00.01	Αποθήκες Μεγάρου Βουλής	1.546.255,87	0,00	1.546.255,87
11.00.00.02	Σταθμός αυτοκινήτων	9.957.427,20	0,00	9.957.427,20
11.00.00.03	Κανάλι και λοιποί βοηθητικοί χώροι	2.252.275,20	0,00	2.252.275,20
11.00.00.04	Βρεφονηπιακός σταθμός	725.469,70	0,00	725.469,70
11.00.01.00	Λ. Αμαλίας 22 – 24	9.515.716,32	0,00	9.515.716,32
11.00.01.01	Αποθήκες Λ. Αμαλίας 22-24	1.615.555,20	0,00	1.615.555,20
11.00.01.02	Εκθεσιακός χώρος και χώρος συσκέψεων	354.775,68	0,00	354.775,68
11.00.02.00	Μητροπόλεως 1 & Φιλελλήνων	16.049.345,22	0,00	16.049.345,22
11.00.02.01	Αποθήκες Μητροπόλεως & Φιλελλήνων	1.695.821,40	0,00	1.695.821,40
11.00.02.02	Γυμναστήριο και λοιποί χώροι	613.181,92	0,00	613.181,92
11.00.03	Φιλελλήνων 23	3.291.663,37	0,00	3.291.663,37
11.00.04	Βουλής 49	602.675,36	0,00	602.675,36
11.00.05	Καπνεργοστάσιο Λένορμαν	12.843.556,99	0,00	12.843.556,99
11.00.06	Ανθιμου Γαζή 2	572.770,80	0,00	572.770,80
11.02	Λοιπά τεχνικά έργα	205.832,07	0,00	205.832,07
11.03	Υποκείμενες σε απόσβεση διαμορφώσεις γηπέδων	16.178,28	0,00	16.178,28

11.07	Κτίρια - Εγκαταστάσεις Κτιρίων σε ακίνητα τρίτων	1.142.795,96	0,00	1.142.795,96
11.99.00	Αποσβεσμένα κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων	0,00	3.715.916,40	-3.715.916,40
11.99.02	Αποσβεσμένα λοιπά τεχνικά έργα	0,00	3.192,75	-3.192,75
11.99.07	Αποσβεσμένα κτίρια - εγκαταστάσεις κτιρίων σε ακίνητα τρίτων	0,00	1.077.815,53	-1.077.815,53
12.00	Μηχανήματα	1.440.181,13	0,00	1.440.181,13
12.02	Φορητά Μηχανήματα χεριού	6.734,88	0,00	6.734,88
12.03	Αποσβεσμένα εργαλεία	556,19	12,04	544,15
12.99.00	Αποσβεσμένα μηχανήματα	0,00	750.841,89	-750.841,89
12.99.02	Αποσβεσμένα φορητά μηχανήματα χεριού	0,00	2.943,25	-2.943,25
13.00	Αποσβεσμένα αυτοκίνητα - λεωφορεία	146.387,49	1.951,83	144.435,66
13.01	Λοιπά επιβατικά αυτοκίνητα	147.448,64	0,00	147.448,64
13.02	Αυτοκίνητα φορτηγά - ρυμούλκες - ειδικής χρήσης	112.859,34	0,00	112.859,34
13.06	Μέσα εσωτερικών μεταφορών	3.972,21	0,00	3.972,21
13.99.01	Αποσβεσμένα λοιπά επιβατικά αυτοκίνητα	0,00	111.110,04	-111.110,04
13.99.02	Αποσβεσμένα αυτοκίνητα φορτηγά - ρυμούλκες - ειδικής χρήσης	0,00	37.578,45	-37.578,45
13.99.06	Αποσβεσμένα μέσα εσωτερικών μεταφορών	0,00	2.264,17	-2.264,17
14.00	Έπιπλα	1.427.297,17	0,00	1.427.297,17
14.01	Σκεύη	190.991,04	0,00	190.991,04
14.02	Μηχανές γραφείων	124.600,19	0,00	124.600,19
14.03	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές και ηλεκτρονικά συγκροτήματα	3.737.419,89	0,00	3.737.419,89
14.08	Εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών	1.522.724,56	0,00	1.522.724,56
14.09	Λοιπός εξοπλισμός	2.463.399,52	0,00	2.463.399,52
14.30.00	Έργα τέχνης, κειμήλια, αρχαιότητες και λοιπό ιστορικό υλικό με αντάλλαγμα	8.522.544,57	0,00	8.522.544,57
14.99.00	Αποσβεσμένα έπιπλα	0,00	997.060,19	-997.060,19
14.99.01	Αποσβεσμένα σκεύη	0,00	110.651,13	-110.651,13
14.99.02	Αποσβεσμένες μηχανές γραφείων	0,00	89.660,55	-89.660,55
14.99.03	Αποσβεσμένοι ηλεκτρονικοί υπολογιστές & ηλεκτρονικά μηχανήματα	0,00	2.108.205,58	-2.108.205,58
14.99.08	Αποσβεσμένος εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών	0,00	984.775,47	-984.775,47
14.99.09	Αποσβεσμένος λοιπός εξοπλισμός	0,00	1.159.234,89	-1.159.234,89
15.09.00	Προκαταβολές κτήσης πάγιων στοιχείων	25.296.000,00	0,00	25.296.000,00

16.10	Έξοδα ίδρυσης πρώτης εγκατάστασης	71.317,45	0,00	71.317,45
16.17	Έξοδα αναδιοργάνωσης	1.053.040,76	0,00	1.053.040,76
16.99.10	Αποσβεσμένα έξοδα ίδρυσης & πρώτης εγκατάστασης	0,00	7.861,77	-7.861,77
16.99.17	Αποσβεσμένα λογισμικά προγράμματα	0,00	471.354,75	-471.354,75
33.14.02	Απαίτηση από Κρατικό Προϋπολογισμό	136.016.000,00	136.016.000,00	0,00
35.03.00	Πάγιες Προκαταβολές	1.697.648,88	723.959,70	973.689,18
36.00.01	Έξοδα Επόμενης Χρήσεως 2015	2.732.825,37	1.082.075,64	1.650.749,73
40.00.00	Κεφάλαιο έναρξης	0,00	178.106.074,84	-178.106.074,84
42.00	Υπόλοιπο πλεονάσματος εις νέο	0,00	17.627.211,13	-17.627.211,13
50.00	Προμηθευτές - Πιστωτές (Υποχρεώσεις από 2014)	127.166.184,57	127.166.184,57	0,00
50.01	Προμηθευτές Παγίων (Υποχρεώσεις από 2014)	0,00	0,00	0,00
50.02	Προμηθευτές Παγίων (Υποχρεώσεις 2015)	42.766,42	352.089,99	-309.323,57
50.03	Προμηθευτές - Πιστωτές (Υποχρεώσεις 2015)	762.351,29	1.525.205,35	-762.854,06
56.01.01	Έξοδα Χρήσης 2015 Δουλεμμένα (πληρωτέα)	1.496.231,36	3.009.409,84	-1.513.178,48
60.00	Αμοιβές έμμισθου προσωπικού	57.078.795,50	57.078.795,50	0,00
60.02	Παρεπόμενες παροχές και έξοδα προσωπικού	6.518.737,63	6.518.737,63	0,00
60.03	Εργοδοτικές εισφορές και επιβαρύνσεις έμμισθου προσωπικού	9.663.297,28	9.663.297,28	0,00
61.00	Αμοιβές και έξοδα ελευθέρων επαγγελματιών υποκείμενες σε παρακράτηση	1.356.580,45	1.356.580,45	0,00
61.01	Αμοιβές και έξοδα μη ελεύθερων επαγγελματιών υποκείμενες σε	27.076.656,02	27.076.656,02	0,00
61.90	Αμοιβές τρίτων με υποκείμενες σε παρακράτηση φόρων	5.243.145,56	5.243.145,56	0,00
61.98	Λοιπές αμοιβές τρίτων	751.638,27	751.638,27	0,00
62.03	Τηλεπικοινωνίες	844.236,81	844.236,81	0,00
62.04	Ενοίκια	6.054.962,02	6.054.962,02	0,00
62.05	Ασφάλιστρα	17.325,78	17.325,78	0,00
62.07	Επισκευές και συντηρήσεις	1.136.412,79	1.136.412,79	0,00
62.98	Λοιπές παροχές τρίτων	1.538.252,43	1.538.252,43	0,00
64.00	Έξοδα μεταφορών	3.077,86	3.077,86	0,00
64.01	Έξοδα ταξιδιών	2.602.689,79	2.602.689,79	0,00
64.02	Έξοδα προβολής και διαφήμισης	12.007,90	12.007,90	0,00
64.03	Έξοδα εκθέσεων - επιδείξεων	328.400,14	328.400,14	0,00

64.05	Συνδρομές – Εισφορές	593.040,32	593.040,32	0,00
64.06	Δωρεές – Επιχορηγήσεις	6.340.808,11	6.340.808,11	0,00
64.07	Έντυπα και γραφική ύλη	732.966,37	732.966,37	0,00
64.08	Υλικά άμεσης ανάλωσης	88.563,42	88.563,42	0,00
64.98	Διάφορα έξοδα	134.501,33	134.501,33	0,00
66.01	Αποσβέσεις κτιρίων - εγκαταστάσεων κτιρίων - τεχνικών έργων	1.874.290,97	1.874.290,97	0,00
66.02	Αποσβέσεις μηχανημάτων	139.206,00	139.206,00	0,00
66.03	Αποσβέσεις μεταφορικών μέσων	22.028,86	22.028,86	0,00
66.04	Αποσβέσεις επίπλων και λοιπού εξοπλισμού	1.037.543,62	1.037.543,62	0,00
66.05	Αποσβέσεις ασώματων ακινητοποιήσεων και εξόδων πολυετούς απόσβεσης	189.571,56	189.571,56	0,00
74.04.00	Επιχορήγηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για τη χρήση 2016	136.016.000,00	136.016.000,00	0,00
86.00.0000	Αποτελέσματα Χρήσης	4.513.004,40	0,00	4.513.004,40
86.00.0001	Έσοδα Χρήσης 2016		135.891.741,19	-135.891.741,19
86.00.0002	Έξοδα Χρήσης 2016	131.378.736,79	0,00	131.378.736,79
	Γενικό Σύνολο	880.527.119,72	880.527.119,72	0,00

6.2.3 Κατάσταση μεταβολών παγίων

Εξαιρετικά χρήσιμη κατάσταση, για την παροχή συγκεντρωτικών πληροφοριών σχετικά με τις αξίες κτήσης των παγίων περιουσιακών στοιχείων, τις σωρευμένες αποσβέσεις, τις αποσβέσεις της χρήσης και την αναπόσβεστη αξία τους, είναι η κατάσταση μεταβολών των πάγιων περιουσιακών στοιχείων η οποία παρουσιάζεται παρακάτω:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΠΑΓΙΩΝ ΧΡΗΣΗΣ 2016

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Λογ.	ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΓΙΩΝ 2016						
		ΑΞΙΑ ΚΤΗΣΗΣ 31/12/2015	ΣΩΡΕΥΜ. ΑΠΟΣΒ. 31/12/2015	ΠΡΟΣΘΗΚ. 2016	ΑΞΙΑ ΚΤΗΣΗΣ 31/12/2016	ΑΠΟΣΒ. 2016	ΣΩΡΕΥΜ. ΑΠΟΣΒ. 31/12/2016	ΥΠΟΛ. 31/12/2016
ΚΤΙΡΙΑ - ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ	11.00	1.027,65	10,28	111.668,01	112.695,66	1.303,58	1.313,86	111.381,80
ΛΟΙΠΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ	11.02	888,55	16,58	221.121,80	222.010,35	3.176,17	3.192,74	218.817,61
ΚΤΙΡΙΑ - ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ ΤΡΙΤΩΝ	11.07	1.065.305,58	1.065.305,58	77.527,28	1.142.832,86	12.509,95	1.077.815,53	65.017,33
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	12.00	1.367.812,83	612.250,22	72.368,30	1.440.181,13	138.591,67	750.841,90	689.339,23
ΦΟΡΗΤΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΧΕΡΙΟΥ	12.02	5.880,52	2.340,96	854,36	6.734,88	602,29	2.943,25	3.791,63
ΕΡΓΑΛΕΙΑ	12.03	0,00	0,00	556,19	556,19	12,04	12,04	544,15
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ – ΛΕΩΦΟΡΕΙΑ	13.00	0,00	0,00	146.387,49	146.387,49	1.951,83	1.951,83	144.435,66
ΛΟΙΠΑ ΕΠΙΒΑΤΙΚΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ	13.01	110.000,26	109.548,23	37.448,38	147.448,64	1.561,81	111.110,04	36.338,60
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΦΟΡΤΗΓΑ - ΡΥΜΟΥΛΚΕΣ - ΕΙΔΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	13.02	112.730,19	19.539,90	129,15	112.859,34	18.038,55	37.578,45	75.280,89
ΜΕΣΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	13.06	3.972,21	1.787,49	0,00	3.972,21	476,67	2.264,16	1.708,05
ΕΠΙΠΛΑ	14.00	1.340.401,72	858.191,62	86.895,45	1.427.297,17	138.868,58	997.060,20	430.236,97
ΣΚΕΥΗ	14.01	181.071,59	92.122,46	9.919,45	190.991,04	18.528,66	110.651,12	80.339,92
ΜΗΧΑΝΕΣ ΓΡΑΦΕΙΩΝ	14.02	120.689,22	77.387,00	3.910,97	124.600,19	12.273,55	89.660,55	34.939,64
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ & ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	14.03	3.230.258,20	1.614.781,78	507.161,69	3.737.419,89	493.423,80	2.108.205,58	1.629.214,31
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	14.08	1.476.528,83	834.648,49	46.195,73	1.522.724,56	150.126,98	984.775,47	537.949,09
ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	14.09	2.037.248,30	934.912,85	426.151,22	2.463.399,52	224.322,05	1.159.234,90	1.304.164,62
ΕΞΟΔΑ ΙΔΡΥΣΗΣ & ΠΡΩΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	16.10	44.787,70	1.960,39	26.529,75	71.317,45	5.901,38	7.861,77	63.455,68
ΛΟΓΙΣΜΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	16.17	839.850,68	287.684,57	213.190,08	1.053.040,76	183.670,18	471.354,75	581.686,01
ΣΥΝΟΛΑ		11.938.454,03	6.512.488,40	1.988.015,30	13.926.469,33	1.405.339,74	7.917.828,15	6.008.641,18

6.2.4 Ισολογισμός χρήσης 2016

Ο Ισολογισμός συντάσσεται βάσει του ισοζυγίου ισολογισμού της παρ. 6.2.2 και θα είναι της μορφής:

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
Χρήση 2016				Χρήση 2016	
Β' ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ				Α' ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	
1. Έξοδα ίδρυσης & πρώτης εγκατάστ.	71.317,45	7.861,77	63.455,68	<i>I. Κεφάλαιο</i>	
4. Λοιπά έξοδα εγκατάστασης	<u>1.053.040,76</u>	<u>471.354,75</u>	<u>581.686,00</u>	1. Καταβλημένο	178.106.074,84
	1.124.358,21	479.216,52	645.141,69		<u>178.106.074,84</u>
Γ' ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				<i>V. Αποτελέσματα εις νέο</i>	
<i>II. Ενσώματες ακινητοποιήσεις</i>				Υπόλ. πλεονάσμ. χρήσης εις νέο	17.627.211,13
3. Κτίρια και τεχνικά έργα	161.059.158,82	4.796.924,68	156.262.234,14		<u>17.627.211,13</u>
4. Μηχανήματα-τεχνικές εγκατ. & λοιπός μηχανολ. εξοπλισμός	1.447.460,16	753.785,14	693.675,02		
5. Μεταφορικά μέσα	408.715,85	150.952,66	257.763,19	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων (I+V)	<u>195.733.285,97</u>
6. Έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός	17.988.976,94	5.449.587,81	12.539.389,13		
7. Ακινήτοπ. υπό εκτέλεση & προκαταβ.	<u>25.296.000,00</u>	<u>0,00</u>	<u>25.296.000,00</u>	Γ' ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	
	206.200.311,77	11.151.250,29	195.049.061,48	<i>II. Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις</i>	
<i>Σύνολο ακινητοποιήσεων (ΓII)</i>			<u>195.049.061,48</u>	1. Προμηθευτές - πιστωτές	1.072.177,63
<i>Σύνολο Πάγιου Ενεργητικού (ΓII)</i>			<u>195.049.061,48</u>	Σύνολο Υποχρεώσ. (ΓII)	<u>1.072.177,63</u>
Δ' ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				Ε' ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	
<i>II. Απαιτήσεις</i>				2. Έξοδα χρήσης δουλευμένα	1.513.178,48
12. Λογ/σμοί διαχείρ. προκαταβ. & πιστώσεων			973.689,18		<u>1.513.178,48</u>
			<u>973.689,18</u>		
Ε' ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ				ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ (Α+Γ+Ε)	
1. Έξοδα επόμενων χρήσεων			1.650.749,73		<u>198.318.642,08</u>
			<u>1.650.749,73</u>		
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (Β+Γ+Δ+Ε)			<u>198.318.642,08</u>		

Κεφάλαιο 7^ο: Λογαριασμοί τάξεως

7.1 Γενική χρήση των λογαριασμών

Η λειτουργία και η διάρθρωση των λογαριασμών αυτών, προβλέπεται και περιγράφεται από τις διατάξεις του Π.Δ.1123/1980 (κεφάλαιο 3.1 και 3.2). Η ίδια σχεδόν διάρθρωση και μεθοδολογία τήρησης ακολουθείται και από το Π.Δ. 15/2011 (παρ. 8.1.8).

Οι λογαριασμοί τάξεως είναι λογαριασμοί ειδικής κατηγορίας, στους οποίους απεικονίζονται και παρακολουθούνται χρήσιμες πληροφορίες, καθώς και γεγονότα που δημιουργούν νομικές δεσμεύσεις, χωρίς να επιφέρουν άμεση ποσοτική μεταβολή στα περιουσιακά στοιχεία του οργανισμού, με πιθανότητα όμως να επέλθει τέτοια μεταβολή στο μέλλον. Οι λογαριασμοί λειτουργούν αμοιβαία, κατά ζεύγη λογαριασμών, στο αυτόνομο λογιστικό κύκλωμα της 10^{ης} ομάδας.

Συνοπτικά με τους λογαριασμούς αυτούς παρακολουθούνται:

- Αλλότρια περιουσιακά στοιχεία (λογ/σμοί 01) και δικαιούχοι αλλότριων περιουσιακών στοιχείων (λογ/σμοί 05).
- Χρεωστικοί λογ/σμοί εγγυήσεων και εμπράγματων ασφαλειών (λογ/σμοί 02) και Πιστωτικοί λογ/σμοί εγγυήσεων και εμπράγματων ασφαλειών (λογ/σμοί 06)¹.
- Απαιτήσεις από αμοτεροβαρείς συμβάσεις (λογ/σμοί 03) και υποχρεώσεις από αμοτεροβαρείς συμβάσεις (λογ/σμοί 07), κατά το ανεκτέλεστο μέρος τους.
- Διάφοροι λογαριασμοί πληροφοριών χρεωστικοί (λογ/σμοί 04) και διάφοροι λογαριασμοί πληροφοριών πιστωτικοί (λογαριασμοί 08).

7.2 Αμοτεροβαρείς συμβάσεις – χρηματοδοτική μίσθωση αυτοκινήτων (leasing)

Στα πλαίσια της εργασίας αυτής θα γίνει ιδιαίτερη αναφορά στα ζεύγη λογαριασμών 03 και 07, οι οποίοι αναπτύσσονται σε δευτεροβάθμιους, τριτοβάθμιους και αναλυτικότερους λογαριασμούς, σύμφωνα με τις ανάγκες κάθε οργανισμού.

Όπως ορίζεται στην παρ. 3.2.104 του Π.Δ.1123/1980: «Ο λογαριασμός 03 χρεώνεται με την αξία (πραγματική ή προϋπολογιστική) του ανεκτέλεστου μέρους κάθε αμοτε-

¹στο Π.Δ.15/2011 οι ανωτέρω λογαριασμοί έχουν αναδιαρθρωθεί καθώς οι λογαριασμοί 02 και 06 δεν χρησιμοποιούνται, προφανώς για να μείνουν διαθέσιμοι προκειμένου να αναπτυχθούν σε αυτούς οι λογαριασμοί παρακολούθησης της εκτέλεσης του προϋπολογισμού (βλ. επόμενη ενότητα 7.3).

ροβαρούς συμβάσεως, με πίστωση του λογαριασμού 07, πιστώνεται δε όταν οι συμβάσεις αυτές παύσουν να έχουν ισχύ ή εκτελεστούν κατά μέρος, με χρέωση του λογαριασμού 07. Είναι δυνατή η διενέργεια των λογιστικών εγγραφών της περιπτώσεως αυτής με λογιστικό ισότιμο».

Στα πλαίσια αυτής της εργασίας, θα εξεταστεί η παρακολούθηση των συμβάσεων χρηματοδοτικών μισθώσεων (leasing) αυτοκινήτων και ειδικότερα, η παρακολούθηση του ανεκτέλεστου υπόλοιπού τους. Έτσι από ανάλυση των σχετικών στοιχείων μισθωμάτων, προσδιορίστηκε το ανεκτέλεστο μέρος αυτών στο τέλος κάθε χρήσης 2015 και 2016, προκειμένου αυτά τα μεγέθη να απεικονιστούν στους ισολογισμούς κάτω από τους λογαριασμούς ουσίας του.

Οι υποχρεώσεις της Βουλής των Ελλήνων για μελλοντικές καταβολές μισθωμάτων σε οκτώ εταιρείες του κλάδου, για την χρηματοδοτική μίσθωση αυτοκινήτων, ανερχόταν κατά την 31/12/2015 σε 5.073.897,07 €, ενώ κατά την 31/12/2016 σε 2.527.657,79 €.

Η απεικόνιση των μελλοντικών αυτών υποχρεώσεων μπορεί να γίνει, όπως προαναφέρθηκε, μέσω των λογαριασμών τάξεως 03 και 07 οι οποίες μπορούν να αναλυθούν σε μεγαλύτερο επίπεδο για την κάλυψη των αναγκών πληροφόρησης του οργανισμού. Για παράδειγμα σε ανάλογα διαρθρωμένους λογαριασμούς, θα μπορούσαν να παρακολουθούνται τα προαναφερθέντα κονδύλια ανά εταιρεία και έτος υποχρέωσης. Έτσι η διάρθρωση των σχετικών λογαριασμών κατά την 31/12/2015 θα ήταν της μορφής:

Λογ.	Περιγραφή	Χρέωση	Πίστωση
03.00.01	Εταιρεία 1	X	
03.00.02	Εταιρεία 2	X	
03.00.03	Εταιρεία 3	X	
03.00.04	Εταιρεία 4	X	
03.00.05	Εταιρεία 5	X	
03.00.06	Εταιρεία 6	X	
03.00.07	Εταιρεία 7	X	
03.00.08	Εταιρεία 8	X	
07.00.01	Ανεκτέλεστη σύμβαση 2016		X
07.00.02	Ανεκτέλεστη σύμβαση 2017		X
07.00.03	Ανεκτέλεστη σύμβαση 2018		X
	Σύνολα	5.073.897,07	5.073.897,07

Με την εκτέλεση κάθε μέρους σύμβασης θα πραγματοποιείται εγγραφή μείωσης του ανάλογου ποσού στους λογαριασμούς, δηλαδή χρέωση του σχετικού υπολογαριασμού του 07 σε πίστωση των υπολογαριασμών 03 ανά εταιρεία.

Κατ' αυτόν τον τρόπο θα εμφανίζεται, ανά πάσα στιγμή, το ανεκτέλεστο μέρος της σύμβασης στους οικείους λογαριασμούς τάξεως, ανά εταιρεία και έτος εκτέλεσης.

7.3 Παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και απολογισμός του, μέσω των λογαριασμών τάξεως

Η απεικόνιση και η εκτέλεση του προϋπολογισμού με το απλογραφικό σύστημα, ενέχει κινδύνους παραλήψεων και λαθών. Το Π.Δ. 205/1998 εισήγαγε τη διαδικασία παρακολούθησης των προϋπολογιστικών μεγεθών των Ν.Π.Δ.Δ., με διπλογραφικό τρόπο, μέσω των λογαριασμών τάξεως.

Συγκεκριμένα στην ενότητα 3.3 «σύστημα λογαριασμών δημόσιου λογιστικού» του προαναφερθέντος Π.Δ., ορίζονται οι εμπλεκόμενοι λογαριασμοί παρακολούθησης των μεγεθών, περιγράφεται ο τρόπος λειτουργίας τους, καθώς και η μεθοδολογία παρακολούθησης της εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

7.3.1 Οι λογαριασμοί παρακολούθησης των εξόδων και η μεθοδολογία λειτουργίας τους βάσει του Π.Δ. 205/1998

Το ζεύγος λογαριασμών τάξεως 02 και των υπολογαριασμών του, που λειτουργούν ως χρεωστικοί, καθώς και ο λογαριασμός 06 και οι υπολογαριασμοί του, που λειτουργούν ως πιστωτικοί, είναι η βάση της παρακολούθησης των μεταβολών και εκτέλεσης του προϋπολογισμού, καθώς και του απολογισμού του.

Ακολουθεί η παρουσίαση του τρόπου λειτουργίας των λογαριασμών αυτών.

7.3.1.1 Έγκριση του αρχικού προϋπολογισμού (λογ. 02.00 και 06.00)

Αρχικά διενεργείται η εγγραφή λογιστικοποίησης – απεικόνισης των μεγεθών του αρχικά εγκεκριμένου προϋπολογισμού, ως εξής:

Στη χρέωση του λογαριασμού 02.00 «προϋπολογισμός εξόδων» και των υπολογαριασμών του, καταχωρούνται τα έξοδα του προϋπολογισμού, ενώ σε πίστωση του λογαριασμού 06.00 «προϋπολογισμός εσόδων» και των υπολογαριασμών του, καταχωρούνται τα έσοδα του προϋπολογισμού. Η διαφορά μεταξύ των εξόδων και εσόδων, αποτελεί το πλεόνασμα ή το έλλειμμα κατά περίπτωση και καταχωρείται σε χρέωση του λογαριασμού 02.05 «πλεόνασμα» ή σε πίστωση του λογαριασμού 06.05 «έλλειμμα».

Η ανάπτυξη του λογαριασμού σε τρίτο, τέταρτο ή ενδεχομένως και μεγαλύτερο

βαθμό, γίνεται βάσει των αναγκών ανάλυσης εξόδων και εσόδων του προϋπολογισμού. Έτσι για παράδειγμα η αρχική έγκριση προϋπολογισμού δαπάνης του ΚΑΕ 1329, «Προμήθεια ειδών συντήρησης και επισκευής κάθε είδους λοιπού εξοπλισμού», θα απεικονιστεί σε λογαριασμό της μορφής:

02.00.1000.1300.1320.1329 και θα χρεωθεί με το αντίστοιχο εγκεκριμένο ποσό. Κατ' αυτόν τον τρόπο οι παρακάτω λογαριασμοί θα εμφανίζουν:

- Ο 02.00 το σύνολο των εγκεκριμένων δαπανών του προϋπολογισμού
- Ο 02.00.1000 το σύνολο εγκεκριμένων δαπανών, «Προμήθειες αγαθών και κεφαλαιακού εξοπλισμού»
- Ο 02.00.1000.1300 το σύνολο εγκεκριμένων δαπανών, «Προμήθεια ειδών συντήρησης και επισκευής εγκαταστάσεων και εξοπλισμού»
- Ο 02.00.1000.1300.1320 το σύνολο εγκεκριμένων δαπανών, «Προμήθεια ειδών συντήρησης και επισκευής εξοπλισμού»
- Ο 02.00.1000.1300.1320.1329 την εγκεκριμένη δαπάνη, «Προμήθεια ειδών συντήρησης και επισκευής κάθε είδους λοιπού εξοπλισμού»

Οι λογαριασμοί 02.00 και 06.00 παραμένουν χωρίς καμία μεταβολή, καθ' όλη τη διάρκεια της χρήσης, απεικονίζοντας τον αρχικά εγκεκριμένο προϋπολογισμό.

7.3.1.2 Εκτέλεση του προϋπολογισμού (λογ. 02.10 και 06.10)

Οι αυξομειώσεις των κονδυλίων του αρχικού προϋπολογισμού που λαμβάνουν χώρα κατά τη διάρκεια της χρήσης, λόγω τροποποιήσεων του αρχικού, δεν καταχωρούνται στους προαναφερόμενους λογαριασμούς 02.00 και 06.00, αλλά στους λογαριασμούς 02.10 «εκτέλεση προϋπολογισμού εξόδων» και 06.10 «εκτέλεση προϋπολογισμού εσόδων» και στους υπολογαρισμούς τους. Μέσω αυτών των λογαριασμών παρακολουθείται η εκτέλεση του προϋπολογισμού και προσδιορίζεται το αποτέλεσμα του, δηλαδή το πλεόνασμα ή το έλλειμά του.

Πιο συγκεκριμένα, η ανάπτυξη του λογαριασμού 02.10 είναι ταυτόσημη με αυτή του λογαριασμού 02.00. Ο τελευταίος βαθμός ανάλυσής του απεικονίζει το εγκεκριμένο ανά ΚΑΕ ποσό. Δηλαδή στο παράδειγμα της προηγούμενης παραγράφου το εγκεκριμένο ποσό του ΚΑΕ 1329, θα εμφανιζόταν στο λογαριασμό 02.10.1000.1300.1320.1329.

Έτσι, αμέσως μετά την καταχώρηση του αρχικού προϋπολογισμού, διενεργείται λογιστική εγγραφή χρέωσης των υπολογαρισμών του 02.10 με τα προϋπολογισθέντα

έξοδα, σε πίστωση των υπολογαριασμών του 06.10 με τα προϋπολογισθέντα έσοδα. Το προϋπολογισθέν έλλειμμα καταχωρείται στην πίστωση του λογαριασμού 06.10.98 «έλλειμμα προϋπολογισμού», ενώ το πλεόνασμα στη χρέωση του λογαριασμού 06.10.99 «πλεόνασμα προϋπολογισμού».

Ο λογαριασμός και οι αρμόδιοι υπολογαριασμοί του 02.10, μεταβάλλονται στη διάρκεια της χρήσης για τους παρακάτω λόγους:

- Με κάθε τροποποίηση του αρχικά εγκεκριμένου προϋπολογισμού, που απεικονίζεται με ανάλογες καταχωρήσεις προσαρμογής των κωδικών εξόδων ή και εσόδων που μεταβάλλονται. Συγκεκριμένα οι υπολογαριασμοί του 02.10, χρεώνονται σε περίπτωση αύξησης του αρχικά εγκεκριμένου ποσού εξόδων, ενώ πιστώνονται σε περίπτωση μείωσής τους.
- Πιστώνονται με κάθε ανάληψη υποχρέωσης για δαπάνη, δηλαδή δέσμευση πίστωσης, με ισόποση χρέωση του λογαριασμού 02.21 «αναληφθείσες υποχρεώσεις», ο οποίος έχει και πάλι ανάλογη ανάλυση ώστε ο λογαριασμός τελευταίας βαθμίδας, να απεικονίζει το συγκεκριμένο ΚΑΕ που αφορά η δέσμευση π.χ. 02.21.1000.1300.1320.1329.

Ο λογαριασμός 02.10 και οι υπολογαριασμοί του, απεικονίζουν καθ' όλη τη διάρκεια της χρήσης τα αδιάθετα υπόλοιπα πιστώσεων.

7.3.1.3 Αναληφθείσες υποχρεώσεις (λογ. 02.21)

Όπως προαναφέρθηκε ο λογαριασμός 02.21 και οι υπολογαριασμοί του, χρεώνονται με τα μεταφερόμενα από το λογαριασμό 02.10 ποσά για κάθε ανάληψη υποχρέωσης (δέσμευση πίστωσης). Η ανάπτυξή του σε υπολογαριασμούς, είναι ανάλογη με αυτή του λογαριασμού 02.10.

Πιστώνεται με αντίστοιχη ισόποση χρέωση του λογαριασμού 02.30 «ενταλματοποιηθείσες δαπάνες» και των αντίστοιχων υπολογαριασμών αυτού, για τις δαπάνες που έχουν εκδοθεί τα εντάλματα πληρωμής τους, αλλά δεν έχουν ακόμα εξοφληθεί διότι βρίσκονται στο στάδιο θεώρησής τους.

Επίσης πιστώνεται σε χρέωση του λογαριασμού 02.29 «προπληρωμές» και των οικείων υπολογαριασμών του, για κάθε εκδιδόμενο ένταλμα προπληρωμής.

Το εκάστοτε χρεωστικό υπόλοιπο του λογαριασμού 02.21 απεικονίζει τις αναληφθείσες υποχρεώσεις πραγματοποιήσεως δαπανών, οι οποίες δεν έχουν ακόμα ενταλματοποιηθεί. Τυχόν ακύρωση της αναληφθείσας υποχρέωσης για οποιοδήποτε λόγο, διαγράφεται με αντίθετη λογιστική εγγραφή.

7.3.1.4 Προπληρωμές (λογ. 02.29)

Πραγματοποιούνται με έκδοση χρηματικών ενταλμάτων προπληρωμής, στο όνομα υπάλληλου – υπόλογου. Και στην περίπτωση αυτή, η ανάπτυξη των υπολογαριασμών θα πρέπει να είναι σε επίπεδο ΚΑΕ. Βεβαίως, δεν απαιτείται η δημιουργία λογαριασμών για όλους τους ΚΑΕ, αλλά μόνο για αυτούς που υπάρχει ανάγκη.

Ο τελευταίος βαθμός ανάπτυξης θα πρέπει να αφορά, τον εκάστοτε υπόλογο.

Ο λογαριασμός χρεώνεται με το μεταφερόμενο ποσό που έχει προκύψει από την πίστωση του λογαριασμού 02.21, «αναληφθείσες υποχρεώσεις (δεσμεύσεις πιστώσεων)» με την έκδοση των ενταλμάτων προπληρωμής.

Ο λογαριασμός 02.29 πιστώνεται σε χρέωση του λογαριασμού 02.31 «απολογισμός εξόδων (πραγματοποιηθέντα έξοδα)», με την απόδοση – εκκαθάριση του λογαριασμού από τον υπόλογο.

Το εκάστοτε υπόλοιπο του λογαριασμού παρουσιάζει τα ποσά, που έχουν δοθεί με εντάλματα προπληρωμής και δεν έχουν ακόμα εκκαθαριστεί.

7.3.1.5 Ενταλματοποιηθείσες δαπάνες (λογ. 02.30)

Ο λογαριασμός 02.30 «ενταλματοποιηθείσες δαπάνες», αναπτύσσεται αντίστοιχα με το λογαριασμό 02.21.

Χρεώνεται με πίστωση του λογαριασμού 02.21 «αναληφθείσες υποχρεώσεις (δεσμεύσεις πιστώσεων)», για τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν, λήφθηκαν τα παραστατικά αγοράς και εκδόθηκαν τα σχετικά εντάλματα πληρωμής, τα οποία βρίσκονται στο στάδιο της θεώρησης και ελέγχου τους.

Ο λογαριασμός 02.30 πιστώνεται, με αντίστοιχη χρέωση του λογαριασμού 02.31 «Απολογισμός εξόδων» (πραγματοποιηθέντα έξοδα), για τα εξοφλημένα εντάλματα πληρωμών.

Το εκάστοτε υπόλοιπο του λογαριασμού 02.30 απεικονίζει τις δαπάνες για τις οποίες έχουν εκδοθεί εντάλματα, αλλά δεν έχουν ακόμα εξοφληθεί.

7.3.1.6 Απολογισμός εξόδων (λογ. 02.31)

Και στην περίπτωση αυτή η ανάπτυξη των υπολογαριασμών του 02.31 είναι ανάλογη του 02.30, δηλαδή ανά ΚΑΕ.

Χρεώνεται με πίστωση του λογαριασμού 02.30 «ενταλματοποιηθείσες δαπάνες», με τα ποσά των εξοφλούμενων ενταλμάτων, καθώς και με πίστωση του λογαριασμού

02.29 «προπληρωμές», για τις αποδόσεις λογαριασμών υπόλογων.

Τα εκάστοτε χρεωστικά υπόλοιπα του λογαριασμού 02.31, απεικονίζουν τα εξοφλημένα έξοδα και αποτελούν τον απολογισμό εξόδων της χρήσης.

7.3.2 Οι λογαριασμοί παρακολούθησης των εσόδων και η μεθοδολογία λειτουργίας τους

Με την ίδια μεθοδολογία αναπτύσσονται και οι λογαριασμοί εσόδων, οι οποίοι πιστώνονται αναλόγως για την παρακολούθηση, εκτέλεση και απολογισμό, του προϋπολογισμού εσόδων. Συγκεκριμένα, οι εμπλεκόμενοι λογαριασμοί, με ανάλογη ανάπτυξη των επιμέρους λογαριασμών τους βάσει του κώδικα κατάταξης εσόδων, είναι οι:

06.00 Προϋπολογισμός εσόδων, στον οποίο παρακολουθείται ο αρχικός προϋπολογισμός εσόδων.

06.10 Εκτέλεση προϋπολογισμού εσόδων, για την παρακολούθηση των κονδυλίων εσόδων που δεν έχουν βεβαιωθεί ή εισπραχθεί.

06.21 Βεβαιωθέντα έσοδα, για την παρακολούθηση των εσόδων που είναι απαραίτητη η βεβαίωσή τους.

06.31 Απολογισμός εσόδων, για την παρακολούθηση των εισπραχθέντων εσόδων. Το υπόλοιπό του στο τέλος της χρήσης αποτελεί τον απολογισμό των εσόδων της χρήσης. Δεν γίνεται περαιτέρω ανάλυση των λογαριασμών, καθότι παρακολούθηση των εσόδων από τη Βουλή είναι σχετικά απλή αφού επί της ουσίας, το κύριο έσοδο είναι η επιχορήγηση από τον Τακτικό Προϋπολογισμό.

7.3.3 Αυτοματοποιημένες εγγραφές λογαριασμών τάξεως

Όλες οι προαναφερθείσες εγγραφές λογαριασμών τάξεως μπορούν, με κατάλληλη παραμετροποίηση του μηχανογραφικού συστήματος, να αποτελέσουν αυτοματοποιημένη διαδικασία στο πλαίσιο των ήδη διενεργούμενων εργασιών.

Έτσι για παράδειγμα οι εγγραφές αρχικού προϋπολογισμού (02.00), εκτέλεσης προϋπολογισμού εξόδων (02.10), αναληφθείσες υποχρεώσεις (02.21), προπληρωμές (02.29) και ενταλματοποιηθείσες δαπάνες (02.30), μπορούν να γίνονται αυτοματοποιημένα στα πλαίσια των ήδη διενεργούμενων εργασιών του τμήματος προϋπολογισμού, ενώ αυτές του απολογισμού εξόδων (02.31), στα πλαίσια των διενεργούμενων εργασιών του τμήματος πληρωμών.

Κεφάλαιο 8^ο: Η εισαγωγή των διεθνών λογιστικών προτύπων με το Ν.4308/2014 – βασικές διαφοροποιήσεις

8.1 Γενικά

Ο Ν.4308/2014 «Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις», ορίζει την υποχρέωση σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων βάσει των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, (Δ.Π.Χ.Α.) για την εφαρμογή διεθνών λογιστικών προτύπων, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, δυνάμει του κανονισμού 1606/2002. Οι διατάξεις αυτές αφορούν και οντότητες δημοσίου ενδιαφέροντος.

Η υιοθέτηση της τεχνογνωσίας των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και η ένταξή της, στην λογιστική απεικόνιση οικονομικών πράξεων που αφορούν τα περιουσιακά στοιχεία των οντοτήτων, είναι πραγματικότητα.

Ο Ν.4308/2014 ουσιαστικά καταργεί τις διατάξεις του Π.Δ. 1123/1980, καθώς και αρκετές διατάξεις του Ν.2190/20, που επί δεκαετίες όριζαν είδος και τον τρόπο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων των οικονομικών οντοτήτων.

Παρακάτω παρατίθενται οι βασικές αλλαγές που εισήχθησαν με το νόμο αυτό και που πιθανά, έχουν πεδίο εφαρμογής στη Βουλή.

8.2 Λογιστικό σχέδιο

Ορίζεται η παύση της υποχρεωτικότητας τήρησης του Π.Δ. 1123/1980, περί εφαρμογής του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου. Καθιερώνεται νέο σχέδιο λογαριασμών, στο Γ΄ Παράρτημα του Νόμου, το οποίο είναι υποχρεωτικό ως προς την ονοματολογία, το βαθμό ανάλυσης και συγκέντρωσης των λογαριασμών και το περιεχόμενό τους. Δεν είναι ωστόσο υποχρεωτική η χρήση των κωδικών των λογαριασμών. Σε γενικές γραμμές η διάρθρωση του προτεινόμενου λογιστικού σχεδίου, διατηρεί κατά το δυνατό την υπάρχουσα διάρθρωση του Ε.Γ.Λ.Σ., δημιουργεί νέους λογαριασμούς για την κάλυψη των αναγκών, τόσο των Ελληνικών όσο και των διεθνών προτύπων, ενώ απλοποιεί την τεχνική διαδικασία προσδιορισμού του αποτελέσματος, μέσω των αποτελεσματικών λογαριασμών.

8.3 Εύλογη αξία

Η αρχή της συντηρητικότητας η οποία καθόριζε σε μεγάλο βαθμό, το λογιστικό χειρισμό οικονομικών πράξεων και την απεικόνιση στοιχείων ενεργητικού και παθητικού στις οικονομικές καταστάσεις, δεν αναφέρεται καθόλου στο νόμο. Αντίθετα γίνεται εκτεταμένη αναφορά (άρθρα 18 – 24) στην αποτίμηση μεγεθών, στην «εύλογη αξία» τους.

Η αρχή του ιστορικού κόστους εξακολουθεί να ισχύει. Ωστόσο, και σύμφωνα με το άρθρο 24, «... παρέχεται η δυνατότητα τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις του παρόντος άρθρου να επιμετρώνται μεταγενέστερα της αρχικής τους αναγνώρισης, στην εύλογη αξία τους».

Δηλαδή η διοίκηση του εκάστοτε οργανισμού μπορεί πλέον να εφαρμόζει με μεγαλύτερη ελευθερία λογιστικές αρχές, προκειμένου οι οικονομικές καταστάσεις να είναι πιο λειτουργικές και αξιόπιστες, χωρίς ιδιαίτερους περιορισμούς.

Σύμφωνα δε με την παρ. 7 του άρθρου 17: «Οι οντότητες που καταρτίζουν τις χρηματοοικονομικές τους καταστάσεις, σύμφωνα με το πλαίσιο που καθορίζεται στον παρόντα νόμο, δύνανται να αναζητούν ερμηνευτική καθοδήγηση από τα σχετικά Δ.Π.Χ.Α., στο βαθμό που οι ρυθμίσεις των προτύπων αυτών είναι συμβατές με τον παρόντα νόμο».

8.4 Οικονομικές καταστάσεις

Το άρθρο 16 ορίζει το είδος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, ανάλογα με το μέγεθός των οργανισμών. Οι σημαντικότερες διαφοροποιήσεις είναι:

- Η κατάργηση του πίνακα διάθεσης αποτελεσμάτων και η αντικατάστασή του από τον πίνακα μεταβολής ιδίων κεφαλαίων.
- Σε πολλές περιπτώσεις προβλέπονται μεταβολές – εγγραφές λογαριασμών καθαρής θέσης (κεφαλαίου), χωρίς αυτές να απεικονίζονται μέσω λογαριασμών αποτελεσμάτων.
- Ορίζεται ως υποχρεωτική η σύνταξη κατάστασης ταμειακών ροών.
- Οι σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων είναι πολύ πιο αναλυτικές.

8.5 Έξοδα χρήσης

8.5.1 Έξοδα έρευνας ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης

Βασική διαφορά που εισάγεται, είναι ο λογιστικός χειρισμός των εξόδων έρευνας ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης, δηλαδή των δαπανών πολυετούς απόσβεσης.

Ενώ μέχρι και την εφαρμογή του Ν.4308/2014 αποτελούσαν κονδύλια του ενεργητικού και αποσβένονταν είτε εφάπαξ, είτε ισόποσα μέσα σε μια πενταετία, τώρα και σε εφαρμογή των περ. α', δ' και ε' της παρ. 12 του άρθρου 25 του νόμου, δεν κεφαλαιοποιούνται αλλά επιβαρύνουν τα αποτελέσματα της χρήσης. Μόνο τα έξοδα ανάπτυξης και υπό προϋποθέσεις κεφαλαιοποιούνται.

8.5.2 Χρηματοδοτική μίσθωση

Βασική διαφοροποίηση αποτελεί και ο χειρισμός των συμβάσεων χρηματοδοτικών μισθώσεων. Ενώ οι καταβολές των μισθωμάτων αποτελούσαν έξοδο της χρήσης, χωρίς τα μισθωμένα αγαθά να αποτελούν περιουσιακά στοιχεία του μισθωτή, τώρα και σε εφαρμογή της περ. α' της παρ. 5 του άρθρου 18 του νόμου, τα μισθωμένα αυτά αγαθά αναγνωρίζονται ως περιουσιακά στοιχεία του μισθωτή. Συγκεκριμένα ορίζεται ότι: «Ένα περιουσιακό στοιχείο που περιέρχεται στην οντότητα (μισθωτής) με χρηματοδοτική μίσθωση αναγνωρίζεται ως περιουσιακό στοιχείο της οντότητας με το κόστος κτήσης που θα είχε προκύψει εάν το στοιχείο αυτό είχε αγοραστεί, με ταυτόχρονη αναγνώριση αντίστοιχης υποχρέωσης προς την εκμισθώτρια οντότητα (υποχρέωση χρηματοδοτικής μίσθωσης). Μεταγενέστερα, τα εν λόγω πάγια στοιχεία αντιμετωπίζονται λογιστικά βάσει των προβλέψεων του παρόντος νόμου για τα αντίστοιχα ιδιόκτητα στοιχεία. Η υποχρέωση χρηματοδοτικής μίσθωσης αντιμετωπίζεται ως δάνειο, το δε μίσθωμα διαχωρίζεται σε χρεολύσιο, το οποίο μειώνει το δάνειο, και σε τόκο που αναγνωρίζεται ως χρηματοοικονομικό έξοδο».

Κεφάλαιο 9^ο: Επιπτώσεις στα οικονομικά μεγέθη της Βουλής των Ελλήνων, από την εφαρμογή των διεθνών λογιστικών προτύπων

Για να επισημανθεί το μέγεθος των αλλαγών που θα επιφέρει η εφαρμογή των διεθνών λογιστικών προτύπων στις οικονομικές καταστάσεις των οργανισμών, θα παρουσιαστούν δύο περιπτώσεις εφαρμογής του Ν.4308/2014, που διαφοροποιούν το λογιστικό χειρισμό συγκεκριμένων κονδυλίων. Συγκεκριμένα τις περιπτώσεις:

- Χειρισμού των εξόδων ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης
- Αποτίμησης στην εύλογη αξία τους των χώρων γραφείων που βρίσκονται:
  - ο Στο Μέγαρο της Βουλής των Ελλήνων
  - ο Στο κτίριο της Λεωφόρου Αμαλίας 22-24
  - ο Στο κτίριο της οδού Μητροπόλεως 1 και Φιλελλήνων

9.1 Έξοδα έρευνας – ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης

Όπως προαναφέρθηκε, βασική διαφορά μεταξύ των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.) και του Ε.Γ.Λ.Σ., αποτελεί ο λογιστικός χειρισμός των εξόδων έρευνας ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης, δηλαδή των δαπανών πολυετούς απόσβεσης.

Τα προαναφερθέντα κονδύλια αποτελούν έξοδα και επιβαρύνουν τα αποτελέσματα χρήσης, σύμφωνα με την περ. α', δ' και ε' της παρ. 12 του άρθρου 25 του Ν.4308/2014 και μόνο τα έξοδα ανάπτυξης και υπό προϋποθέσεις κεφαλαιοποιούνται. Αντιθέτως, σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ. κεφαλαιοποιούνται και αποτελούν στοιχεία ενεργητικού, ενώ μπορούν να αποσβεστούν είτε εφάπαξ ή ισόποσα μέσα σε μια πενταετία.

Σε περίπτωση εφαρμογής των συγκεκριμένων διατάξεων του Ν.4308/2014, οι επιπτώσεις στα αποτελέσματα και τον Ισολογισμό της Βουλής θα ήταν οι εξής:

- Στην απογραφή 31/12/2014 η αναπόσβεστη αξία του λογαριασμού 16.17 «Λογισμικά προγράμματα», ύψους 534.097,66 € (αξία κτήσης 684.457,28 € μείον σωρευμένες αποσβέσεις 150.359,62 €), θα είχε ολοσχερώς διαγραφεί. Συνεπώς δεν θα μεταφέρονταν στην απογραφή έναρξης, με ταυτόχρονη ισόποση μείωση του λογαριασμού 40.00.00 «Κεφάλαιο έναρξης» (βλ. παρ. 4.5.2, κονδύλι ισολογισμού 4. Λοιπά έξοδα εγκατάστασης).

- Στη χρήση 2015, οι προσθήκες των λογαριασμών 16.10 «Έξοδα ίδρυσης & πρώτης εγκατάστασης», αξίας 44.787,70 € και 16.17 «Λογισμικά προγράμματα», αξίας 222.794,88 €, θα επιβαρύνουν τα αποτελέσματα ως έξοδα. Ταυτόχρονα, δεν θα υφίστανται αποσβέσεις χρήσης 2015 επί των λογαριασμών αυτών, συνολικής αξίας 139.285,34 € (1.960,39 € αποσβέσεις εξόδων ίδρυσης & πρώτης εγκατάστασης και 137.324,95 € αποσβέσεις λογισμικών προγραμμάτων). Έτσι, το αποτέλεσμα της χρήσης 2015 θα ήταν λιγότερο πλεονασματικό κατά 128.297,24 €, αφού τα έξοδα θα ήταν αυξημένα κατά την αξία των προσθηκών των εξόδων ίδρυσης & πρώτης εγκατάστασης 44.787,70 €, πλέον την αξία των προσθηκών των λογισμικών προγραμμάτων 222.794,88 €, ενώ τα έξοδα δεν θα συμπεριλάμβαναν αποσβέσεις, συνολικού ύψους 139.285,34 € (βλ. παρ. 5.2.3 πίνακα μεταβολών παγίων).
- Στη χρήση 2016, οι προσθήκες των λογαριασμών 16.10 «Έξοδα ίδρυσης & πρώτης εγκατάστασης» αξίας 26.529,75 € και 16.17 «Λογισμικά προγράμματα» αξίας 213.190,08 €, θα επιβαρύνουν τα αποτελέσματα ως έξοδα. Ταυτόχρονα, δεν θα υφίστανται αποσβέσεις χρήσης 2016 επί των λογαριασμών αυτών, συνολικής αξίας 189.571,56 € (5.901,38 € αποσβέσεις εξόδων ίδρυσης & πρώτης εγκατάστασης και 183.670,18 € αποσβέσεις λογισμικών προγραμμάτων). Έτσι, το αποτέλεσμα της χρήσης 2016 θα ήταν λιγότερο πλεονασματικό κατά 50.148,27 €, αφού τα έξοδα θα ήταν αυξημένα κατά την αξία των προσθηκών των εξόδων ίδρυσης & πρώτης εγκατάστασης 26.529,75 €, πλέον την αξία των προσθηκών των λογισμικών προγραμμάτων 213.190,08 €, ενώ δεν θα συμπεριλάμβαναν αποσβέσεις συνολικού ύψους 189.571,56 € (βλ. παρ. 6.2.3 πίνακα μεταβολών παγίων).

9.2 Αποτίμηση αξίας χώρων γραφείων στην εύλογη αξία τους

9.2.1 Βασικές μέθοδοι εκτιμήσεων

Το άρθρο 24 του Ν. 4308/2014 εισάγει τη δυνατότητα χρήσης εύλογων αξιών σε προαιρετική βάση, ως εναλλακτικό μοντέλο έναντι του ιστορικού κόστους, κατόπιν απόφασης της διοίκησης. Βέβαια ορίζει ότι για να χρησιμοποιηθούν οι εύλογες αξίες, θα πρέπει αυτές να είναι αξιόπιστες.

Επίσης, η λογιστική οδηγία εφαρμογής του Ν. 4308/2014 της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης & Ελέγχων και συγκεκριμένα οι παρ. 24.5.5 και 24.5.6, δίνουν οδηγίες περί του τρόπου προσδιορισμού των εύλογων αξιών.

Συγκεκριμένα, η παρ. 24.5.5 αναφέρει: «Για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας των σχετικών μετρήσεων, ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας των ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων διενεργείται κανονικά από επαγγελματία εκτιμητή που διαθέτει τα κατάλληλα προσόντα, λαμβάνοντας υπόψη δεδομένα της αγοράς και σύμφωνα με τις αρχές των προτύπων του κλάδου της εκτιμητικής. Είναι δυνατόν να μη χρησιμοποιείται επαγγελματίας εκτιμητής όταν οι συνθήκες της αγοράς και η προσέγγιση διασφαλίζουν την αξιοπιστία της εκτίμησης».

Περαιτέρω, η παρ. 24.5.6 αναφέρει: «Η εύλογη αξία ενός ιδιοχρησιμοποιούμενου ακινήτου, επανεκτιμάται τουλάχιστον ανά τετραετία και σε κάθε περίπτωση όταν οι συνθήκες της αγοράς υποδηλώνουν ότι η λογιστική αξία του στοιχείου, διαφέρει σημαντικά από την εύλογη αξία του».

Τέτοιοι επαγγελματίες είναι οι εκτιμητές ακινήτων του Σύλλογου Εκτιμητών Ελλάδος (Σ.ΕΚ.Ε.) και οι πιστοποιημένοι εκτιμητές Υπουργείου Οικονομικών.

Υπάρχουν πολλές μέθοδοι εκτιμήσεως ακινήτων όπως:

Τα συγκριτικά στοιχεία, η υπολειμματική αξία, του κόστους αντικατάστασης, της άμεσης κεφαλαιοποίησης του εισοδήματος, της κεφαλαιοποίησης της προσόδου, της προεξόφλησης χρηματοροών κ.α..

Για τον προσδιορισμό της αξίας των ακινήτων θα χρησιμοποιήσουμε τη μέθοδο των συγκριτικών στοιχείων, καθώς και τη μέθοδο της κεφαλαιοποίησης της προσόδου.

9.2.1.1 Η μέθοδος των συγκριτικών στοιχείων

Η μέθοδος των συγκριτικών στοιχείων αποτελεί το θεμέλιο λίθο της κάθε εκτίμησης και συνεπώς, δεν θα μπορούσε να μη συμπεριληφθεί ως στοιχείο προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων. Βάσει της μεθόδου αυτής, γίνεται η εκτίμηση της αγοραστικής αξίας του ακινήτου μέσω συγκρίσεώς του, με «παρόμοιες» ιδιοκτησίες. Οι κυριότερες πηγές συγκριτικών στοιχείων είναι μηχανικοί, εκτιμητές, μεσίτες, αγγελίες κ.α. Βασική αδυναμία της μεθόδου αυτής είναι ότι οι ιδιοκτησίες είναι διαφορετικές μεταξύ τους, αφού διαφέρουν στην τοποθεσία, στην προσβασιμότητα, τη θέα και τη γενικότερη κατάσταση που βρίσκονται.

9.2.1.2 Η μέθοδος της κεφαλαιοποίησης της προσόδου

Η μέθοδος της κεφαλαιοποίησης της προσόδου συνδυάζει την ανάγκη της εκτίμησης της αγοραίας αξίας του ακινήτου, με το εισόδημα που το ίδιο αυτό ακίνητο «παράγει».¹

Συνδέεται το εισόδημα που προκύπτει από την εκμετάλλευσή του, βάσει της χρήσης του, και της αγοραίας του αξίας. Η μέθοδος αυτή εφαρμόζεται ιδανικά σε χώρους γραφείων. Η εκτίμηση της παρούσας αξίας του ακινήτου προκύπτει από το εισόδημα που αυτό αποδίδει, σε σχέση με το συντελεστή κεφαλαιοποίησης ή προσόδου που χρησιμοποιείται για την μετατροπή του εισοδήματος σε κεφαλαιοποιημένη αξία, σαν διηνεκής ράντα. Ο εκτιμητής δηλαδή, προσδιορίζει την παρούσα αξία όλων των μελλοντικών εισροών χρήματος, από τη χρήση του ακινήτου.

Ο συντελεστής κεφαλαιοποίησης, αποτελεί το σημαντικότερο και πιο δύσκολο μέρος της εκτίμησης. Προκύπτει από αξιολόγηση στοιχείων όπως, το επιτόκιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, ο πληθωρισμός, η άνοδος των τιμών των ακινήτων, η ετήσια απαξίωση του ακινήτου, το ρίσκο μη μίσθωσης του κ.α.

Έτσι, αν το ετήσιο «μίσθωμα» το οποίο αποφέρει ένα ακίνητο είναι I, τότε με την χρήση του συντελεστής κεφαλαιοποίησης (Yield Y) του ακινήτου, η αξία του V θα είναι: $V=I/Y$

9.2.2 Οι χώροι γραφείων του κτιρίου της Βουλής των Ελλήνων

Οι χώροι γραφείων του κτιρίου της Βουλής των Ελλήνων, είναι 26.026 τ.μ. (βλ. παρ. 4.1.2.1.2). Η εκτίμησή της εύλογης αξίας τους θα γίνει, βάσει συγκριτικών στοιχείων, καθώς και της μεθόδου κεφαλαιοποίησης της προσόδου. Ο συντελεστής βαρύτητας για τις δύο προαναφερόμενες μεθόδους ορίστηκε σε 30% και 70% αντιστοίχως, διότι η μέθοδος της κεφαλαιοποίησης της προσόδου αποτελεί την κύρια μέθοδο εκτίμησης ακινήτων που προορίζονται όχι για πώληση αλλά για εκμετάλλευση.

9.2.2.1 Εκτίμηση αξίας βάσει συγκριτικών στοιχείων

Για την εύρεση των συγκριτικών στοιχείων χρησιμοποιήθηκε έκθεση της Δανός

¹Το ετήσιο εισόδημα το οποίο προέρχεται από τα μισθώματα του προς εκτίμηση ακινήτου λαμβάνεται υπ' όψη ως διηνεκές ράντα με επιτόκιο κεφαλαιοποίησης (R), το οποίο εκφράζεται ως η διαφορά του ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας και της αναμενόμενης απόδοσης (Καρανικόλας, 2010).

Διεθνείς Σύμβουλοι & Εκτιμητές Ακινήτων, για την εκτίμηση της αξίας του 4^{ου} και 5^{ου} ορόφου γραφείων σε κτίριο που βρίσκεται στην οδό Φιλελλήνων & Όθωνος 2, δηλαδή σε απόσταση περίπου 100 μέτρων από το μέγαρο της Βουλής των Ελλήνων. Η έκθεση αυτή η οποία συντάχθηκε τον Ιανουάριο του 2017, προσδιόρισε βάσει συγκριτικών στοιχείων ως αξία ανά τετραγωνικό μέτρο του υπό εκτίμηση ακινήτου, ποσό 3.490,00 €.

Με δεδομένο ότι, η θέση του κτιρίου της Βουλής είναι σε σαφώς καλύτερη θέση, ότι η κατάσταση στην αγορά ακινήτων γραφείων έχει βελτιωθεί από την αρχή του 2017¹, καθώς επίσης και το γεγονός ότι στην έκθεση υπήρχαν συγκριτικά στοιχεία ακινήτων στην οδό Φιλελλήνων με αξίες που προσέγγιζαν ή και ξεπερνούσαν τις 4.000,00 €, επιλέγεται ως αξία ανά τετραγωνικό το ποσό των 4.000,00 €.

Έτσι η αξία που προκύπτει είναι: 26.026 τ.μ. X 4.000,00 € = 104.104.000,00 €.

Η βαρύτητα που δίνεται σε αυτή τη μέθοδο εκτίμησης ορίστηκε στο 30%. Συνεπώς, η αξία που θα προσμετρηθεί στην τελική αξία του ακινήτου είναι 104.104.000,00 € X 30% = **31.231.200,00 €**.

9.2.2.2 Εκτίμηση αξίας βάσει της μεθόδου της κεφαλαιοποίησης της προσόδου

Σε περίπτωση που δεν υπήρχε η δυνατότητα ιδιοχρησιμοποίησης των χώρων αυτών η Βουλή θα έπρεπε να μισθώσει αντίστοιχους χώρους και να καταβάλει τα ανάλογα

¹Σύμφωνα με δημοσίευμα της Καθημερινής real estate (11/11/2017): «Σε τροχιά ανάκαμψης έχουν εισέλθει πλέον τα ενοίκια σύγχρονων γραφειακών χώρων, καθώς η ενίσχυση της ζήτησης, σε συνδυασμό με την έλλειψη επαρκούς μεγέθους νεόδμητων κατασκευών υψηλών προδιαγραφών, περιορίζει το ποσοστό διαθεσιμότητας και ενισχύει τη διαπραγματευτική θέση των ιδιοκτών, για πρώτη φορά έπειτα από αρκετά χρόνια. Η εξέλιξη αυτή, η οποία ενισχύεται όσο βελτιώνεται το κλίμα στην οικονομία και παγιώνεται η αναπτυξιακή προοπτική αυτής, έχει ήδη αποτυπωθεί και στη σύγκριση της αθηναϊκής αγοράς γραφείων με τις υπόλοιπες βαλκανικές. Με εξαίρεση την αγορά της Κωνσταντινούπολης, η αθηναϊκή αγορά γραφείων αποτελεί εκ νέου την ακριβότερη των Βαλκανίων, αν αφαιρεθούν από την εξίσωση τα παλιότερα κτίρια και ληφθούν υπόψη μόνο οι σύγχρονοι γραφειακοί χώροι. Σε αυτούς, το κόστος ενοικίασης διαμορφώνεται πλέον σε 21 ευρώ/τ.μ., έναντι 19 ευρώ/τ.μ. στο Βουκουρέστι, 16 ευρώ/τ.μ. στο Βελιγράδι και 14 ευρώ/τ.μ. στη Σόφια. Αξίζει να σημειωθεί ότι μόλις πριν από έξι μήνες, δηλαδή στο τέλος του 2016, η αγορά γραφείων της Αθήνας υπολειπόταν των άλλων βαλκανικών αγορών». Την ανοδική τάση των ενοικίων για σύγχρονα γραφεία επιβεβαιώνει και ο κ. Δημήτρης Μπινιάρης, επικεφαλής της Binswanger Binias και πρόεδρος της Ομοσπονδίας Μεσιτών Αστικών Συμβάσεων Ελλάδος (ΟΜΑΣΕ)».

μισθώματα, προκειμένου να στεγαστούν οι λειτουργίες της. Έτσι μια προσέγγιση της εύλογης αξίας των προαναφερθέντων χώρων, θα μπορούσε να ήταν η κεφαλαιοποίηση του οφέλους από την εκμετάλλευσή τους.

Για την εκτίμηση του οφέλους από τη χρήση των χώρων γραφείων, ελήφθησαν υπόψη τα σε ετήσια βάση καταβαλλόμενα μισθώματα από τη Βουλή των Ελλήνων, για γραφεία.

Ο συντελεστής κεφαλαιοποίησης προέκυψε από τη συνεκτίμηση των παρακάτω παραγόντων:

- Του κόστους χρήματος
- Της εξέλιξης των μισθωμάτων γραφείων
- Του κόστους επισκευών & συντηρήσεων
- Του πληθωρισμού

Το ετήσιο όφελος από τη χρήση του ακινήτου

Η Βουλή των Ελλήνων μισθώνει περίξ του κτιρίου του Κοινοβουλίου και σε ακτίνα περίπου 100 μέτρων χώρους γραφείων, οι οποίοι χρησιμοποιούνται από διάφορες υπηρεσίες της καθώς και ως γραφεία Βουλευτών. Πρόκειται για κτίρια γραφείων υψηλής προβολής σε πολύ καλή κατάσταση, με άριστη προσβασιμότητα και καλή θέα.

Από το τμήμα προμηθειών ζητήθηκαν στοιχεία κόστους ενοικίασης, για τα χρησιμοποιούμενα από τη Βουλή των Ελλήνων ακίνητα γραφείων. Από επεξεργασία τους προέκυψε ότι, ο μέσος όρος του ετήσιου κόστους μίσθωσής τους ανά τετραγωνικό μέτρο ήταν περίπου 250 €.

Το κόστος χρήματος ως παράμετρος του συντελεστή κεφαλαιοποίησης

Ως κόστος χρήματος ορίστηκε συντελεστής 4,14%, που προέκυψε ως μέσος όρος των αποδόσεων της περιόδου 2003 – 2007, για τα Ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου 10ετούς διάρκειας σταθερής απόδοσης. Με την παραδοχή ότι η οικονομία θα εισέλθει σε περίοδο ομαλότητας¹, δε χρησιμοποιήθηκαν οι αποδόσεις της περιόδου 2008 – 2010 θεωρούμενες ως μη κανονικές, μιας και αφορούσε την περίοδο έναρξης της οικονομικής κρίσης με υψηλά επιτόκια δανεισμού. Επίσης δε χρησιμοποιήθηκε η περίοδος 2011 – 2017, αφού δεν εκδόθηκε ομόλογο 10ετούς διάρκειας. Παρατίθεται σχετικός πίνακας:

¹Σημειώνεται ότι τον τελευταίο μήνα οι αποδόσεις των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου έχουν αποκλιμακωθεί και διαμορφώνονται σε ποσοστά περίξ και κάτω του 4%.

10 ετή επιτόκια ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου σταθερής απόδοσης	
Έκδοση	επιτ. (%)
Κοινοπρακτική 17/01/2003 λήξη 20/05/2013	4,60
Κοινοπρακτική 13/1/2004 λήξη 20/5/2014	4,50
Κοινοπρακτική 22/2/2005 λήξη 20/7/2015	3,70
Κοινοπρακτική 18/1/2006 λήξη 20/7/2016	3,60
Κοινοπρακτική 17/01/2007 λήξη 20/7/2017	4,30
Μέσος όρος	4,14

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

Η εξέλιξη των μισθωμάτων γραφείων ως παράμετρος του συντελεστή κεφαλαιοποίησης

Οι μεταβολές της αξίας των κτιρίων γραφείων στο πρόσφατο παρελθόν

Σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδας – Νομισματική Πολιτική – Ενδιάμεση Έκθεση (Δεκέμβριος 2016, Κεφάλαιο IV, Ενότητα 2, Σελ.72-74: «Η τάση σταθεροποίησης των ονομαστικών τιμών γραφείων υψηλών προδιαγραφών που καταγράφηκε κατά το 2015 (-0,1%) συνεχίστηκε και κατά το α' εξάμηνο του 2016, με οριακή αύξηση των τιμών κατά 0,2% σε σχέση με το β' εξάμηνο του 2015. Τέλος, αναφορικά με τα μισθώματα γραφείων και καταστημάτων, κατά το α' εξάμηνο του 2016 καταγράφηκαν τάσεις σταθεροποίησης σε σχέση με το αμέσως προηγούμενο εξάμηνο, με ρυθμούς μεταβολής 0,7% και -0,3% αντίστοιχα».

Επίσης, σύμφωνα με την έκθεση του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδας (Φεβ. 2017, κεφ. V, ενοτ. 3): «..... Στον τομέα των επαγγελματικών ακινήτων, το επενδυτικό ενδιαφέρον και η ζήτηση για χώρους γραφείων και καταστημάτων παρέμειναν σε χαμηλά επίπεδα. Κατά το α' εξάμηνο του 2016 σε σχέση με το αντίστοιχο εξάμηνο του 2015, οι ονομαστικές τιμές γραφειακών χώρων υψηλών προδιαγραφών κατέγραψαν οριακή αύξηση της τάξεως του 0,3%, για το σύνολο της χώρας. Σωρευτικά την τελευταία επταετία (2010 έως 2016), οι ονομαστικές τιμές των γραφειακών χώρων υψηλών προδιαγραφών για το σύνολο της χώρας εμφανίζουν την ίδια σχεδόν μείωση (περίπου 30%). Στο πρώτο εξάμηνο του 2016, τα μόνα επαγγελματικά ακίνητα των οποίων τα μισθώματα έμειναν αμετάβλητα σε σχέση με τα υπόλοιπα τα οποία δέχθηκαν πιέσεις ήταν τα γραφεία υψηλών προδιαγραφών».

Η ανωτέρω διαπιστώσεις προκύπτουν και από τους παρακάτω πίνακες:

ΔΕΙΚΤΗΣ ΜΙΣΘΩΜΑΤΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ (για την Αθήνα)		
Έτος	Δείκτης Index 2010=100	Μεταβ. προηγ. έτους
2006	110,0	...
2007	111,2	1,1
2008	110,3	-0,8
2009	104,9	-4,9
2010	100,0	-4,7
2011	94,5	-5,5
2012	86,5	-8,5
2013	80,2	-7,3
2014	74,7	-6,9
2015	73,0	-2,3
2016*	71,9	-1,5

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος..

*Προσωρινά στοιχεία

ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ (για την Αθήνα)		
Έτος	Δείκτης Index 2010=100	Μεταβ. προηγ. έτους
2006	104,0	...
2007	108,3	4,2
2008	112,4	3,8
2009	110,9	-1,3
2010	100,0	-9,8
2011	94,5	-5,5
2012	85,1	-10,0
2013	75,8	-10,9
2014	73,4	-3,2
2015	73,1	-0,4
2016*	72,8	-0,4

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος..

*Προσωρινά στοιχεία

Από συνεκτίμηση των όλων των παραπάνω δεδομένων, μπορούν να εξαχθούν τα παρακάτω συμπεράσματα:

- οι αποδόσεις και οι αξίες των κτιρίων γραφείων τα τελευταία έτη έχουν μειωθεί κατά περίπου 30%
- το 2016 υπήρξαν τάσεις σταθεροποίησης

Υποθέτοντας περαιτέρω, ότι η κατάσταση από το 2017 αρχίζει να βελτιώνεται¹, γίνεται η εκτίμηση ότι η αγορά θα επανέλθει στην κατάσταση που βρισκόταν προ κρίσης, δηλαδή στο έτος 2007, μετά από 15 έτη. Έτσι ορίζεται το ποσοστό αύξησης των μισθωμάτων σε ετήσια βάση σε 2%.

¹βλέπε παράθεση δημοσιεύματος Καθημερινής real estate (11/11/2017) στην παρ. 9.2.3.1

Επισκευές & συντηρήσεις ως παράμετρος του συντελεστή κεφαλαιοποίησης

Το κόστος διατήρησης του κτιρίου στην υπάρχουσα κατάσταση και λειτουργικότητα ορίζεται σε 2% (και όχι 4% βάσει του χρησιμοποιούμενου συντελεστή απόσβεσης για τα κτίρια, λόγω του ότι ο συντελεστής στην παρούσα φάση εφαρμόζεται επί αξίας που συμπεριλαμβάνει και αξία οικοπέδου, η οποία και δεν αποσβένεται).

Πληθωρισμός

Ο μέσος όρος του πληθωρισμού της ευρωζώνης την περίοδο 2006 – 2017 είναι 1,7%, ενώ αυτός της Ελλάδας 1,53%. Ο μέσος όρος του πληθωρισμού στην Ελλάδα είναι μικρότερος λόγω της περιόδου της κρίσης, όπου κατέγραψε αρνητικό πληθωρισμό για τρία συνεχόμενα έτη (2013 – 2015). Μέχρι και τα πρώτα δύο έτη της κρίσης ο πληθωρισμός ήταν υψηλότερος. Συνεκτιμώντας όλα τα προηγούμενα γίνεται η υπόθεση, ότι τα επόμενα έτη ο πληθωρισμός στην Ελλάδα θα κυμανθεί στο 2%.

Παρατίθεται σχετικός πίνακας:

Πληθωρισμός στην Ευρώπη των 28 (2006 – 2017)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	M.O.
EU (28 κράτη – μέλη)	2,3	2,4	3,7	1	2,1	3,1	2,6	1,5	0,5	0	0,3	1,7	1,77
Ελλάδα	3,3	3	4,2	1,3	4,7	3,1	1	-0,9	-1,4	-1,1	0	1,1	1,53

Πηγή: Eurostat

Προσδιορισμός της αξίας με τη μέθοδο της κεφαλαιοποίησης προσόδου

Σε εφαρμογή όλων των προεκτεθέντων, η αξία του ακινήτου προσδιορίστηκε ως εξής:

$$\text{Αξία κτιρίου} = \frac{\text{Ετήσιο όφελος χρήσης ακινήτου}}{\text{Συντελεστής Κεφαλαιοποίησης}^*}$$

* απόδοση 10 ετών ομολόγων – ετήσια μεταβολή μισθωμάτων + συντηρήσεις κτιρίου + πληθωρισμός

$$= \frac{6.026 \text{ τ.μ.} \times 250 \text{ €}}{4,14\% - 2\% + 2\% + 2\%} = \frac{6.506.500,00 \text{ €}}{6,14\%} = 105.969.055,37 \text{ €}$$

Επικουρικά της παραπάνω εκτίμησης, παρατίθεται άλλη μια προσέγγιση σχετικά με την αξία του ακινήτου, βάσει του συντελεστή απόδοσης του από την εκμετάλλευσή του ως κτίριο γραφείων. Σύμφωνα με τη NAI HELLAS (εταιρεία συμβούλων επαγγελματικών ακινήτων), «Οι ζητούμενες αποδόσεις για γραφειακούς χώρους στην Αθήνα το 2017 ανέρχονται στο 8%, μειωμένες κατά 0,25% συγκριτικά με το 2016, ενώ ο Ευρωπαϊκός μέσος όρος βρίσκεται στο 5,42%. Οι αποδόσεις γραφειακών χώρων στην Ελλάδα προ κρίσης ήταν της τάξεως του 6,5%. Δεδομένης της αναμενόμενης σταθεροποίησης και ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας, η NAI Hellas εκτιμά πως οι ζητούμενες αποδόσεις για επαγγελματικά ακίνητα στη χώρα θα

φθάσουν τα επίπεδα προ κρίσης. Είναι σημαντικό ωστόσο, να ολοκληρωθούν πράξεις που θα βοηθήσουν στην ενίσχυση των αξιών στα τρέχοντα επίπεδα και θα επιτρέψουν την είσοδο στην αγορά σε νέους επενδυτές και νέο χρήμα» (capital.gr 6/10/2017).

Δηλαδή, οι αποδόσεις αναμένεται να προσεγγίσουν το 6,5%, ενώ ο ευρωπαϊκός μέσος όρος βρίσκεται στο 5,42%. Οι προαναφερθείσες αποδόσεις είναι στα επίπεδα του συντελεστή κεφαλαιοποίησης που υιοθετήθηκε (6,14%).

Η βαρύτητα που δίνεται σε αυτή τη μέθοδο εκτίμησης είναι αυξημένη στο 70%, εκτιμώντας ότι αποδίδει ορθότερα την αξία ενός ακινήτου που προορίζεται για εκμετάλλευση και όχι για πώληση. Συνεπώς η αξία που θα προσμετρηθεί στην τελική αξία του ακινήτου είναι $105.969.055,37 \text{ €} \times 70\% = 74.178.338,76 \text{ €}$.

9.2.2.3 Η εύλογη αξία των γραφειακών χώρων Μεγάλου Βουλή

Η αξία που προκύπτει από την εφαρμογή των δυο μεθόδων είναι **105.409.538,76 €** ως εξής:

- Αξία ακινήτου βάσει της μεθόδου συγκριτικών στοιχείων $104.104.000,00 \text{ €} \times 30\%$ (συντελεστής βαρύτητας) = $31.231.200,00 \text{ €}$.

Πλέον

- Αξία ακινήτου βάσει της μεθόδου κεφαλαιοποίησης της προσόδου $108.225.216,23 \text{ €} \times 70\%$ (συντελεστής βαρύτητας) = $74.178.338,76 \text{ €}$.

9.2.2.4 Η απεικόνιση της διαφοράς αποτίμησης στον ισολογισμό

Η αντίστοιχη αξία βάσει αντικειμενικών αξιών έχει προσδιοριστεί σε $97.945.129,72 \text{ €}$ (βλ. παρ. 4.1.2.1.2).

Συνεπώς, σε περίπτωση χρησιμοποίησης της εύλογης αξίας, ο ισολογισμός έναρξης με ημερομηνία 31/12/2014 θα είχε εμφανίσει στο Ενεργητικό, στην κατηγορία II. Ενσώματες ακινητοποιήσεις μεγαλύτερες αξίες κατά $7.464.409,04 \text{ €}$ ($105.409.538,76 \text{ €} - 97.945.129,72 \text{ €}$) με ταυτόχρονη αύξηση του κονδυλίου I. Κεφάλαιο, του Παθητικού.

9.2.3 Ο σταθμός οχημάτων στο κτίριο της Βουλής των Ελλήνων

Έχει εμβαδόν 31.500 τ.μ. περίπου, διαθέτοντας 809 θέσεις στάθμευσης αυτοκινήτων και 101 θέσεις δίκυκλων. Η εκτίμηση της αξίας του έγινε βάσει συγκριτικών στοιχείων, καθώς και της μεθόδου κεφαλαιοποίησης της προσόδου. Ο συντελεστής

βαρύτητας για τις δύο προαναφερόμενες μεθόδους εκτιμήθηκε σε 30% και 70% αντιστοίχως, όπως και στην περίπτωση των χώρων γραφείων του Μεγάρου της Βουλής των Ελλήνων.

9.2.3.1 Εκτίμηση αξίας βάσει συγκριτικών στοιχείων

Από σχετική διαδικτυακή έρευνα που πραγματοποιήθηκε, οι ζητούμενες τιμές πώλησης υπόγειων θέσεων στάθμευσης στην ευρύτερη περιοχή κυμαίνονται από 28.000,00 € έως 60.000,00, ανάλογα με τη θέση και την παλαιότητά τους. Σημειώνεται ότι τα τετραγωνικά μέτρα ανά θέση στάθμευσης του σταθμού οχημάτων της ΒτΕ, είναι σαφώς περισσότερα από τα πωλούμενα. Συνεκτιμώντας τα παραπάνω, προσδιορίζεται η κάθε θέση στάθμευσης αυτοκινήτου στην αξία των 35.000,00 €, ενώ αυτή των μοτοσικλετών σε 10.000,00 €.

Η αξία που προκύπτει βάσει των ανωτέρω είναι:

Για τις θέσεις στάθμευσης αυτοκινήτων 809 θέσεις X 35.000,00 € = 28.315.000,00 €

Για τις θέσεις στάθμευσης μοτοσικλετών 101 θέσεις X 10.000,00 € = 1.010.000,00 €

Συνολική αξία βάσει της συγκριτικής μεθόδου 29.325.000,00 €

Η βαρύτητα που δίνεται σε αυτή τη μέθοδο εκτίμησης ορίστηκε στο 30% και συνεπώς η αξία που θα προσμετρηθεί, στην τελική αξία του ακινήτου είναι 29.325.000,00 € X 30% = **8.797.500,00 €**.

9.2.3.2 Εκτίμηση αξίας βάσει της μεθόδου της κεφαλαιοποίησης της προσόδου

Για την εκτίμηση της αξίας του ακινήτου ελήφθησαν υπόψη οι ίδιοι προσδιοριστικοί παράγοντες, όπως αυτοί αναφέρθηκαν στην παρ. 9.2.2.2 και αναλύονται παρακάτω.

Το ετήσιο όφελος από τη χρήση του ακινήτου

Οι μηνιαίες τιμές ενοικίασης στεγασμένων θέσεων στάθμευσης, σε απόσταση μικρότερη των 200 μέτρων από το σταθμό αυτοκινήτων της Βουλής π.χ. στην οδό Ζαλοκώστα ή στην οδό Ναυάρχου Νικοδήμου, κυμαίνονται από 170 € έως 250 € για τα αυτοκίνητα και σε περίπου 60 € για τις μοτοσικλέτες¹. Υιοθετώντας μηνιαίο κόστος μίσθωσης ανά θέση στάθμευσης ποσό 200 € για αυτοκίνητο και 60 € για μοτοσικλέτα, το σε ετήσια βάση όφελος προσδιορίζεται σε 2.400,00 € (200 € X 12) και 720,00 € (60 € X 12) αντιστοίχως.

Συνεπώς, το ετήσιο όφελος για όλες τις θέσεις στάθμευσης είναι:

2.400 € X 809 θέσεις στάθμευσης αυτοκινήτου = 1.941.600 €

720 € X 101 θέσεις στάθμευσης μοτοσικλετών = 72.720 €

Ετήσιο όφελος **2.014.320 €**

Το κόστος χρήματος ως παράμετρος του συντελεστή κεφαλαιοποίησης

Το κόστος χρήματος ορίστηκε σε 4,14 %, ως μέσος όρος των αποδόσεων της περιόδου 2003 – 2007, για τα Ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου 10ετούς διάρκειας (βλ. παρ.9.2.2.2).

Η εξέλιξη των μισθωμάτων θέσεων στάθμευσης ως παράμετρος του συντελεστή κεφαλαιοποίησης

Η υπόθεση που γίνεται είναι ότι η εξέλιξη των μισθωμάτων θέσεων στάθμευσης θα ακολουθήσει την ανοδική πορεία των γραφείων αλλά όχι με τον ίδιο ρυθμό, μιας και τα μισθώματα και οι αξίες των θέσεων στάθμευσης την περίοδο της κρίσης δεν μειώθηκαν στα επίπεδα των γραφείων, οπότε και το περιθώριο ανόδου των τιμών τους είναι περιορισμένο. Έτσι, ορίζεται ποσοστό αύξησης των μισθωμάτων 1%, σε ετήσια βάση.

Επισκευές & συντηρήσεις ως παράμετρος του συντελεστή κεφαλαιοποίησης

Το κόστος διατήρησης του ακινήτου στην υπάρχουσα κατάσταση και λειτουργικότητα ορίστηκε σε 4%, βάσει του χρησιμοποιούμενου συντελεστή απόσβεσης κτιρίων.

Πληθωρισμός ως παράμετρος του συντελεστή κεφαλαιοποίησης

Ορίστηκε σε 2% όπως αυτός προσδιορίστηκε στην παρ. 9.2.2.2.

Προσδιορισμός της αξίας με τη μέθοδο της κεφαλαιοποίησης προσόδου

Σε εφαρμογή όλων των προεκτεθέντων, η αξία του ακινήτου προσδιορίστηκε ως εξής:

$$\text{Αξία κτιρίου} = \frac{\text{Ετήσιο όφελος χρήσης ακινήτου}}{\text{Συντελεστής Κεφαλαιοποίησης}^*}$$

* απόδοση 10 ετών ομολόγων – ετήσια μεταβολή μισθωμάτων + συντηρήσεις κτιρίου + πληθωρισμός

$$= \frac{2.014.320,00 \text{ €}}{4,14\% - 1\% + 4\% + 2\%} = \frac{2.014.320,00 \text{ €}}{9,14\%} = 22.038.512,04 \text{ €}$$

Η βαρύτητα που δίνεται σε αυτή τη μέθοδο εκτίμησης ορίστηκε στο 70%. Συνεπώς η αξία που θα προσμετρηθεί για την εύρεση της τελικής αξίας του ακινήτου, είναι **22.038.512,04 € X 70% = 15.426.958,43 €**.

¹Πηγή: Διαδικτυακή αναζήτηση και τηλεφωνική επικοινωνία

9.2.3.3 Εύλογη αξία σταθμού αυτοκινήτων Μεγάρου Βουλής

Η αξία που προκύπτει από την εφαρμογή των δυο μεθόδων είναι **24.224.458,43 €** ως εξής:

- Αξία ακινήτου βάσει της μεθόδου συγκριτικών στοιχείων 29.325.000,00 € X 30% (συντελεστής βαρύτητας) = 8.797.500,00 €.

Πλέον

- Αξία ακινήτου βάσει της μεθόδου κεφαλαιοποίησης της προσόδου 22.038.512,04 € X 70% (συντελεστής βαρύτητας) = 15.426.958,43 €.

9.2.3.4 Η απεικόνιση της διαφοράς αποτίμησης στον ισολογισμό

Η αντίστοιχη αξία βάσει αντικειμενικών αξιών έχει προσδιοριστεί σε 9.957.427,20 € (βλ. παρ. 4.1.4).

Συνεπώς, σε περίπτωση προσδιορισμού της αξίας του σταθμού βάσει της εύλογης αξίας του, ο ισολογισμός έναρξης με ημερομηνία 31/12/2014 θα είχε εμφανίσει στο Ενεργητικό, στην κατηγορία II. Ενσώματες ακινητοποιήσεις μεγαλύτερες αξίες κατά **14.267.031,23 €** (24.224.458,43 € - 9.957.427,20 €) με ισόποση αύξηση του κονδυλίου I. Κεφάλαιο, του Παθητικού.

9.2.4 Οι χώροι γραφείων του κτιρίου της Λεωφόρου Αμαλίας 22-24

Η αξία του κτιρίου συνολικού εμβαδού 2.598 τ.μ., προσδιορίστηκε με την ίδια μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για τους χώρους το Μέγαρο της Βουλής των Ελλήνων. Δηλαδή η εκτίμησή του έγινε βάσει συγκριτικών στοιχείων, καθώς και της μεθόδου κεφαλαιοποίησης της προσόδου. Και στην περίπτωση αυτή ο συντελεστής βαρύτητας για τις δύο προαναφερόμενες μεθόδους εκτιμήθηκε σε 30% και 70% αντιστοίχως.

9.2.4.1 Εκτίμηση αξίας βάσει συγκριτικών στοιχείων

Για τους ίδιους λόγους που αναπτύχθηκαν για το Μέγαρο της Βουλής, επιλέγεται ως αξία ανά τετραγωνικό ποσό 4.000,00 €.

Η αξία που προκύπτει είναι: 2.598 τ.μ. X 4.000,00 € = 10.392.000,00 €.

Η βαρύτητα που δίνεται σε αυτή τη μέθοδο εκτίμησης ορίστηκε στο 30% και συνεπώς, η αξία που θα προσμετρηθεί στην τελική αξία του ακινήτου είναι $10.392.000,00 \text{ €} \times 30\% = 3.117.600,00 \text{ €}$.

9.2.4.2 Εκτίμηση αξίας βάσει της μεθόδου της κεφαλαιοποίησης της προσόδου

Για την εκτίμηση της αξίας του ακινήτου ελήφθησαν υπόψη οι ίδιοι παράγοντες, όπως αυτοί αναφέρθηκαν στην παρ. 9.2.2.2 και αναλύονται παρακάτω.

Το ετήσιο όφελος από τη χρήση του ακινήτου

Όπως αναλύθηκε, ο μέσος όρος του ετήσιου κόστους μίσθωσης ανά τετραγωνικό μέτρο, για τη Βουλή, ήταν περίπου 250 €. Συνεπώς το ετήσιο όφελος από τη χρήση του ακινήτου είναι: $250 \text{ €} \times 2.598 \text{ τ.μ.} = 649.500,00 \text{ €}$.

Το κόστος χρήματος ως παράμετρος του συντελεστή κεφαλαιοποίησης

Ως κόστος χρήματος ορίστηκε συντελεστής 4,14%, όπως αναλύθηκε στην παρ. 9.2.2.2.

Η εξέλιξη των μισθωμάτων γραφείων ως παράμετρος του συντελεστή κεφαλαιοποίησης

Εκτιμάται σε 2% όπως αυτός αναλύθηκε στην παρ. 9.2.2.2.

Επισκευές & συντηρήσεις ως συντελεστής κεφαλαιοποίησης

Ορίζεται σε 2% όπως αναφέρεται στην παρ. 9.2.2.2.

Πληθωρισμός

Βάσει της εκτίμησης της παρ. 9.2.2.2., δηλαδή 2%.

Προσδιορισμός της αξίας με τη μέθοδο της κεφαλαιοποίησης προσόδου

Σε εφαρμογή όλων των προεκτεθέντων στις προηγούμενες παραγράφους, η αξία του ακινήτου προσδιορίστηκε ως εξής:

$$\text{Αξία κτιρίου} = \frac{\text{Ετήσιο όφελος χρήσης ακινήτου}}{\text{Συντελεστής Κεφαλαιοποίησης}^*}$$

* απόδοση 10 ετών ομολόγων – ετήσια μεταβολή μισθωμάτων + συντηρήσεις κτιρίου + πληθωρισμός

$$= \frac{250 \text{ €} \times 2.598 \text{ τ.μ.}}{4,012\% - 2\% + 2\% + 2\%} = \frac{649.500,00 \text{ €}}{6,14\%} = 10.578.175,90 \text{ €}$$

Η βαρύτητα που δίνεται σε αυτή τη μέθοδο εκτίμησης είναι αυξημένη στο 70%. Συνεπώς η αξία που θα προσμετρηθεί για την εύρεση της τελικής αξίας του ακινήτου, είναι $10.578.175,90 \text{ €} \times 70\% = 7.404.723,13 \text{ €}$.

9.2.4.3 Εύλογη αξία γραφειακών χώρων κτιρίου Λεωφόρου Αμαλίας 22-24

Η αξία που προκύπτει από την εφαρμογή των δυο μεθόδων είναι **10.522.323,13 €** ως εξής:

- Αξία ακινήτου βάσει της μεθόδου συγκριτικών στοιχείων 10.392.000,00 € X 30% (συντελεστής βαρύτητας) = 3.117.600,00 €.

Πλέον

- Αξία ακινήτου βάσει της μεθόδου κεφαλαιοποίησης της προσόδου 10.578.175,90 € X 70% (συντελεστής βαρύτητας) = 7.404.723,13 €.

9.2.4.4 Η απεικόνιση της διαφοράς αποτίμησης στον ισολογισμό

Η αντίστοιχη αξία βάσει αντικειμενικών αξιών, έχει προσδιοριστεί σε 9.515.716,32 € (βλ. παρ. 4.1.2.2).

Συνεπώς, σε περίπτωση χρησιμοποίησης της εύλογης αξίας ο ισολογισμός έναρξης με ημερομηνία 31/12/2014, θα είχε εμφανίσει στο Ενεργητικό στην κατηγορία II. Ενσώματες ακινητοποιήσεις, μεγαλύτερες αξίες κατά 1.006.606,81 € (10.522.323,13 € - 9.515.716,32 €) με ταυτόχρονη αύξηση του κονδυλίου I. Κεφάλαιο, του Παθητικού.

9.2.5 Οι χώροι γραφείου του κτιρίου της Μητροπόλεως και Φιλελλήνων

Η αξία του κτιρίου συνολικού εμβαδού 4.305 τ.μ., προσδιορίστηκε με την ίδια μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για τους χώρους του Μεγάρου της Βουλής των Ελλήνων. Δηλαδή η εκτίμησή του έγινε βάσει συγκριτικών στοιχείων, καθώς και της μεθόδου κεφαλαιοποίησης της προσόδου. Και στην περίπτωση αυτή ο συντελεστής βαρύτητας για τις δύο προαναφερόμενες μεθόδους εκτιμήθηκε σε 30% και 70% αντιστοίχως.

9.2.5.1 Εκτίμηση αξίας βάσει συγκριτικών στοιχείων

Για τον προσδιορισμό του ετήσιου οφέλους, αλλά και της ανά τ.μ. αξίας, θα χρησιμοποιηθεί η εκτίμηση της Δανός (Διεθνείς σύμβουλοι & εκτιμητές ακινήτων) για κτίριο που βρίσκεται επί των οδών Φιλελλήνων 1 & Όθωνος 2, ακριβώς στην απέναντι γωνία του κτιρίου Μητροπόλεως 1 και Φιλελλήνων. Συγκεκριμένα θα χρησιμοποιηθεί η εκτίμηση του 4^{ου} ορόφου, μιας και οι χώροι του ήταν σε πολύ καλή κατάσταση (σε αντίθεση με τον 5^ο), όπως και οι χώροι του κτιρίου της Μητροπόλεως.

Η έκθεση προσδιόρισε αξία ανά τ.μ., βάσει συγκριτικών στοιχείων 3.490,00 €. Ωστόσο, με δεδομένο ότι οι αξίες των ακινήτων από την αρχή του 2017, που συντάχθηκε η έκθεση εκτίμησης, έχουν κινηθεί ανοδικά (βλ. παρ. 9.2.2.1), γίνεται η εκτίμηση ότι η ανά τετραγωνικό μέτρο αξία του ακινήτου είναι 3.700,00 €.

Έτσι, η αξία που προκύπτει είναι: 4.305 τ.μ. X 3.700,00 € = 15.928.500,00 €.

Η βαρύτητα που δίνεται σε αυτή τη μέθοδο εκτίμησης ορίστηκε στο 30% και συνεπώς η αξία που θα προσμετρηθεί στην τελική αξία του ακινήτου είναι 15.928.500,00 € X 30% = **4.778.550,00 €**.

9.2.5.2 Εκτίμηση αξίας βάσει της μεθόδου της κεφαλαιοποίησης της προσόδου

Για την εκτίμηση της αξίας του ακινήτου ελήφθησαν υπόψη οι ίδιοι παράγοντες όπως αυτοί αναφέρθηκαν στην παρ. 9.2.2.2, (με εξαίρεση το ετήσιο όφελος από τη χρήση του ακινήτου) και αναλύονται παρακάτω.

Το ετήσιο όφελος από τη χρήση του ακινήτου

Το ετήσιο κόστος μίσθωσης ανά τετραγωνικό μέτρο ήταν, όπως αναλύθηκε στην έκθεση της Δανός, 202,80 €. Ωστόσο και με δεδομένο ότι η έκθεση συντάχθηκε τον Ιανουάριο του 2017, ενώ οι αξίες των μισθωμάτων αυξήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους (βλ. παρ. 9.2.2.1), θα θεωρηθεί ως ετήσιο κόστος μίσθωσης ποσό 230 €. Συνεπώς το ετήσιο όφελος από τη χρήση του ακινήτου θα είναι: 230,00 € X 4.305 = 990.150,00 €.

Το κόστος χρήματος ως παράμετρος του συντελεστή κεφαλαιοποίησης

Ως κόστος χρήματος ορίστηκε συντελεστής 4,14%.

Η εξέλιξη των μισθωμάτων γραφείων ως παράμετρος του συντελεστή κεφαλαιοποίησης

Εκτιμάται σε 2%.

Επισκευές & συντηρήσεις ως συντελεστής κεφαλαιοποίησης

Ορίζεται σε 2%.

Πληθωρισμός

Η εκτίμηση που έγινε είναι 2%.

Προσδιορισμός της αξίας με τη μέθοδο της κεφαλαιοποίησης προσόδου

Σε εφαρμογή όλων των προεκτεθέντων στις προηγούμενες παραγράφους, η αξία του ακινήτου προσδιορίστηκε ως εξής:

$$\text{Αξία κτιρίου} = \frac{\text{Ετήσιο όφελος χρήσης ακινήτου}}{\text{Συντελεστής Κεφαλαιοποίησης}^*}$$

* απόδοση 10 ετών ομολόγων – ετήσια μεταβολή μισθωμάτων + συντηρήσεις κτιρίου + πληθωρισμός

$$= \frac{230,00 \text{ €} \times 4,305}{4,14\% - 2\% + 2\% + 2\%} = \frac{990.150,00 \text{ €}}{6,14\%} = 16.126.221,50 \text{ €}$$

Η βαρύτητα που δίνεται σε αυτή τη μέθοδο εκτίμησης είναι αυξημένη στο 70%. Συνεπώς η αξία που θα προσμετρηθεί στην τελική αξία του ακινήτου είναι, $16.126.221,50 \text{ €} \times 70\% = 11.288.355,05 \text{ €}$.

9.2.5.3 Εύλογη αξία γραφειακών χώρων κτιρίου Μητροπόλεως 1 και Φιλελλήνων

Η αξία που προκύπτει από την εφαρμογή των δυο μεθόδων είναι **16.066.905,05 €** ως εξής:

- Αξία ακινήτου βάσει της μεθόδου συγκριτικών στοιχείων $15.928.500,00 \text{ €} \times 30\%$ (συντελεστής βαρύτητας) = $4.778.550,00 \text{ €}$.

Πλέον

- Αξία ακινήτου βάσει της μεθόδου κεφαλαιοποίησης της προσόδου $16.126.221,50 \text{ €} \times 70\%$ (συντελεστής βαρύτητας) = $11.288.355,05 \text{ €}$.

9.2.5.4 Η απεικόνιση της διαφοράς αποτίμησης στον ισολογισμό

Η αντίστοιχη αξία βάσει αντικειμενικών αξιών έχει προσδιοριστεί σε $16.049.345,22 \text{ €}$ (βλ. παρ. 4.1.2.3).

Συνεπώς, σε περίπτωση χρησιμοποίησης της εύλογης αξίας, ο ισολογισμός έναρξης με ημερομηνία 31/12/2014 θα είχε εμφανίσει στο Ενεργητικό, στην κατηγορία II. Ενσώματες ακινητοποιήσεις μεγαλύτερες αξίες κατά $17.559,83 \text{ €}$ ($16.066.905,05 \text{ €} - 16.049.345,22 \text{ €}$), με ταυτόχρονη αύξηση του κονδυλίου I. Κεφάλαιο, του Παθητικού. Είναι η μόνη περίπτωση μη ουσιαστικής διαφοροποίησης των αξιών, μεταξύ των δύο προσεγγίσεων προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων (αντικειμενικής και εύλογης αξίας).

Κεφάλαιο 10^ο: Τα Ευρωπαϊκά Κοινοβούλια

Κρίθηκε σκόπιμο στα πλαίσια αυτής της εργασίας, να παρουσιαστεί το καθεστώς τήρησης των λογιστικών βιβλίων, καθώς και τον τρόπο παρακολούθησης – απεικόνισης των οικονομικών μεγεθών των υπόλοιπων ευρωπαϊκών κοινοβουλίων.

Μέσω της πλατφόρμας European Center for Parliamentary Research and Documentation (ECPRD), η οποία χρησιμοποιείται από τα Ευρωπαϊκά Κοινοβούλια για την ανταλλαγή πληροφοριών σχετιζόμενες με τη λειτουργία τους, ζητήθηκαν από τα υπόλοιπα Ευρωπαϊκά Κοινοβούλια οι παρακάτω πληροφορίες:

- Εάν τηρούν απλογραφικό ή διπλογραφικό συστήματα
- Σε περίπτωση που τηρούν διπλογραφικό σύστημα, ποιά πρότυπα εφαρμόζουν (Διεθνή Πρότυπα, Εθνικά Πρότυπα ή άλλα)
- Τι είδους οικονομικές καταστάσεις συντάσσουν (Ισολογισμό, αποτελέσματα, ταμειακές ροές, άλλα)
- Εάν οι οικονομικές τους καταστάσεις είναι διαθέσιμες στο διαδίκτυο

Ελήφθησαν απαντήσεις από 20 κοινοβούλια, επί συνόλου 28, οι οποίες και παρατίθενται:

10.1 Αυστρία

Τηρεί διπλογραφικό λογιστικό σύστημα, βάσει Διεθνών Λογιστικών Προτύπων για το Δημόσιο (IPSAS). Οι κυριότερες οικονομικές καταστάσεις που συντάσσει είναι, ισολογισμός, αποτελέσματα χρήσης και ταμειακές ροές. Επιπροσθέτως, τηρεί λογιστικό σύστημα κοστολόγησης και περαιτέρω, συντάσσει εκθέσεις εσωτερικού ελέγχου.

Οι προαναφερθείσες καταστάσεις είναι διαθέσιμες στο διαδίκτυο.

10.2 Βέλγιο

Εφαρμόζει διπλογραφικό λογιστικό σύστημα. Τηρεί ισοζύγια και ημερολόγια λογιστικών εγγραφών, ενώ συντάσσει Ισολογισμό και κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Δεν υφίσταται νομοθετικό πλαίσιο, το οποίο να υποχρεώνει στην τήρηση των βιβλίων του, βάσει εθνικών ή διεθνών προτύπων.

Οι προαναφερθείσες καταστάσεις είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του κοινοβουλίου.

10.3 Γαλλία

Εφαρμόζει το διπλογραφικό σύστημα, ενώ συντάσσει ισολογισμό και αποτελέσματα χρήσης. Εφαρμόζει εθνικά λογιστικά πρότυπα.

Οι προαναφερθείσες καταστάσεις είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του κοινοβουλίου.

10.4 Γερμανία

10.4.1 Bundesrat (Ομοσπονδιακό Κοινοβούλιο)

Η εκτέλεση του προϋπολογισμού πραγματοποιείται σύμφωνα με τις αρχές του απλογραφικού συστήματος. Όλα τα έσοδα και τα έξοδα καταχωρούνται κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να είναι δυνατός ανά πάσα στιγμή ο έλεγχος της υλοποίησης – εκτέλεσης, των στόχων του προϋπολογισμού. Στο πλαίσιο του ετήσιου ομοσπονδιακού προϋπολογισμού, καταρτίζει ανεξάρτητο προϋπολογισμό.

Οι σχετικές καταστάσεις είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομικών.

10.4.2 Bundestag (Βουλή των Αντιπροσώπων)

Από το 2009 οι βασικές αρχές που διέπουν τον προϋπολογισμό, έδιναν τη δυνατότητα να χρησιμοποιείται διπλογραφικό λογιστικό σύστημα, ως εναλλακτική επιλογή της τήρησης του απλογραφικού συστήματος. Η Γερμανική Βουλή ωστόσο, εξακολουθεί να χρησιμοποιεί το απλογραφικό σύστημα.

Στο τέλος κάθε έτους γίνεται απολογισμός – εκκαθάριση των λογαριασμών.

10.5 Δανία

Το Κοινοβούλιο της Δανίας εφαρμόζει το διπλογραφικό σύστημα, το οποίο είναι βασισμένο σε εθνικά λογιστικά πρότυπα του δημόσιου τομέα. Τηρεί και συντάσσει:

- Ισολογισμό
- Αποτελέσματα
- Σημειώσεις για την παροχή περισσότερων πληροφοριών, σχετικά με το περιεχόμενο συγκεκριμένου είδους δαπανών, καθώς και επιπρόσθετες επεξηγήσεις επί των λογαριασμών.
- Κατάσταση πενταετούς εξέλιξης των οικονομικών μεγεθών, σε τρέχουσες τιμές (συμπεριλαμβάνονται δείκτες για την απεικόνιση των τρεχουσών και

σταθερών τιμών). Η εξέλιξη διάφορων οικονομικών μεγεθών και ο αριθμός των εργαζομένων, επίσης παρουσιάζονται σε αυτή την κατάσταση.

Οι προαναφερθείσες καταστάσεις είναι διαθέσιμες στο διαδίκτυο.

10.6 Εσθονία

Χρησιμοποιεί διπλογραφικό σύστημα, υιοθετώντας λογιστικές αρχές που ορίζονται από τα εθνικά λογιστικά πρότυπα του δημοσίου, τα οποία ωστόσο είναι βασισμένα στα διεθνή λογιστικά πρότυπα του δημοσίου (IPSAS).

Στα πλαίσια αυτά προετοιμάζονται οι παρακάτω καταστάσεις:

- Ισολογισμός
- Αποτελέσματα χρήσης
- Ταμειακές ροές
- Μεταβολών παγίων
- Απολογισμός προϋπολογισμού

Οι περισσότερες από τις προαναφερθείσες καταστάσεις είναι διαθέσιμες, σε μηνιαία βάση, σε ειδική βάση δεδομένων.

10.7 Ηνωμένο Βασίλειο

Η Βουλή των Κοινοτήτων εφαρμόζει το διπλογραφικό σύστημα.

Το Σώμα της Βουλής των Κοινοτήτων, ακολουθεί οικειοθελώς το Εγχειρίδιο Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (FReM), το οποίο και πρέπει να εφαρμόζεται από όλες τις υπηρεσίες της κεντρικής κυβέρνησης. Το Σώμα διαφοροποιείται μόνο όσον αφορά την κατάταξη των εξόδων. Συγκεκριμένα, οι υπηρεσίες της Κεντρικής Κυβέρνησης πρέπει να ταξινομούν τις χρηματοοικονομικές συναλλαγές σε δύο γενικές κατηγορίες, ενώ το Σώμα τις ταξινομεί σε μία.

Το Εγχειρίδιο Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (FReM), εφαρμόζει τα υιοθετημένα από την Ευρωπαϊκή Ένωση IFRS Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ) και Διεργηνείες (IAS and IFRICS ΔΛΠ και ΕΔΔΠΧΑ), τα οποία ενίοτε είναι προσαρμοσμένα στο δημόσιο τομέα.

Τηρούνται οι παρακάτω οικονομικές καταστάσεις:

- Κατάσταση αγορών, η οποία απεικονίζει τα ανώτατα όρια, εντός των οποίων πρέπει να βρίσκονται οι δαπάνες.

- Συνολικές καθαρές δαπάνες, που επί της ουσίας είναι ισοδύναμο του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως.
- Κατάσταση οικονομικής θέσης (ισοδύναμο ισολογισμού).
- Κατάσταση ταμειακών ροών.
- Μεταβολές των ιδίων κεφαλαίων των φορολογούμενων.

Οι προαναφερθείσες καταστάσεις είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του κοινοβουλίου.

10.8 Ιρλανδία

Οι λογαριασμοί του κοινοβουλίου τηρούνται βάσει διπλογραφικού συστήματος. Τα εθνικά λογιστικά πρότυπα, όπως αυτά ορίζονται σε σχετικούς νόμους και εγκυκλίους, παρέχουν το πλαίσιο εντός του οποίου λογιστικοποιούνται και δημοσιεύονται οι οικονομικές πληροφορίες των φορέων της κεντρικής κυβέρνησης και του Κοινοβουλίου.

Συντάσσονται οι παρακάτω καταστάσεις:

- Κατάσταση λειτουργικού κόστους και Ισολογισμός
- Απολογισμός εσόδων και εξόδων
- Σημειώσεις επί των λογαριασμών

Οι σχετικές καταστάσεις είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του κοινοβουλίου.

10.9 Ισπανία

Εφαρμόζεται το διπλογραφικό σύστημα. Με σχετικό νόμο, από το 2010 υιοθετήθηκαν τα διεθνή λογιστικά πρότυπα και οι γενικές αρχές που διέπουν το δημόσιο λογιστικό προσαρμόστηκαν αναλόγως.

Οι οικονομικές καταστάσεις που συντάσσονται είναι:

- Εκτέλεση προϋπολογισμού
- Ισολογισμός
- Αποτελέσματα χρήσης
- Κινήσεις ταμείου

Οι σχετικές καταστάσεις είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του κοινοβουλίου.

10.10 Λετονία

Το κοινοβούλιο της Λετονίας τηρεί διπλογραφικό σύστημα, σύμφωνα με τους νόμους και τους κανονισμούς της Δημοκρατίας της Λετονίας, εφαρμόζοντας τις λογιστικές

αρχές των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων του Δημοσίου.

Σε ετήσια βάση προετοιμάζονται:

- Ισολογισμός
- Κατάσταση οικονομικού αποτελέσματος δραστηριοτήτων
- Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων
- Κατάσταση ταμειακών ροών
- Τα παραρτήματα των καταστάσεων

Οι προαναφερθείσες καταστάσεις είναι διαθέσιμες στο διαδίκτυο.

10.11 Λιθουανία

Το σύνολο σχεδόν των οικονομικών οντοτήτων εφαρμόζουν τη διπλογραφική μέθοδο. Η χρηματοοικονομική πληροφόρηση του δημόσιου τομέα καθορίζεται από το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο, το οποίο ορίζει τη διάρθρωση των λογαριασμών των οντοτήτων του δημόσιου τομέα, των εκθέσεων σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού, καθώς και τον τρόπο κατάρτισης και παρουσίασης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Σε τριμηνιαία βάση συντάσσονται και παρουσιάζονται οι λογαριασμοί χρηματοοικονομικού ενδιαφέροντος, καθώς και σχετικές εκθέσεις για την εκτέλεση του προϋπολογισμού.

Μια πλήρης σειρά τέτοιων οικονομικών καταστάσεων περιλαμβάνει:

- Επεξηγηματικό σημείωμα
- Κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης
- Κατάσταση μεταβολών των καθαρών περιουσιακών στοιχείων
- Κατάσταση ταμειακών ροών
- Λογαριασμό οικονομικού αποτελέσματος

Οι προαναφερθείσες καταστάσεις είναι διαθέσιμες στο διαδίκτυο.

10.12 Λουξεμβούργο

Εφαρμόζει διπλογραφικό σύστημα, στη λογική της απεικόνισης μιας συναλλαγής σε τουλάχιστον δύο λογαριασμούς, ενώ είναι βασισμένο στα εθνικά λογιστικά πρότυπα.

Συντάσσονται οι παρακάτω καταστάσεις:

- Ετήσια έκθεση
- Ισολογισμός

- Αποτελέσματα χρήσης
- Ταμειακές ροές

Οι προαναφερθείσες καταστάσεις είναι διαθέσιμες στο διαδίκτυο.

10.13 Ουγγαρία

Η παρακολούθηση του προϋπολογισμού γίνεται μέσω διπλογραφικού συστήματος, βάσει των εθνικών λογιστικών προτύπων.

Σε ετήσια βάση συντάσσονται οι παρακάτω καταστάσεις:

- Ισολογισμός
- Αποτελέσματα χρήσης
- Απολογισμός του προϋπολογισμού

και παρέχονται πληροφορίες:

- Για τους λογαριασμούς με σημειώσεις επ' αυτών
- Τις απολαβές και τη σύνθεση των εργαζομένων, καθώς και των εκλεγμένων αξιωματούχων

Οι σχετικές καταστάσεις είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του κοινοβουλίου.

10.14 Πολωνία

Το πολωνικό κοινοβούλιο τηρεί διπλογραφικό σύστημα, έχοντας υιοθετήσει εθνικά λογιστικά πρότυπα, σε συνδυασμό με τα διεθνή λογιστικά πρότυπα του δημόσιου τομέα (IPSAS).

Τηρούνται οι παρακάτω οικονομικές καταστάσεις:

- Ισολογισμός
- Λογαριασμοί κερδών και ζημιών
- Ταμειακές ροές

Στην παρούσα φάση δεν υπάρχει κάποιος σύνδεσμος, όπου μπορεί κάποιος να έχει πρόσβαση στις προαναφερθείσες οικονομικές καταστάσεις. Υπάρχει ωστόσο πρόβλεψη για δημοσίευσή τους, στο Δελτίο Δημοσίων Πληροφοριών από το 2018.

10.15 Πορτογαλία

Το κοινοβούλιο της Πορτογαλίας χρησιμοποιεί το διπλογραφικό σύστημα, το οποίο βασίζεται στις αρχές εθνικών λογιστικών προτύπων. Από το 2018 και μετά το

κοινοβούλιο θα εφαρμόσει διπλογραφικό σύστημα, βασισμένο στα διεθνή λογιστικά πρότυπα για το δημόσιο τομέα.

Συντάσσει:

- Ισολογισμό
- Αποτελέσματα χρήσης
- Ταμειακές ροές

Οι σχετικές καταστάσεις είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του κοινοβουλίου.

10.16 Σλοβακία

Το Εθνικό Συμβούλιο της Σλοβακικής Δημοκρατίας εφαρμόζει το διπλογραφικό σύστημα, υιοθετώντας τα διεθνή λογιστικά πρότυπα για το δημόσιο τομέα.

Οι οικονομικές καταστάσεις που συντάσσονται περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, λογαριασμούς κερδών και ζημιών, καθώς και σημειώσεις επ' αυτών.

Οι προαναφερθείσες καταστάσεις είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομικών.

10.17 Σλοβενία

Η Εθνική Συνέλευση διαχειρίζεται ανεξάρτητα τον προϋπολογισμό της έχοντας το δικό της λογιστικό σύστημα, βασισμένο στα εθνικά λογιστικά πρότυπα της Σλοβενίας. Εφαρμόζει το διπλογραφικό σύστημα.

Οι οικονομικές καταστάσεις που συντάσσονται περιλαμβάνουν:

- Τον ισολογισμό
- Αποτελέσματα χρήσης
- Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων
- Την ετήσια έκθεση

Οι προαναφερθείσες καταστάσεις είναι διαθέσιμες στο διαδίκτυο.

10.18 Σουηδία

Το Σουηδικό κοινοβούλιο (Riksdag) χρησιμοποιεί το διπλογραφικό σύστημα, σύμφωνα με τα εθνικά λογιστικά πρότυπα. Η Σουηδική Εθνική Αρχή Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης, Ekonomistyrningsverket - ESV, δίνει τις κατευθυντήριες γραμμές και παρέχει συμβουλές στις κεντρικές κυβερνητικές υπηρεσίες.

Καταρτίζονται οι παρακάτω καταστάσεις:

- Κατάσταση εσόδων
- Ισολογισμός
- Ανάλυση πιστώσεων
- Σημειώσεις

10.19 Τσεχία

Το κοινοβούλιο της Τσεχίας επίσης χρησιμοποιεί το διπλογραφικό σύστημα, έχοντας υιοθετήσει εθνικά λογιστικά πρότυπα.

Συντάσσει ισολογισμό και κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

10.20 Φινλανδία

Το Φινλανδικό κοινοβούλιο εφαρμόζει το διπλογραφικό σύστημα για την παρακολούθηση των λογαριασμών του προϋπολογισμού, καθώς και των χρηματοοικονομικών μεγεθών της.

Ένα από τα καθήκοντα του Δημοσίου είναι να δίνει τις κατευθυντήριες γραμμές, για τον τρόπο λογιστικοποίησης των χρηματοοικονομικών συναλλαγών. Το διπλογραφικό σύστημα ορίζεται ως το πλέον κατάλληλο για την ταυτόχρονη συμμόρφωση με της αρχές καταχώρησης, τόσο του προϋπολογισμού, όσο της χρηματοοικονομικής λογιστικής. Έτσι καταρχήν οι συναλλαγές εγγράφονται πάντα στη χρηματοοικονομική λογιστική, βάσει του διπλογραφικού συστήματος και στη συνέχεια, εάν αυτές επηρεάζουν και τον προϋπολογισμό, πραγματοποιείται και καταχώρηση στον προϋπολογισμό.

Επιπλέον, οι οργανισμοί του δημοσίου (συμπεριλαμβανομένου του Κοινοβουλίου) πρέπει να απογράφουν λογιστικά τα πάγια περιουσιακά στοιχεία, τα αποθέματα και τα λοιπά στοιχεία του ενεργητικού που αφορούν τη δημόσια περιουσία.

Το Φινλανδικό κοινοβούλιο εφαρμόζει εθνικά πρότυπα λογιστικής, σε εφαρμογή των λογιστικών οδηγιών που εκδίδονται από το Υπουργείο Οικονομικών.

Οι οικονομικές καταστάσεις που συντάσσονται είναι:

- Ο ισολογισμός
- Η κατάσταση αποτελεσμάτων
- Ο απολογισμός του προϋπολογισμού

Οι οικονομικές καταστάσεις πρέπει να παρέχουν ικανοποιητική πληροφόρηση, σχετικά με την χρηματοοικονομική και δημοσιονομική διαχείριση του Κοινοβουλίου.

Στο πλαίσιο αυτό συνοδεύονται από επιπρόσθετες σημειώσεις – διευκρινήσεις επί των λογαριασμών.

Οι οικονομικές καταστάσεις προετοιμάζονται σε συνεργασία με το κέντρο παροχής υπηρεσιών κεντρικής διοίκησης (Palkeet), το οποίο είναι υπεύθυνο για την υλοποίηση των υποχρεώσεων της κεντρικής διοίκησης, σε εφαρμογή του σχετικού νομοθετικού πλαισίου του χρηματοοικονομικού τομέα, καθώς και σε αυτόν της διαχείρισης των ανθρώπινων πόρων.

Σχετικά με τις οικονομικές καταστάσεις του κοινοβουλίου, η κεντρική αυτή υπηρεσία είναι υπεύθυνη για τη σύνταξη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων, βάσει σχετικής σύμβασης παροχής υπηρεσιών μεταξύ του Κοινοβουλίου και του κέντρου εξυπηρέτησης. Η ευθύνη του Κοινοβουλίου σε σχέση με τις οικονομικές καταστάσεις είναι η προετοιμασία ορισμένων σημειώσεων, που έχουν συμφωνηθεί εκ των προτέρων. Πριν τη συνεργασία με την κεντρική αυτή υπηρεσία (από 1/1/2015), το Κοινοβούλιο συνέτασσε μόνο του τις οικονομικές του καταστάσεις.

Το Δημόσιο Ταμείο συγκεντρώνει τις οικονομικές καταστάσεις όλων των κρατικών οργανισμών, τις οποίες και ενσωματώνει στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του κράτους.

Ολόκληρη η κεντρική κυβέρνηση της Φινλανδίας χρησιμοποιεί ένα κοινό σύστημα διοικητικής πληροφόρησης, καθώς και κοινές διαδικασίες χρηματοοικονομικής διαχείρισης και διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού.

10.21 Η Βουλή των Ελλήνων

Η Βουλή των Ελλήνων αποτελεί τη μοναδική περίπτωση, μαζί με τη Γερμανία, που τηρείται το απλογραφικό σύστημα. Όλα τα υπόλοιπα Ευρωπαϊκά κοινοβούλια εφαρμόζουν διπλογραφικό σύστημα, με αποτέλεσμα τη σύνταξη καλύτερης ποιότητας οικονομικών καταστάσεων.

10.22 Σύνοψη

Κωδικοποιώντας όλες τις παραπάνω πληροφορίες, μπορούμε να εξάγουμε τις παρακάτω πληροφορίες:

- Το σύνολο των ευρωπαϊκών κοινοβουλίων, εφαρμόζει το διπλογραφικό σύστημα απεικόνισης των λογιστικών γεγονότων (με εξαίρεση τη Γερμανία).

- Η πλειοψηφία έχει υιοθετήσει εθνικά λογιστικά πρότυπα, 11 κοινοβούλια, ενώ διεθνή λογιστικά πρότυπα του δημοσίου έχουν υιοθετήσει 7 κοινοβούλια.
- Όλα σχεδόν τα κοινοβούλια συντάσσουν Ισολογισμό και αποτελέσματα χρήσης, ενώ μεγάλος αριθμός αυτών συντάσσει και ταμειακές ροές. Άλλες καταστάσεις που επίσης συντάσσονται και τηρούνται είναι, η εκτέλεση προϋπολογισμού, μεταβολές ιδίων κεφαλαίων, μεταβολές παγίων, κοστολόγηση κ.α.
- Η πλειοψηφία των κοινοβουλίων, 15 περιπτώσεις, έχει αναρτημένες στο διαδίκτυο τις σχετιζόμενες με τα οικονομικά τους στοιχεία καταστάσεις.

Παρατίθεται σχετικός πίνακας στον οποίο εμφανίζονται συνοπτικά τα προαναφερθέντα στοιχεία ανά κοινοβούλιο.

α/α	Κράτος – Μέλος	Λογιστικό Σύστημα	Λογιστικά Πρότυπα	Είδος Οικονομικών Καταστάσεων				web	
				Ισολογισμός	Αποτελ. Χρήσης	Ταμειακ. Ροές	Άλλες Καταστάσεις		
1	Αυστρία	Διπλογραφικό	Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου	✓	✓	✓	Κοστολόγηση	Εκθέσεις Εσωτερικού Ελέγχου	✓
2	Βέλγιο	Διπλογραφικό		✓	✓				✓
3	Γαλλία	Διπλογραφικό	Εθνικά Πρότυπα	✓	✓				✓
4α	Γερμανία Bundesrat	Απλογραφικό	N/A				Εκτέλεση Προϋπολογισμού ¹		✓
4β	Γερμανία Bundestag	Απλογραφικό	N/A	✓ ²			Εκκαθάριση Λογαριασμών		
5	Δανία	Διπλογραφικό	Εθνικά Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου	✓	✓		5 ετήσ χρηματοοικονομική κατάσταση	Σημειώσεις επί των λογαριασμών	✓
6	Ελλάδα	Απλογραφικό	N/A				Προϋπολογισμός και απολογισμός δαπανών		
7	Εσθονία	Διπλογραφικό	Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου	✓	✓	✓	Εκτέλεση Προϋπολογισμού	Μεταβολές παγίων	
8	Ηνωμένο Βασίλειο	Διπλογραφικό	Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου	✓	✓	✓	Εκτέλεση Προϋπολογισμού	Μεταβολές ιδίων κεφαλαίων	✓
9	Ιρλανδία	Διπλογραφικό	Εθνικά Πρότυπα	✓	✓		Κοστολόγηση	Σημειώσεις επί των λογαριασμών	✓
10	Ισπανία	Διπλογραφικό	Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου	✓	✓	✓	Απολογισμός Προϋπολογισμού		✓
11	Λετονία	Διπλογραφικό	Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου	✓	✓	✓	Μεταβολές Ιδίων Κεφαλαίων		✓
12	Λιθουανία	Διπλογραφικό	Εθνικά Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου	✓	✓	✓	Μεταβολές παγίων		✓
13	Λουξεμβούργο	Διπλογραφικό	Εθνικά Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου	✓	✓	✓	Ετήσια Έκθεση και Σημειώσεις επί των λογαριασμών		✓
14	Ουγγαρία	Διπλογραφικό	Εθνικά Πρότυπα	✓	✓		Έκθεση επί του προϋπολογισμού	Σημειώσεις επί των λογαριασμών	✓
15	Πολωνία	Διπλογραφικό	Εθνικά Πρότυπα & Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου	✓	✓	✓			
16	Πορτογαλία	Διπλογραφικό	Εθνικά Πρότυπα ³	✓	✓	✓			✓
17	Σλοβακία	Διπλογραφικό	Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου	✓	✓		Σημειώσεις επί των λογαριασμών		✓
18	Σλοβενία	Διπλογραφικό	Εθνικά Πρότυπα	✓	✓		Ετήσια Έκθεση	Σημειώσεις επί των λογαριασμών	✓
19	Σουηδία	Διπλογραφικό	Εθνικά Πρότυπα	✓	✓		Εκτέλεση Προϋπολογισμού	Σημειώσεις επί των λογαριασμών	
20	Τσεχία	Διπλογραφικό	Εθνικά Πρότυπα	✓	✓				
21	Φινλανδία	Διπλογραφικό	Εθνικά Πρότυπα	✓	✓		Εκτέλεση Προϋπολογισμού		

¹ Όλα τα έσοδα και έξοδα καταχωρούνται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να είναι ανά πάσα στιγμή η σύγκριση και ο έλεγχος της πορείας των μεγεθών του προϋπολογισμού κατά την εκτέλεσή του, σε σχέση με το στόχο.

² Στο τέλος κάθε χρήσης οι λογαριασμοί εκκαθαρίζονται προσιδιάζοντας τη διαδικασία αυτή με ισολογισμό

³ Το κοινοβούλιο από τη χρήση 2018 θα υιοθετήσει διπλογραφικό σύστημα βασισμένο στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημοσίου

Συμπεράσματα

Η εφαρμογή του διπλογραφικού συστήματος αποτελεί μονόδρομο, για τον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης. Επί δύο δεκαετίες περίπου έγιναν προσπάθειες για την πλήρη καθιέρωση τους, χωρίς αυτό να έχει επιτευχθεί.

Ωστόσο την τελευταία τριετία, με τους Ν.4270/2014 και Ν.4308/2014, επήλθαν σημαντικές αλλαγές και η καθιέρωση του διπλογραφικού συστήματος, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα, φαίνεται ότι θα αποτελέσει στο άμεσο μέλλον μια πραγματικότητα.

Ο Ν.4270/2014, περιγράφει τις αρχές που πρέπει να διέπουν τη διαχείριση των οικονομικών της γενικής κυβέρνησης. Η εφαρμογή των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, της υπευθυνότητας και της λογοδοσίας, της ειλικρίνειας και της διαφάνειας, όπως αυτές περιγράφονται στο άρθρο 33 του νόμου, αποτελούν τη βάση για την λειτουργία μίας σύγχρονης και αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης.

Είναι προφανές ότι η εφαρμογή των προαναφερθέντων αρχών, χωρίς την υιοθέτηση του διπλογραφικού συστήματος δεν μπορεί να υπάρξει, τουλάχιστον στο μέτρο που αυτό είναι απαραίτητο. Αυτό απεικονίστηκε με emphaticό τρόπο και στην εργασία αυτή αφού:

- Η καταγραφή των δαπανών, βάσει του διπλογραφικού συστήματος, αποτελεί αξιόπιστο τρόπο προσδιορισμού του πραγματικού κόστους λειτουργίας του οργανισμού, στη βάση της λογιστικής της δεδουλευμένης βάσης.
- Το απλογραφικό καταγράφει ως έξοδο κάθε πληρωμή, χωρίς να εξετάζει: εάν η πληρωμή αφορά πράγματι δαπάνη ή πάγιο περιουσιακό στοιχείο, εάν αποτελεί εκκαθάριση υποχρέωσης προηγούμενης ή επόμενης χρήσης.
- Η αποτίμηση και απεικόνιση των περιουσιακών στοιχείων μέσω του διπλογραφικού συστήματος, παρέχει πληροφόρηση σχετικά με τους απασχολούμενους πόρους, βοηθά στην ορθολογικότητα της χρήσης τους, ενώ ταυτοχρόνως παρέχει πληροφορίες για τις ανάγκες ανανέωσής του και σχηματίζει τους απαιτούμενους πόρους για αυτό (μέσω των αποσβέσεων).
- Η εμφάνιση απαιτήσεων και υποχρεώσεων αποτελεί εργαλείο της διοίκησης, για τον έγκαιρο προγραμματισμό των πληρωμών και υλοποίηση των έργων, καθώς και τον αποτελεσματικό διαχειριστικό και διοικητικό έλεγχο.
- Η σύνταξη οικονομικών καταστάσεων όπως ο Ισολογισμός, τα αποτελέσματα χρήσης, οι μεταβολές παγίων κ.α. βασισμένες στις ίδιες μάλιστα λογιστικές αρχές και λογιστικά πρότυπα, αποτελούν το μοναδικό μέσο απεικόνισης της

πραγματικής οικονομικής κατάστασης και περιουσιακής διάρθρωσης του εκάστοτε οργανισμού, καθώς και της σύγκρισής του με άλλους ομοειδείς (π.χ. Ευρωπαϊκά Κοινοβούλια).

Η υιοθέτηση του διπλογραφικού συστήματος και η εφαρμογή διεθνών λογιστικών προτύπων, στο άμεσο μέλλον, διατυπώνεται σε σημείωση επί του Ισολογισμού και Λοιπών Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της Κεντρικής Διοίκησης, Χρήσεως από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016.

Συγκεκριμένα στην υπ' αριθμ. 7 σημείωση, περιγράφεται η διαδικασία σταδιακής μετάβασης στη λογιστική της δεδουλευμένης βάσης, ως εξής:

«Η υποχρέωση του Ελληνικού Κράτους για την κατάρτιση και υλοποίηση ενός ενιαίου σχεδίου λογαριασμών για όλη τη Γενική Κυβέρνηση απορρέει, από το άρθρο 156 του ν.4270/2014. Η εφαρμογή της διάταξης αυτής αποσκοπεί:

- Στην καταγραφή, παρακολούθηση και απεικόνιση όλων των συναλλαγών της Γενικής Κυβέρνησης με ενιαίο και ομοιόμορφο τρόπο υιοθετώντας τα διεθνή πρότυπα ταξινόμησης και παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων.
- Στην ενιαία απεικόνιση της πραγματικής οικονομικής κατάστασης της Γενικής Κυβέρνησης
- Στην απλούστευση και τον εξορθολογισμό όλων των μορφών λογοδοσίας και ελέγχων.

Για το σκοπό αυτό έχει συσταθεί στο ΓΛΚ ομάδα εργασίας η οποία εργάζεται προκειμένου να παραδώσει ένα ολοκληρωμένο σχέδιο λογαριασμών το οποίο θα καλύπτει τις λογιστικές ανάγκες όλων των οντοτήτων της Γενικής Κυβέρνησης. Ειδικότερα το έργο της ομάδας αφορά:

1. Την ανάπτυξη ενός σχεδίου λογαριασμών που θα καλύπτει τις ανάγκες της λογιστικής και του προϋπολογισμού και θα είναι οργανωμένο με βάση τα διεθνή πρότυπα.
2. Τον προσδιορισμό λογιστικών πολιτικών και κανόνων για την αναγνώριση και επιμέτρηση των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων, των εσόδων και των εξόδων καθώς και κανόνων για τη σύνταξη και παρουσίαση των ενοποιημένων λογιστικών καταστάσεων.
3. Τον προσδιορισμό του τρόπου συλλειτουργίας του συστήματος της λογιστικής και του προϋπολογισμού.
4. Την μορφή των λογιστικών καταστάσεων τέλους χρήσης (Οικονομικές Καταστάσεις).

5. Την μορφή των καταστάσεων της εκτέλεσης του προϋπολογισμού (Απολογισμός).
6. Την εξέταση των μηχανογραφικών προδιαγραφών για την ενσωμάτωση του νέου λογιστικού συστήματος στο μηχανογραφικό περιβάλλον.

Το νέο λογιστικό σχέδιο θα αρχίσει να υλοποιείται, για την Κεντρική Διοίκηση, από τον προϋπολογισμό έτους 2019 βελτιώνοντας αρχικά το υφιστάμενο λογιστικό σχέδιο και έχοντας ως απώτερο σκοπό τη σταδιακή μετάβαση στην ακριβέστερη και αποτελεσματικότερη λογιστική δεδουλευμένης βάσης».

Προτάσεις

Η Βουλή των Ελλήνων,

σε περίπτωση υιοθέτησης της διπλογραφικής μεθόδου με έναρξη εφαρμογής από το 2019, θα πρέπει να προβεί άμεσα στις αναγκαίες προαπαιτούμενες ενέργειες, για το σχεδιασμό και υλοποίηση του χρονοβόρου αυτού έργου.

Οι εργασίες μετάβασης από το απλογραφικό στο διπλογραφικό σύστημα, έχουν καταγραφεί και δοθεί ως οδηγίες, από την ομάδα διοίκησης έργου του Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, προς τους Δήμους στα πλαίσια της εφαρμογής του Π.Δ. 315/1999 για την εφαρμογή του διπλογραφικού συστήματος. Τα περιγραφόμενα βήματα – ενέργειες των σχετικών οδηγιών μελετήθηκαν και εκείνα τα σημεία που εκτιμάται, ότι μπορούν και πρέπει να τύχουν εφαρμογής στην περίπτωση της Βουλής των Ελλήνων, θα παρουσιαστούν παρακάτω.

Συνοπτικά οι απαιτήσεις του έργου

Η εφαρμογή του Διπλογραφικού συνοπτικά απαιτεί:

- Σχεδιασμό και οργάνωση του έργου
- Την επιλογή των προσώπων και υπηρεσιών που θα εμπλακούν
- Την ενημέρωση και εκπαίδευσή τους,
- Το συντονισμό των ενεργειών βήμα-βήμα και
- την παρακολούθηση της προόδου

Βήμα 1^ο – Δημιουργία Ομάδας Εργασίας

Η διαδικασία εφαρμογής του διπλογραφικού πιθανότατα θα είναι χρονοβόρα και προφανώς, θα γίνεται παράλληλα με την υπάρχουσα λειτουργία του δημόσιου λογιστικού. Συνεπώς δεν πρέπει να ανατρέπεται η λειτουργία, ούτε να ακυρώνονται οι διαδικασίες που τηρούνται για την ως τώρα διεκπεραίωση των εργασιών. Έτσι:

- Συνεχίζονται οι γνωστές διαδικασίες εκτέλεσης του προϋπολογισμού, εκτέλεσης προμηθειών και ενταλματοποίησης δαπανών και λοιπών αμοιβών και εξόδων, καθώς και η πληρωμή τους.
- Για τη λειτουργία του διπλογραφικού, απαιτείται να εκτελεστούν μία σειρά ενεργειών παράλληλα με την καθημερινή λειτουργία των Υπηρεσιών.
- Για να μην υπάρξει αναστάτωση και για την ομαλή εφαρμογή του έργου, θα πρέπει να συσταθεί μια ειδική ομάδα υπαλλήλων για την υλοποίησή του.

Συγκρότηση ομάδας εργασίας – ποιοι συμμετέχουν

Υπάλληλοι από τα αντίστοιχα τμήματα των οικονομικών υπηρεσιών τα οποία με τον ένα η άλλο τρόπο εμπλέκονται στην εφαρμογή του διπλογραφικού συστήματος, όντας συνδεδετικοί κρίκοι μεταξύ του δημόσιου λογιστικού με το διπλογραφικό. Ο επικεφαλής πρέπει να είναι αποδεδειγμένος από άλλες εργασίες.

Το Αντικείμενο της ομάδας εργασίας

Η ομάδα εργασίας αναλαμβάνει:

- Να καταγράψει την υπάρχουσα κατάσταση (βλ. βήμα 2)
- Να σχεδιάσει και να οργανώσει την εφαρμογή του Έργου.
- Να παρακολουθεί σε συνεργασία με την Διοίκηση, την υλοποίηση της εφαρμογής του διπλογραφικού.
- Να επικοινωνεί με τις διευθύνσεις για τις απαιτούμενες ενέργειές τους, όσον αφορά στην εφαρμογή του συστήματος.
- Να τηρεί και να εκτυπώνει τα βιβλία του διπλογραφικού λογιστικού συστήματος.
- Η ομάδα εργασίας πρέπει να συνεδριάζει τακτικά, να καθορίζει πλάνο εργασίας και να παρακολουθεί την υλοποίησή του.

Βήμα 2^ο –Καταγραφή της Υπάρχουσας Κατάστασης

Εννοείται η καταγραφή και συγκέντρωση των απαραίτητων πληροφοριών, για την οργάνωση του έργου. Τέτοιες πληροφορίες – στοιχεία μπορεί να είναι:

- Οικονομικά στοιχεία. Για παράδειγμα, το σύνολο των οικονομικών δραστηριοτήτων, οι οποίες δημιουργούν την ανάγκη παρακολούθησής τους μέσω συγκεκριμένων λογιστικών κυκλωμάτων.
- Η δομή και η λειτουργία της Βουλής, για την ορθολογική απεικόνιση των οικονομικών δραστηριοτήτων της (οργανόγραμμα των υπηρεσιών κ.α.)
- Το υπάρχον επίπεδο λειτουργίας των διαδικασιών του δημόσιου λογιστικού (διαδικασία ανάληψης υποχρέωσης κλπ.).
- Η εμπειρία του προσωπικού στο διπλογραφικό σύστημα, προκειμένου να συγκροτηθεί η ομάδα των ανθρώπων για την εφαρμογή του. Για παράδειγμα:
  - ο Πόσοι και ποιοι υπάλληλοι έχουν πτυχίο οικονομικών-λογιστικών σχολών.
  - ο Εάν υπάρχει προσωπικό με γνώσεις λογιστικής.

- Στοιχεία που βοηθούν στην καταγραφή της περιουσίας όπως η τήρηση καταστάσεων καταγραφής της.

Βήμα 3^ο – Απογραφή Έναρξης

Με τον όρο απογραφή έναρξης ή ισολογισμό έναρξης, εννοείται η για πρώτη φορά αποτύπωση της οικονομικής κατάστασης της Βουλής, κατά την στιγμή έναρξης της εφαρμογής του Διπλογραφικού Συστήματος (π.χ. 1/1/2019), μέσα από λογαριασμούς της Γενικής Λογιστικής.

Εννοείται με άλλα λόγια η καταγραφή όλων των στοιχείων της περιουσίας της, όλες οι απαιτήσεις και δικαιώματά της αλλά και το σύνολο των υποχρεώσεων της.

Η διαδικασία σύνταξης της Απογραφής Έναρξης, θα μπορούσε να περιλαμβάνει τα παρακάτω βήματα:

- Η απογραφή να διενεργηθεί από επιτροπή που θα συγκροτηθεί, κατόπιν αποφάσεως των αρμόδιων οργάνων διοίκησης της ΒτΕ, έπειτα από εισήγηση των οικονομικών υπηρεσιών. Η σχετική απόφαση θα καθορίζει και τη σύνθεση της επιτροπής, για ξεχωριστά αντικείμενα απογραφής (ακίνητα, μηχανολογικός εξοπλισμός, πάγιο εξοπλισμό κλπ.)
- Η επιτροπή θα συντάξει έκθεση για την απογραφή έναρξης, την οποία θα υποβάλλει για έγκριση προς τα αρμόδια όργανα διοίκησης της ΒτΕ, τα οποία μπορούν να διατάξουν οποιοδήποτε έλεγχο ή επαλήθευσή της.
- Η ύπαρξη των απαιτήσεων και υποχρεώσεων, προκειμένου να καταγραφούν, θα πρέπει να αποδεικνύονται με βάση νόμιμα δικαιολογητικά ή άλλες καταχωρίσεις, στα ήδη τηρούμενα βιβλία και καταστάσεις.
- Τα δεδομένα της απογραφής θα καταχωρηθούν στους οικείους λογαριασμούς της Γενικής Λογιστικής.
- Οι τυχόν διαφορές απογραφής έναρξης που προκύψουν σε μεταγενέστερο χρόνο, μπορούν να προσαρμόσουν αντιστοίχως την απογραφή κατόπιν εγκρίσεως των αρμοδίων οργάνων διοίκησης.

Θέματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν:

- Οργάνωση της απογραφής.
  - Ποιοι θα απογράψουν και πώς
  - Από πού θα αντληθούν τα στοιχεία για την απογραφή
  - Πώς θα γίνει η αποτίμηση των παγίων.

- ο Ποια στοιχεία θα συμπεριληφθούν προς συμπλήρωση στα έντυπα καταγραφής, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν στη σύνταξη του μητρώου παγίων

- Καταγραφή όλης της πάγιας περιουσίας.

Πρέπει να αποφευχθεί η μη απογραφή περιουσιακών στοιχείων. Για την επίτευξη της μέγιστης δυνατής αξιοπιστίας θα πρέπει να συνταχθούν πρωτόκολλα καταμέτρησης, τα οποία θα πρέπει να υπογράφονται από τα άτομα που έχουν προβεί στην καταμέτρηση. Στη συνέχεια θα αρχειοθετούνται, ώστε σε κάθε χρονική στιγμή να είναι δυνατή η απόδειξη ότι η απογραφή πραγματοποιήθηκε με επιμέλεια.

- Νομική επεξεργασία επί των απογραμμένων ακινήτων

Ενόψει της απογραφής των ακινήτων είναι πιθανό να προκύψουν διάφορα θέματα σχετικά με την κυριότητά τους τα οποία και θα πρέπει να διευθετηθούν, όπως το ιδιοκτησιακό καθεστώς τους και η ύπαρξη και επάρκεια σχετικών τίτλων ιδιοκτησίας. Στα πλαίσια αυτά θα πρέπει να υπάρξει σχετικός φάκελος τεκμηρίωσης και πιστοποίησης του ιδιοκτησιακού καθεστώτος, για κάθε ακίνητο.

- Αποτίμηση της πάγιας περιουσίας

Τα ακίνητα θα αποτιμηθούν πιθανότατα στην εύλογη αξία τους, ενώ τα λοιπά πάγια στο ιστορικό τους κόστος (όπου αυτό είναι δυνατό) ή στην τρέχουσα αξία τους.

- Ομαδοποίηση των παγίων στοιχείων κατά λογαριασμό

Το σύνολο των απογραμμένων παγίων περιουσιακών στοιχείων θα πρέπει να ομαδοποιηθούν, προκειμένου να καταχωρηθούν ανά λογαριασμό της πρώτης ομάδας της Γενικής Λογιστικής.

- Έγκριση της Απογραφής από τα αρμόδια όργανα

Η επιτροπή απογραφής θα εισηγηθεί στα αρμόδια όργανα διοίκησης την απογραφή με σχετική έκθεση που θα υποβάλλει, επί της οποίας θα πρέπει να ληφθεί απόφαση για την συμπλήρωση, διόρθωση ή έγκρισή της ως έχει. Στην τελική της μορφή η έκθεση αυτή θα αποτελέσει την απογραφή έναρξης κατά την έναρξη εφαρμογής του διπλογραφικού συστήματος.

Βήμα 4^ο – Δημιουργία Λογιστικού Σχεδίου και Αντιστοίχιση

Κατά τη φάση αυτή διαμορφώνεται το Λογιστικό Σχέδιο και αντιστοιχίζονται οι χρησιμοποιούμενοι λογαριασμοί του απλογραφικού συστήματος, με αυτούς του διπλογραφικού συστήματος, όπου αυτό είναι εφικτό. Ως «αντιστοίχιση» εννοείται η

αντιπαραβολή σε κάθε κωδικού δαπάνης, με έναν ή περισσότερους κωδικούς της Γενικής Λογιστικής. Η αντιστοίχιση θα βοηθήσει στο σωστό σχεδιασμό του λογιστικού σχεδίου, καθώς και στην απεικόνιση του συνόλου των οικονομικών πράξεων που πραγματοποιούνται στη βάση του διπλογραφικού συστήματος. Επίσης, θα συμβάλλει πιθανώς στη μερικώς αυτοματοποιημένη μηχανογραφική ενημέρωση του διπλογραφικού συστήματος, μέσω καταχωρήσεων του τμήματος προϋπολογισμού καθώς και του τμήματος πληρωμών.

Κατά τον τρόπο αυτό, θα διαμορφωθεί συγκεκριμένο λογιστικό σχέδιο που εξυπηρετεί τις πληροφοριακές και λειτουργικές ανάγκες της ΒτΕ.

Περαιτέρω, πρέπει να επισημανθεί ότι η διαδικασία της αντιστοίχισης λειτουργεί και αντίστροφα. Βοηθά στην διαμόρφωση των προϋπολογισμών με μεγαλύτερη προσοχή, ως προς το τι εννοούν και τι περιέχουν οι ΚΑΕ. Για παράδειγμα, σε περίπτωση που κωδικοί του προϋπολογισμού δεν ανταποκρίνονται στο περιεχόμενο της δαπάνης, για την οποία έχουν προϋπολογιστεί, όπως οι δαπάνες επισκευών και συντηρήσεων που καταχωρούνται σε κωδικούς που αφορούν επενδυτικά αγαθά ή και το αντίθετο, με την εφαρμογή του Διπλογραφικού είναι ευκαιρία να τακτοποιηθούν, ώστε η δομή του προϋπολογισμού να είναι πιο κοντά στην πραγματικότητα.

Βήμα 5^ο – Εξοικείωση με το νέο Σύστημα – Εκπαίδευση

Η εφαρμογή ενός νέου λογιστικού συστήματος μπορεί να δημιουργήσει ανησυχία για τις αλλαγές που θα επιφέρει και αμφιβολία, για την δυνατότητα εφαρμογής του. Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να επισημανθούν στους χρήστες οι βασικές διαφοροποιήσεις των συστημάτων και να δρομολογηθεί η έγκαιρη εκπαίδευσή τους, για να μπορέσουν να ανταποκριθούν επιτυχώς στις αλλαγές αυτές. Η εκπαίδευση θα πρέπει να είναι συνεχής και ανάλογη των θεμάτων που πρέπει κάθε φορά να αντιμετωπιστούν. Έτσι η εκπαίδευση θα μπορούσε να περιλαμβάνει:

- Θεωρητική εκπαίδευση πάνω στη Διπλογραφική Λογιστική μέθοδο, μέσω διαφόρων σεμιναρίων.
- Πρακτική εξάσκηση στη λειτουργία των προγραμμάτων εφαρμογής του Διπλογραφικού, η οποία θα μπορούσε να προσφερθεί από την εταιρεία που θα καλύψει το πρόγραμμα λογισμικού.
- Ειδικές εφαρμογές εκπαίδευσης, όπως ασκήσεις σε ηλεκτρονικά λογιστικά φύλλα, αναλυτική λογιστική, μητρώο παγίων κ.α.

Βήμα 6^ο – Οργάνωση Υπηρεσιών

Η λογιστική βοηθά στην απεικόνιση των οικονομικών πράξεων. Συνεπώς η άρτια και υψηλού επιπέδου λειτουργία των εμπλεκόμενων υπηρεσιών, θα επιφέρει επίσης υψηλού επιπέδου λογιστική απεικόνιση. Για παράδειγμα η έγκαιρη και άμεση λήψη παραστατικών εξόδων, σημαίνει άμεση και έγκαιρη πληροφόρηση για το γεγονός αυτό. Έτσι:

- Η ύπαρξη και τήρηση των διαδικασιών προμήθειας αγαθών και υπηρεσιών.
- Ο καθορισμός υπεύθυνου (ατόμου ή τμήματος) για την έγκαιρη συγκέντρωση παραστατικών.
- Η λειτουργία αποθηκών, εάν αυτό κριθεί απαραίτητο
- Η ύπαρξη τμήματος πληρωμών

Αποτελούν σημαντικούς παράγοντες για την αρτιότερη παρουσίαση των οικονομικών πράξεων.

Βήμα 7^ο – Οργάνωση Αποθηκών

Η αποθήκη δεν πρέπει να έχει καθαρά διαχειριστικό χαρακτήρα, δηλαδή να παρακολουθεί τη διακίνηση των υλικών, χωρίς την αποτύπωση των σχετικών αξιών τους. Η λειτουργία της στο γενικότερο έργο εφαρμογής του Διπλογραφικού μπορεί να είναι σημαντική (εφόσον μέσω αυτής διακινούνται μεγάλες αξίες αγαθών) αφού μέσω αυτής:

Ανά πάσα στιγμή προσδιορίζουμε τις αξίες και τις ποσότητες των αγαθών που έχουν αναλωθεί ώστε, να γνωρίζουμε ανά πάσα στιγμή τα αποτελέσματα της οικονομικής διαχείρισης και να προσδιορίζουμε το κόστος.

Για την οργάνωση της αποθήκης ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του Συστήματος θα πρέπει:

- Να διευκρινίσουμε τα υλικά που θα παρακολουθούμε:
  - τα αναλώσιμα υλικά
  - τα ανταλλακτικά των παγίων
  - λοιπά κινητά περιουσιακά στοιχεία για τα οποία δεν υπάρχει δυνατότητα μέσω του μητρώου παγίων, να παρακολουθούμε ποιος το χρησιμοποιεί
- Να γίνει κωδικοποίηση των ειδών
- Να απογραφούν τα υπάρχοντα υλικά

- Να οργανωθεί η φυσική διακίνηση των αγαθών ορίζοντας:
  - Τα έντυπα για τη διακίνηση τους
  - Τις διαδικασίες έγκρισης εξαγωγής υλικού
  - Τη λογιστική αποτύπωση της διαδικασίας
- Να διαμορφωθεί ο χώρος αποθήκευσης
- Να μηχανογραφηθεί

Βήμα 8^ο – Μηχανοργάνωση, τήρηση βιβλίων.

Η επιλογή ενός αξιόπιστου μηχανογραφικού συστήματος, με διασυνδέσεις μεταξύ των επιμέρους εφαρμογών του, αποτελεί σημαντικότατο παράγοντα επιτυχούς εφαρμογής και λειτουργίας του διπλογραφικού συστήματος. Έτσι θα είναι μηχανογραφικά δυνατή:

- Η παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού
- Η παρακολούθηση των πληρωμών από το ανάλογο τμήμα
- Η τήρηση του Διπλογραφικού Συστήματος
- Η τήρηση μητρώου παγίων
- Η παρακολούθηση της αποθήκης

Με ταυτόχρονη συνεργασία των επιμέρους εφαρμογών, ώστε να αποφευχθούν χρονοβόρες διαδικασίες διπλών επεξεργασιών και καταχωρήσεων, για τα ίδια λογιστικά γεγονότα.

Τέλος το μηχανογραφικό σύστημα θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα εκτύπωσης των παρακάτω λογιστικών βιβλίων, του διπλογραφικού συστήματος:

- Γενικό ημερολόγιο εγγραφών της γενικής λογιστικής.
- Αναλυτικό ημερολόγιο εγγραφών τάξεως – προϋπολογισμού για τις εγγραφές του κυκλώματος τάξεως.
- Γενικό καθολικό
- Συγκεντρωτικό ημερολόγιο
- Ημερολόγιο πράξεων ισολογισμού
- Βιβλίο απογραφών και ισολογισμού.
- Μητρώο παγίων.

Να σημειωθεί ότι τα παραπάνω βιβλία δύναται να τροποποιηθούν ή και συμπληρωθούν, βάσει των αναγκών που θα παρουσιαστούν από την εφαρμογή των διεθνών λογιστικών προτύπων.

Χρησιμοποίηση συμβούλου

Με δεδομένο ότι σε πολλές περιπτώσεις μεγάλων αναδιαρθρώσεων πληροφοριακών και λογιστικών συστημάτων επιλέγονται σύμβουλοι, κρίνεται σκόπιμο να γίνει μια αναφορά στο ρόλο που αυτοί θα μπορούσαν να έχουν, ώστε η συμβολή τους να έχει θετική επίδραση στο εγχείρημα αυτό. Έτσι και σύμφωνα πάντα με την Ομάδα Διοίκησης Έργου, αλλά και την κοινά παραδεκτή πρακτική σε τέτοιες περιπτώσεις:

- Ο ρόλος των Συμβούλων, οι οποίοι καλούνται να βοηθήσουν στην αρχική φάση πρέπει να είναι η μεταφορά της τεχνογνωσίας, και όχι η υποκατάσταση των υπηρεσιών της Βουλής. Έτσι, και για την επιτυχία του έργου, η υλοποίησή του πρέπει να γίνει μαζί με τις υπηρεσίες της Βουλής και όχι σε άγνοιά τους. Με αυτόν τον τρόπο η εμπειρία που διαθέτουν οι εξωτερικοί σύμβουλοι, θα μεταφερθεί από την πρώτη στιγμή στις υπηρεσίες
- Μεγάλα τμήματα του έργου μπορούν να υλοποιηθούν μόνο από τις υπηρεσίες της Βουλής, διότι μόνο αυτές γνωρίζουν το αντικείμενο (π.χ απογραφή παγίων). Ο εξωτερικός συνεργάτης μπορεί να οργανώσει, να καθοδηγήσει, να υποδείξει τεχνικές και τελικά να συντονίσει και αξιολογήσει τη διαδικασία.

Γενικότερα, δεν πρέπει να υποκατασταθούν οι υπηρεσίες αλλά με τη βοήθεια των συμβούλων να μεταφερθεί η τεχνογνωσία και η εμπειρία τους στο προσωπικό της Βουλής.

Έτσι, ενδεικτικά, ένας σύμβουλος θα μπορούσε να αναλάβει τις παρακάτω υποχρεώσεις:

- Μεταφορά γνώσης της Διπλογραφίας με συστηματική και πρακτική εκπαίδευση.
- Βοήθεια στην οργάνωση της Απογραφής
- Βοήθεια στην λογιστική παραμετροποίηση του λογισμικού.
- Συγκρότηση του λογιστικού σχεδίου (αντιστοίχιση λογαριασμών κλπ.).
- Συστηματική βοήθεια στην ομάδα εφαρμογής του διπλογραφικού, σε τακτική βάση, για την αντιμετώπιση των πρακτικών και λογιστικών θεμάτων που προκύπτουν.

Στα πλαίσια αυτά, είναι σκόπιμο να εξετάζεται η ποιότητα του εξωτερικού συνεργάτη και η τυχόν εμπειρία του σε παρόμοια έργα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλιογραφία

- Αληφαντής Γεώργιος (2000). Λογιστικές Εργασίες Τέλους Χρήσεως. Εκδόσεις Πάμισος
- Γρηγοράκος Θεόδωρος (1996). Ανάλυση – Ερμηνία του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου. Εκδόσεις Αντ. Σάκκουλα.
- Καρανικόλας Νικόλαος (2010). Η εκτίμηση των ακινήτων. Εκδόσεις Δίσιγμα.
- Σακέλλης Εμμανουήλ (1999). Ο «Πανδέκτης» του Λογιστή, Α΄, Β΄, & Γ΄ τόμοι. Εκδόσεις Βρύκους.
- David Geltner – Norman G. Miller (2010). Real Estate – Κτηματομεσιτικές Αξίες. Εκδόσεις Παπαζήση.

Πρωτογενείς πηγές – κρατικά ντοκουμέντα

- ΦΕΚ 283Α/15-12-1980 (Π.Δ., 1123/1980, περί ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου ενάρξεως της προαιρετικής εφαρμογής του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου).
- ΦΕΚ 80Α/8-5-1997 (Π.Δ. 80/1997, ορισμός του περιεχομένου και του χρόνου ενάρξεως της εφαρμογής του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου για τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης).
- ΦΕΚ 96Α/5-5-1998 (Π.Δ. 100/1998, καθορισμός συντελεστών αποσβέσεων).
- ΦΕΚ 163Α/15-7-1998 (Π.Δ. 205/1998, περί ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου ενάρξεως της εφαρμογής του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου).
- ΦΕΚ 302Α/30-12-1999 (Π.Δ. 315/1999, περί ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου ενάρξεως της εφαρμογής του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου Δήμων και Κοινοτήτων (Ο.Τ.Α. Α' Βαθμού)).
- ΦΕΚ 122Α/21-5-2003 (Π.Δ. 146/2003, περί ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου ενάρξεως της εφαρμογής του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου Δημοσίων Μονάδων Υγείας).
- ΦΕΚ 255Α/4-11-2003 (Π.Δ. 299/2003, καθορισμός κατώτερων και ανώτερων συντελεστών απόσβεσης).
- ΦΕΚ 30Α/2-3-2011 (Π.Δ. 15/2011, περί ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου έναρξης της εφαρμογής της Διπλογραφικής Λογιστικής

Τροποποιημένης Ταμειακής Βάσης).

- ΦΕΚ 216Α/19-9-1920 (Κ.Ν.2190/1920, περί Ανωνύμων Εταιρειών).
- ΦΕΚ 43Α/5-4-1982 (Ν.1249/1982, διαρρυθμίσεις στην άμεση και έμμεση φορολογία, μισθολογικά θέματα και άλλες διατάξεις).
- ΦΕΚ 151Α/16-9-1994 (Ν. 2238/1994, κύρωση του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος)
- ΦΕΚ 247Α/27-11-1995 (Ν.2362/1995, δημόσιο λογιστικό – έλεγχος δαπανών κ.λπ. Διατάξεις).
- ΦΕΚ 17Α/23-1-2013 (Ν.4110/2013, ρυθμίσεις στη φορολογία εισοδήματος, ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών και λοιπές διατάξεις).
- ΦΕΚ 167Α/23-7-2013 (Ν.4172/2013, φορολογία εισοδήματος, επείγοντα μέτρα εφαρμογής του ν. 4046/2012, του ν. 4093/2012 και του ν. 4127/2013 και άλλες διατάξεις).
- ΦΕΚ 143Α/28-6-2014 (Ν.4270/2014, αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις).
- ΦΕΚ 549Β/15-7-1994 (ΠΟΛ.1149/9-6-1994 τροποποίηση, βελτίωση και κωδικοποίηση των διατάξεων που αφορούν τη φορολογητέα αξία μεταβιβαζόμενων με οποιαδήποτε αιτία ακινήτων εντός σχεδίου, κατά το αντικειμενικό σύστημα).
- ΦΕΚ 48Β/20-01-2016 (ΠΟΛ.1009/18.1.2016, αναπροσαρμογή τιμών του συστήματος αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των με οποιαδήποτε αιτία μεταβιβαζόμενων ακινήτων, που βρίσκονται σε περιοχές εντός σχεδίου όλης της Χώρας).
- Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης, Ομάδα Διοίκησης Έργου. Οδηγός για τη βήμα-βήμα εφαρμογή του Διπλογραφικού Συστήματος στους Δήμους, Οκτώβριος 2000.
(https://www.eetaa.gr/oikonomika/odhgios_vhma_vhma.pdf).
- Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης, Ομάδα Διοίκησης Έργου. Συμπληρωματικές οδηγίες για τη διενέργεια της απογραφής έναρξης, Μάιος 2002.
(http://www.ypes.gr/diplografiko/praktikes_odigies.htm)

- Υπουργείο Οικονομικών – Γενικό Λογιστήριο του Κράτους. Ισολογισμός και Λοιπές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Κεντρικής Διοίκησης, Χρήσεως από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016, Ιούλιος 2017.
(<http://www.minfin.gr/documents>).
- Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης, Ομάδα Διοίκησης Έργου. Οδηγός για τη βήμα-βήμα εφαρμογή του Διπλογραφικού Συστήματος στους Δήμους, Οκτώβριος 2000.
(https://www.eetaa.gr/oikonomika/odhgos_vhma_vhma.pdf).
- Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης, Ομάδα Διοίκησης Έργου. Συμπληρωματικές οδηγίες για τη διενέργεια της απογραφής έναρξης, Μάιος 2002.
(http://www.ypes.gr/diplografiko/praktikes_odigies.htm)
- Υπουργείο Οικονομικών – Γενικό Λογιστήριο του Κράτους. Ισολογισμός και Λοιπές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Κεντρικής Διοίκησης, Χρήσεως από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016, Ιούλιος 2017.
(<http://www.minfin.gr/documents>).

Λοιπές πηγές

- European Center for Parliamentary Research and Documentation (ECPRD).
- Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (ΕΛΤΕ). Λογιστική Οδηγία Εφαρμογής του Νόμου 4308/2014.
(http://www.elte.org.gr/index.php?option=com_k2&view=item&id=306:anakoinosi-010-2015&lang=el).
- Τεχνικό επιμελητήριο Ελλάδας. Μεθοδολογίες εκτίμησης ακινήτων και εφαρμοσμένες πρακτικές – Μέθοδος κεφαλαιοποίησης εισοδήματος.
http://library.tee.gr/digital/kma/kma_m1473/kma_m1473_karanikolas.pdf
- Ηλεκτρονική εφαρμογή της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας «Ψηφιακές Υπηρεσίες Δημόσιας Περιουσίας και Εθνικών Κληροδοτημάτων»
https://www1.gsis.gr/gsp/dhpe/faces/first;jsessionid=cG169XD0uXWCfQRLjLTj85YWWJp00XMA7ryfovKzFSiT13KTI_Xv!199266333?amp;=

Διαδικτυακές πηγές

- Τράπεζα της Ελλάδας – Νομισματική Πολιτική – Ενδιάμεση Έκθεση (Δεκ. 2016), [Πρόσβαση 9/1/2018].

- (http://www.bankofgreece.gr/BogEkdoseis/Inter_NomPol2016.pdf)
- Έκθεση του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδας (Φεβ. 2017)
(<http://www.bankofgreece.gr/BogEkdoseis/ekthdkth2016.pdf>), [Πρόσβαση 9/1/2018].
  - Ενοίκια Βαλκανίων στην αγορά γραφείων της «Ευρωπαϊάς» Αθήνας
Καθημερινή real estate (11/11/2017), [Πρόσβαση 9/12/2017].
(<http://www.kathimerini.gr/934173/article/oikonomia/real-estate/enoikia-valkaniwn-sthn-agora-grafeiwn-ths-eyrwpaiais-a8hnas>), [Πρόσβαση 12/12/2017].
  - Σύγκλιση των αποδόσεων επαγγελματικών ακινήτων Ελλάδας με τις Ευρωπαϊκές Capital.gr 6/10/2017.
(<http://www.capital.gr/agora-akiniton/3245440/pio-konta-stin-europei-oi-zitoumenes-apodoseis-gia-epaggelmatika-akinita>), [Πρόσβαση 20/12/2017].
  - Έκθεση της Δανός Διεθνείς Σύμβουλοι & Εκτιμητές Ακινήτων, για την εκτίμηση της αξίας γραφείων, σε κτίριο που βρίσκεται στην οδό Φιλελλήνων (Ιανουάριος 2017), [Πρόσβαση 30/11/2017].
(<http://www.trastor-reic.gr/Images/Trastor%20Filellinon%201.2017.pdf>)
  - Εκτίμηση ακινήτων μέθοδοι και ειδικά θέματα Σαλονικίδου Βιολέττα
<https://ikee.lib.auth.gr/record/281499/files/GRI-2016-15897.pdf>, [Πρόσβαση 15/11/2017].

Ιστοσελίδες

- Βουλή των Ελλήνων, <http://www.hellenicparliament.gr/>
- Τράπεζα της Ελλάδας, <http://www.bankofgreece.gr/>
- Eurostat, <http://ec.europa.eu/eurostat>
- <http://www.xe.gr/property/poliseis%7Cparking%7Ckentro-athina.html>
- www.tospitimou.gr/akinita/poliseis/parking/Kolonaki-Lukabittos/property-types_%5Bparking-spot%5D,
- <http://www.parkingzalokosta.com/τιμές-ωράριο>
- http://www.gsis.gr/gsis/info/gsis_site/Services/polites_new.html